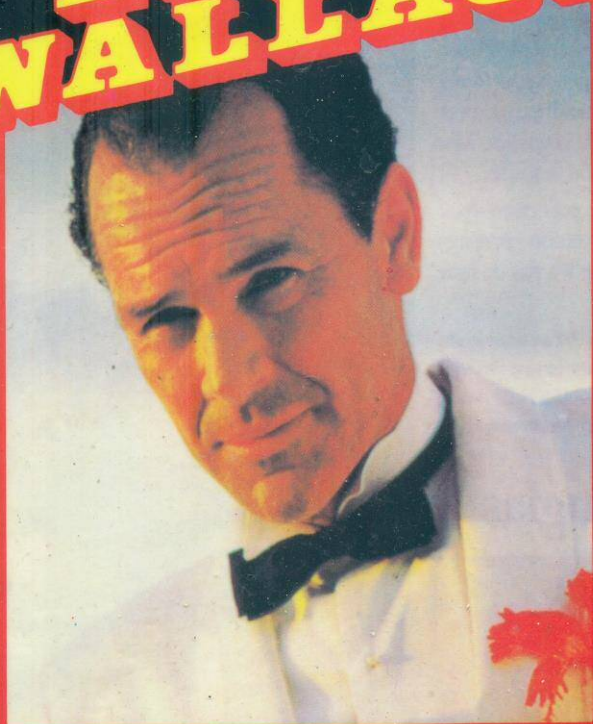

**EDGAR
WALLACE**

**IZGUBLJENI
MILIJUN**

Edgar Wallace

IZGUBLJENI MILIJUN

mladinska knjiga zagreb

Naslov izvornika
Edgar Wallace
THE MISSING MILLION

Prevela
Andrejka Kadoić

Sadržaj:

<u>1.</u>
<u>2.</u>
<u>3.</u>
<u>4.</u>
<u>5.</u>
<u>6.</u>
<u>7.</u>
<u>8.</u>
<u>9.</u>
<u>10.</u>
<u>11.</u>
<u>12.</u>
<u>13.</u>
<u>14.</u>
<u>15.</u>
<u>16.</u>
<u>17.</u>
<u>18.</u>
<u>19.</u>
<u>20.</u>
<u>21.</u>
<u>22.</u>
<u>23.</u>
<u>24.</u>
<u>25.</u>
<u>26.</u>
<u>27.</u>
<u>28.</u>
<u>29.</u>

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

KRAJ

1.

- Cvijeće vam je palo na pod, sir - rekao je stražar.

Inspektor Jim Sepping porumenio je i nespretno usmjerio pogled prema stručku ljubičica koje su ležale na pješčanoj stazi.

Nipošto nije nalikovao na detektiva - izgledao je premlad da bi imao tako visok čin. Bio je mišićava stasa i nalik više na besposlenog gizdavca.

- Ne, nemojte ga dizati, osim ako je bacanje cvijeća po podu zabranjeno. Lijepo ga je vidjeti.

Krupan stražar, odjeven u šarenu nošnju iz šesnaestog stoljeća, pogladio se po sijedoj bradi i sumnjičavo pogledao posjetitelja. Ustanovio je kako je Jimmy Sepping posve trijezan.

- Papir je zabranjeno bacati na pod, a za cvijeće nije nitko ništa rekao.

Jim mu je u ruku ugurao novčanicu.

- Čini se da sam vas već vidio u Toweru, sir - napomenuo je stražar.

- Da, bio sam već ovdje - nerazgovijetno je promrmljao Jim.

Taj je način govora u Metropolitansku policiju donio iz Oxforda. Divizija, u koju je Sepping kao policajac dodijeljen u danima kada je još nosio uniformu i obilazio svoj okrug recitirajući *Ilijadu* da bi ostao budan, uvijek se šalila na račun njegova govora.

Stajao je pokraj cvijeća sve dok stražar nije otišao. Jim, pun osjećaja, svake je godine istog dana dolazio u Tower položiti cvijeće na mjesto gdje je Fritz Haussman ispustio svoju griješnu dušu. Fritz je bio njemački špijun, kojemu je

Jim namjestio zamku i uhitio ga. Osuđen je na osnovi dokaza koje je prikupio Jim, i jednog lijepog svibanjskog jutra doveden na stratište. Fritz je tada bio vrlo dobro raspoložen.

- Smijem li popušiti cigaretu? - upitao je.

Vojni sudac mu je, naravno, to dopustio. Uzeo je cigaretu iz doze koju je zatim spremio u džep prsluka, tik iznad srca.

- To će vam smetati - nasmijao se, popušio cigaretu, a potom jasnim pogledom smijući se, stao na stratište. Umro je, kako bi želio umrijeti Jim, kao džentlmen.

Jim je svake godine posjećivao ovo mjesto gdje je prije mnogo godina stajao Fritz. I ove se godine poklonio njegovoj muškosti.

- Jim!

Naglo se okrenuo. Ispred njega stajala je vitka djevojka, tamnoplavih, iskričavih očiju.

- Zdravo! - nespretno je pozdravio. Skupila si kosu? Kimnula je glavom, zamjerivši mu.

- Beskrajno je nepristojno stavljati primjedbe o izgledu dame - strogo je napomenula. - Naravno, skupila sam kosu. Pa, već mi je osamnaest godina! A što ti radiš ovdje?

Jim nije vidio Joan Walton već dvije godine. U međuvremenu jako se promijenila. Prije nije opažao koliko je lijepa. Samosvijest je bila glavna njezina odlika, a izražavala se nespretno i drsko, što se činilo smiješnim.

- Došao sam pogledati krunske dragulje i zatvore u tvrđavi - brzo je odgovorio - i kulu gdje je smaknuta mala princeza, te u zid uklesane inicijale lady Jane Grey. Rođen sam ljubitelj znamenitosti.

Kimnala je glavom.

- Ne vjerujem. Rex kaže kako si najzaposleniji čovjek u gradu.

- Je li ovdje? - upitao je.

- Ovdje je, s Dorom. U predvečer velikog događaja večerat će kod tebe.

Jim se nasmijao.

- U četvrtak, zar ne? Da, u posljednje ga vrijeme često viđam. Što se događa s njime, Joan?

Hodajući dvorištem naglo se uputila prema jednoj od klupa, nasuprot ograđenu prostoru, gdje je toliko istaknutih osoba životom platilo izdaju.

- Sjedni, božja te providnost dovela ovdje. Jim, dugujem ti objašnjenje, neću reći opravdanje. Užasno sam se ponašala prema tebi jer si policajac. Ismijavala te.

- Ženo, imaš moj oprost - velikodušno je rekao Jim.

- Djetinjarije su prošlost, a drskost mladenačke ljepote blagodat je, poput nježnih kapi kiše.

- Prostak, mrzim blagoglagoljivost... Jim, misliš li da se Rex može vjenčati tako brzo nakon Edithine smrti?

Jim se uozbiljio.

- Ne znam... - polako je progovorio. - Prošle su gotovo dvije godine, a uz sve, ne bi bilo pravedno očekivati da će do kraja života ostati vjeran njezinoj uspomeni.

Djevojka se namrštila i vidio je kako njezini sitni prsti stišću dršku kišobrana.

- Zašto ne možeš pronaći tog užasnog čovjeka? - neočekivano je upitala. - Sramota je, što je još uvijek na slobodi! Uh, bilo je strašno, užasno!

Jim Sepping nije odgovorio. Pisac anonimnih pisama u svim je okolnostima poseban problem, no Kupie nije bio običan kriminalac. Dan prije vjenčanja, Edith Branksome pronađena je mrtva. U ruci joj je ostala bočica cijanovodikove kiseline, a na podu pokraj kreveta ležalo je pismo, u kojem je hladnokrvno opisana lakomislenost djevojke u koju nitko ništa nije sumnjao.

- Učinili smo sve - mirno je odgovorio Jim. - Kupie nije tek običan zloban pisac anonimnih pisama. On uvijek radi s određenom namjerom. Ucjenjuje najmanje pola istaknutih ljudi u gradu, a jadna Eddie bila je samo jedna od mnogih koje je gurnuo u samoubojstvo. - Iznenada je promijenio temu razgovora. - Sviđa ti se Dora?

Kimnula je potvrdno.

- Doista sam nemoguća, kako sam uopće mogla pomisliti na odgodu vjenčanja. Rex je ludo zaljubljen, a i gospodina Colemana voli. Međutim, Rex je užasno zabrinut.

Odjednom, uputila mu je upozoravajući pogled i, nakon što se okrenuo, ugledao je kako dolazi Rex Walton. S njime je bila djevojka, čija je privlačnost i ljepota uvijek iznova budila divljenje u srcu Jima Seppinga. Bila je visoka, plavokosa ljepotica. Njezina kosa sjajila je onom predivnom zlatnom bojom, na koju su kod svoje djece majke toliko ponosne - živo zlato mladosti. Imala je ozbiljne, razumne sive oči i predivan ten. Nasmiješila se i mahnula rukom u znak pozdrava. Jim se dignuo i pošao joj u susret.

Rex Walton bio je tamnokos, širokih ramena i pomalo smrknut. Bio je osam godina stariji od djevojke, točno Jimovih godina. Zajedno su išli u školu u Charterhousu, zajedno krenuli na Oxford i ostali dobri prijatelji unatoč činjenici da je Rex Walton bio užasno bogat, a Jim gotovo siromašan.

- Pobogu, Jim, što radiš ovdje? - želio je doznati došljak.

- Ne pitaj - zamolila je njegova sestra. - Jim ima urođene sposobnosti izvlačenja.

- Meni će reći istinu - ustvrdila je Dora i sjela.

- Tower je divan, premda je malo naporno, moramo pogledati još zatvore.

- Pođi s Joan - brzo je rekao Rex Walton. - Želim razgovarati s Jimom.

U trenucima kada je Rex uistinu bio zabrinut, postao je sirov i neugodan. Njegova je zaručnica očito poznavala takvo raspoloženje i bez riječi je prihvatila njegov prijedlog.

- Jutros sam se ponio poput pravog divljaka - rekao je kad su ostali sami - i, da Dora nema takav blagi karakter, otišla bi kući. Jim, prestravljen sam! Kad bih ti barem mogao sve ispričati.

- O Kupiu? - smireno je upitao Sepping.

- Da... to, i više od toga. Bio sam blesav... a, možda i nisam bio. Da sam blesav, onda te ne bih molio za savjet. Ni sada te ne mogu moliti, a da ne izgubim samopouzdanje.

Rex Walton bio je čudesan spoj moći i slabosti.

Njegova je dobrota bila poslovična, njegova hrabrost u ratu donijela mu je čin pukovnika, i na njegovim širokim prsima jedva se našlo prostora za sva zaslužena odlikovanja. Kao jedini sin magnata čeličane naslijedio je imovinu, vrijednu milijun funti i, koliko je Jim znao, to je bogatstvo bilo jedan od glavnih uzroka njegove zabrinutosti. Rex je naslijedio imovinu bez imalo očeva smisla za posao. Njega su pronašli svi osnivači prevarantskih tvrtki, bio je blještava meta, koju nije promašio nijedan pisac molbi. Svaki je prevarant iskoristio njegovu naklonost i pomoć, a svi oni koji su s njime prošli rat, tražili su novac.

- Jesi li ponovno primio neko pismo? - upitao je Jim.

Umjesto odgovora, Rex je iz džepa izvadio lisnicu te izvukao sivi list papira.

- Jutros - kratko je odgovorio.

Jim je omirisao papir. Mirisao je na dim, a tako su mirisala sva Kupijeva pisma. Na pismu nije bilo ni datuma ni adrese. Pisalo je:

Budete li vjenčali Doru Coleman, pobrinut ću se da vas učinim siromašnim. Neka je vaš novac i suviše dobro uložen, nećete ga moći osigurati od mene. Ovo je moja posljednja opomena.

Jim mu je vratio pismo.

- U pismu ne spominje Doru... nikakve razvratne prošlosti? - upitao je.

- Ne, što misliš o pismu?

- Hm - zamišljeno je odvratio Jim. - Kako ti može uzeti novac?

Rex se uznemireno premještao na klupi.

- Uzeo ga je i Pelmaru - rekao je. - Razgovarao sam s čovjekom koji dovoljno zna o tom podlom čovjeku. Njemu se čitava ova stvar čini puno ozbiljnija nego tebi.

- Tko je to? - radoznalo je upitao detektiv.

- Ne bi bilo u redu ako ti kažem, obećao sam mu da za naš razgovor neće doznati nitko. Savjetovao mi je kako... zašutio je.

- Je li riječ o nekoj važnoj osobi, službeniku?

- Da, netko značajan u Scotland Yardu.

Jim je fućnuo, a sugovornik je brzo nastavio.

- Trebao sam razgovarati s tobom, no tog sam čovjeka sreo u neobičnim okolnostima. Nije bio previše oduševljen razgovorom o tome, jer i sam strahuje od Kupija.

- S kime si razgovarao? - želio je znati Jim, međutim, Rex je tvrdoglavo šutio.

- Zaboravi ta pisma - savjetovao je Jim. - To je već deseto pismo otkad je objavljena tvoja zaruka, zar ne? Kupie je snalažljiv, no nije svemoguć. Puno toga ne može učiniti. Zna li Dora za to?

Kimnuo je glavom u znak potvrde.

- Ona, doduše, misli jednako kao ti. Ali, povremeno se boji i to me smeta. Jim, je li moguće da policija ne može uhititi tu svinju?

Jim dugo nije progovorio.

- Dao bih sve na svijetu da doznam ime policijskog službenika koji te savjetovao da Kupija uzimaš ozbiljno - napokon je rekao.

2.

Točno u dva sata, u sobi broj 375 sastala se velika trojica da razmotre neuspjehe i pobjede prošloga tjedna. Naravno, bio je i Bill Dicker. Tajničke je poslove obavljao Jim Sepping, jer bio je najmlađi među njima. Treći je bio crnokos, ravnodušan Miller.

Svakog su tjedna, između dva i četiri, velika trojica raspravljala o poslovanju u proteklom tjednu, analizirala greške i uspjehe te planirala poslove za idući tjedan i pregledavali izvješća podređenih.

Ured broj 375 nije bio velik, pa je unatoč otvorenim prozorima i električnim ventilatorima bio vrlo zadimljen. Svi su bili strastveni pušači. Dicker i Miller pušili su lule, a Sepping je obožavao smeđe smotuljke koje u neograničenim količinama proizvode u Havani.

Tog jasnog svibanjskog popodneva sunčeve su zrake obasjale prostoriju. Pogledi nazočnih bježali su prema blještavilu rijeke i brodovima koji su usporeno plovili prema žarkozelenom proljetnom lišću, u koje je bila obavijena avenija Embankmenta, i zaustavili se na razgranatom pročelju nove palače grofovskog svijeta s druge strane rijeke. Njihovu je pozornost privlačilo sve, osim teškoća.

Samo zamišljeni Bill Dicker, čovjek mrka pogleda, zgrbljen u svom velikom naslonjaču, nije dopustio da mu pogled odluta.

- Što je s onom stvari u Greenwichu? - upitao je Miller, trudeći se probuditi okupljene.

- Ono je obavio Harry Feld - hladno je odgovorio Dicker. - Usput, Jim, trebali bismo zabilježiti ime policajca koji je glavnom štabu poslao izvještaj. Preporučite ga za

promaknuće, jamačno ima potrebnu svjedodžbu. Bistar dečko, izvještaj je pravi ogledni primjerak. Da, Feld je taj koji je provalio, danas poslijepodne je uhićen. Čudno, kako se ti dečki specijaliziraju - mislim na Felda. U svom životu krao je samo svežnjeve robe. Svakako mora znati gdje je može i preprodati.

- Hertfordsko ubojstvo nismo mi rješavali? - upitao je Jim.

Dicker je zanijekao.

- Nisu tražili našu pomoć. Hertfordska policija nikada ne traži pomoć od Scotland Yarda prije nego su izbrisani svi tragovi.

Miller se dignuo i protegnuo.

- Je li to sve, šefe? - pitao je. - Usput, na tragu sam tvornici gdje se tiskaju američke novčanice. Nadam se da ste pročitali moj izvještaj.

Dicker je potvrdio kimnuvši glavom.

- Uvjeren sam da ćemo uloviti tu bandu. Kada je Tony Frascati pobjegao sa stotinu tisuća funti nismo baš blistali, Joe. Još uvijek mislim da mu je pomogao netko iz glavnog ureda.

Njegove se riječi nisu odnosile ni na koga posebno, bile su upućene svima, kao da želi glasno izreći svoje misli. Ipak, inspektor Miller je pocrvenio.

- Za taj sam slučaj bio zadužen ja, sir - suzdržano je progovorio, a kada se netko od velike trojice obratio drugome sa sir, počinjale su teškoće. - Poduzimali smo sve kako bismo ulovili Tonyja, u Doveru sam osobno nadzirao brodove.

- Svakako - odvratio je Bill, jednim od rijetkih osmijeha. - Svakome od nas moglo se to dogoditi. Tony je bio krivotvoritelj velikog stila, stoga mislim da je potplatio

nekog od naših. Ništa niste mogli učiniti, Joe. Tony je ionako mrtav i od tada je prošlo sedam godina.

- Ponudio sam ostavku - nastavio je Miller, međutim zaustavljen je pokretom ruke.

- Zaboravite. Svi ponekad griješimo. Međutim, još nešto - rekao je polagano - Jim, to će zanimati vas, naime: Kupie!

- Bože, posve sam zaboravio, Bill - užasnuto će Jim. S vama sam želio razgovarati o Kupiju.

- Upravo o tome sam želio razgovarati i ja - odvratio je Bill Dicker i zamišljeno čistio nos. - Kupija moramo zaustaviti. Jeste li pročitali što je mrtvozornik izjavio o slučaju Shale? To je već drugo samoubojstvo ove godine i zasigurno će slijediti i druga. Ne možemo ni sanjati kolikim je ljudima Kupie za petama. Četrdeset tri sam godine u policiji, a svoje neuspjehe mogu nabrojiti na prste jedne ruke. Reći ćete da se hvalim, ali, ne. Nema takvog lopova kojeg sam lovio, a da ga naposljetku ne bi i ulovio. A četvorica koje nisam uspio uhvatiti, ionako su mrtvi.

Viši policijski inspektor William Dicker govorio je istinu. Uvijek kada bi okrivljenom dokazali krivnju, on bi otkrio svoju genijalnost, dosjetljivost i okrutnost. Osuđenik bi preneražen koračao na stratište, i u mislima se sjećao Dickerova strogog lica. A kada bi uže već visilo pred osuđenikovim očima, Dicker bi svojom nemilosrdnom šalom nadjačao svećenikov šapat.

Bill Dicker proveo je devet paklenih mjeseci na brodu prije nego mu je, na putu oko rta Horn, zapovjednik palube Charles Barser povjerio da je sudjelovao u telmarškom zločinu. Barser je bio pripit, i dogodilo se to na straži kad ljudi nisu posve prisebni. Ipak, na osnovi dokaza Billa Dickera, on je obješen.

- Kupie me užasno uznemirio - polako je nastavio. - Prava je sramota za policiju što ga dosad nije uspjela zatvoriti, iako su ga zasad denuncirale tek rijetke njegove žrtve.

- A bit će ih još manje - rekao je Jim i upalio novu cigaru. - Sjećate li se onog čovjeka koji je došao ovdje tražiti pisma koje je poslao članici nekog vijeća?

- Nije se više pojavio, što se dogodilo? - upitao je Dicker.

- Kupie je pisma umnožio. Svaki žrtvin prijatelj dobio je kopiju - njegova supruga, majka, poslovni suradnici, bankari - svi značajni ljudi. Kupie je umnožio jedno jedino pismo i dečko je platio. Danas je bio ovdje odvjetnik Lawford Collett, koji rješava taj slučaj. Rekao je da je muškarcu savjetovao neka ne plati ni pare, no, on nije slušao. Stajalo ga je osam tisuća funti. Kupie nas je upoznao s novim načinom terora.

- Ima li nekih novih slučajeva? - pitao je Dicker.

- Walton, no, taj nije nov - rekao je Jim. - Prestrašio je čak mog jadnog prijatelja. Milleru - iznenada se okrenuo prema tamnoputom muškarcu s desne strane - poznajete li Waltona?

- Površno - odgovorio je upitani.

- Jeste li ikada razgovarali s njime?

- Možda, a zašto? - U njegovom se glasu osjećala uzrujanost.

- Naime, rekao mi je da mu je netko savjetovao da Kupija shvati ozbiljno. Netko, tko je bajku o Kupiju proglasio svemogućom.

Millerovi obrazi postali su purpurni.

- Ne znam što mislite s bajkom, oštro je odvratio Miller. - Istina je, savjetovao sam gospodinu Waltonu da nešto poduzme. Ako mislite da je Kupie...

- Dečki, nemojte režati jedan na drugog - umiješao se Bill. - Osobno, vrlo poštujem Kupijevu moć, zasigurno ima brda informacija o ljudima.

Zašutio je kad su se otvorila vrata. S pismom u ruci ušao je uniformirani stražar.

- Za mene? - upitao je Miller. Poderao je kuvertu i iz nje izvadio dvije tipkane stranice. Dicker je razgovarao s Jimom, dok se začuo vrisak. Munjevito se okrenuo. Miller je stajao pokraj prozora držeći se jednom rukom za vrat, a u drugoj stišćući pismo. Otužno lice bilo je mrtvački blijedo, oči široko otvorene.

- Pobogu! - kriknuo je Bill Dicker i skočio prema njemu. - Milleru, što nije u redu?

Miller je vrtio glavom.

- Ništa... ništa - promuklo je rekao. - Oprostite...

Odjurio je iz sobe, Bill i Jim čuli su kako su zalupila vrata njegove sobe i sablažnjivo se pogledali.

-Što nije u redu s Millerom, loše vijesti?

Jim je bespomoćno vrtio glavom.

- Ne znam. Nije oženjen, dakle, nije riječ o bračnim nesporazumima. Poznajete ga, nikad se ne povjer...

Zašutio je. Razgovjetno se čuo pucanj i u trenutku su stajali ispred Millerovih vrata. Bila su zaključana.

- Rezervni ključ - kratko je naredio Dicker i Jim je odjurio niz hodnik. Vratio se istog trena. Dicker je otključao vrata i širom ih otvorio.

U zraku je visio tanak, plavkast oblačić dima. Na sagu ispred kamina s revolverom u ruci ležao je Miller.

Jim je ugledao gorući papir na rešetkama kamina, sagnuo se i ugasio vatru. Ostao je tek djelić papira.

- Mrtav je - ustanovio je Dicker. - Što je? Sačuvajte pepeo, dat ćemo ga fotografirati.

Jim Sepping položio je izgorjele ostatke papira na stol.
Sedam sačuvanih riječi govorilo je sve.

Pedeset tisuća...

Tony Fra...

Pobjeg...

Uložen...

Norwick...

Ispod je bio dio slova K.

- Uložio je u Norwicu, to znam - rekao je Dicker i
smrvio pepeo na rešetki. - Dopustio je Tonyju da pobjegne s
polovicom plijena, i to sam pretpostavljao. Kupio je znao za
to.

Upalio je šibicu i zapalio ostatak papira. Pepeo je bacio
na rešetku kamina.

- Propustite fotografije, Jim - rekao je. - Reći ćemo da se
u posljednje vrijeme čudno ponašao - najprije služba.

Sagnuo se i potapšao mrtvaca po ramenu.

- Jadnik - nježno je rekao. - Ulovit ću Kupija, Milleru,
obećavam ti to!

3.

- Kad bi zločin bilo moguće riješiti tako jednostavno kao što to opisuju detektivske priče, sve bih tajne ovog svijeta riješio prije svanuća - mudrovao je Jim Sepping. - Kada, naposljetku, skupiš sve podatke i proučiš njihove osobitosti, sumnju ograničiš na dvije ili tri osobe. Jasno je da nevaljalac ne može biti heroj iskrena lica s kovrčavom kosom, pa neka ga dokazi i ne znam kako terete. Također, to ne može biti nedužna, plavooka junakinja ili obiteljski prijatelj. Rex Walton tiho se nasmijao i napunio čašu iz boce s dugačkim vratom. Večerao je kod Jima, i želio se zabaviti. Napose, bila je posljednja večer njegova samačkog života. Jim je nastavio.

- Kad bi svi nevaljali ljudi bili visoki, tamnokosi, sa zlobnim licem, odjeveni u ogrtače i sa sombrerima na glavi, plave bi oči bile nesumnjivo dokaz nevinosti, a život bi tekao posve glatko, čekaj...

Dignuo se od stola i izašao iz sobe. Vratio se s debelom knjižurinom ispod pazuha. Oslobodio je prostor na stolu do svog gosta, položio knjigu i otvorio je. U njoj su bili novinski isječci s fotografijama ljudi, unutarnjih i vanjskih izgleda kuća, pisama, isječci zabilješki, crteža, pa čak suho, prešano cvijeće.

- Vidi tog čovjeka.

Prstom je pokazao portret nasmiješenog mladića s dubokim, razumnim očima.

- To je Ballon, gatesheadski ubojica. Ubio je četiri žene i tako lukavo odstranio njihova tijela da ih nismo nikada pronašli. Što misliš, tko je bio ovaj?

Pokazao je na fotografiju muškarca sa širokim, prijetećim licem.

- Pogledaj te sitne oči, nepravilan nos, viseću donju usnu!

- Kakav zločinac - smatrao je Rex, a Jimmy se nasmijao.

- Glavni inspektor Carter, koji je Ballona uhitio - Carter je samac i potroši sav novac za pomoć siromašnoj djeci!

Okrenuo je stranicu

- Je li ova žena, dobra ili loša – pokazao je na drugu fotografiju.

Rex je kimao glavom.

- Izgleda posve prosječno, pripadnica srednjeg staleža - odgovorio je. - Pomislio bih da je to stara domaćica ili vjerna kućna pomoćnica.

- Jessie Heinz, hraniteljica - kratko je rekao Jim. - Ubila je sedmoro djece, obješena je u Cardiffu.

Strelovito je zatvorio knjigu.

- Kada na mjesto ubojstva dođe policija, naiđe na truplo nepoznata čovjeka. Sve što tijelo jest, sva njegova mržnja, strahovi i ljubavi i sve životne teškoće, sve je nepoznanica. Veze, koje su ga spajale s ovim svijetom, prekinute su. Korak po korak trebaš rekonstruirati cjelokupan njegov život.

Rex Walton zamišljeno je gledao kraj cigare i nježno stresao pepeo na tanjurić.

- Isuse, kako želim raskrinkati Kupija, i ubiti ga - bijesno je dodao.

Jim je brzo dignuo pogled.

- Pokušao sam, no to mi dosad nije uspjelo. Ako si normalan, ne možeš nikada prodrijeti u misli pisca anonimnih pisama. Priznajem da je Kupie više od toga. Veliki je

ucjenjivač, premda sva pisma nije napisao zbog koristi.
Barem polovicu tih pisama poslao je zbog pakosti.

- Nastavi - mirno je rekao Rex Walton. - Uvijek boli, premda večeras ne bih smio misliti na to.

- Oprosti, zaboravio sam - ispričavao se Jim nastojeći promijeniti temu razgovora.

- Iz čiste je zlobe gurnuo u smrt Millera...

Rex je skočio kao da ga je ugrizla zmija.

- Millera, kojeg Millera? Ne valjda onog iz Scotland Yarda? Bože moj!

Strava Rexova blijeda lica Jimmyju je razotkrila sve.

- Poznavao si ga? Jesi li se s njime savjetovao o pismu te ništarije?

Rex je potvrdio.

- Misliš li da je zbog toga ubijen? Ali kako...

- Počinio je samoubojstvo. Rex, to ti kažem u povjerenju, jer uloga koju igra Kupie nije za javnost i nikada neće biti. O njemu je otkrio nešto nečasno.

Rex je divljački kimao glavom.

- Ne radi se o tome - kriknuo je - nije to. Ubili su ga jer mi je pomogao. Jer...

- No, što je? - upitao je Jim kada je Rex ušutio.

Rex Walton je iz džepa izvadio maramicu i počeo brisati znojno čelo.

- Bit ću presretan kad prođe sutrašnji dan - rekao je, natočivši si novu čašu.

Jim je opazio kako mu se trese ruka i postao još više radoznao.

- Tako se nisam osjećao ni u vojničkoj službi prilikom napada, iako sam gledao muškarce koje je strah potpuno paralizirao. Međutim, tada smo znali što nas očekuje s druge strane. A Kupie je nepoznanica.

Potom se iznenada nasmijao.

- Ja sam blesan - rekao je. - Ono čega se bojim ne može se dogoditi sada.

Jim se iznenada uznemirio.

- Zašto ne - sada? - upitao je.

Tog se trena čulo kucanje i ušao je sluga.

- Gospođica Coleman i gospođica Walton - najavio je.

Dora je bila šarmantna u ogrtaču od grimiznog pliša, a ljupka Joan Walton, kratko potšišana i s dječaćkim licem bila joj je prava suprotnost.

- Nisam tako zamišljala momačku večer - napomenula je Dora nasmijanih očiju. - Međutim, vjerujem da se nisi dosađivao, Rex.

Walton joj je pomogao skinuti grimizni večernji ogrtač.

- Ne, u društvu Jima nikad mi nije dosadno - odgovorio je, a njegov glas nipošto nije odavao napetost.

- O čemu ste razgovarali? O zločinima, ubojstvima i sličnim stvarima? - upitala je Joan. - A meni nikada nitko ne pomogne skinuti ogrtač, nemoj se truditi, Jim.

Bacila je ogrtač na fotelju i približila stolac.

- Gluma je bila loša, i Dora je bila toliko udubljena u svoje misli da nije mogla kritizirati glavnoga glumca. Što je to?

Htjela je otvoriti knjigu na stolu, međutim, Jim ju je zaustavio.

- To nije za male djevojčice - rekao je. - To je moja knjiga strave.

- Ma daj, dopusti mi da je vidim - molila je Joan i kolotala očima. - U njoj zasigurno ne može biti ništa tragičnije od onog u *Rastavljenim životima*.

- Mislio sam da su *Rastavljeni životi* komedija.

- Trebali su biti - odvratila je Joan i uzela cigaretu.

- Noćas se osjećam kao kriminalac. Pogledaj bolan izraz u Dorinim očima!

Dora Coleman tiho se nasmiješila.

- Uopće nisam žalosna. Cijelu me večer pokušavaš razbjesnjeti, no neće ti uspjeti.

- Draga moja Joan - ukorio ju je Walton s prizvukom uzbuđenja u glasu - doista želim da ne uznemiravaš Doru.

- Dori bi pomoglo kad bi doživjela nekakav šok - mirno je odgovorila Joan.

Pogledala je po stolu, uzela bocu vina, pročitala naljepnicu i napravila grimasu.

- Dr. Buidsteiner? Nimalo maštovito - rekla je. - Vjerovala sam da je za takvu prigodu dobar šampanjac jedino dopustivo piće. Jim, jesi li mu dao neki dobar savjet?

- Nikada ne dajem savjete mladoženjama, odnosno ljudima tik prije vjenčanja - odgovorio je Jim. - To nije u nadležnosti policijskog službenika.

Dora je uzela sa stola bobicu grozda i zamišljeno je promatrala.

- Je li ti Rex povjerio svoju tajnu?

Jim je podignuo obrve.

- Nisam znao da ima neku tajnu - otvoreno je odgovorio.

- Ima tajne planove za medeni mjesec - umiješala se Joan i nespretno zamahnuta cigaretom. - To treba biti medeni mjesec o kojem možeš samo sanjati! Ništa slično uobičajenom putovanju u Veneciju, niti izletu u škotskoj divljini, ili skoku u Pariz. Smijuljeći se, okrenula se prema bratu. - Hajde, reci nam, Rex, među prijateljima si. Kunem se. - Obliznula je prst i uvjerljivim pokretom povukla po vratu.

- Možeš se kleti do besvjesti - s pretjeranim osjećajem zadovoljstva odgovorio je brat. - To je moja tajna, koju neću

dijeliti ni sa kime. Tajna, za koju će nevjesta doznati čim napustimo matični ured. A sada mladenke, odvest ću vas kući. Dolaziš sutra na Portland Place? Najprije će biti svečani doručak, premda sam ti to već tri puta rekao. Potom idemo kod matičara. I, nikakvih vjenčanih poklona, Jim - zaprijetio je kažiprstom.

- Je li i vjenčani poklon za mladenku tajna - upitala je Joan. - Osobno, ne odustajem od srebrnih bočica za ulje i ocat. Držim da je to jedini pravi poklon. Ljudi nisu vjenčani ako nemaju srebrnih bočica za ulje i ocat, to je tip obreda.

Jim ih je otpratio do izlaza Halliwell Housa, naselja u kojem je stanovao. Zastao je na pločniku i pratio ih pogledom dok se automobil nije udaljio. U tom je trenutku naišao muškarac. Jim je učinio korak unatrag i sudario se s njime.

- Oprostite - ispričao se Jim, no muškarac je bez riječi nastavio put.

Jim se vratio u stan. Uvukao je ruku u džep tražeći šibice. Opipao je nešto neobično i izvukao. Bila je poznata celuloidna figurica »Kupie« s izbuljenim očima i razjapljenim usnama. Na središnjem dijelu stajala je bijela traka na kojoj je pisalo:

Nemojte se uplitati.

Začudo je promatrao figuricu.

- Odakle, k vragu, sad to - upitao se.

4.

Gospodin Theophilus Coleman stajao je kraj prozora blagovaonice, odakle se prostirao pogled na Portland Place. Nije bio naročito raspoložen. Prema pričanju suradnika iz ministarstva financija Coleman je bio čovjek pun navika, pretežito zbog dugogodišnjih veza s vladom. Cijelog se života dizao u sedam ujutro i četiri puta obišao je Portland Place. Pritom nije bilo važno je li vrijeme loše ili dobro, pada li snijeg ili kiša, puše li ili pritišće zapara. Uvijek bi ljeti obukao lagani sako, a zimi žuti pulover, koji je privlačio pozornost mljekara, policajaca, radnika, dakle onih koji su u to doba bili na ulicama.

U devet sati ujutro je doručkovao, pregledao malobrojni poštu i pročitao uvodnik *The Timesa* kako bi bio obaviješten o tekućim događajima. Gospodin Coleman nije nikada igrao golf. Ostao je vjeran, kako je priznao, whistu. U razgovorima su imale prednost teme o visokim pristojbama, mornarici i granicama. Najviše je mrzio socijalizam, opću izobrazbu i Ameriku. Tvrdio je kako u njima vidi izvor svih nedaća i teškoća.

Coleman je bio niska rasta, debeo i ćelav. Do dana kada je posve slučajno uočio fotografiju neke filmske zvijezde slična izgleda, nosio je bujne sijede zaliske. Onaj tren kad je doznao da je spomenuti umjetnik Amerikanac, gospodin Coleman pozvao je slugu i odlučno naredio da mu obrije odvratni ukras.

Lagodnom su izgledu pridonijeli ružičasti obrazi, čist ten i brojni podbratci. Tijekom rata promaknut je u pomoćnika tajnika u ministarstvu za financije. Tamo je od deset sati ujutro do četiri poslijepodne potpisivao dokumente

i predavao ih svom podređenom, koji ih je također potpisivao. Negdje između Colemana i šefa njegova odjela postojala je osoba, koja je sve te papire doista i pročitala. Colemana zapravo nikada nije zanimalo tko je taj brižan čovjek.

Kada je tijekom rata kao dobrovoljac počeo raditi u ministarstvu za financije, svojom plaćom nije izlazio na kraj iz jednostavnog razloga - plaća je bila niska. Međutim, ponašao se i izražavao kao uspješan državni službenik, pa su mnogi držali da je rođen za ministra financija.

Toga je jutra, zbog vjenčanja izostavio svoje navike. Stol, gdje je običavao doručkovati s kćerkom te uz izvrsnu hranu pretresati političke prilike i kretanje dionica Canadian Pacific Railway, zamijenio je puno većim, cvijećem ukrašenim stolom, na kojem su blještale čaše i srebrno suđe. Coleman je imao osjećaj da mu je uskraćen doručak.

- Jesu li dovezli prtljagu gospodina Waltona? - upitao je sijedog slugu.

- Da, sir, rano jutros. Dopustio sam si izvaditi iz kovčega odijelo za putovanje gospodina Waltona.

Coleman ga je pogledao prijekorno.

- Džentlmen nema odijela za putovanje, Parkeru. Ima jutarnje odijelo, frak i dnevna odijela. Vi ste izvadili dnevno odijelo gospodina Waltona?

- Da, sir.

- Parker, pomoći ćete gospodinu Waltonu kada se vrati s vjenčanja. Ne sumnjam da će biti darežljiv. Taj džentlmen ima rasipničke navike. Dobro jutro, draga.

Pozdravio je kćerku, koja je ušla tog trenu.

Dora Coleman bila je jedna od onih rijetkih žena koje su već ujutro izgledale divno. Izgledala je vrlo mlada i nevina kada se približila ocu i poljubila ga.

- Jesi li se naspavala? Sretna je ona mladenka koju budi sunce, a danas pada kiša.

- Bit ću sretna - ustvrdila je i nasmiješila se.

Tog je trena ušao Lawford Collett. Kao uspješnom odvjetniku dodijeljena mu je čast da postane Colemanov pravni savjetnik. Činjenica što je ujedno bio Colemanov jedini nećak i Dorin bratić, bila je manje važna. Budući da je bio odličan pravni savjetnik, Coleman ga je vrlo cijenio, a to je nadvladalo i sve ostale njegove vrline.

Rex Walton došao je zajedno sa sestrom i Jimom Seppingom. Bio je vidljivo uznemiren i rastresen. Lice mu se razvedrilo kada je ugledao mladenku. Neko su vrijeme stajali uz prozor i tiho razgovarali.

- Ah, kapetan Sepping. - Izvan Scotland Yarda jedino se gospodin Coleman sjećao Jimova vojnog čina. - Jeste li došli čuvati vjenčane darove?

Kada se gospodin Coleman šalio, radio je to nespretno i pritom se prigušeno smijuljio. Jim se uljudno nasmiješio: - Čuo sam da nema nikakvih vjenčanih poklona - odgovorio je, a Coleman je potvrdio kimanjem glave.

- Vrlo pametno, doista, vrlo pametno - rekao je. - Walton je bogat čovjek. Zašto bi onda uzimao od svojih prijatelja? Napose, što mu možemo pokloniti, a što si sam ne bi mogao kupiti?

- Ribarski pribor - mirno se umiješala Joan. - Nitko sebi ne kupuje ribarski pribor. Donijela sam ga sa sobom.

Gospodinu Colemanu Joan nije bila simpatična. Tu nesklonost nije ni pokušavao sakriti. Bila je utjelovljenje svega onog što je kod žena vulgarno. Pušila je, bavila se športom i plesala je. I to ne onaj dostojanstveni ples koji je plesala Colemanova baka, nego onaj divlji, razulareni jazz, a bila je i vrlo bezobrazna.

- Svi su stigli, zar ne, Parkeru?

Značajno je potvrdio, uzeo Doru pod ruku i odveo je do stola.

- Jesi li izvukla iz Rexa kamo kani na bračno putovanje? - upitao je Jim, okrenuvši se prema djevojci.

- Ne! Šuti kao riba. Ne znam ni to što će pokloniti budućoj supruzi. Vjerojatno nešto vrlo dragocjeno i rijetko, jer, proteklog su mjeseca Cadogan Square vrlo često posjećivali zlatari. Znam da je Rex odbio bisernu ogrlicu vrijednu nekoliko tisuća funti s izlikom da nije dovoljno dobra.

Pogledala je mladenku i uzdahnula. Jim je znao za razlog.

- Razmišljaš o nekome? Na tvom mjestu ne bih to činio - šapnuo je. Potvrdila je.

- Jako volim Doru, ljupka je i srdačna. No, Edie je bila naša vrlo draga prijateljica. Željela sam da se Rex ne vjenča tako brzo nakon... Znam, da je još uvijek voli. Pa ipak, sretna sam što se ženi.

Iznenada je promijenila temu razgovora, u trenutku je bila ponovno vesela.

Jutarnji je plan bio nadasve jednostavan. Nakon vjenčanja u marylebonskom matičnom uredu mladenci se trebaju vratiti na Portland Place i presvući se. Tamo će ih čekati Waltonov veliki športski automobil natovaren njihovom prtljagom, i sretan će se par odvesti u nepoznato.

Jim je uhvatio prijateljev pogled i nasmiješio se. Unatoč noćnom strahu osjećao se sretnim. Nije skidao pogled s djevojke koja je sjedila Colemanu s desna.

Potom je taj ugledni gospodin ustao i podignuo čašu.

- Kladim se da će početi sa *Dragi moji prijatelji* - šapnula je Joan.

- Prihvaćam okladu - također tiho odvratio je Jim i taj je tren izgubio.

- Dragi moji prijatelji - rekao je Coleman - ovom prigodom kada će se spojiti dva - eee - zaljubljena srca u sveti - eee - brak, treba im poželjeti blagostanje i sreću, koja - eee -...

Završio je uz buran pljesak.

Ljubazan Parker sagnuo se prema Rexu Waltonu i nešto mu šapnuo na uho.

- Zašto Rex odlazi? - iznenađeno je upitala Joan, kad je Walton napustio sobu.

Njegov se odlazak nije učinio neobičnim ni Colemanu ni mladenki. Jim je opazio kako je Coleman pozvao Parkera. Izmijenili su nekoliko riječi. Coleman je kimnuo glavom i ispričao se Dori, koja je nešto šaptala Jimu, međutim čula je Joan.

- Molio je Parkera da ga podsjeti u deset sati i deset minuta - zbunjeno je prepričala. - Želim da to ne čini. Više od svega voli iznenaditi, možda je otišao po vjenčani poklon.

Prošlo je pet minuta...deset minuta. No, Rex Walton nije se vratio. Gospodin Coleman pogledao je na sat.

- Našeg bi prijatelja trebalo podsjetiti da u pola jedanaest ima važnu obvezu - šaljivo je napomenuo.

Prošlo je sljedećih pet minuta. Tada je Parker napustio sobu i odmah se vratio.

- Gospodina Waltona nema u kući, sir - rekao je.

Pretražili su kuću, međutim, Rexa Waltona nisu pronašli. Nestao je, a nitko nije vidio da je otišao.

5.

Jim je pratio Parkera stubištem koje je vodilo do sobe gdje se Rex Walton trebao presvući. Jedan jedini pogled govorio je da je to i učinio. Naime, sako i prugaste hlače koje je Walton nedavno imao na sebi bili su prebačeni preko naslonjača.

- Nestao je kaput, sir - iznenada je rekao Parker - i šešir.

- Što je u susjednoj sobi? - upitao je Jim kada su došli u hodnik.

- Soba gospođice Coleman, sir. - Sluga je otvorio vrata i pokazao divnu, prostranu spavaonicu. Na podu su stajale dvije putne torbe, očito pripremljene za planirano putovanje. Na krevetu je bila velika zatvorena toaletna torbica.

- Jeste li ga pratili do sobe ili je otišao sam?

- Ja sam ga dopratio, sir. Naime, zamolio me da ga podsjetim u deset sati i deset minuta, jer ide u sobu nešto potražiti.

- A ne preodjenuti se?

Sluga je kimnuo glavom. - Ne, sir, gospodin Walton trebao se preodjenuti nakon povratka iz matičnog ureda.

- Je li mogao sići niz stubište, a da ga nitko ne opazi? Sluga je oklijevao.

- Ne znam, sir, raspitat ću se.

Dok je Jim istraživao stan, sluga se raspitivao. Doznao je da dolje nitko nije vidio ženika.

- Zasigurno nije sišao dolje, sir. Ispred ulaza stoje dvojica šofera koji ga nisu vidjeli.

- Postoji li neki drugi izlaz?

- Stubište za sluge - odgovorio je sluga i odveo ga na kraj hodnika, odakle su uske, vijugave stube vodile u podrumsku kuhinju. U prizemlju su bila i vrata. Jim je uhvatio kvaku i vrata su se otvorila. Vani je bio maleni vrt i još jedna vrata.

- Kamo vode? - upitao je Jim.

- Na dvorište, sir. Tamo su garaže.

Sepping je prešao dvorište i ustanovio da su otvorena i ta vrata. Padala je jaka kiša i dvorište je bilo prazno. Usprkos pljusk, Jim je izašao na cestu, ne zato da bi pronašao nekog tko je vidio nestalog mladoženju. Vratio se u blagovaonicu. Dora je bila blijeda i izgledala je bolesno, dok se Joan Walton, iako blijeda, dosta dobro svladavala.

- Što se dogodilo, Jim? - upitala je.

- Ne razumijem - odvratio je i kimao glavom. - Je li Rex imao kod sebe nešto novca?

Odgovorila je potvrdno. - Mnogo, tri ili četiri tisuće funti u gotovini. To mi je rekao jutros, no nije želio reći zbog čega mu je potrebna tako velika svota.

- Jeste li posve sigurni da je napustio kuću? - nepovjerljivo je upitao Coleman. - To nije moguće! Vjerovao sam da je gospodin Walton častan čovjek, koji...

- Nema potrebe mijenjati mišljenje o gospodinu Waltonu - hladno ga je prekinuo Jim. - Uvjeren sam da kuću nije napustio dobrovoljno.

Vratio se u sobu i pregledao džepove odijela nestalog muškarca. Bili su prazni. Osim novčanice u džepu prsluka, koju je Rex u brzini očito previdio, nije našao ništa. Zašto se presvukao? Namjeravao se vjenčati u odijelu kojeg je imao na sebi kada je došao na Portland Place i namjeravao se presvući tek poslije. To je od svega najviše zbunjivalo. Ako bi Rexa Waltona na silu odveli, ako bi ga oveli i iznijeli iz kuće, sigurno se ne bi presvlačio samo da ugoditi otmičarima.

Da je nestalo jedno odijelo, a drugo nije ostavio, bilo bi puno jasnije.

Kada se vratio u blagovaonicu, razmišljao je, da li bi pomoglo da nazočnima ispriča kakvu je obavijest primio Rex.

- Mislite li da ga je netko odvezao?

To je pitala Dora. Njezin je glas bio dubok i čvrst, a lijepe su oči bile uperene u detektiva.

- Hoću da mi kažeš istinu, Jim. Je li ti sinoć možda Rex spomenuo da se ne želi vjenčati?

- Suprotno - istog je trena odgovorio Jim - bio je vrlo sretan.

Gospodin Coleman svojim se izobličanim licem, kao da želi skupiti sve tjelesne i duševne moći da razriješi taj problem, Jimu činio ganutljivim.

- Događaju se i takve stvari, dragi gospodine - mrzovoljno je rekao. - Ako gospodina Waltona nema u kući, otišao je dobrovoljno.

- Smatram da trebamo pozvati policiju - rekao je Jim.

- Bila bi to senzacija - rekao je gospodin Coleman i divlje mahnuo rukom. - Policiju ne smijemo zvati dok sami, koliko je to moguće, ne osvijetlimo situaciju. Možda se vratio kući.

To je pomislio i Jim. Pozvao je na Cadogan Place. Međutim, nitko nije odgovarao.

Jim je kući otpratio Joan Walton. Nestali se nije vratio, o njemu nisu dobili nikakvih vijesti.

- Jadna Dora! - rekla je sa suzama u očima Joan. - Kakav užas! Jim, misliš li da je sišao s uma?

Jim je to zanijekao.

- Misliš li da je u opasnosti?

- Ne znam. Sve se dogodilo vrlo neočekivano - rekao je Jim. - »K« nije nikad dosad ubijao. A Rex nije od onih ljudi koje se može natjerati na samoubojstvo.

- Zar u njegovoj prošlosti nema ništa takvog, Jim..? - zabrinuto je upitala.

- Ništa - odmah je odgovorio Jim. - Njegov život poznajem do pojedinosti. Među nama gotovo nema tajni. Ne znam jedino to kamo je namjeravao ići na bračno putovanje - dodao je. Kad je pogledao djevojku, bilo mu je krivo, postupio je lakomisleno.

Vratio se kući, potražio Kupijevo pismo koje je proteklu noć našao u džepu te potražio knjižicu iz školskih vremena. U njoj je bilo bezbroj otisaka različitih palčeva, jer Charterhousom je u neko doba zavladala strast skupljanja otisaka.

Stručnjaku za otiske prstiju u Scotland Yardu trebalo je malo vremena da odstrani Jimove sumnje.

- Otisak na listu i onaj u vašoj knjizi posve su različiti, sir - rekao je. - Ni otisak s lijeve niti onaj s desne ne odgovaraju otisku na papiru.

Jimu je laknulo. Na trenutak, imao je strašne sumnje.

- Uzmite i moj - predložio je. Kada je inspektor pregledao i otisak njegova palca, kimnuo je glavom.

- Ne, sir - nije ni vaš.

Odvezao se u Chelse, gdje ga je Joan primila u velikom predsoblju prelijepe kuće Rex Waltona.

- Nikakvih novosti? - upitala je.

- Bojim se da ne. Želim razgovarati s vašim slugom. Palo mi je na pamet da nam može pomoći. Možda je Rex nešto spomenuo njemu.

- Pozvat ću ga - rekla je. - Uđi, Jim. Jako sam nesretna. Mislim da se Rexu dogodilo nešto ozbiljno.

- Mislim da nije - hrabro je slagao Jim, ali nije baš bio uvjerljiv. - Kako se zove sluga?

- William Wells - odgovorila je. - Stariji je čovjek. Godinama je Rexov odani sluga.

Lakej, kojeg je poslala po slugu, vratio se s viješću da nije kod kuće.

- Nije u kući? - iznenađeno je upitala.

- Izašao je po novine, madam - odgovorio je lakej - i nije se još vratio.

- Kada je otišao? - upitala je.

- Jutros u deset sati, madam - odgovorio je.

6.

Jim je čekao oko sat vremena, no sluga se nije vratio. Sve su njegove stvari ostale u sobi. Na stolu je ostavio nedovršeno pismo bratu u Kanadi, dakle, očito nije planirao otići zauvijek. Prošao je dan, a on se nije pojavio. Te je večeri Jim Sepping poslao svim novinama opis obojice muškaraca. Sve policijske postaje u državi bile su obaviještene o Rexovom nestanku. Obaviještene su i željezničke postaje kako bi skupili što više podataka.

Kasno te večeri Jim je posjetio Billa Dickera u Scotland Yardu. Dicker je događaj ocijenio kao vrlo ozbiljan.

- Ostaje pitanje vremena kad će se dogoditi nešto drugo, osim ucjenjivanja - rekao je. - Je li Walton vrlo imućan?

- Da, ima gotovo milijun - odgovorio je Jim.

Bill Dicker je razmišljao.

- U tom sam slučaju uvjeren da ga neće ubiti. Drže ga zbog ucjene. Tražit će golem iznos.

- Mislim da smo naletjeli na najgoru bandu na svijetu - zamišljeno je nastavio Dicker. - Taj je posao već duže planiran, zapamtite, Jim. Sve je brižljivo pripremano i do potankosti izvedeno. Kriminalce zatvaramo samo zato što je svaki zločin pokus. I, imaš li sreće, za nekoliko ćeš godina shvatiti da je sve teže uhvatiti počinitelja, jer, sve je početničke greške već svladao. Ima stalne adrese i urede, govorim naravno, hipotetski, a naučio se i izvlačiti. To je najvažnija prednost. Bezbroj smo puta pokušali uloviti Kupija, no on je prepametniji za metode traženja zločinaca uobičajene u Scotland Yardu. I, uđeš li u njegovo podzemlje,

čuvaj se! Neće se zaustaviti ni pred kim, jer je svjestan da će od onog dana kada bude uhićen, ostati cijelog života u zatvoru. Ako ga poznajem, mislim da bi više volio biti obješen. Jeste li pronašli onog slugu?

Jim je zanijekao.

- Čudno - razmišljao je Bill Dicker dok je gladio bradu.

- A kakav mu je dosje?

- Koliko sam mogao ustanoviti, vrlo dobar - odgovorio je Jim. - Prije nego je došao Walton bio je niži mornarički časnik. Najprije je bio Waltonov vozač, poslije sluga.

- Ima li rođake?

- Brata u Kanadi. Poslali smo mu brzojav, međutim, još nam nije odgovorio.

- Hm! A kako je sve to podnijela mlada dama, gospođica Coleman?

- Odlično - oduševljeno je odgovorio Jim.

Doista, Dora Coleman bila je uzor hrabrosti i strpljivosti.

Dicker je dugo sjedio i zamišljeno gledao kroz prozor na sivi Embankment.

- Smijati ćete se, ako vam kažem da će Kupie postati pravi neprijatelj društva. Mislite da je on to već sada. No, vidjeli ste tek dijelić njegove podlosti. Kakva je vaša teorija o Waltonovu nestanku?

- Nemam je - otvoreno je odgovorio Jim. - Priznajem, ne znam što učiniti. Rex nije od onih koji naprave nešto samo da dignu prašinu oko sebe.

Kada se vratio u stan, našao je Doru i njezina oca.

- Što se dogodilo? - brzo je upitao. - Da li se pojavio?

Djevojka je žalosno odmahнула glavom.

- Ne, nije se pojavio on, nego ovo.

Pružila mu je kožnatu kutiju za nakit. Otvorio ju je i zanimjemio od blještavila dijamantne ogrlice, koja je ležala u plišanoj kutiji.

- Uh! - iznenadio se. - Odakle to?

- Dora je pronašla u svojoj toaletnoj torbici - ozbiljno je odgovorio gospodin Coleman. - Ima naznaka da ju je kupio Rex Walton. Zna - dodao je Coleman - propitkivao sam kod zlatara čije je ime napisano na kutiji. Nema dvojbe da je riječ o ogrlici koju je dan prije vjenčanja za dvije tisuće petslo osamdeset funti kupio Walton.

Jim je zamišljeno gledao nakit.

- Pronašla si je u toaletnoj torbici? Gdje je bila tvoja toaletna torbica, Dora?

- Na mom krevetu - odgovorila je djevojka.

- Je li bila zaključana?

Odmahnula je glavom.

- Ne, ostavila sam je otvorenu da bih u posljednji tren mogla spremati još nešto. Noćas sam je otvorila kad sam tražila četku i pronašla sam to.

- Bez poruke?

- Da - odgovorila je.

- Kada si posljednji put pogledala u torbicu, mislim, prije nego što si pronašla ogrlicu?

- Mislim, ubrzo nakon što je nestao Rex - odgovorila je poslije kraćeg razmišljanja. - Uvjerena sam da tada u njoj nije bilo ogrlice.

Jim je zbunjeno grickao donju usnu. Dakle, nakit je netko podmetnuo između deset i trideset i trenutka kad ga je djevojka pronašla. Možda je tamo bio i prije, no u uzbuđenju ga Dora nije opazila. Bilo je čudno, i više nego čudno, bilo je tajnovito. Ogrlica je očito bila ženikov poklon. Da li bi joj Rex to mogao dati kao nekakvu naknadu?

Tu je pomisao brzo odbacio. Rex Walton ne bi nikada pomislio da kičasti poklon može nadoknaditi veliku krivicu koju je učinio djevojci. Jim se iznenada nečeg sjetio.

- Je li nešto nedostajalo u torbici? - upitao je.

- Ne, mislim da ne. Nisam baš dobro pregledala, međutim u njoj nije bilo ništa što bi vrijedilo ukrasti, a očito nije stvar u tome.

Jim je djevojci vratio kutiju.

- Tvoja je. Namijenjena je tebi i kupljena je za tebe.

Nema joj mjesta među dokazima koje skupljam.

- Međutim, bit će objavljeno u novinama? - namrštio se Coleman. - Takav je publicitet za mene užasno bolan, kapetane Sepping, doista vrlo bolan. Ne strahujem od konzervativnih časopisa koji će o svemu pisati trijezno i bez suvišnih pojedinosti. Strahujem od jeftinog tiska, proizvoda javnih škola. Za čovjeka mog položaja, s vrlo važnim mjestom u vladi, posljedice mogu biti nadasve bolne.

Uznemireno je kimao velikom glavom. Očito ga je Waltonov nestanak brinuo više zbog njegova službenog položaja nego zbog kćerkine žalosti.

Pri rastanku, djevojka je zastala.

- Nazvat ćeš me u bilo koje doba, danju ili noću, ako doznaš nešto o Rexu, zar ne? - molila je. Jim ju je suosjećajno potapšao po ramenu.

Te je večeri legnuo s mišlju da je u Dickerovim riječima i opomeni bilo nešto što je zavrijedilo veću pozornost nego mu se u početku učinilo. Upravo je gasio svjetlo kada je zazvonio telefon, a potom je začuo i kucanje sluge.

- Netko vas zove, sir, ne želi se predstaviti.

Jim je obukao kućni ogrtač i otišao u radnu sobu.

- Jeste li vi kapetan Sepping?

Glas je bio oštar, Jimu nepoznat.

- Da, tko zove?

- Nije važno - odgovorio je glas. - Otiđite u Waltonovu kuću i pogledajte u gornju ladicu njegova pisaćeg stola, požurite.

- Ali, tko ste vi?

- Hitno je, pošite još večeras. Uzmite pismo u plavoj kuverti!

U slušalici se čulo krčanje, prije nego ju je sugovornik spustio.

7.

Jim se odmah obukao, pozvao taksi i odvezao se na Cadogan Square. Prozor je još bio osvjetljen, Joan još nije spavala i zajedno sa slugom otvorila je vrata.

- Imaš li kakvih vijesti? - nestrpljivo je upitala.

Jimu Seppingu postalo je jasno da njegovo zanimanje za taj slučaj nije samo službeno niti je razlog prijateljstvo s Rexom. Joan Walton izrasla je u pravu ženu. Zračila je privlačnošću koja ga je na tren iznenadila, čak prestrašila.

Otišli su u salon i tamo joj je ispričao o telefonskoj poruci.

- Ne, glas zasigurno nije bio Rexov - tvrdio je Jim. - Nemam pojma odakle je poziv stigao, to će otkriti moji ljudi.

- Čudno - rekla je namrštivši se. - Baš ništa ne znam o Rexovim stvarima. Uđi u njegovu sobu.

Radna je soba bila na prvom katu, sa stražnje strane kuće. Maleni se prostor, zbog mnogobrojnih polica koje su prekrivale zidove, činio još manjim. Nasred sobe stajao je lijep, moderan pisaći stol. Jim je sjeo za stol i pokušao otvoriti gornju ladicu. Bila je zaključana, stoga je nikako nije mogao izvući.

- Smijem li provaliti? - upitao je. Joan je kimnula glavom u znak dopuštenja.

Umorni je sluga odmah dotrčao. Jim je tražio alat kojim će provaliti stol. Sluga je donio alat kakav je Jim mogao samo sanjati, veliko dlijeto za otvaranje sanduka. Potrošio je puno vremena prije nego je uspio gurnuti alat u prorez između stola i ladice. A onda je naišao na nešto vrlo čvrsto i nesavitljivo.

- Oprostite, sir - umiješao se sluga koji je radoznalo pratio događaj. - Naime, ladica je obložena metalom. Gospodin Walton mi je rekao da je stol gotovo »nesavladiv«.

Jim je otkinuo komad orahovine i uvjerio se da sluga govori istinu. Obloga je bila od čelika. Međutim, nije bilo nemoguće provaliti u stol, što se pokazalo nakon jednosatnog nastojanja.

Napokon, dlijetom je probio metalnu oblogu i napravio malenu rupu. Iz ladice se počelo dimiti.

- U ladici gori - kriknuo je.

Sada je mogao umetnuti otvarač i, okrenuvši ga, slomio je bravu. Ladica se otvorila.

- Donesite vodu, brzo - naredio je. Iz ladice je sukljao gust dim.

- Otvorite prozor - rekao je Jim. Nije upotrijebio vodu da ne oštetiti sadržaj ladice.

Čekao je s vrčem u ruci, oklijevao je i na kraju se dim razrijedio. Jim je netremice promatrao hrpu crnog pepela.

Izvadio je ladicu i stavio je na stol. Dno i bočne stranice bile su vruće kao da su već duže izložene visokoj temperaturi.

- To već dosta dugo tinja, vjerojatno nekoliko dana - zaključio je.

- Ali, kako? - čudila se Joan.

Jim je kimnuo glavom.

- Ne znam koja je kemikalija upotrijebljena, ali pretpostavljam da su je stavili u ladicu ili u kuvertu zajedno s pismom i da je već onda inicirana reakcija. Zanima me što je od ovoga plava kuverta? - utučeno je rekao i promatrao crne ostatke u dnu ladice.

Oprezno je položio komad spaljena papira na stol i pregledao ga povećalom. Događa se da je pismo na spaljenu papiru dovoljno vidljivo. No, ovog puta nije uspio pročitati

ni jedno jedino slovo. Jim i zaprepaštena djevojka nijemo su se pogledali.

- Što znači sve to, Jim?

- Nemam pojma - priznao je. - Zašto su me poslali ovdje i što su mislili kako ću otvoriti ladicu? Neka nitko ne dira ovo - zapovijedio je. - Možda su ostali neki tragovi.

Potanko je pregledao pisaći stol, no ništa nije našao. Otvorio je i ostale ladice, ali u njima nije bilo važnijih dokumenata.

- Je li Rex kojim slučajem pisao dnevnik?

- Mislim da nije - polako je odgovorila Joan. - Ne, uvjerena sam da nije. Uvijek je ismijavao ljude koji to čine.

Jim je razgledao sobu. U jednom od zidova bio je ugrađen veliki trezor s brojčanikom.

- Znaš li kombinaciju?

- Ne - odgovorila je. - Nikad se nisam petljala u Rexove poslove. Pojediniosti o trezoru ima vjerojatno banka. Rex je, u takvim stvarima, bio vrlo pedantan.

- Jutros sam bio kod direktora South-Eastern Bank - rekao je Jim. - Trebao sam ga pitati.

- U toj banci neće znati - odgovorila je na njegovo iznenađenje. - Rex je tamo čuvao samo neznatne svote.

Velik je račun imao u London and Birmingham Bank.

Ionako sam te željela zamoliti da odeš tamo sutra. Rex je dao naslutiti da će mu netko uzeti sav novac oženi li Doru. Od tog trenu mislim o tome, no sada me počelo ozbiljno brinuti.

- Misliš li da može ostvariti svoju prijetnju?

Kimnula je glavom u znak odobravanja.

Jim je skrštenih ruku i namrštena pogleda buljio u uništenu ladicu, sjedeći kod pisaćeg stola, a potom rekao:

- Ako je našem nepoznatom prijatelju toliko stalo da spasimo sadržaj ladice, zašto nije zvao ovdje?

Nasmiješila se.

- Vjerojatno zato što naš telefon ne radi - rekla je. - Pokvario se ubrzo nakon što se smračilo. Željela sam te zvati i pitati jesi li doznao što novo o Rexu.

- Telefon ne radi? - ponovio je Jim. - Gdje je telefonski vod?

Pokazala je na prozor. U kutu prozorskog okvira našao je skrivenu žicu koja je prodirala kroz prozorski okvir i očito bila provedena na drugu stranu, po pročelju.

- Imaš li bateriju? - upitao je. - Došao sam ovdje posve nespreman za bilo kakvu istragu.

Kada su mu donijeli malenu džepnu svjetiljku, pošao je na maleno stražnje dvorište i posvijetlio prema prozoru. Telefonski vod išao je po zidu, a potom uz zid vrta do glavnog voda u pokrajnjoj uličici.

Nije dugo tražio. Žica je bila prerezana upravo na zidu. Polako se vratio u knjižnicu, sjeo i napisao izvještaj koji je sluga odnio u najbližu policijsku postaju.

- Je li telefonska žica prerezana - upitala je djevojka.

- Da - odgovorio je Jim. - Ne znam zašto, ali mislim da je prerezana između zalaska sunca i trenutka kada si me htjela zvati. U koliko je to sati bilo?

- Oko pola jedanaest.

- Tada je naš prijatelj izveo svoj zlobni plan - kimao je Jim.

- Ali, zašto?

- Mogu samo nagađati - odvratio je Jim. - Očito je netko imao jake razloge da pravodobno otvorimo ladicu, a netko drugi još jače da je ne otvorimo. Mislim da ti je nepoznati telefonirao i želio reći gdje je ključ od pisaćeg stola. Sigurno ćemo ga poslije naći u ovoj sobi. Neki drugi pametnjaković upravo je to naslućivao i prerezao je telefonsku žicu. No, previdio je da će nepoznati zvati mene.

Ako se ne varam, u neprijateljskim taborima trenutačno vlada kaos, jer, nema dvojbe, prate me.

- Ali, Jim, što znači sve to? - jadala se Joan. - Ne razumijem. Prestrašena sam.

- Vjerujem - nasmiješio se Jim.

Pogledao je na spaljene ostatke Waltonove skrivene ladice i instinktivno znao da u toj hrpi neće otkriti ništa što bi ga približilo rješenju tajnovitog nestanka Rexa Waltona.

Vratio se sluga i na Joanino iznenađenje pratio ga je policajac.

- Želim da stražar ostane noćas u kući - objasnio je Jim. - Sutra ću poduzeti druge mjere.

- Misliš li da mi prijeti opasnost? - upitala je.

- Ne - bez razmišljanja je odgovorio - ali za svaki slučaj.

Vrativši se kući, najprije je pozvao dežurnu službu u pošti. U šest ujutro zvali su ga s Cadogan Squarea i sa zadovoljstvom je ustanovio da je telefonska veza uspostavljena.

Kad se dignuo, odmah je zvao Yard i doznao da nema nikakvih novih vijesti o Rexu Waltonu niti o nestalom slugi. Nestala su obojica, i jedini trag o Wellsu dobili su od trgovca koji je poznavao slugu i koji ga je vidio u taksiju u okolini Mable Archa sat vremena prije nego je nestao. To je bio početak i kraj svih informacija o noćnim događajima.

Nakon laganog doručka Jim se uputio u London and Birmingham Bank na Threadneedle Streetu, gdje je tog jutra bio prvi posjetitelj upravo otvorene banke. Odmah su ga otpratili u direktorovu sobu.

- Veseli me što ste se javili, gospodine Sepping - rekao je direktor. - Pretpostavljam da ste primili moje pismo.

- Ne, nisam još bio u Scotland Yardu - rekao je Jim. - O čemu ste mi pisali? No, najprije nešto drugo, ima li gospodin Walton u vašoj banci trezor?

- Ima - odgovorio je direktor. - Međutim, on je prazan. Gospodin Walton je proteklog tjedna, prije nego što je nestao, izvadio iz njega sve što je bilo vrijedno, zato sam vam i pisao.

- Ima li još račun? - upitao je Jim.

Direktor je zanijekao, a Jim je zinuo od iznenađenja.

- Račun zapravo još ima - žurio je objasniti muškarac. - Međutim, na njemu je tek nekoliko stotina funti. Unovčili smo sve Waltonove vrijednosne papire, i sve, osim ovih nekoliko stotina funti, sve je podignuo. Gospodin Rex Walton je zapravo - direktor je govorio polako i razborito - u tjednu prije nestanka iz naše banke dignuo milijun funti!

- U gotovini? - zanimalo je Jima.

Direktor je potvrdio.

- U američkoj valuti. Na njegovu sreću, tržišne su prilike bile povoljne, inače, prodaja njegovih dionica mogla je prouzročiti pravu krizu. Ne mogu vam reći potankosti, gdje su dionice prodane...

- To nije niti važno - prekinuo ga je Jim. - Možete li mi reći kako je novac iznijet iz banke?

Direktor je pozvonio i ušao je službenik.

- Donesite mi Waltonovu dokumentaciju - naredio je. - Knjige su pokazale da je onaj milijun odnio u tri uzastopna dana. Prvog je dana uzeo milijun 300 tisuća dolara u zlatu plativim obveznicama u denominaciji po 5 tisuća dolara; drugog dana milijun 800 tisuća dolara i treći dan ostatak. Ukupno je dignuo 4 milijuna 875 tisuća dolara.

- Dalje - tumačio je direktor - gospodin Walton je dignuo još četiri tisuće funti u engleskoj valuti za bračno putovanje.

- Je li vam možda spominjao kamo namjerava ići?

- Ne - glasio je odgovor. - Gospodin Walton nije čovjek kojem možete postavljati pitanja. On je samovoljan i ne podnosi kritike. Rastumačio sam mu koliko je riskantno bude li kod sebe imao toliko gotovine. Odgovorio je da je sve dobro promislio, i o tome ne želi razgovarati.

Nisam mogao učiniti ništa drugo nego unovčiti njegov ček i izvršiti narudžbu o zamjeni engleske valute u američku.

- Imate li možda brojeve obveznica?

- Ne - odgovorio je direktor - brojeve američkih obveznica ne čuvamo. Dobio sam ih od Guaranttee Bank iz New Yorka, koja ima ured u Cityju.

Jim Sepping dugo je razmišljao prije nego je progovorio.

- Pretpostavljam da to nije utjecalo na račun gospođice Waltonove. Ima li i ona račun kod vas?

Direktor je potvrdio.

- Ne, naravno, to nije utjecalo na njezin račun ili na njezine vrijednosne papire. Gospodine Sepping, mogu napomenuti da nema puno. Otac gospodina Waltona je, naime, ostavio dvije trećine imovine svom sinu, a jednu trećinu kćeri. Upravo zbog toga me brinulo što je prije nekoliko mjeseci gospođica Walton zbog nekih transakcija, u kojima je sudjelovao njezin brat, prenijela većinu dionica na njega. Ne mogu si pomoći, međutim, imam dojam da je gospodin Walton na to posve zaboravio, jer taj milijun nije samo njegov, skoro trećina pripada njegovoj sestri.

Jimu su dopustili da pregleda kasetu u kojoj je Rex Walton u banci pohranio svoje dokumente. Osim nekoliko zapisa, dokumentacije za kuću u Suffolku i nekoliko drugih nezanimljivih stvari u kutiji nije bilo baš ništa vrijedno.

- Da nije novac možda u Waltonovoj kući? - upitao je direktor. - Jeste li otvorili trezor?

- Došao sam vama po kombinaciju - rekao je Jim. - Onaj trezor treba otvoriti!

Vratio se djevojci i ispričao joj što je doznao. Manje od eventualno izgubljena novca mučio ju je nevjerojatan Rexov postupak.

- Ne mogu shvatiti Rexa.

- Ja mogu - odvratio je Jim. - Rex je bio duboko zabrinut zbog prijetnji da će ga uništiti. Misleći kako Kupije ima natprirodnu snagu i moć da dođe u banku po novac, podignuo ga je. Vjerujem da je u trezoru.

Znao je sve o Rexovu trezoru, jer o njemu se opširno razgovaralo dok su ga ugrađivali u zid kuće na Cadogan Placeu. Bio je velik, otporan na vatru i provalu. Kad će biti otvoren, samo je pitanje vremena, jer proizvođač će svakako znati šifru.

Prvi je šok doživio nakon što je telefonirao u Sheffield i razgovarao s proizvođačem.

- Sef nije moguće otvoriti - glasio je odgovor - ako ne poznajete šifru. A to je znao samo gospodin Walton, jer ju je sam odredio.

- Pošaljite najboljeg stručnjaka koji će moći provaliti - naručio je Jim. S druge se strane čulo kratko vijećanje. Napokon, proizvođač je progovorio.

- Trezor je potrebno prenijeti u Sheffield. Jedini koji taj posao može obaviti, nažalost, počeo je trezore otvarati samoinicijativno i mislim da je trenutačno u zatvoru.

- Tko je to? - brzo je upitao Jim.

- Knowles - glasio je odgovor. - Mislim da je policiji poznat kao Nippy Knowles.

Jim nije čuo za to ime.

8.

- Da, poznajem Nippyja - odgovorio je Bill Dicker na Jimovo pitanje. - Prije nego je krenuo stranputicom bio je jedan od najboljih radnika kod Sheffield Safe Corporation. Nije mi jasno zašto je to učinio, možda je bio premalo plaćen, možda i zbog neke žene. To je vjerojatnije, jer sa ženama i njihovom nestalnošću imao je teškoća. Početkom ove godine postavili su ga pred porotu u Old Baileyu i napravio je pravu senzaciju, jer je odbio ženske članove porote. Sjećaš li se novinskih priča?

Jim je potvrdio. Dobro se sjećao zatvorenika koji je izjavio da bi više volio da ga muškarci daju objesiti nego da ga žene puste iz zatvora. Jim se kriomice divio njegovoj hrabrosti, iako se istodobno zgražao pomanjkanjem uglađenosti.

- Napose, pustila ga je muška porota - rekao je Dicker, nasmiješivši se. - Možda su podupirali njegova stajališta, možda im se upravo to svidjelo, porotnici su čudni ljudi. Doznat ću za njegovu adresu. On je prava osoba koja može otvoriti vaš trezor. A što kaže Waltonov odvjetnik? Trebali bismo i njega posjetiti. Možda može čime osvijetliti Waltonov nestanak.

- Jučer sam ga posjetio - odvratio je Jim. - Baš ništa nezna. Walton je ubrzo nakon povratka iz vojske napisao oporuku, a to mi ništa ne znači.

- Novac je jamačno u trezoru - nakon kraćeg vremena rekao je Dicker. - Nema nikakvih znakova da ga je netko pokušao provaliti?

- Ne, nema ni jedne ogrebotine. To sam posebice pregledao.

Bill Dicker je napustio ured i za nekoliko minuta vratio se s komadićkom papira u ruci.

- Ovdje je Nippyjeva adresa - rekao je. - Bolver Street 165, Lambeth. Dva puta je optužen i dva puta se dogodilo čudo. Drugim riječima, dva je puta izbjegao presudu.

Jim se taksijem odvezao na Bolver Street u Lambethu. Ulicu su činila dva zida od opeke, s potpuno jednakim prozorima i vratima u podjednakim razmacima.

U prizemlju lijevo od svakih vratiju bio je po jedan prozor te po dva prozora na prvom katu. Jim je znao da je sa stražnje strane svake kuće vrt od 40 kvadratnih metara, gdje su uzgajali kokoši i sušili rublje.

Na njegovo kucanje, vrata je otvorila goloruka, debeljuškasta žena i nepovjerljivo ga promatrala. Očito je došla ravno iz praonice, jer na rukama je imala još tragove sapunice.

- Gospodin Knowles? Pogledat ću - rekla je i sumnjičavo odmjerila detektiva.

Zatvorila je vrata. Začuo je teške korake koji su se penjali škripavim stubištem. Vratila se za nekoliko trenutaka.

- Izvolite gore, sir. Vrata nasuprot stubištu, na samom vrhu.

- Naprijed - rekao je glas, čuvši kucanje. Jim je otvorio vrata i ušao.

Soba je bila udobno opremljena i besprijeckorno čista. Stanar je dignuo pogled, bio je srednjeg rasta, mršav. Kad je Jim ušao, bio je samo u košulji i kuhao je kobasice na vatri koja je prekomjerno grijala sobu. Imao je raščupanu, crvenosmeđu kosu, sitno i narogušeno lice, a na dugačkom nosu nosio je neugledne naočale.

- Uđite i zatvorite vrata da ne pobjegne Hektor - naredio je.

Hektor, maleni pas, mješanac zaneseno je grickao nogu stola i nije baš mario za posjetitelja.

- Sjednite, gospodine Sepping - pozvao ga je Nippy Knowles i nasmiješio se kada je ugledao zabrinuti izraz Jimova lica. - Vidio sam vas kako dolazite ulicom, a slučajno vas i poznajem, inspektore. Ako te poznaje policija, najbolje je da i ti poznaješ policiju. Zašto me tražite?

- Nije riječ o službenom nego poslovnom posjetu - nasmiješio se Jim.

- Što znači da ne tražite mene, nego tražite informacije kako biste mogli uhititi nekog drugog - zaključio je Nippy i nastavio peći kobasice.

- Ne u ovom slučaju - odgovorio je Jim, sjeo i prkosno pogledao malog muškarca. - Želim da otvorite trezor.

- Otvorim trezor? - Muškarac se iznenađeno okrenuo. - Čiji trezor?

Jim mu je ukratko objasnio. Nippy Knowles je odložio vilicu i pažljivo slušao.

- O tome sam slučaju jutros čitao u novinama - rekao je. - Žao mi je, jer Walton je bio vrlo dobar prema meni.

- Poznavali ste ga? - začudio se Jim. Nippy je mirno potvrdio.

- Ugradnja trezora na Cadogan Placeu bio je moj zadnji pošten posao - priznao je bez nekog srama. - Znao je sve o meni, sve sam mu ispričao, ženske! - rekao je s prezirom. - Da sam ga barem slušao - dodao je gorkim glasom i istim takvim izrazom lica - nikada me ne bi preveslala obećanjima i gurnula me u teškoće. Ženska posla! - ponovio je i podrugljivo se nasmijao.

Jim nije bio raspoložen slušati njegove ljubavne probleme. Tko je bila ta tajnovita »ona« i kakva je užasna podmuklost dovela Nippyja na nezakonite putove, nije pitao.

No, bio je dovoljno radoznao da pita Nippyja je li oženjen. Odgovor je bio oštar i kratak - Ne.

- Bio sam zatvoren, ali oženjen nikada - veselo je ispričao Nippy. - Na tako niske grane još nisam pao. Dakle, gospodine Sepping - živahno je upitao - ako vas ne smeta što doručkujem dok vi govorite, želio bih znati što hoćete od mene.

Kada je saslušao Jimovu priču, rekao je: - Za alat se morate pobrinuti sami, gospodine Sepping, jer ne želim riskirati dragocjenu opremu za posao koji će mi donijeti nekih pet ili deset funti.

Promatrao je učinak svojih zahtjeva na licu detektiva.

- Uvjeren sam da će vas gospodin Walton bogato nagraditi - rekao je Jim, a muškarac se namrštio.

- Zaboravio sam da je riječ o Waltonovom trezoru. Ne želim nikakav novac - oštro je dodao. - Međutim, za alat se morate pobrinuti vi. Ne želim vam dati priliku da me u budućnosti uhitite.

Na kraju ulice Jima je čekao taksi koji ga je dovezao natrag na Cadogan Place. Usput se zaustavio u raznim trgovinama alatom. Pola sata nakon što je Nippy došao na Cadogan Place već je čučao kraj trezora sa zaštitnom maskom, koja ga je štitila od plinskog plamenika.

Trajalo je duže nego je Jim pretpostavljao. Skupa s djevojkom radoznalo je promatrao provalnika.

- Samo smo dvojica u Londonu koji možemo ovo obaviti - napomenuo je Nippy prekidajući posao kako bi obrisao znojno lice i popio čašu vode. - Ne pitajte me za adresu drugog. Njegovo je stalno prebivalište vjerojatno u nebesima, jer su ga poštivali. Bio je također samac - značajno je dodao - i sada je mrtav.

- Ne volite žene, gospodine Knowles? - nasmiješila se djevojka.

- Uništile su mi život - rekao je. - Barem jedna.

Djevojka je smatrala da nije baš razumljivo tražiti od njega pojedinosti, međutim, prema njoj je bio manje šutljiv.

- Žene su u stanju muškarca omotati oko prsta i za njih će učiniti sve na svijetu. Bila je sobarica kod neke dame, srdačna i lijepa! Užasno tajanstvena, zvala se Julia.

Iznenada je zašutio i četvrt se sata bavio bušenjem velike rupe u trezor. Konačno je odložio žižak i naočale te ponovno maramicom obrisao znojno lice.

- Činila se prelijepom da bi bila stvarna - oduševljeno je rekao, jer razgovor o toj ženi bila je njegova omiljena tema. - Ne tvrdim - iznenada se vratio prijašnjoj temi - da sam ja bio toliko savjestan da se ne bi pustio zavesti.

Međutim, moram vam reći da i posao u Crook Corneru nije bila moja zamisao. Rekao sam vam da se zvala Julia?

Zasigurno mislite da sam lud, jer vam pričam kako je bila lijepa. Ljudi mojeg društvenog položaja nemaju ono što se zove školovano oko, ali bio sam uvijek za stupanj bolji od zanatlija i lijepotu znam prepoznati, kunem se da je bila lijepa! Jesam li vam rekao? Da, mislim da jesam. Bila je sobarica u nekoj kući u okolici Sheffielda, velikoj bahatoj kući, u vlasništvu jednog od onih čeličnih kraljeva. Nisam posve uvjeren je li bio baš kralj ili samo vojvoda. Ali, imao je toliko novca da si je mogao dopustiti da izgleda siromašnim. Dolazio sam tamo udvarati se, i jednog nedjeljnog popodneva uvela me u kuću i pokazala je. Bila je sva izvan sebe, jer je izgubila ključ od trezora. Šef joj je naručio da pohrani neke knjige i ona je zatvorila trezor, a ključ je bio unutra. Gotovo je plakala. Zvala se Julia.

Sjeo je na pete i žalosno se nasmiješio: - Otvorio sam onaj sef. U njemu nije bilo nikakvog ključa. Meni se nije činilo nipošto smiješnim, bio sam jednostavno sretan, jer djevojka nije pogriješila. Trezor je bilo lako otvoriti, bio je

jedan od onih koje reklamiraju kao nesavladive, a vjerojatno bi ga otvorilo svako dijete i to ukosnicom. Sljedeći je dan Julia nestala. To sam doznao posve slučajno. Zapravo, pročitao sam u novinama o provali i ustanovio da je u njoj imala svoje prste Julia, odnosno ja.

- Jeste li je ikada poslije vidjeli? - upitao je Jim, koji se počeo zanimati za stvar.

- Nikada - ozbiljno je odgovorio Nippy i vratio se poslu. - Već sama činjenica što nisam zatvoren zbog ubojstva dokazuje da je nisam vidio nikada više. Bila je članica Midlandske, vrlo poznate bande Whoop-I-Addy Gang. Da sam ih barem ja tako dobro poznao.

Sljedećih je četvrt sata šutke radio, s rukavicom na ruci ušao je u rupu koju je izrezao, pipajući unutrašnjost i, vrata su se otvorila.

- Hvala, gospodine Knowles - rekao je Jim.

- Nema na čemu - uljudno je odgovorio Knowles i uspravio se.

Jim je otvorio vrata i pogledao u trezor. Bio je prazan!

Nije mogao vjerovati svojim očima. Izvukao je metalne ladice, premda je znao da se u njih ne može spremati takva količina novca. I ladice su bile prazne. U njima nije bilo ni knjiga ni komadička papira, ništa, osim golih stijenki praznog prostora.

Pogledao je djevojku.

- Prazno - rekao je bespotrebno, jer to je vidjela i ona. - Moguće je da ga je netko ukrao.

- Iz ovog trezora jamačno nije ništa ukradeno - umiješao se Nippy. - Nitko drugi nije mogao otvoriti ova vrata. Izrezati rupu, doduše, nije problem. Međutim, to je tek četvrtina posla. Budući da poznajem izradu zaponca, mogao sam ga otvoriti samo ja. A što ste mislili da ćete naći u njemu, gospodine Sepping?

- Milijun funti - polako je odgovorio Jim. Misleći da se šalji, Nippy ga je oštro pogledao.

- Hoćete reći - nepovjerljivo je upitao - da je netko ukrao milijun funti?

Odgovorila je djevojka: - Tako barem mislimo, gospodine Knowles.

- Ali, tko bi to učinio?- Nippy je zamišljeno namrštio čelo. - U gradu ne postoji banda koja bi mogla izvesti takav pothvat. Kunem se da nitko nije mogao otvoriti trezor, ako nije znao kombinaciju. Raileyeva je banda zatvorena, Ferdy Walters je u Južnoj Americi, Kellyjeva skupina je odustala od provala u trezore i posvetila se malim provalama. Ne, u gradu ne postoji nitko tko bi vas mogao opljačkati, kunem se.

- Novac je nestao - jednostavno je rekao Jim.

Nippy je gurnuo glavu u trezor i vješt看 pogledom pregledao svijetlozelene stijenke.

- Tu je bilo nešto složeno, približno do ove visine. Prstom je pokazao do polovice stijenke. - Vidite li prašinu? Vi je nećete uočiti, jer se ne razumijete u trezore. To je najfinija prašina, sitnija od dima, jer ne može ući kroz pukotine, koje su okom nevidljive. Međutim, dno je izbrisano.

Jim je iz sve snage naprezao oči, no nije uočio baš nikakve razlike između jednog i drugog dijela trezora. Stijenke su se činile besprijekorno čiste. Međutim, nije sumnjao u Nippyjeve riječi.

- Izgubili milijun, a? - razmišljao je Nippy i ponovno sjeo na pete. - Čini se da će proteći dosta vode prije nego ćete ponovno vidjeti taj novac.

Unatoč razočarenju, Jim se nasmiješio.

9.

Dora Coleman zatvorila je knjigu i odložila je. Zatim je ustala iz dubokog naslonjača u kojem je sjedila i naizmjenice čitala i sanjerala, i otišla u predvorje. Parker je upravo zaključavao vrata za gospodinom Colemanom kojeg su pozvali u parlament. Nerado se odazivao hitnim pozivima.

Jednom nogom već na stubištu, djevojka se okrenula i ozbiljno upitala slugu: - Zar nije bilo nikakvih telefonskih poziva?

- Ne, gospođice - odvratio je Parker kimajući glavom.

Učinila je nekoliko koraka stubištem i ponovno se zaustavila.

- Parkeru, jeste li čvrsto uvjereni da se dogodilo samo ono što ste ispričali?

- O gospodinu Waltonu, gospođice? Ne, ništa se drugo nije dogodilo. Otpratio sam ga u sobu. Zapravo nisam ga ni namjeravo otpratiti, ali nije znao koja je soba njegova. Pogledao je unutra i upitao nije li susjedna soba vaša. Potvrdio sam. Upitao sam ga je li mu potrebna pomoć u preodijevanju, jer, na trenutak sam zaboravio da će se presvući tek nakon vjenčanja. On se nasmijao...

- Nasmijao? Znači da je bio dobro raspoložen?

- Da, gospođice. Gospodina Waltona zapravo nisam ni vidio nikada prije nasmiješenog.

- Nakon toga ste se, vjerujem, vratili dolje?

- Otišao sam u blagovaonicu i više ga nisam vidio.

- Je li vas što pitao?

- Ne, ne, gospođice, pitao je samo gdje je njegova soba.

Stajala je i zamišljeno grizla usne.

- Nije li vas možda pitao za sporedni izlaz iz kuće?
- Ne, gospođice.
- Jeste li vidjeli još nekog? Niste li ušli u njegovu

sobu?

- Ne, gospođice, ostavio sam ga kod vrata.

- Hvala, Parkeru. Laku noć - pozdravila je i uputila se u svoju sobu.

Bila je zagonetna djevojka. Sjela je na krevet i razmišljala. Što je dulje razmišljala to su njezine sumnje postajale sve zamršenije i nevjerojatnije. Dora Coleman je teškoće svladavala hladnokrvno, što je zbunjivalo Jima, i čak otac koji je smatrao da je poznaje bolje od sviju, čudio se.

Rex ju je obožavao, u to nije sumnjala. Njegova se ljubav proteklih dana još rasplamsala. Bila je uvjerena da je nije želio povrijediti zbog prevrtljivosti. Nešto je moralo biti.... što? Nešto se moralo dogoditi između svečanog doručka i njegova nestanka. Parker...?

Nasmijala se na tu pomisao. Parker! Taj blagi, dobroćudni čovjek!

Konačno se polagano skinula i usprkos nemiru i tamnim oblacima u glavi, ubrzo zaspala.

Njezina je spavaonica gledala na Portland Place. Colemanova je kuća jedina imala balkon ispred prozora prvog kata, koji se prostirao uzduž cijele kuće. Prije nego je legla, otvorila je francuski prozor i pogledala van. Bila je ponoć, a široki Place nije bio ni izdaleka pust, naime, u Queens's Hallu bio je ples i na cesti je bilo parkirano više automobila, dok su različiti automobili cijelu noć jurili amo-tamo širokom cestom.

Nije je probudilo cviljenje automobilskih guma. Place je bio neuobičajeno tih, noćnoj tišini nisu smetali ni odjeci koraka zakašnjelih noćnih ptica. Pogledala je na osvijetljen brojčanik malog zlatnog sata na noćnom stoliću. Bilo je

nekoliko minuta poslije tri sata. Nije je probudila ni kiša, koja je udarala o cestu. Možda grmljavina, pomislila je, čula se tutnjava i sijevalo je. I, kada je sjela na krevet, na prozorima je nešto zablještalalo.

Zaodjenula je ogrtač i skočila iz kreveta kako bi zatvorila prozor. Kada je pogledala van, upravo je sijevnulo. Prestrašeno je kriknula i odskočila. S druge strane balkona uz ogradu, ugledala je tamnu siluetu. Bez dvojbe, tamo je stajao čovjek u crnom plaštu.

U trenutku se pribrala od šoka, zatvorila prozor i tresući se okrenula kvaku. Idući je tren odjurila niz stubište u prostorije za slugu.

Otvorio joj je Parker, zaodjenut u plašt.

- Parker... na balkonu moje sobe je muškarac! - dahнула je. - Provalnik...!

Stari je sluga potražio oružje i krenuo stubama. Kada je upalio svjetlo u njezinoj sobi, Dora je uočila da je drugi prozor ostao otvoren i sjetila se da ga u panici nije zatvorila.

- Nikog nema na balkonu, gospođice - rekao je Parker vraćajući se s tamnog balkona. Plašt se sjajio od kišnih kapi. - Jedan lončić za cvijeće je razbijen. Međutim, mogao ga je razbiti i vjetar.

Sljedeći je trenutak u blizini drugog prozora na ulaštenom podu ugledao mokre tragove.

- Pogledajte, gospođice - pokazao joj je.

Prvog trena nije bila svjesna značenja tih mokrih stopa. Shvaćajući ih napokon, duboko je udahнула.

- Ovdje je stajao! - kriknula je i uhvatila stolnu svjetiljku na pisaćem stolu i upalila je.

Nije bilo dvojbi. Ne jedan, nego pet stopa vodilo je preko sobe prema vratima. Jasno ih se vidjelo na plavom sagu usred sobe.

Dodirnula je mrlju na podu, još uvijek je bila mokra.

- Morao je ući unutra, dok sam odjurila iz sobe - prošaptala je, a starinski revolver u sluginoj ruci zatresao se.

- To znači da je sada u kući, gospođice - promuklo je odgovorio.

- Pozovite Bannetta - s olakšanjem je rekla sjetivši se hrabrog vozača, koji je spavao iznad garaže u stražnjem dijelu kuće. Parkeru nije baš laknulo, jer znao je da će morati otići po tamnom stubištu i otvoriti Bannettu, nakon što ga je nazvao telefonom.

Parker je u strahu puzao hodnikom dok je pištolj u njegovoj ruci uznemireno drhtao. Ukratko je objasnio Bannettu o čemu se radi, i sve su troje, jer Dora se u trenutku obukla, počeli tražiti. Vrata knjižnice bila su širom otvorena, no pokazalo se da u sobi nema nikog. Od knjižnice je vodio kratak hodnik u predvorje prostorija za sluge, i ovim je putem krenuo posjetitelj. Naime, na podu su pronašli kapi. Na zidu su vidjeli mokre mrlje, kao da se stranac okrznuo o njega. Tragovi su se nastavili hodnikom.

- Morao je biti ovdje prije nekoliko minuta - rekla je djevojka. Tada se začulo zatvaranje ulaznih vrata.

Vozač je skočio prema vratima prostorija za sluge, odjurio hodnikom, otvorio ulazna vrata i istrčao. Cesta je bila prazna, samo je jedan taksi u tom trenutku krenuo.

Bannett je trčao prema automobilu. Međutim, bilo je prekasno, uskoro se vidjelo tek crveno svjetlo u daljini. Bannett se vratio u kuću.

- Bio je on, gospođice, uvjeren sam - rekao je. - Kada sam izašao na cestu, upravo je ulazio u automobil.

- Jeste li upamtili broj, Bannett? - upitala je tiho djevojka.

- Ne, nisam bio dovoljno blizu - nespretno je priznao i počeo se po glavi. - To je nešto novo, provalnici s

automobilima! Gdje je bio, gospođice? Ispričala mu je, a on je upitao: - Kako je došao u gornji kat?

Otišao je na cestu i promatrao pročelje kuće. Odmah mu je sve bilo jasno. Bio je to vrlo jednostavan pothvat za spretna čovjeka.

- Preko ograde došao je na nadstrešnicu, potom na donji balkon - ustanovio je. - Potom je stao na ogradu i popeo se na gornji balkon.

- Ali, zašto je došao u moju sobu? Zašto nije pokušao na prvom katu? - upitala je i prije nego je uplašeni Parker odgovorio, sjetila se da su žaluzine na donjim prozorima bile zatvorene.

- Da pozovem policiju, gospođice? - upitao je Parker vraćajući se u predvorje. Dora je kimnula glavom.

- Mislim da nije potrebno, a osim toga moram pitati oca. Gospodin Coleman ima ionako već dovoljno reklame, isto tako i ja, što se toga tiče - osmjehnula se.

Obišla je dnevni boravak i očevu knjižnicu. Činilo se da provalnik u tim prostorijama nije ništa dirao, samo je prošao kroz njih. Očito je bio tamo kada je došao Bannett i kriomice krenuo u hodnik prostorija za služinčad. Božjom je providnošću onih nekoliko sekundi otvorio vrata i to ga je spasilo. Je li ga doista spasilo? Upitala se. Njezine sumnje nisu bile bezrazložne, jer Parker je iznenada kriknuo.

Na stoliću pokraj vrata u predvorju stajalo je nešto što prije nisu uočili, dugocijevni »Browning«.

- Morao ga je odložiti dok je otvarao vrata - zamišljeno je kazao Bannett. - Raduje me što ga nisam uhvatio prije nego je otvorio vrata, gospođice.

Djevojka je radoznalo promatrala revolver.

- Je li napunjen? - upitala je.

Bannett ga je uzeo iz njezinih ruku i otvorio zatvarač.

- Da, metak je u cijevi, a sudeći prema težini, pun je i šaržer.

Izvadio je metak, izvukao šaržer i ispod svjetiljke pregledao revolver.

- Vjerujem da nije ostavio ime i adresu - šaljivo je dodao. Djevojci nije bilo do smijeha.

- Pozvat ćemo gospodina Seppinga - rekla je. - Parkeru, molim vas potražite telefonski broj gospodina Seppinga.

Jim je čvrsto spavao kada je zazvonio telefon. Vjerujući da ga zove Joan, skočio je iz kreveta i potrčao prema telefonu. Pozdravio ga je jasan Dorin glas.

- Jime, imala sam provalnika, a ne želim zvati policiju. Hoćeš li doći ovamo i posavjetovati me? Poslat ću Bannetta automobilom....

- Nije potrebno - odvratio je Jim. - U okolici uvijek ima na tisuće taksija. Provalnik, kažeš? Jeste li uhvatili gospodina?

- Ne, nismo. Otac nije kući. Hoćeš li doći?

- Za deset minuta sam kod tebe - optimistički je ustvrdio Jim.

Prošlo je gotovo pola sata kad je ušao u knjižnicu, gdje je za velikim očevim pisaćim stolom sjedila Dora.

»Browning« je ležao na mapi ispred nje. Ukratko je opisala uzbuđljive noćne događaje. Jim nije progovorio dok nije završila.

- Provalnici se samo u knjigama voze u automobilima - rekao je. - Bennett se zacijelo zabunio. Bila je to jedna od noćnih ptica iz neke od kuća uz Portland Place. Noćas je bio ples kod lorda Liverstoka. Znam, jer sam bio pozvan.

- Kuća lorda Liverstoka je s druge strane Placea - mirno je odvrtila djevojka.

Jim je ispod svjetla istraživao pištolj i napokon je ugledao nešto što je Bannettu promaknulo. Na crnoj čeličnoj cijevi bilo je ugravirano ime.

- Oj, Bože! vrisnuo je. - Vidiš li ovo?

- Što? - upitala je.

- Ime. - Pružio joj je pištolj. U njega je bez dvojbe bila ugravirana riječ »Kupie«.

10.

Sunce je bilo već visoko i zlatnim je zrakama obasjavalo cestu, dok se Jim vratio u svoj stan na Knightsbridge Roadu. Hodnikom se širio miris kave koju je skuhao njegov sluga.

- Čuo sam kad ste otišli, sir - objasnio je Albert zašto je rano ustao. - Ima li vijesti o gospodinu Waltonu?

Jim je zanijekao.

- Čini mi se tako čudnim - napomenuo je sluga dok je svom gospodaru poslužio vruću kavu.

- Svima je čudno - zarežao je Jim ne želeći u ovo rano jutro raspravljati sa slugom o tajanstvenosti Rexova nestanka, iako je Albert bio sjajan momak.

Istog se trena pokajao zbog svoje grubosti i upitao:

- Zašto se baš svima čini posebice čudno, Alberte?

- Sjećate li se, sir, kada je prošle godine major otputovao? Taj bivši vojnik Rexa Waltona uvijek je zvao majorom i nikako drukčije. U Francuskoj su službovali u istom puku, i, premda je Rex poslije napredovao, za staromodnog Alberta, koji ga je upoznao s tim činom, Rex je zauvijek ostao major.

- Da, znam - odgovorio je Jim i postao pozoran. - Mislite, kada je otputovao na ljetovanje?

- Da, sir. Često ste govorili o tome, ako se sjećate, sir. Jednog ste jutra uz doručak kazali kako biste željeli razgovarati s njime. Smatrali ste da bi bilo pametno da vam je ostavio adresu. Rekli ste kako je neugodno kada ljudi nestanu, a da pritom ne kažu nikome kuda idu.

Jim je potvrdio.

- Zaboravio sam. Da, svakako. Ljeti je otputovao na tri mjeseca, zar ne? Kako sam samo mogao zaboraviti! Međutim, zbog toga nije ovaj sadašnji nestanak ništa manje čudan, Albert.

- Jest i nije - ljubazno je odgovorio Albert. - Naime, majora sam tijekom svog ljetovanja slučajno i vidio.

- Jeste vraga! Ništa mi niste napomenuli - iznenađeno je poviknuo Jim.

- Nisam želio, sir - odgovorio je Albert. - Držim da ne treba govoriti o drugoj gospodi, pa čak ni svom vlastitom gospodaru. Kada sam o svemu dobro razmislio, pronašao sam razlog da vam to ne ispričam. Bilo je to u Gloucestershiru, osmoga kolovoza, to se dobro sjećam, jer se toga dana vjenčao moj brat. Ako se sjećate, dopustili ste mi da otputujem na tri dana.

Jim je potvrdio.

- Kad smo ispratili brata na vjenčano putovanje - znate, brat nije baš u sretnom braku, često govori kako bi bilo bolje da nije uopće otišao na bračno putovanje, jer njegova je supruga Tatarka - otišao sam posjetiti rodbinu koja živi u susjednom selu, u Spurleyu. Koračao sam preko mosta nadomak Spurleya i na nasipu ispod mosta ugledao zapuštenog muškarca, koji mi se učinio poznat. Nosio je vrlo staro, trošno odijelo bez ovratnika, prsa su mu bila gotovo podjednako izgorjela kao obrazi. Imao je gustu bradu i podulju kosu. Mislim da me nije čuo, jer se nije ni okrenuo. Mislio sam tada u sebi »prijatelju, pa tebe poznajem«, no tog se trenutka nisam mogao sjetiti, odakle. Poslije, dok sam gotovo došao do Spurleya, sjetio sam se da je to major Rex Walton!

- Gospodin Walton? - s nevjericom je upitao Jim. - Jeste li uvjereni?

- Jesam, svakako - istaknuo je. - Bio sam tako čvrsto uvjeren da sam se vratio, jer sam želio malo popričats s njime. Mislio sam da se možda tamo ulogorio. Međutim, kada sam se vratio, više ga nije bilo. Obišao sam i susjedno selo, ali nitko ga nije vidio. Kunem se da nije prošao kroz Spurley niti me je pretekao na cesti. A drugih cesta tamo u okolici nema

- Možda je išao uz nasip?

- Nasip nije takav da bi se moglo hodati po njemu - pobjedonosno je nastavio Albert. - Jednostavno je ishlapio. Tamo u blizini je gostionica. Ušao sam u nju i raspitao se o njemu. Međutim, nitko ga nije vidio. Potom sam upitao mornara na barci koja je bila usidrena u blizini. Rekao je da je vidio majora, naravno, on nije znao da je major, međutim, nestao je dok se on okrenuo.

- Zašto mi to niste prije ispričali? - upitao je Jim.

- Nisam želio, sir. To me se ne tiče. Kao što sam već rekao, ne želim širiti glasine o drugim džentlmenima. Mogao bih, naravno, i pogriješiti, iako se kunem da nisam.

- Što je radio na nasipu, sjedio i zurio u rijeku?

- Ne, sir. Imao je tri kamena, bacao ih je u zrak i lovio, kao što to rade žongleri.

Jim je uzviknuo, jer to je bila omiljena zabava Rexa Waltona. To je naučio u školi i bio na tu svoju spretnost smiješno ponosan. Ali, Albert to zasigurno nije mogao znati, stoga je ta pojedinost Jimu nedvojbeno potvrdila da je na nasipu uistinu bio Rex. Gotovo u trenutku je odlučio.

- Alberte, sutra krenite u Spurley i potanko pregledajte okolicu. Možda major tamo negdje ima kućicu, kutak, kamo se može skloniti.

- Upravo to sam i sam pomislio, sir, nakon što sam sinoć legao u krevet - rekao je Albert, ali Jim je prekinuo očekivano predavanje.

- Vrlo savjesno morate obaviti taj posao, Alberte. Potrebno je pregledati baš svako imanje ili šupu, gdje bi netko mogao stanovati. Uzmite Spurley kao središte i temeljito pročešite okolicu. Učinite sve što smatrate da je potrebno učiniti. Ni novac nije važan ako dobijete informacije. Uspijete li pronaći i 'najmanji znak da je major Walton negdje u susjedstvu, odmah mi brzojavite. Ili još bolje, otidite do najbliže telefonske govornice i javite mi. U osam ujutro kreće vlak za Gloucester, budite u njemu.

Istog je jutra, vrlo rano, Jim otišao do Joan da joj kaže što je doznao od Alberta. No, ona mu nije mogla baš ništa pomoći.

- Nemam pojma gdje je Rex prošle godine ljetovao. Znam da voli neuobičajen odmor. Sjećam se kako je jedno ljeto pješice krenuo u Rusiju, a za to nije znao ni otac.

- Ima li možda rodbinu u Gloucestru?

Odmahnula je glavom.

- Koliko znam, nema - odvratila je i namrštila lijepo čelo. - Sjećam se jedino da je bio preplanuo od sunca kada se vratio, te da je dobro izgledao - dodala je.

Nije joj ispričao o provali na Portland Placeu, jer ga je Dora molila da o tome šuti dok ne ispita očeve želje. Kakve su bile želje, ubrzo je doznao, jer se gospodin Coleman istog jutra osobno javio u njegovom uredu.

- Da sam barem bio kod kuće - gundao je najavljujući da bi u tom slučaju provalnika i ulovio. - Ja bih već nekako izašao na kraj s njime! Međutim, vjerujem da me shvaćate, gospodine Sepping, taj pokušaj provale ne bih dao u javnost. Ništa nije odnio, ništa ne nedostaje. Vrlo sam pomno pregledao svu skromnu imovinu. Kolege u ministarstvu već me sada sumnjivo gledaju. U ministarstvu ne podnose nikakav publicitet. Slažem se s njihovim stajalištima. Usuđujem se čak tvrditi kako nije u interesu državne službe

da identitet ili obiteljski život vodećih službenika postanu javno vlasništvo. Nikada mi ne pada na pamet da pozovem nekog od nižih službenika kod sebe kući. Javni bi službenik trebao biti obavijen - eee - tajanstvenim okruženjem. Svakako mora biti nedostižan, čvrsto sam uvjeren...

- Želite reći - s osmijehom ga je prekinuo Jim - da mora biti kao Bog?

- Bog s malim »b« - najozbiljnije se složio gospodin Coleman i odlučno obrisao naočale. - Anonimnost je temelj državnog službenika - nastavio je - i vrlo teško podnosim današnja nastojanja da se razotkrije privatni život vodećih službenika, i čitavom se svijetu nudi njihov život u člancima ili takozvanim osvrtima. To je navika koju je prije mnogo godina, koliko ja znam, svečano utemeljio časopis *Radikal*. To je bilo, doduše, posve prirodno. No, nije razumljivo da su takvu praksu slijedila i ozbiljnija sredstva javnog priopćavanja. Mislim da ne bi trebalo objaviti životne priče državnih službenika, osim u nekrologu, a i tada bi izvještaj trebao biti suzdržan i dostojanstven.

Jim je stekao dojam da će Coleman ustati iz groba i prestrašiti onog tko će ga uvrijediti ne bude li njegova osmrtnica ispunila te uvjete.

Coleman je krenuo prema vratima, zastao, okrenuo se i upitao: - O gospodinu Waltonu nema, naravno, nikakvih vijesti?

- Zašto »naravno«, gospodine Coleman? Zar ih ne očekujete?

Coleman je živahno kimnuo glavom.

- Ne, sir, ne očekujem ih - ozbiljno je potvrdio. -

Osobno sam se pomirio s činjenicom da je gospodin Walton poludio i uskoro ćemo čuti za njegovu nasilnu smrt.

Svoje stravično proročanstvo izrekao je gotovo podjednako monotonim glasom kao da se razgovara o kakvoći nove pošiljke crvenih traka za pisaće strojeve.

- Bože moj! - uzdahnio je Jim i duboko ga pogledao. - Ne mislite valjda ozbiljno, gospodine Coleman?

- Zar vi tako ne mislite? - Coleman je uzvratio pitanjem.

- Ne - odgovorio je Jim. - Walton je bio posve priseban, kao što smo prisebni nas dvojica. Zasigurno ne želi skratiti svoj život više od mene. Ako ćemo ga naći mrtvog, onda će biti ubijen.

- Nadam se da je tako - sumnjičavo je odvratio Coleman. - Doista se nadam. To je strašno. Moja jadna kći hoda naokolo kao mjesečarka.

Oprostio se onim, za njega tako značajnim dostojanstvenim pokretom. Hodao je tako polako da ga je Jim na Embankmentu dostigao. Jim se našao u neprilici, jer nema goreg nego nakon nekoliko minuta sresti čovjeka kojemu si upravo rekao zbogom.

Međutim, gospodinu Colemanu nije bilo nimalo neugodno što se ponovno našao uz detektiva (nesrećom, Jim je išao u istom smjeru) i smireno je nastavio razgovor tamo gdje su ga prilikom rastanka prekinuli.

- Kupit ću si revolver, najviše bih želio neki europske proizvodnje - odlučno je izjavio. - Nakon što sam u nekom časopisu pročitao članak o čikaškim proizvođačima, s razlogom sumnjam u kakvoću američkih proizvoda. A možda sam čitao u knjizi. Svejedno, znam da sam pročitao. Ne odobravam vatreno oružje, jer je naročito opasno. Revolver s pet ili šest metaka.

- Šest - dodao je Jim. - »Browning« je bolji.

- Hvala, ali više volim imati revolver. Mislim da će i najlakši pištolj biti - eee - nespretnan.

Jim je strpljivo pojasnio kako djeluje automatsko oružje i koje su njegove osobine. Međutim, Coleman nije promijenio mišljenje.

Ispred zgrade ministarstva Coleman se zaustavio.

- Ovdje ćemo se oprostiti - rekao je. - Ne bi bilo u interesu javne službe da me vide u društvu s - eee - policijskim časnikom. Bojim se da portir koji je priličan tračer, nešto krivo ne protumači.

Jim se kriomice zabavljao, promatrao je tog važnog gospodina kako je prelazio ulicu, a potom ušao kroz ulaz prema svom odjelu.

U gospodinu Colemanu bilo je nečeg neljudskog. Gubitak bogatog zeta, tragedija koja je prijetila uništiti život njegovoj kćeri, strave u vezi s nestankom Rexa Waltona, nijedna od tih užasnih riječi nije mu se činila toliko važnom kao što je to bio njegov ugled na zagušljivom Olimpu ministarstva.

Jim, sretan što je ostao sam, nastavio je put. Novine dosad nisu previše potanko pisale o nestanku Rexa Waltona. Premda je bio jako bogat, javnost za njega nije bila previše zainteresirana, jer nije bio ni glumac ni političar.

»Nevažnost« Rexa Waltona s novinarskog stajališta bila je korisna, iako je Jim bio svjestan da tajnu neće moći dugo sačuvati. Novinarima je rastumačio da Walton pati od gubitka sjećanja i komentari u tisku bili su doista kratki. Poslije je novinaru koji je došao po nove vijesti rekao za Waltonovu naviku da dopust provodi u skrovitim krajevima.

Na uglu Trafalgar Squarea i Whitehalla Jimovu je pozornost privukao novinski plakat:

»IZGUBLJENI MILIJUN«

Tiho je opsovao, jer učinili su sve da spriječe da se o tom senzacionalnom događaju dozna u javnosti. Kupio je

novine, otvorio ih i čitao. Nije bilo dvojbi, tajna je otkrivena. Preko tri retka rasprostirao se naslov

MILIJUNAR NESTAO NA DAN VJENČANJA I SOBOM UZEAO SVU SVOJU IMOVINU

Pomno je pročitao dva sitno tiskana stupca. Članak je izuzetno potanko opisivao Rexa i njegovo romantično vjenčanje i govorio o događajima koji su slijedili:

- Srećom, na doručku s kojeg je gospodin Walton tajanstveno nestao bio je i inspektor Sepping iz Scotland Yarda, osobni prijatelj tog čudnog milijunara. On je odmah preuzeo slučaj i počeo istragu, koja dosad nije riješila zaprepašćujuću tajnu. Jučer ujutro odlučeno je da će pregledati dokumente gospodina Waltona i pretražiti njegov trezor u kojem su očekivali pohranjenih 900 tisuća funti, koje je gospodin Walton samo nekoliko dana prije nestanka izvadio iz banke. Trezor je otvoren i otkriveno je da je novac, ako je ikada i bio unutra, nestao.

Jim je pozorno nastavio čitati. Što je duže čitao, bivao je uznemireniji. Onaj tko je novinama dao te podatke, bio je toliko dobro obaviješten o događajima kao on sam. Nije valjda Joan.

Otišao je u najbližu telefonsku govornicu i nazvao djevojku.

- Jesi li vidjela jutarnje novine? - upitao je.

- Da, upravo su mi ih donijeli - zabrinutim je glasom odgovorila Joan. - Jim, kunem se da novinaru nisam dala nikakve informacije. Sve je već znao. Kada me zamolio da potvrdim vijesti, nisam mogla učiniti ništa drugo, zar ne?

- Što, primila si novinara? - iznenađeno je upitao Jim. - Kada?

- Došao je u sedam - rekla je djevojka. - Sve što je poslije tiskano u novinama, znao je. Molila sam ga da svrati

do tebe, a on je ustrajao da mu potvrdim vijesti. Imao je već sve napisano kad je došao.

- Čudno - rekao je Jim.

- Mislila sam - razmišljala je.

- Mislila si da sam ja obavijestio tisak - završio je njezinu rečenicu. - To ne bih učinio niti u snu - bijesno je odvratio.

Uskočio je u taksi i odvezao se do uredništva *Evening Megaphona*, gdje ga je primio direktor.

- Vijest smo primili kasno sinoć - rekao je. - Netko ju je donio osobno, mislim da vam mogu pokazati izvornik.

Pozvonio je i dao upute tajnici. Za nekoliko minuta Jim je već čitao tekst nepoznatog dopisnika. Jim je, naravno, prepoznao dokument tako lako kao da je na njemu bio potpis i adresa pisca.

- Kupie - rekao je. - Prepoznajem pismo i ovaj papir.

- Ali, navodi su istiniti, zar ne? - upitao je urednik i Jim je potvrdio.

- Jutarnji je urednik dobio pismo i poslao reportera da provjeri - nastavio je direktor. - Zasigurno ne bi objavili ni retka da gospođica Walton nije potvrdila vijesti.

- Kupie, što? Uzeo je list detektivu iz ruke i radoznalo ga gledao. - Mislilo sam da je Kupie mrtav, naime, mjesecima nismo čuli ništa o njemu, osim...

- Osim, što? - pitao je Jim, opazivši da ga urednik oštro promatra.

- Pa, raspitivao sam se o samoubojstvu na Scotland Yardu, jadni Miller.... znao sam ga tek površno. Je li imalo veze s Kupijem?

Boja tona kojim je postavljeno pitanje imala je stanovitu važnost.

- Zbog čega tako mislite? - želio je znati Jim.

- Ne znam... tada se na Fleet Streetu nešto šušalo o Milleru. Neugodne glasine, one o kojima reporteri međusobno raspravljaju i koje su najčešće točne.

Jim nije bio spreman o tome razgovarati. Otišao je i ponio Kupijevo priopćenje. Zašto je taj tajanstveni čovjek obavijestio tisak? Što je time želio postići, kakav je bio njegov cilj? Kupie nije bio kriminalac koji bi čupao kosu zbog sitnica. A pritom nije učinio ništa što za njega ne bi bilo od posebne važnosti. Ako je Kupie odgovoran za Waltonov nestanak i krađu njegove imovine, mogao je postići sve da je šutio o cijeloj stvari, i mogao je izgubiti sve ako to javno iznese, a za što je nedvojbeno bio odgovoran.

Bill Dicker, koji je u sličnim kritičnim trenucima bio snažan oslonac, imao je svoje mišljenje.

- Pljačku želi povezati s nestankom - istaknuo je - njegova je namjera dokazati da je Rex Walton sam uzeo svoj milijun. Uvjeren sam da Kupie nije umiješan u oba događaja. Ako je on odveo Rexa Waltona, onda nije uzeo novac. Ako je pak uzeo novac, onda je Waltonov nestanak za njega isto takav šok kao i za nas.

Po drugi put pročitao je novine i kimnuo glavom.

- Tako je - rekao je. - Jeste li opazili da uvijek kada spominje Waltona upozorava i na novac i, kada spominje da je nestao novac, odmah povezuje obje tajne? Što mislite o piscu, Sepping?

Jim ga je u mislima već okarakterizirao.

- Srednjih godina - rekao je. - Ruka mu se trese, jer se ponavlja u svim pismima. To je pismo čovjeka koji vrlo rijetko poseže za perom...

- Pa ipak, stil je besprijekoran - zaključio je Dicker. - Struktura anonimnih pisama je sve do Kupijevih bila nadasve standardna.

Jim je sat vremena ostao sjediti u svom uredu prevrćući po mislima neobične događaje posljednjih dana. Očajan, prestao je kada mu je službenik donio pismo.

- Doneseno osobno - rekao je.

Pismo je poslala Dora.

*Dragi Jime, možeš li večeras navratiti?
Otac neće biti kod kuće, a ja bih više od svega, u
miru i nesmetano, željela razgovarati s tobom o
Rexu. Možeš li doći, naravno, ako ti to
dopuštaju radne obveze!*

Duboko je uzdahnio i odložio pismo. Jadna Dora! Je li moguće da je bila cilj Kupijeve zlobe ona, a ne Rex Walton? Potom se sjetio još jedne djevojke, koju je taj neznani podlaca gurnuo u smrt. Upravo je razmišljao o tome kada je ušao Bill Dicker, koji je bijesno vukao lulu i zatvorio vrata za sobom.

- Noćas ću napasti Jemons Street 973 - rekao je. Tamo sam igrao na sreću. Mislim da imaju i sobu gdje se drogiraju. Službeni je vlasnik Casey. Međutim, držim da je on samo figura.

Jim ga je iznenađeno pogledao.

- Nikad dosad nisam čuo za tu ustanovu - rekao je.

- Nema je na našem popisu.

Bill Dicker je vrtio glavom.

- Divizijsku policiju su potplatili, barem sumnjam da je tako. Vijest smo dobili od pouzdanog »žbira« i noćas ćemo ih uništiti. Pitao sam se, možete li vi preuzeti taj slučaj?

Jim je niječno odmahnuo glavom.

- Smatram da imam za mjesec ili dva dovoljno drugih obveza - ozbiljno je rekao i Bill Dicker se složio.

- Sve je više igračnica širom otvorilo vrata - rekao je - i za to su odgovorni divizijski C.I.D. Netko u centrali ili u diviziji prišapne tim ljudima kada mogu očekivati raciju,

stoga već dva mjeseca nismo uhvatili baš nikog. - Sjao je na rub stola, čistio lulu i mrštio lice. - I, iza ove igračnice stoji Kupie - neočekivano je dodao.

- Zašto to mislite? - upitao je iznenađeni Jim.

- Pogledajte sve Kupijeve zločine - objasnio je Bill

Dicker - i uočiti ćete crvenu nit koja povezuje gotovo sve slučajeve, osim Waltonova, i koja vodi prema igračnici. Stotinu sam puta išao tim tragom. Ili je u igračnici bila žrtva ili se osoba koja je znajući ili neznajući donijela Kupiju potrebne informacije, družila s ljudima koji vode takve ustanove.

Sa stola je uzeo kuvertu Dorinog pisma i bez većeg zanimanja ga pogledao. - Muškarac koji je donio ovo pismo nije profesionalan provalnik - napomenuo je i pokazao blijedi otisak prstiju.

Jim se nasmijao.

- Nikada nisam bio lud za otiscima prstiju - rekao je.

- Ta metoda još nije dokazana. A, kako bi i bila dok

nemaš otiske svih ljudi u zemlji? Imamo samo otiske kriminalaca, i samo na temelju toga što niti dva otiska između njih osamdeset tisuća nisu jednaka, tvrdite da ne mogu biti jednaka niti dva otiska između njih četrdeset milijuna, što mi se ne čini posve logičnim. Priznajem da je nadasve korisno čuvati otiske poznatih prekršitelja zakona. Međutim, smatram da to nije presudno. Moguće je da je ovo - pokucao je po kuverti - otisak posve nedužnog čovjeka, koji ima dvojnika u Scotland Yardu.

- Postoji mogućnost milijun prema jedan da ga nema - zadovoljno je ustvrdio Bill Dicker. - Vama se možda čini da je sličan svakom otisku prstiju, ali poznavatelj uoči razliku.

Sišao je sa stola, krenuo prema vratima i pozvao Jimova službenika iz vanjskog ureda: - Odnosite ovo inspektoru Baringu i upitajte može li ovo prepoznati.

- Zasigurno neće - podrugljivo je rekao Jim. - Ovaj je otisak ionako jedan od četrdeset milijuna.

U Dickerovu postupku nije bilo ničeg neuobičajenog. Bio je opsjednut znanošću o otiscima prstiju. Kao što mu je Jim jedanput rekao, njegovo je oduševljenje graničilo s ludošću. Zločin bez otisaka prstiju Billu Dickeru činio se dosadnim. Imao je naviku da iskoristi svaku priliku u kojoj može iznenaditi svog nepovjerljivog pomoćnika. Jednom je uzeo otiske prstiju u pet osnovnih škola. Drugom je prilikom jedva nagovorio predsjednika velike tvornice da mu pošalje otiske od pet tisuća svojih radnika, kako bi dokazao da i među nekriminalnim slojevima ne može biti sličnosti kada je riječ o otiscima prstiju.

Govorio je o namjeravanoj akciji dok se vratio službenik sa spisom u ruci. Ugledavši spis, Dicker je začuđeno dignuo obrve.

- Spis? - sumnjičavo je upitao.

- Da, sir - potvrdio je službenik. - Gospodin Baring je rekao da je to otisak Josepha Felmana.

Dicker je gotovo iščupao spis muškarcu iz ruku. Jim je značajno pogledao i širom otvorio usta.

- Felman je bio tri puta osuđivan zbog ucjenjivanja - polako je rekao. - Ima šezdeset pet godina, tri je godine proveo u zatvoru, dvije manje presude, slušajte ovo, Jim:

Felman najčešće djeluje kao sluga. U toj ulozi dobije slobodan ulaz u kuće bogataša, gdje potom skuplja građu za ucjenjivanje.

Jim je dignuo telefonsku slušalicu i pozvao narednika.

- Naredniče, prije pola sata predali ste mi pismo koje je netko donio. Tko ga je donio?

- Stariji muškarac, sir - glasio je odgovor. - Rekao je da je sluga gospodina Colemana. Preziva se Parker.

11.

Jim i Decker nijemo su se pogledali. Parker! Muškarac koji je Rexa Waltona otpratio u njegovu sobu. Smiren i trijezan Colemanov sluga bio je posljednji čovjek na svijetu u kojeg bi Jim Sepping ikada posumnjao.

Ista je pomisao proletjela kroz Dickerovu glavu.

- Polako, Jime - rekao je. - Taj nas čovjek može dovesti do velikih otkrića.

- Ali, to je nevjerojatno! - dahnuo je Jim.

- Ništa nevjerojatnije od nestanka Rexa Waltona - mirno je odgovorio Dicker. - Ponavljam, nemojte žuriti! Budete li uplašili ptičicu, nećete možda nikada uhvatiti Kupija.

- Mislite li da je on Kupie?

- Uvjeren sam da ga poznaje - rekao je Dicker. -

Napose, obavlja upravo posao koji mu omogućava najbolje prilike. Coleman je zaposlen na ministarstvu i zasigurno mu na večeru povremeno dolaze neki od visokih službenika. Ali, tko bi sumnjao u sjedokosog slugu? Vladini službenici puno govore, Jime. Pogrešno je mišljenje da su zatvoreni poput oštriga i diskretni poput Lukrecije Borgia, na vlastite sam ih uši čuo kako su govorljivi. Po treći vas put upozoravam, ne pre nagljajte se. Budete li razgovarali s Colemanom...

Jim je kimao glavom.

- Colemana neću ništa pitati, jer je umišljen idiot koji se ne bi suzdržavao odati Parkerovu tajnu. Želim li otkriti kako je zaposlio tog čovjeka, bit će mi potreban tjedan dana opreznih propitkivanja. Mislim da se neću usuditi slijediti Parkera - zamišljeno je rekao. - U cijeloj igri nema ni jednog pokreta koji Parker ne bi razumio.

Unatoč tome obavili su ispitivanja koja su mogli i koja nisu uznemiravala njihova budućeg zatvorenika. Tog se popodneva na ulazu za sluge u Colemanovoj rezidenciji pojavila žena srednjih godina koja je prodavala brojne jeftine i primamljive sitnice. Bez teškoća uspjela je ući u kuhinju. A nakon što je otkrila da proriče sudbinu, zadržala se duže nego je smjerala. Sve dok je nije zatekao Parker, koji je neočekivano ušao u kuhinju i, vidjevši kako čita iz ruku nasmijane služavke, grubo je izbacio.

Žena je Jima izvijestila u njegovom stanu. Bila je detektivka, godinama zaposlena u policiji.

- Parker je kod Colemanovih već dvije ili tri godine - rekla je. - Svaki četvrtak i subotu ima slobodan dan, a uvijek ima dovoljno novaca. Služavka misli da je kockar, jer jednom ga je zatekla kako u svojoj sobi slaže karte.

- Ima li rodbinu? - upitao je Jim.

- To nisam uspjela doznati - odvratila je. - Užasno malo znaju o njemu, jer se neprestano zaključava u svoju sobu, koju sam i posprema.

Kad je žena otišla, Jim se preodjenuo i krenuo na Portland Place na sastanak s Dorom. Tog ju je popodneva obavijestio da će doći.

Posjet Portland Placeu sada je dobio i drukčije značenje. Naime, želio je iz blizine promatrati Parkera, a o njemu je želio razgovarati i s Dorom. Pouzdavao se u djevojku i njezinu šutljivost, jer je naslućivao snagu njezina karaktera i uviđao da je znatno superiornija od svog muškog rođaka.

U pola osam pozvonio je na vratima gospodina Colemana, otvorio mu je Parker. Jim je sada gledao tog čovjeka s novim zanimanjem. Svakako, bio je jednako star kao ucjenjivač Felman, sijede kose, mršav, s velikim nosi i

tankim, ravnim usnama. Parker je uzeo Jimov kaput i šešir te ga otpratio u dnevni boravak.

- Gospođica Coleman je izašla, sir - kazao je.

- Izašla? - iznenađeno je ponovio Jim. - Ali, ja imam dogovor s njom.

- Zaista, sir? - Muškarčev je glas bio monoton i uljudan. - Mislim, da će se uskoro vratiti, jer poručila je da je posjetitelj pričekao, dođe li ranije. Jeste li vidjeli večernje novine, sir?

- Jesam, Parkeru - bezbrižno je odgovorio Jim.

- Užas, što je sve to o gospodinu Waltonu objavljeno u novinama - rekao je Parker kimajući glavom. - Gospodin Coleman je vrlo ljut. Prirodno je da gospodin na takvu položaju ne želi da čitav svijet dozna za njegove teškoće.

- Jasno - prazno je odgovorio Jim. - A što mislite vi, Parkeru? Ja nemam nikakve teorije.

Jim ga je kriomice promatrao. Parkerovo je lice bilo poput maske, ukočeno i tajanstveno.

- Držite li da je otišao samovoljno? - upitao je.

Parker je kimnuo glavom u znak odobravanja.

- Nije moguće da je otišao drukčije, sir. Da je gospodina Waltona netko napao, bio bih nešto čuo ja ili barem sluga dolje u hodniku, a oni nisu čuli ništa.

- Najvjerojatnije ga je čuo Kupie - rekao je Jim ne skidajući oči s muškarčeva lica.

- Mislite li na onog ucjenjivača? - upitao je hladnokrvni sluga. - Čak se i to čini nevjerojatnim, sir. Ovo je kao priča iz knjige. Jeste li večerali, sir?

Jim je potvrdio. Sluga se ljubazno poklonio i otišao.

Jim je šetao dnevnim boravkom. Dora je poslijepodne zasigurno provela ovdje. Na stolu pokraj sofe ležala je otvorena knjiga, okrenuta naopako, a na jastuku je ostao utisnuti trag njezine glave. Na polici iznad kamina bio je

poziv za primanje u ministarstvu vanjskih poslova i kuvertu u kojoj su, pretpostavljao je Jim, bile karte za kazališnu predstavu.

Stajao je leđima okrenut kaminu i razmišljao o Parke - ru. Tog su se trena otvorila vrata i ušao je sluga sa srebrnim pladnjem u rukama, i postavio ga na stol.

- Dopustio sam si donijeti vam kavu, sir - rekao je te upitao: - Šećer i vrhnje, sir?

- Crnu - odgovorio je Jim i sluga je napunio šalicu.

Tko god da je bio, bio je odličan sluga. Kretao se vrlo promišljeno, kako to čine samo izvježbani sluge, nikada nije učinio nešto brzo, nikada nešto krivo.

Jim je dohvatio šalicu iz njegovih ruku i zamišljeno ga promatrao.

- Parkeru, što radite kad niste sluga? - hirovito je upitao. Parker se na trenutak uspravio. Ozbiljno je lice zamijenio mlitav smiješak.

- Čovjek mojih godina može činiti tako malo stvari, sir - odgovorio je. - Ponekad idem na koncert. Naime, jako volim orkestralnu glazbu. A ljeti, kada imam kakav sat slobodnog vremena, volim šetati parkom.

Jim je pijuckao kavu i slušao.

- Volim pročitati i neku dobru knjigu, najradije putopis - nastavio je Parker. - Kino me ne privlači, a slike zamaraju moje oči. Ponekad mi gospodin Coleman pokloni i ulaznicu za kazalište, najviše volim lagane komedije.

Uzeo je šalicu iz Jimovih ruku i postavio je na pladanj.

- U sedamdeset petoj godini čovjek nije raspoložen za neke nasilnije igrokaze - dodao je - premda ponekad baš uživam u kakvoj Shakespeareovoj tragediji....

Jim je slušao, iako više nije razaznao riječi. Iznenada, osjetio je da će zaspati i trudio se zadržati otvorene oči. Bilo je prenaporno i oči su mu se same zatvarale. Smiješno,

zaspat će u Dorinu dnevnom boravku, ali, Parkerov je glas bio suviše uspavljujući. Prije nego je shvatio što se događa, glava mu je pala na tapeciranu sofú i već sljedeći trenutak uronio je u dubok san.

12.

Kad je Jim Sepping došao svijesti, začuo je divlje kucanje. Sanjao je da je na Scotland Yardu, gdje s Dickerom provjerava otiske prstiju. Jednu liniju na otisku nikako nisu mogli postaviti na pravo mjesto, dok Dicker nije izvadio pribadaču i ravnalo. Tada je začuo glasove:

- Tko je unutra?

Boljela ga je glava, a usta su mu bila užarena i suha. Krajnjim je naporom uspio sjesti. Soba je bila osvijetljena žaruljom bez zaslona, nasred stropa. Shvatio je kako se nalazi na željeznom krevetu u malenoj sobi. Gdje je? Dlanovima je pokrio lice i pokušao misliti. Kucanje, razbijanje i vikanje ispred vrata nije prestajalo.

- Tko je unutra? - ponovio je glas.

Gdje je? Prozor je bio zatvoren žaluzinama. Mogao je biti bijeli dan ili mrkla noć. Zateturao je prema vratima i pokušao ih otvoriti. Međutim, bila su zaključana.

- Otvorite vrata! - naredio je glas izvana. Preneražen prepoznao je Billa Dickera.

- Nema ključa - rekao je. - Jeste li vi, Dicker?

Tišina.

- Tko je unutra?

- Sepping - odgovorio je Jim. - Provalite bravu.

Vrata su se napokon otvorila. Ispred njih stajao je Bill Dicker, a iza njega dvojica muškaraca sa Scotland Yarda. Sličan izraz u Dickerovim očima Jim do tada još nije vidio.

- Što radite ovdje, Sepping? - upitao je.

- Ne mogu vam reći. Gdje sam uopće?

- U Caseyjevoj igračnici na Jemons Streetu.

Jim je duboko uzdahnuo i ponovno sjeo na krevet.

- Jedan od nas dvojice svakako je lud - napomenuo je.

- Gdje vam je odijelo? - upitao je Dicker. Tek tada je Jim opazio da na sebi ima samo košulju i hlače. Kaput je bio prebačen preko stola, čizme su virile ispod kreveta.

- Dovedite Caseyja - kratko je naredio Dicker. Jedan od detektiva otišao je i vratio se s muškarcem u večernjem odijelu.

- Što radi ovaj gospodin ovdje? - oštro je upitao Dicker.

- Što radi ovdje? Stanuje ovdje - glasno je odgovorio Casey. - Žao mi je što sam vas izdao, kapetane, međutim, i sam sam u nevolji.

- Što mislite time »stanuje ovdje«? - mirno je upitao Dicker. - Hoćete reći da je gospodin Sepping znao za ovu igračnicu?

- Jesam li to rekao? - upitao je Casey. - Vjerojatno jesam! No, godinama ga plaćam, a prima i svoj dio od profita, nekoga sam morao potplatiti, zar ne?

Bez prigovora Jim je teturajući otišao do umivaonika i umočio glavu u hladnu vodu. To je ublažilo pulsirajuću glavobolju, stoga se malo pribrao.

- Ponovite - naredio je.

- A, kakvog to ima smisla, kapetane? - pregovarao je Casey. - Ulovili su nas. Ja ću dobiti šest mjeseci, a vi ćete izgubiti posao! Tom sam čovjeku plaćao sto funti na tjedan da bi me obavještavao kad će biti racija - rekao je Billu Dickeru. - Dva puta na tjedan i prespava ovdje, što može potvrditi najmanje deset svjedoka.

- Otpratite ga dolje - mirno je naredio Dicker, ušavši u sobu i zatvorivši vrata za sobom: - Jime, sada mi vi ispričajte o čemu je riječ - ljubazno je rekao.

Jim je vrtio glavom koja mu je pucala od boli.

- Kad bi vam barem mogao ispričati - rekao je. - Sjećam se samo da sam popio kavu koju mi je donio gospodin Parker, noćas, sinoć ili bog zna kada i, kada sam se probudio, našao sam se ovdje.

Ukratko je ispričao što se dogodilo na Portland Placeu.

- Vjerujem vam, Jime - potvrdio je Dicker. - Riječ je o uroti, željeli su da izgubite dobar glas. Međutim, iza toga krije se nešto više, nego se to čini na prvi pogled. Obucite se, idemo na Portland Place razgovarati s Parkerom. U koje vrijeme mislite da ste popili sredstvo za uspavljivanje, jer nema dvojbe da je riječ o tome?

Jim je razmišljao.

- Vjerujem, oko osam - odgovorio je.

- Sada je pola tri - rekao je inspektor, pogledavši na sat. - Jime, Kupie vas je želio odstraniti od tog slučaja i izabrao je najbolji način da vas uplete u tu nečasnu stvar. I, Kupie je, naravno, Parker.

Kuća na Portland Placeu bila je u mraku. Usprkos višestrukim pokušajima da se netko pojavi nakon zvonjave, nitko im nije otvarao vrata.

- Hotel preko puta je otvoren - iznenada je rekao Jim. - Od tamo ćemo telefonirati. Netko će već čuti telefon.

Krenuli su u hotel. Jim je okrenuo Colemanov telefonski broj i ubrzo se začuo njegov glas. Ne objašnjavajući zašto zove, ponovno su prešli preko ceste i pronašli otvorena vrata Colemanove kuće. U hodniku ih je, obučen u jutarnji ogrtač, čekao Coleman.

- Uđite, uđite - uznemireno je rekao. - Što želite? Zar nije moglo pričekati do jutra? Doista neugodno što me u ovo doba vučete iz kreveta, po... - iznenada je zašutio. - Je li se Parkeru što dogodilo? - brzo je upitao.

- Zašto pitate - želio je znati Dicker.

- Nije bio kod kuće dok sam stigao, a nema ga ni sada. Čekao sam ga do jedan! Zaista divno! Ujutro će, svakako, dobiti otkaz - bijesnio je Coleman. - Nepovjerljivom slugi nikad ne dajem još jednu priliku. Iz iskustva mi je poznato da takvi ljudi iskoriste svaku dobrotu. Mislio sam da Parkeru mogu vjerovati. Primio sam ga s najboljim preporukama i nikad dosad nije pokazao neposlušnost. Krivicu za to zasigurno mogu tražiti u staračkom nezadovoljstvu, radikali još uvijek rade svoje...

- Parkeru se zasad nije ništa dogodilo - umirio ga je Dicker. - Mogu li vidjeti njegovu sobu?

Coleman se namrštio.

- Zbog čega želite vidjeti njegovu sobu? - oštro je upitao. - Nema ga ovdje, provjerio sam već.

- Gospodine Coleman - mirno je rekao Jim. - Postoji pretpostavka da je Parker bivši kažnjenik i ucjenjivač imenom Felman.

Coleman je zinuo.

- Bivši kažnjenik? - ponovio je preneraženo kao da ne može vjerovati svojim ušima. - Došao je k meni s posebnom preporukom lorda Lagenhama. Otkad je kod mene, bio je nadasve pošten. Nisam...

- Molim vas, hoćete li nam pokazati njegovu sobu? - prekinuo ga je Dicker. Službenik ministarstva financija bez pogovora ih je otpratio na gornji kat. Prelazeći drugim katom, začuo se glas:

- Tata, zar nešto nije u redu?

- Sve je u redu - odgovorio je Jim pretekavši ogorčenog Colemana.

- O, ti si, Jime? Drago mi je. Je li se Parkeru što dogodilo?

- Ne, nije - odgovorio je Jim, a vrata su se lagano zatvorila.

Parkerova je soba bila posve na vrhu. Bila je malena i udobna. Krevet je stajao netaknut.

Parkerova je imovina bila oskudna. Pronašli nisu baš ništa što bi pojašnjavalo njegov značaj ili sadašnje prebivalište. Vrativši se u dnevni boravak, Coleman je ispričao što je znao.

- Poveo sam Doru u kazalište. Jadnoj je djevojci potrebna zabava i, premda nije željela ići, ipak sam je nagovorio. Zapravo, naredio sam joj. Držim da roditelji imaju stanovita prava koja su u tim godinama često prezrena.

Jim je kratko prekinuo raspravu o obvezama djece prema roditeljima.

- Želim razgovarati s Dorom. Molim vas, hoćete joj reći da se spusti dolje?

Djevojka je to očito očekivala. Kada je Coleman pošao prema vratima, ona su se otvorila i ušla je Dora. Bill Dicker je prvi put vidio Doru, i Jim je vidio kako mu je pogled na njezinu ljupkost zaustavio dah. Bila je u dugom, plišanom ogrtaču, koji je isticao bjelinu njezina tena i zlatni odsjaj kose.

- Nešto nije u redu? - ponovno je pitala. Okrenula se prema Jimu, a odgovorio je Coleman.

- Parker je nevaljalac - razjareno je rekao. - Ucjenjivač, tvrde ova gospoda. Vuk u janjećoj koži, draga! Prevario me. Oprostite - ispričao se i odjurio iz sobe.

Usred Jimova tumačenja Coleman se vratio ozarenih obraza.

- Srebrninu nije odnio! - uzviknuo je. - Niti moju dugmad za košulje... je li tebi nešto nedostaje, draga?

Šutke je kimnula glavom, zanijekavši.

- Nastavi, Jim. Primio si moje pismo s molbom da navратиš ovdje? Takvo pismo nisam nikad napisala.

- Nisi? Ali, kunem se da je bilo tvoje pismo. Vjerujem da ga imam kod sebe. - Pretražio je džepove, izvukao pismo i pružio joj ga. Pogledala je i kimnula glavom. - Da, to sam doista napisala, međutim, još prije tjedan dana, zapravo, dan prije Rexova nestanka. Željela sam razgovarati s tobom o njemu, ali u posljednji tren sam se predomislila. Mislila sam da sam pismo poderala, no, očito sam ga bacila u koš za smeće.

Jim joj je uzeo pismo iz ruke. Tek sada je opazio da na njemu nema datuma.

- Sigurno sam napisala adresu na kuvertu - rekla je Dora. - Uvijek napišem najprije kuvertu. Parker ju je morao naći i zadržati, jadni Jim!

Njezin je glas bio mekan, a u njezinim očima osjećalo se duboko razočaranje.

- Ipak, i dalje ne razumijem - rekao je smušeni Dicker. - Parker je trebao znati da ću vjerovati gospodinu Seppingu, i da će on ostati kratkih rukava. Imam osjećaj da se radi o pakosti čovjeka koji je svjestan kako se zabava bliži kraju. Ali, kako je znao da je kraj zabavi? Usput, imate li možda njegov rukopis?

Coleman se namrštio.

- Bojim se da nemam - rekao je. - Jednostavno nije bilo prilike da bi Parker pisao. Jesu li možda u njegovoj sobi kakva pisma?

Dicker je zanijekao.

- Ništa.

- Mislim da imam Parkerov rukopis - iznenada je rekla djevojka.

Otišla je do malog pisaćeg stola u kutu sobe te iz ladice izvukla teku.

- Ovdje je. Popis nužnih popravaka. U ovu je teku upisivao sve što se pokvarilo ili razbilo. Otac je bio posebice temeljit kad bi se razbili tanjuri i slične stvari.

- S pravom, djevojko - rekao je Coleman i zatvorio oči.

- Posve opravdano. Slugama ne možeš objasniti da trebaju biti brižljivi ako im ne naplatiš ono što razbiju! Današnje sobarice užasno su nemarne, i prestaneš li ih nadzirati, odnesu ti cijelu imovinu, sir, cijelu imovinu.

Jedan jedini pogled u knjigu Jimu je govorio sve. Bez riječi predao ju je Dickeru i šef je zagundao od zadovoljstva.

- To je naš Kupie - rekao je. - Nema nikakvih dvojbi, Sepping.

- Baš nikakvih - odvratio je Jim. Isti rukopis kao u svim Kupijevim pismima.

Na Portland Placeu nisu ostali ni minutu dulje nego je bilo potrebno. Jim je proveo ostatak noći sa svojim šefom. Pozvali su sve muškarce koji su bili na raspolaganju i naredili da se blokiraju svi izlazi iz grada. U šest ujutro, posve iscrpljen, krenuo je kući. Sve što je želio, bio je krevet. Bilo mu je krivo što kod kuće nije bilo brižljivog Alberta koji bi se pobrinuo za njegovu udobnost.

Otvorio je prozor i uhvatio traku od žaluzina kada je ugledao muškarca koji je polagano koračao pločnikom na drugoj strani ulice. Bio je odjeven u lagani kaput, zakopčan do brade, jer jutro je bilo još hladno. Na glavi je nosio mekani šešir, potisnut duboko na oči. Sunce je već izašlo i na ulici su bili malobrojni ranoranioci, radnici i prodavači koji su žurili na posao. Muškarac u laganom kaputu od ostalih se pješaka razlikovao samo po sporom hodu. Jimu se njegov hod učinio vrlo poznatim, no nipošto se nije mogao sjetiti odakle. Otišao je po dalekozor koji je visio iza vrata i vratio se k prozoru u trenutku kad je muškarac bio točno nasuprot.

U trenutku kad je Jim približio dalekozor očima, šetač je pogledao gore.

- Isuse!!! - uzdahnio je detektiv.

Čovjek na cesti bio je Rex Walton!

13.

Jim se nagnuo kroz prozor i viknuo. Muškarac ga nije čuo ili ga nije želio čuti. Jim se strelovito okrenuo, uhvatio kaput i odjurio niz kamenito stubište. U trenutku kada je došao na ulicu, muškarac je nestao.

Jim je ugledao stražara i namignuo mu. Policajac je požurio do njega i, kako je Jim bio u pidžami, pomislio je da je možda riječ o provali. Jim se odmah predstavio i postavio pitanje policajcu.

- Muškarac u laganom kaputu, sir? Da, vidio sam ga, žurio je s druge strane ulice. Trenutak prije nego što ste izašli iz kuće, sjeo je u automobil. Vidite, tamo je - pokazao je na crno vozilo, koje je nestajalo u daljini. - Jeste li nešto izgubili?

- Ne, ne - strpljivo je odgovorio Jim. - Jeste li upamtili automobil ... koje marke, ...broj?

Međutim, policajac nije zapisao broj. Znao je tek to da je riječ o malom ford-u sa zatvorenim krovom i navučenim zavjesama te da je čekao na uglu susjednog bloka kuća.

- Niti pet minuta nije bio tamo - rekao je. - Neko sam vrijeme stajao na uglu i, osim mesarevog kamiona nije prošao ni jedan drugi automobil.

Jim nije više ni pomišljao na spavanje. Popeo se ponovno stubište, otišao ravno u kadu, obrijao se i preodjenuo.

Kada ga je poslije sat vremena vidjela Joan Walton, ništa na njemu nije pokazivalo da je na nogama već dvadesetčetiri sata.

- Je li Rex bio ovdje? - bilo je prvo pitanje koje je postavio.

- Ne - odvratila je. - Jeste li ga pronašli?

- Vidio sam ga. Kunem se da je bio on, nitko drugi nije mogao biti. Da sam bio odjeven, možda bi ga stigao.

Ispričao joj je o zaprepašćujućoj utvari koja je rano ujutro pozdravila njegove umorne oči.

- Hvala Bogu, živ je! - kriknula je. - Razlog njegova nestanka uopće me ne zabrinjava, samo da je živ!

Jim ju je radoznalo promatrao. Drska školarka, kako je Joan Walton doživljavao, nije više postojala, nikakvih tragova onoj svadljivoj curi. Nova Joan Walton bila je pravo otkriće, čovjeku je ponekad zastao dah. Nikada se nije zanimao za djevojke toliko da bi promatrao kako se od djeteta preobražava u ženu. Instinktivno je pravio usporedbu s proljećem, zelenilom mladih pupova, golim, sabljastim listovima perunike koji se preko noći odjenu u predivne velike cvjetove.

- Jadna Joan, puno si propatila - rekao je i ona je potvrdila.

- Da, doista. Rex je sve što imam. To se starom, učmalom policijskom službeniku čini možda sladunjavim...

- Starom možda da, ali ne i učmalom - odvratio je Jim, koji je pocrvenio pomislivši na ljubičice u Toweru. - Godine mi odgovaraju, jer otkad je nestao Rex postajem iz dana u dan sve više sijed!

Na uobičajen način položio joj je ruku na rame. U tom se pokretu nekada osjećalo nešto nježno, očinsko. Sada je primijetio da mu je neugodno. Maknuo je ruku. Osjetivši suzdržanost, Joan ga je ošinula pogledom.

- Jim, zar me se bojiš? - izazvala ga je.

- Da - priznao je.

- Zaista ne trebaš strahovati. I, molim te lijepo, nemoj postupati sa mnom kao s odraslom djevojkom, još ću se uobraziti!

Duboko je uzdahnula i nasmiješila se. Od onog tragičnog dana vjenčanja više je nije vidio nasmijanu. Nije imao naviku raspravljati o policijskim stvarima ni s kim, no ovog se puta želio nekom povjeriti i Joan je saznala što je sve prošao.

- Sjećam se Parkera, ali ne baš potanko - rekla je. - Spada u onu vrstu ljudi koje je moguće ukomponirati u namještaj. Je li gospodin Coleman uzrujan?

Jim se nasmijao.

- Bijesan je - ispričao je Jim. - Današnje će nas otkriće, vjerujem, približiti rješenju. Kad sam ustanovio da je Rex živ i zdrav, od srca mi se odvalio veliki kamen. Jesi li imala još problema s telefonom?

- Ne, ne - oklijevala je - zapravo ne.

- Što to znači? - brzo je pitao.

- Dogodilo se nešto čudno - rekla je. - Nisam ti imala namjeru ispričati jer imam osjećaj da se može posve lagano riješiti. Svatko te želi navesti na neki trag, zar ne, Jim? - rekla je. - Naručit ću kavu, a onda možeš kući ravno u krevet.

Jim je pričekao dok je naručila doručak. Bilo je tek pola osam, stoga je morala probuditi služinčad koja će ispuniti narudžbu. Nakon toga je upitao:

- Što se dogodilo s telefonom?

- Samo sitnica, nije vrijedno razgovarati o tome - odvratila je Joan. - No, bila sam nespretna što sam te uznemirila i sada ću ti sve ispričati. Jučer, kad sam željela obaviti telefonski razgovor, imala sam osjećaj kako me netko prisluškuje. Nije riječ samo o sumnji kako vi to nazivate, nego se temelji na činjenici da sam čula smetnje odmah nakon što sam dignula slušalicu i okrenula broj. I, kad sam te željela nazvati, čula sam glas: »Šuti, razgovara«. Glas je bio tih, kao šapat. Razumiješ što mislim?

Jim je zazviždao.

- Da, jasno, netko se priključio - kimnuo je. - To ćemo srediti. Raduje me što si mi to ispričala.

- Stvar možemo vrlo jednostavno pojasniti - rekla je djevojka. - Možda je sve skupa jedna velika utvara. To i muškarac ispred kuće jučer su me doista zabrinuli, stoga sam te sinoć i zvala. Naposljetku, bila sam sretna što te nisam dobila.

Jim ju je netremice promatrao.

- Ženo božja - začudio se - puna si tajni. Što podrazumijevaš pod »muškarcem ispred kuće«?

- Danonoćno ovdje dangubi neki muškarac, hodajući gore-dolje, uvijek u blizini naših vrata. Sinoć sam primijetila drugog. Prvi je nosio tvrdi polucilindar, drugi mekani šešir. Čak je u dva u noći stajao tamo kad sam pogledala kroz prozor. Sakrio se samo onaj tren dok je prolazio policajac. Međutim, odmah kad je policajac prošao, pojavio se.

- Je li još uvijek tamo? - upitao je Jim.

- To se i sama pitam - odgovorila je djevojka i pošla prema prozoru.

- Tamo je, onaj isti koji je bio po danu - ubrzo je rekla.

Jim je pošao do prozora i pogledao u smjeru u kojem mu je pokazivala kažiprstom. Pokraj poštanskog sandučića stajao je muškarac u modrom kišnom ogrtaču, s rukama uvučenim duboko u džepove. Očito je bio zaposlen s besciljnim promatranjem prometa.

- Jesi li sigurna da je to onaj od jučer?

Potvrdila je. Danguba je bio predaleko da bi se mogli razabrati njegovi potezi, međutim, Jim ga je svojim izoštranim okom odmah postavio na pravo mjesto.

- Mislim da će tamo i ostati - zabrinuto je rekao. -

Suzdržat ću se od doručka, jer, budem li nešto pojeo, zaspat ću. Idućih nekoliko sati moram biti posve budan.

- Poznaješ li ga?

- Čini se da je moj prijatelj - nestašno je odgovorio. -

Joan, jesi li ikada gledala staromodnu melodramu, u kojoj glavni junak kaže: »dolazi do zapleta«?

- Još nikada - nasmijala se djevojka - no termin mi je poznat. Zašto pitaš?

- Sada je napeto kao žica! - odgovorio je Jim. - Hoćeš li me poslušati i idućih petnaest minuta ostati u svojoj sobi u stražnjem dijelu kuće?

- Ali zašto? - iznenađeno je upitala.

- Doličnost je moja slabost - rekao je Jim. - Budem li znao kako su tvoje oči uperene u mene, postat ću nervozan.

Izašao je iz kuće i krenuo prema poštanskom sandučiću. Dok se približavao tom mjestu, muškarac se okrenuo i počeo polagano hodati. Došao je do ugla nebodera i napola se okrenuo kako bi, u trenutku dok će ga detektiv mimoilaziti, bio leđima okrenut prema njemu. Međutim, Jim ga nije mimoišao. Zaustavio se i dangubu lagano potapšao po ramenu. Muškarac se okrenuo s izrazom nevinog čuđenja na licu.

- Kako si, Farringdon? - upitao je Jim. - Bio sam uvjeren da si u zatvoru.

- Bojim se da ste pogriješili, sir - nametljivom ljubaznošću odgovorio je muškarac. - Zovem se Wilthorpe i čekam prijatelja.

- Zacijelo neće doći tako skoro - mirno je odvratio Jim.

- U međuvremenu ćeš poći sa mnom i, budeš li povukao za pištolj, ubit ću te!

- Bojim se da griješite - ustrajao je muškarac, ne mičući se. Zbog izraza Jimovih očiju, promijenio je ton. - No, što hoćete, Sepping? - neljubazno je upitao. - Zar vi »panduri« stvarno nemate pametnijeg posla nego progoniti ljude samo zbog toga što su jednom bili u zatvoru?

- Ideš li? - pitao je Jim.

- Jasno - rekao je Farrington Brown i stao uz detektiva.

Bio je visok, tamnopus muškarac. Nekada je bio portir u Smithfield Marketu. Rodom Australac, bio je na popisu policije triju europskih država kao opasan čovjek.

- Ljudi poput vas zaista nisu zadovoljni dok čovjeka ne gurnu u teškoće - gundao je. - Čovjeku ne date priliku da krene pravim putem. Onaj čas kad počinje tražiti posao pojavite se vi i pobrinete se da ga ne dobije.

- Prestani se rugati - naredio je Jim.

Hodali su mirnom ulicom. Izuzev sluškinje koja je čistila stube nije bilo nikog u blizini. Iznenada je Farrington Brown zamahnuo šakom. Za vlas je promašio Jima.

Sljedećeg se trenutka detektiv uhvatio ukoštac sa svojim uhićenikom. Udarac je bio precizan i Farrington Brown se poput trupca strovalio na pločnik. Prije no što se osvijestio, Jim ga je okrenuo na trbuh i vezao ga liscama.

- Opasan si - rekao je Jim i podigao ga.

Zbunjeni Farrington Brown je šutio.

Na policijskoj su ga postaji pretražili i u svakom džepu pronašli po jedan nabijen pištolj. Nakon što se liječnik pobrinuo za ranu na glavi, koju je gospodin Brown dobio u svom neuspjelom pokušaju bijega, Jim ga je saslušao u njegovoj ćeliji.

- Podići ću optužbu - rekao je. - Što drugim riječima znači da ćeš odsjediti iduće tri godine. Budeš li pametan, Brown, propjevat ćeš.

- A što bi trebao propjevati? - gundao je muškarac.

- Tko te je unajmio? Što si trebao obaviti?

Podrugljiv osmijeh ozario je tamnopusito lice.

- Mislite da ću bolje proći ako vam kažem zbog čega sam bio tamo? - pitao je. - Ne, gospodin »Pandur«, ja

zasigurno neću propjevali. Ionako mi se sviđa u Dartmooru. Tamo je baš odlično. I nema onih koji bi vam odali informacije, vjerujte mi Sepping. Tri godine zatvora, u usporedbi s onim što čeka ljude koji odaju informacije, pravi je raj. Zar mislite da mi je onaj tko me unajmio gurnuo u ruke posjetnicu da je izručim prvom policajcu koji naiđe? Gdje vam je pamet, Sepping? Izenađujete me!

- Je li to bio Joe Felman? - iznenada je upitao Jim, oštro gledajući muškarca. Mogao se zakleti da je u Brownovim očima zapazio čuđenje.

- Joe? Na koga ciljate? Joa uopće ne poznajem. Sepping, zar mislite da sam dokumentacijski odjel? Joa već godinama nije nitko vidio.

- Lažeš - mirno je odgovorio Jim. - Joe je bio zaposlen kao sluga kod gospodina Colemana, na Portland Placeu. Izenađen si, zar ne? No, sada je nestao.

Uočio je kako se Brown namršti.

- Baš vam vjerujem da je nestao ako ste ustanovili gdje živi! - zlobno je napomenuo Brown. - Kada je otišao, gospodine Sepping?

To je bilo iznimno važno. Jim je nevaljalcu ispričao nešto što još nije znao. Očito ga je otkriće o nestanku tajanstvenog Parkera zabrinulo. Zašto, upitao se Jim. Već sljedećeg trena znao je odgovor.

- Joe Felman te unajmio da promatraš Waltonovu kuću - iznenada je rekao. - Nemoj tajiti. Ispričao je sve prije no što je otišao.

Brown je bio previše prepreden da bi se uhvatio u takvu zamku.

- Neka on pjeva - rekao je. - I vi ćete se još napjevati prije nego što ćete završiti, Sepping.

Nakon ove zloslutne primjedbe, Jim je otišao.

14.

Slučaj Kupie postajao je sve zamršeniji. Međutim, u cijeloj zbrci nametala se važna činjenica: Kupijev život imao je duboke korijene u podzemlju. Jim je znao da u stvarnom životu ne postoje bande kriminalaca kakve susrećemo u romanima. Često se događalo da je duhovni vođa bande okupio najrazboritije kriminalce. U gradu su živjeli prepređeni, bezvjerni i imućni ljudi koji su oprezno živjeli na pravoj strani zakona. Njihova se imena nisu nikada pojavila u povijesti zločina. Nisu ni krali, ni čuvali ukradenu robu. Međutim, provalnik kojemu je trebao novac za bijeg pred pravdom ili kartaški prevarant uvijek je znao kome se u odlučujućem trenutku treba obratiti.

Nekoliko tih tajnih sila poznavali su svi policijski službenici na visokim položajima. U londonskom West Endu postojao je hotel visoke kategorije, čiji su vlasnik i direktor protuzakonitim prometom ukradenim novcem godišnje zarađivali deset tisuća funti. Uvijek je imao spreman krevet za čovjeka »u bijegu«. U jednom je danu mogao bjeguncu priskrbiti putovnicu ili prokrijumčariti iz zemlje više ljudi za koje je bila raspisana potjernica.

Nedaleko od Trafalgar Squarea imao je svoju malu trgovinu zlatar koji je preprodavao isključivo ukradeno plemenito kamenje. Engleski ministar koji se svakodnevno vozio mimo njegove kuće zarađivao je manje od desetine onog što se slijevalo u blagajnu lažnog zlatara.

Ti ljudi nisu bili usamljeni u svojoj moći, jer su zbog svoje vlastite sigurnosti nadzirali i podupirali i druge zločine. Jim i Bill Dicker pregledali su popis mogućih »Kupija« i sve ih redom odbacili.

- Svatko od njih mogao je unajmiti čovjeka koji će ubiti za pedeset funti - napomenuo je Dicker. - Ukoliko želimo namirisati onog za kog je radio Farringdon, moramo na optuženičku klupu posjesti gotovo dvadeset ljudi. Međutim, sada kad znamo da iza Kupija stoji profesionalac, stvar je puno jednostavnija. Čovjeka zbunjuju prije svega amateri, jer nema ničeg opipljivog u trenutku kada ih počneš tražiti. Velika većina ljudi misli poput kriminalaca. U cijeloj zemlji nema niti pet tisuća doista poštenih osoba!

- Nemoj se ljutiti, ali čini se da si pretjerao - napomenuo je Jim.

- Istina je - ozbiljno je odgovorio Bill Dicker. - Uzmimo naprimjer da ljudi znaju da na jednoj od sutrašnjih utrka trči konj koji je drogiran ili promijenjen, dakle, da neki bolji konj trči pod njegovim imenom. Pretpostavimo da gotovo svatko u državi zna za to i misli da samo on zna tu tajnu. Uništili bi kladioničare! Ljudi bi s toliko želje htjeli počiniti zločin da bi bile zatvorene sve prodavaonice i tvornice, a na utрку bi vozilo na tisuće posebnih vlakova! Jedina razlika između kriminalca i amatera jest u tome da profesionalac ne priča. - Što je s Nippyjem Knowlesom? Kažete da Waltonu nešto duguje.

- Što je s njime? - radoznalo je upitao Jim.

- Pokušajte s njime - predložio je Bill Dicker. - Nippy je u vrlo povjerljivim odnosima gotovo sa svim bandama, za njih obavlja prvorazredne poslove. Možda vas može navesti na Joa Felmana. Vrijedi pokušati.

Gospodin Knowles nije bio kući kada je navratio Jim. Njegova oprezna domaćica, a što je znakovito za sve srdačne vlasnice kuća, dakako, nije imala pojma gdje je, kada će se vratiti i kada je otišao. Nippy može biti samo na tri mjesta. Jim je imao sreću da je već u prvom pokušaju nabasao na mali restoran u Sohou, našavši Nippyja kako razgovara s

nekim tipom. Kako je to bilo u vrijeme dok većina njegovih prijatelja čvrsto spava, restoran je bio prilično prazan. Ugledavši Jima, crvenokosi je muškarac pogledao preko ruba naočala.

- Dobro jutro, inspektore - veselo je pozdravio. - Ima li vijesti o gospodinu Waltonu? Čitao sam u novinama. Taj mi se slučaj čini posebice zamršen. Držite li da je sišao s uma?

- Malo vjerojatno Nippy - rekao je Jimmy i sjeo. - Vjerujem da ću ga pronaći. Uzgred, bio je i vaš prijatelj, zar ne?

- Ne baš prijatelj - odgovorio je Nippy - ali bio je srdačan. Tako je malo onih mještana koji su danas srdačni s ljudima, mislim s onima koji ne pripadaju istoj klasi. Bili su mi za petama, posudio mi je novac i dao dobar savjet. Da sam ga slušao - polako je srkao pivu, potom odložio praznu čašu i žalosno pogledao Jima - da sam ga slušao, ne bi bilo nikakve Julije. Živio bih pošteno, svakim bi se danom dizao u šest ujutro i radio do šest navečer i zaradio bih upravo onoliko koliko bi mi bilo potrebno. Ovako sam podlac, lopov, pun novaca kao šipak i idem spavati kada me volja.

Jim se nagnuo preko stola i utišao glas.

- Nippy, gdje je Joe Felman?

U Nippyjevim očima pojavio se isprazan izraz.

- Nije mi poznato to ime - slagao je i Jim je to primijetio. - Čime se bavi?

- Ucjenjuje - rekao je Jim. Nippy je kimnuo glavom.

- Ucjenjivače ne poznajem, s takvim se ljudima ne volim družiti. Ucjena je uvijek bila prljav posao i uvijek će biti. Pokušali su ucijeniti i mene, jer to su vrane koje vranama oči vade. Taj Joe Felman jedan je od najgorih, ima loš dosje.

Jim je namjerno prečuo oprečnost u priči svog sugovornika. Samo nekoliko trenutaka ranije tvrdio je da nema pojma tko bi mogao biti Joe Felman.

- Bio je zaposlen kod Colemana na Portland Placeu - rekao je Jim i provalnik je potvrdio.

- Zar je nestao? Nisam čuo ništa o njemu. Nije ga vidio nitko u gradu, to pouzdano znam, jer ima unajmljenih nekoliko revolveraša koji za njega obavljaju zločine.

- Garringtona Browna, naprimjer? - predložio je Jim.

- Jutros sam ga uhitio.

- Doista? - uljudno je rekao Nippy. - Ne družim se s naoružanim gangsterima. Ustvari, ne podnosim ljude koji nose oružje. To je kukavičluk. Ukoliko te uhiti policajac, to je njegova zadaća, zar ne? Možeš mu prijetiti pištoljem, međutim, on ne smije odustati, iako ga ubiju. Mogli bi dakle reći da nosiš uže oko vrata ako nosiš pištolj. Nije pošteno niti spram policajaca, oni moraju obavljati svoju dužnost i podlo je ubiti čovjeka u obavljanju njegovih obveza. Drugog sam revolveraša vidio jučer, bio je ovdje i on je najopasniji. Možda ga poznajete. Neću ga izdati, jer to nije moj posao. No, mogu vam reći da bi ovi momci mogli znati nešto o Felmanu ako je nestao.

Naslonio se, grickao čačkalicu i zamišljeno gledao ispred sebe.

- Gospodine Sepping - iznenada je progovorio - svaki umjetnik doživi trenutak nadahnuća. Neki kažu kako ono donosi ljubav. Što se mene tiče, Julija je bila jedina žena u mom životu, a ona zasigurno nije bila nikakva inspiracija!

- A što vas nadahnjuje, Nippy? - našalio se Jim.

- Ne znam - ozbiljno je odgovorio - no, želim učiniti nešto zaista veliko. Volio bih opljačkati Englesku banku, ako me razumijete. Ne zbog toga što je tamo novac, nego zbog toga što bih mogao reći da sam ja to učinio. Dojadili su mi

sitni lopovluci, gdje nestaješ sa stotinu ili tisuću funti. Imam dovoljno novaca do kraja života. Jeste li iznenađeni?

- Gotovo ništa na tom svijetu me ne iznenađuje, Nippy - odvratio je Jim. - Možda ćete dobiti svoju priliku. A kada vas uhvate, u što uopće ne dvojim, doći ću i razgovarati s vama. Tada ćete mi reći sve.

- Neće me uhvatiti - uvjerljivo je nastavio Nippy. Svaki blesan može opljačkati Englesku banku tako da ga uhvate.

Jim je još neko vrijeme razgovarao s njim, a onda se pozdravio i krenuo prema vratima.

- Gospodine Sepping - pozvao ga je Nippy i Jim se okrenuo. Provalnik mu je kimnuo glavom. - Na Kupijevom ste popisu - tiho je rekao. - Savjetujem vam da ulovite onog drugog revolveraša prije nego on ulovi vas.

- Gdje ga mogu uloviti? - nasmiješio se Jim.

- Čeka vas pred vratima - rekao je Nippy. - Sretno!

Jim je pomalo uznemiren oprezno krenuo ulicom.

Svatko od tuceta skitnica mogao bi biti revolveraš. Međutim, njegov je oštar pogled odmah otkrio poznati mu obraz. Oprezno se kretao glavnom cestom i zaustavio se ispred izloga kao da razgledava izloženu robu. Zatim se naglo okrenuo. U sekundi je upamtio svakog ispred restorana. Sada je ugledao muškarca kojeg je prepoznao kao jednog od onih koji su promatrali restoran. Bio je podebeo čovjek, sa šeširom na glavi i modrim svilenim šalom oko vrata. Zamišljeno je pušio cigaru i također netremice gledao u izlog. Jim je razmišljao. Vijest o Brownovom uhićenju već se zasigurno proširila, a ovaj ga čovjek ne bi pratio da nema loših namjera.

Došao je na Wardour Street, naglo promijenio smjer kretanja i bržim korakom prešao ulicu. Okrenuvši se, uočio je kako je i njegov progonitelj skrenuo iza ugla. Ruke su mu

bile u džepovima. Jim je pogledao ulicom amo-tamo i ugledao policijsku patrolu koja se polako približavala njemu. I progonitelj ju je uočio i brzo prešao cestu. Sada je bio pravi trenutak. Jim se okrenuo prema progonitelju. Taj očito nije zapazio detektiva ili nešto neuobičajeno u njegovom ponašanju i nastavio je put. Mimoišao je policajce, došao do kraja uske ulice i zaustavio se.

- Plop!

Nikakav pucanj se nije čuo, tek zvuk, poput zvuka izvučenog čepa iz boce. Metak je pogodio uličnu svjetiljku. Stakleni komadići zazvečali su pokraj izloga. Revolveraš se munjevito okrenuo i pobjegao poput strijele. Kada su Jim i policajci dotrčali do ugla, nestao je.

15.

Gospodin Lawford Collett živio je na Park Laneu i s prozora svog malog stana imao pogled na Hyde Park. Taj ne baš zaposleni muškarac, pretjerano škrt u riječima, mogao je na prste jedne ruke nabrojiti sve svoje prijatelje. Bio je poznat kao razborit, premda nekako mlitav odvjetnik, no spreman na kompromise. Gospodin Collett je većinu povjerenih mu stvari uredio izvan suda, jer javno je izražavao svoj duboki prezir spram pameti porotnika. O vodećim odvjetnicima u vremenu u kojem je živio, također nije imao posebnog mišljenja.

Ukoliko je imao pomoćnike, ti nisu bili vidljivi. Bio je brižljiv i pomalo tajanstven. Jimmy se nekoliko puta službeno susreo s njime, no prilikom zadnjeg susreta nije ga upoznao ništa bolje nego onda kada su se upoznali.

Collett je imao kancelariju na Henrietta Streetu, a prostor je bio još manji od njegova stana. Želimo li naglasiti da je gospodin Lawford Collett osjećajan, onda je posve razumljivo da je zadržao tu malu kancelariju u kojoj je počeo obavljati odvjetnički posao i godinama mukotrpno radio prije nego što je našao stranke u susjedstvu suda na Bow Streetu. Kasnije mu se nasmiješila sreća i novac je doslovce padao s neba na njegov račun. Da je želio, mogao je iznajmiti kancelariju u nekoj od raskošnijih zgrada, što bi više odgovaralo njegovom položaju. Međutim, kancelarija na Henrietta Streetu bila mu je dostatna, a u ime svojih razvikanih stranaka nije se više ni pojavljivao pred sucima.

Bilo je općepoznato kako je on jedini odvjetnik u Londonu koji je požnjeo slavu u borbi protiv Kupija. Stoga su Kupijeve žrtve doslovce opsjedale njegovu skromnu

kancelariju, u nadi kako će i njih izvući bez poteškoća kao što je spasio sir Johna Dillera, jednog od prvih Kupijevih žrtvi. Tajanstvenom ucjenjivaču došlo je u ruke nekoliko pisama sir Johna, i Lawford Collett ih je dobio natrag a da baroneta nije stajalo jedan jedini peni, osim, dakako, skromne svote kojom je podmirio odvjetničke usluge.

Gospodin Collett je sjedio u svojoj kancelariji i strpljivo slušao jadikovanje žene koja se željela riješiti bračnih stega. Njegovo izduženo žalosno lice pod pritiskom briga ljudima je izgledalo još tužnije. Slušao ju je zatvorenih očiju, a dugačke, tanke ruke prekrizio je u naručju. Govorljiva je gospođa naposljetku zašutila.

- To je, dakako, vrlo žalosno - promrmljao je gospodin Collett. - Ali, takve se stvari događaju i kod najboljih muževa. Draga lady Jelling, ne mislite li da bi stvar mogli urediti bez suda? Napose, vjerojatno ne želite da se vaše ime i privatne stvari povlače po novinama? Predlažem....

Bio je srdačan i uvjerljiv čovjek. Stranka je od njega odlazila s osjećajem iznimne plemenitosti i uzvišenosti. Collett ju je laganim uzdahom olakšanja promatrao dok je odlazila. Pritisnuo je na zvonce.

- Je li stigao gospodin Sepping? - upitao je djevojku koja je ušla.

- Da, sir, upravo sada.

- Uvedite ga, molim - ljubazno je rekao gospodin Collett.

Kada je Jim ušao, odvjetnik je u nečitljivoj stenografiji zapisivao opaske o posjetu.

- Sjednite, Sepping. Prošlo je toliko vremena otkad sam posljednji put bio počašćen posjetom policijskog časnika da sam zaboravio kako se moram ponašati. Jeste li za cigaru ili piće ili možda za oboje? Usput, kakve vijesti donosite? Jeste li pronašli onog nevaljalog Parkera?

- Ne - odvratio je Jim.

- Nema smisla ni pitati jeste li pronašli Waltona. Što li se krije iza Waltonova neobičnog ponašanja, Sepping?

Iz ladice pisaćeg stola izvadio je dugačku, tanku cigaru i zapalio je. Bila je jaka, i miris je nadraživao Jimove osjetljive nosnice. Collettov ekscentrični ukus za cigarete bio je svima poznat.

- Nikakvih vijesti o Parkeru, a Rex je još uvijek među nestalima - veselo je rekao Jim.

Collett je otvorio oči i pogledao posjetitelja.

- Ako se može vjerovati večernjim novinama, mogli ste i vi završiti među nestalima - napomenuo je. - Dakako, sličnim izvješćima ne vjerujem u potpunosti. Jeste li pronašli čovjeka koji je pucao na vas?

- Ne, nestao je. Izgleda da svatko tko ima veze s tim vražjim Kupijem ima naviku iščezavanja. Pretražili smo sve kuće s obje strane ulice, pregledali smo, podruma i potkrovlja, međutim, Digger...

- Digger? - upitao je sugovornik.

- Digger se zove naš džentlmen. Australski lopov, poznat više američkoj policiji nego nama, bio je zatvoren u Sing Singu. Collett, došao sam k vama jer mi je palo na pamet kako ste, u ne tako davnim vremenima, morali dobro poznavati sve zlikovce u gradu.

Lawford Collett se tiho nasmiješio.

- Navike zlikovaca se mijenjaju - odvratio je - usto, među njima je velik postotak smrtnosti. Vjerujem da nema ni dvojice među živima ili na slobodi od one gomile koja je prije nekoliko godina, kada sam započeo s praksom, prošla kroz moje ruke. Kao što vam je vjerojatno poznato, prestao sam se baviti tim poslom. Na sud idem samo onda kada optuže kakvu bogatu budalu zbog prebrze vožnje. Tada se pobrinem za potrebne krivokletnike i izbavim ga prije nego

ga slome, odnosno poništimo presudu na odvojenom sastanku s popustljivim sućem.

- Je li Parker ili Felman ikada došao k vama?

Collett je odmahnuo glavom.

- Pregledao sam Felmanovu prošlost - rekao je. -

Ustanovio sam kako je najviše osuđivan pred porotnim sudom. Ne mogu vjerovati da je taj dobroćudni gospodin iskusan ucjenjivač.

- Smatrate li da je on Kupie? - izravno je upitao Jim.

- Ne znam. - Gospodin Collett se zamislio. - Njegov je rukopis zasigurno vrlo sličan onom iz Kupijevih pisama. S druge pak strane, spada u one vrste škrabotina koju može napisati bilo tko. Prosuđivao sam činjenice i došao do zaključka kako postoji veća mogućnost da je Parker ili Felman bio samo Kupijev agent. Držim da Felman osobno nije dovoljno hrabar za takav podvig. Dora mi je ispričala da je one noći, kada je Portland Place posjetio provalnik, stari bio potpuno prestrašen, doslovce se tresao od straha. To baš i nije svojstveno za Kupija, zar ne? Ono što sam ja imao obaviti s tim sirovim čovjekom pokazuje da je riječ o iznimno drskoj osobi.

- Još nešto sam vas želio pitati, Collett - rekao je Jim. - Jesu li ikada provalili u vašu kancelariju?

Lawford Collett je podigao tanke obrve.

- Bože moj, ne! - odvratio je. - A zašto i bi? Provalnici ne provaljuju u kancelarije odvjetnika.

- Upravo u tome griješite - mirno ga je podučio Jim.

- U protekle dvije godine provalili su u kancelarije gotovo svih najvažnijih odvjetnika u Londonu i brojne u unutrašnjosti.

Lawford je promijenio način sjedenja.

- Mislite li ozbiljno? Ništa nisam pročitao u novinama. Jamačno nisam ni mogao, jer u našem zvanju nije uobičajeno davati informacije tisku. Je li to istina?

Jim je potvrdio.

- Dicker i ja saznali smo to posve slučajno kada smo pregledavali statistike skupljene u Yardu. No, nevjerojatno je kako te provale nitko nije povezao s Kupijem.

- Vi ih povezujete? - brzo je pitao Collett.

- Dakako - odgovorio je Jim. - U svim slučajevima kada je Kupie nekog ucjenio ustanovili smo da je nekoliko tjedana ili mjeseci prije toga provaljena kancelarija njegova odvjetnika. To se dogodilo i u slučaju nesretne djevojke koja je prije nekoliko godina počinila samoubojstvo. Jim nije spomenuo Waltonovu prvu ljubav. Collett je šutio neko vrijeme. Očito je razmišljao.

- Čudno - napokon je progovorio. - Dakako, ako ste stvar istražili, ne usuđujem se tvrditi da je u pitanju samo slučajnost. Imam barem jednog klijenta koji zanima Kupija, međutim, moja kancelarija nije nikada bila provaljena. Usput, nadam se da nećete uznemiravati strica Colemana, inače će doći ovamo i pokupiti svu obiteljsku dokumentaciju, a to bi bilo dosta mučno.

Jim se nasmijao jer je vjerovao kako bi gubitak poslova za strica Colemana odvjetniku značilo prije olakšanje nego nešto drugo.

- Vjerojatno nemate nikakvih dokumenata koji se tiču Dore. Ako zbog profesionalne etike ne možete odgovoriti ništa zato.

Collett je posustao.

- Imam nekoliko Dorinih dokumenata - rekao je. - No, o sadržaju ne bih raspravljao s vama. Međutim, vjerujem da Kupija ne zanimaju.

Pogledao je prema zidnim policama na kojima su stajale složene kutije s dokumentima i odmahnuo glavom.

- Smatram da u njima nema ničeg što bi zanimalo Kupija ili njegove lopove - ustvrdio je. Čim je Jim otišao, zaboravio je na opomenu detektiva.

Collett je bio član polupolitičkog kluba na Pall Mallu, gdje je običavao večerati, osim u rijetkim slučajevima kada je bio pozvan na večeru Colemanovima. Jim, koji je također bio član tog kluba, vidio ga je nakon večere u sobi za pušenje, s odvratnom cigarom među zubima, naočalima na nosu i izvodom *Law Timesa* u rukama.

Jim se pomaknuo kao da želi razgovarati s njime, ali se predomislio. Collettovo ponašanje u tom trenutku nije pozivalo na razgovor. Jim se na neki način pribojavao odvjetnika. Njihova su mu shvaćanja oduvijek bila strana i nerazumljiva. Premda Lawforda Colletta, uz najbujniju maštu, ne bi mogli proglasiti Jimovim prijateljem, ipak je njegovo poznanstvo s Colemanovim pravnim savjetnikom bilo prisnije nego s bilo kojim drugim pripadnikom tog zvanja.

Jim se uputio kući. Osjetio je kako već duže vremena nije zaklopio oči. Prije nego je legao, telefonirao je Joan Walton i doznao da je sve u redu. Čim je položio glavu na jastuk, zaspao je.

Probudio se u sedam, što je bilo njegovo uobičajeno vrijeme za dizanje. U sobu je ušao Albert s jutarnjim čajem.

- Nikakvih vijesti, sir - rekao je Albert. - Pretražio sam cijelo selo, ali o gospodinu Waltonu nisam doznao baš ništa. Nitko ga nije vidio. U susjedstvu je bila jedna jedina tajanstvena kućica. Međutim, raspitao sam se i doznao sve o ljudima koji krajem tjedan dolaze tamo.

Jim je zijevnuo i protegao tijelo.

- Moram priznati da nisam ni očekivao nešto posebno, Alberte - utješio ga je Jim, sjeo i uzeo šalicu s čajem. - Pozovite Yard i upitajte ima li što novog.

Albert je otišao. Vratio se s viješću koja je Jima dignula na noge.

- Dežurni inspektor kaže, sir, da su noćas provalili u kancelariju gospodina Colletta. Upravo im je javljeno.

Jim se trznuo. Bilo je nadasve nevjerojatno da se samo dan ranije razgovarao s Collettom o kutijama s dokumentima koje su pozivale provalnika. Okupao se, brzo obukao i za pola sata već stajao među polupanim stvarima odvjetnikove kancelarije.

- Bože moj! - preneraženo je uzviknuo Jim, ugledavši uništenu kancelariju.

Sve kutije bile su otvorene i sadržaj pobacan po podu. Provalili su i u pisaći stol i pokušali otvoriti trezor u kutu sobe. Inspektor je obavijestio Jima da Lawford Collett još nije došao, međutim, javljeno mu je i sada je na putu.

- Kako je otkrivena provala? - upitao je Jim.

- Jedan od naših u patroli vidio je nekoga kako izlazi iz kuće u pola šest - rekao je inspektor. - Moj je čovjek mislio kako je izašao iz susjedne trgovine. Naime, iznad nje je ured trgovine na veliko, a službenici dolaze obično na posao pola sata prije otvaranja Covent Gardena. Kada je policajac došao do kuće, vidio je kako su vrata Collettove kancelarije širom otvorena. Istog je trena ušao i pretražio kancelariju.

- Je li prepoznao provalnika?

- Nije, sir, rekao je kako ga je vidio samo s leđa i da je bio odjeven u dugački plašt.

- Samo jedan čovjek?

- Samo jedan, sir. Barem je policajac vidio samo jednog.

Nekoliko minuta kasnije, na mjesto događaja došao je i Lawford Collett. Kada je ugledao razbacanu kancelariju, njegovo je zaprepaštenje bilo gotovo komično. Bez riječi je buljio u nered i napokon jurnuo u kut sobe te podignuo kutiju. Jim je uočio da je na njoj napisano Colemanovo ime. Kutija je bila otvorena i prazna. Nekoliko papira bilo je pobacano u kutu. Collett je brzo prelistao te dokumente, a zatim je počeo tražiti po podu.

- Što nedostaje? - upitao je Jim, prativši svaki njegov pokret.

- Nestao je Dorin predbračni ugovor.

Vijest da je napisan predbračni ugovor za Jima je bila novost. Međutim, kad bolje razmisli, svatko brižan poput Rexa Waltona učinio bi ovu formalnost.

- Još nešto? - upitao je Jim.

- Ne znam još - odgovorio je Collett i nastavio s traženjem.

Očito uzalud, jer napokon se dignuo i pregledao još ladice pisaćeg stola.

- Mislim da je to sve - rekao je kad je pregledao i papire po stolu. - U trezor nisu ušli, zar ne?

Jim se nečeg dosjetio i okrenuo prema detektivu iz Scotland Yarda koji je netom došao na mjesto događaja.

- Uzmite automobil i dovedite Nippyja Knowlesa. Želim razgovarati s njime. Nipošto ne mislim da je to njegov rad, previše je amaterski, želio bih ga nešto pitati.

- Tko je Nippy? - upitao je Collett.

- Jedan građanin - tajnovito je odgovorio Jim.

Prošlo je sat vremena prije nego što se detektiv vratio s raščupanim i raskopčanim Nippyjem.

- Što mislite da sam ja jedini provalnik u cijelom Londonu? Zašto ste poslali po mene? - prijekorno je upitao.

Pogledom profesionalca promatrao je sobu. Iznenada njegov se pogled zaustavio na trezoru, a onda se glasno nasmijao.

- Posao šeprtlje! - napomenuo je.

- Upravo sam to želio doznati - odvratio je Jim. - Je li ovo posao profesionalnog provalnika?

- Profesionalca! - rugao se nevaljalac. - Malo bi dijete to obavilo bolje! Vidite ove ogrebotine na trezoru?

Upotrebljavao je obično dlijeto i čekićem udarao tik iznad brave. Za tisuću godina ne bi ušao u trezor. Još jedna od onih odvjetničkih provala, gospodine Sepping?

- Upoznati ste s njima, a? - upitao je Jim i oštro ga promatrao.

- Jesam, naravno! - podrugljivo je odvratio drugi. - I više od toga, jednu sam čak vidio, bila je mnogo bolje obavljena nego ova. Hm, provaliti u odvjetničku kancelariju isto je kao provaliti u zatvor Wandsworth. Nema ničega što bi bilo vrijedno. A da kojim slučajem jest, trebao bi cijelu ekipu stručnjaka da se robe i oslobodim.

Još jednom je pregledao trezor i rukavom obrisao površinu trezora.

- Zašto to radite? - upitao je Jim.

- Amater je - mirno je odgovorio Nippy - i pošto je amater, zasigurno je ostavio i otiske prstiju. Ja nisam pozvan zbog toga da ih ostavim. »Živi, i pusti druge živjeti«, jedna je od mojih izreka, a druga »Nikad ne izdaj«.

Dok se čekalo na Nippyja, Lawford Collett je malo pospremio nered. Podignuo je razbacane kazete i dokumente koji su ležali posvuda naokolo i složio ih u kutije.

- Trebat će mi cijeli tjedan da ponovno složim ove papire - rekao je. - Zanima me što smjera taj vag.

Jim je bio iznenađen njegovim ponašanjem glede provale. Očekivao je kako će taj, inače ravnodušan čovjek, dići užasnu buku kad ugleda posljedice provale. Međutim,

Collett je ostao nevjerojatno smiren. Činilo se da ga je provala više smirila nego uznemirila. Izraz njegova lica bio je smireniji i tužniji nego ranije. Jim je pomislio da je to zbog toga što mu nedostaje nešto posebno dragocjeno.

- Ništa osim predbračnog ugovora - ponovio je Collett na još jedan upit detektiva. - Ne vjerujem da taj papir ima neku posebnu važnost, posebice iz razloga što je Walton nestao i postoji mala vjerojatnost da će se vjenčanje i obaviti. Coleman je svakako izrazio dvojbu.

- Kada je napisan? - upitao je Jim. - Mislim ugovor.

- Dvanaestog, je li bilo dvanaestog? Četrnaestog je trebalo biti vjenčanje. Da, dvanaestog je bilo, dva dana prije namjeravanog obreda.

- Imate li nešto što pripada Rexu?

Collett je zanijekao.

- Nije bio moja stranka - odgovorio je. - To je bio jedini dokumenat kojega sam čuvao, no i taj je pripadao Dori Coleman.

Jim je otišao kući na doručak. Bio je rastresen više nego ikada ranije. Spoznaja da je Kupie - naime, ni najmanje nije sumnjao da je provala Kupijevo djelo - na svoj provjereni način upozorio da se zanima za vjenčanje Rexa Waltona, davala mu je osjećaj nejasnog zadovoljstva. Ali, uzrok provale još uvijek nije bio jasan i nije ga bilo moguće objasniti.

Doručkovao je i tada se uputio u ured. O provali nisu dobili nikakvih daljnjih pojedinosti. Collett, koji je obećao kako će Jima odmah izvijestiti ustanovi li da mu nešto nedostaje, također se nije javljao.

Jim Sepping je sjeo za stol i ocjenio stanje. Bilo je nužno da se suzdrži od svake osobne prosudbe i zaboravi da je muškarac kojeg traži, njegov najbolji prijatelj i brat Joan Walton. Jim je spadao među one ljude koji najbolje misle

olovkom u ruci, stoga je s police uzeo list papira i napisao važne činjenice:

»Četrnaestog je svibnja Rex Walton u pripremama za vjenčanje, koje je tog jutra trebalo uslijediti s Dorom Coleman u marylebonskom matičnom uredu, posjetio br. 973 na Portland Placeu. Otišao je iz sobe, očito tražiti vjenčani poklon za mladenku, i nestao. Od tada samo se jednom pojavio, a vidio sam ga ja. Nakon njegova nestanka, ustanovili smo da je zajedno s njim nestala i njegova imovina, približno milijun funti. Za Waltona se zanimao Kupie. Kupie je anonimni pisac i ucjenjivač. Prijetio mu je da će ga u slučaju vjenčanja s Dorom Coleman učiniti siromašnim i oduzeti mu svu imovinu.

Pitanja:

1. Zašto je Rex nestao?

2. Kakva je veza između njegova nestanka i nestanka njegova milijuna?

3. Kakva je veza između provale u kancelariju Lawforda Colletta i tajne Rexa Waltona?

4. Zašto je Kupie unajmio opake zločince da promatraju Joan i pucaju u mene?

Onda je tu još i Miller. Kakvu je ulogu igrao Miller i kakvo je objašnjenje pisma koje ga je natjeralo na samoubojstvo? Kupie nije učinio ništa bez zacrtanog cilja. Iza svakog, pa i najmanjeg nedjela, stajao je cilj. Pismo Milleru moralo je biti nešto više od obične prijetnje ucjenjivača.

Jim je bio uvjeren da je Kupie pisao Milleru jer je predviđao kakav će učinak imati na Millera razotkrivanje njegove dvostruke uloge. Miller je bio ubijen prema brižljivo pripremljenom planu, i s tolikom sigurnošću, kao da ga je ubio sam Kupie.

Dok je tako razmišljao, čuo je kucanje na vratima. Jim je podignuo pogled i prepoznao policijskog fotografa.

- Fotografirao sam onaj pepeo, sir - rekao je. - Želite li pogledati fotografiju?

- Fotografiju? - upitao je Jim i sjetio se. - Oh, da mislite na fotografiju pepela iz ladice Waltonovog pisaćeg stola? Vidi li se nešto?

Časnik je potvrdio.

- Samo jedan komad papira - rekao je i položio veliku fotografiju ispred Jima. - Slova su blijeda ali čitljiva.

- Što je to? - upitao je Jim namrštivši se.

- Očito vjenčani list, sir.

Jim je čitao i hvatao zrak. Ime mladoženje bilo je Rex Hubert Walton, a ime mladenke je nedostajalo. Međutim, važan je bio datum: trinaesti svibanj. Dakle, postalo je jasno da je Rex Walton, u trenutku kad je došao mladenki na Portland Place, već bio vjenčan. A vjenčao se proteklog dana!

16.

S fotografijom u džepu, Jim je požurio u središnji matični ured. Vrlo je brzo pronašao upis vjenčanja Rexa Waltona s nekom May Liddiart. Umjesto njezina mjesta prebivališta, bila je zapisana adresa hotela Grand Central. Vjenčanje je obavljeno u chelseaškom matičnom uredu.

Zabilježio je nekoliko pojedinosti vjenčanja i odvezao se u Chelseu. Tu je naišao na prvu prepreku. Par je vjenčao pomoćnik matičara dok je šef bio na odmoru, a taj je pomoćnik tog časa ležao teško bolestan u bolnici. Službenik se, dakako, sjetio vjenčanja i vjerno opisao Rexa.

- Kakva je bila dama?

Službenik je odmahnuo glavom.

- Ne znam, sir. Bila je odjevena u crnu haljinu, a lice joj je bilo skriveno ispod guste koprene. Osim ženika i mladenke, vjenčanju su bili nazočni samo matičar koji ih je vjenčao i dvojica taksista koji su bili svjedoci.

Srećom, službenik je imao prezimena i adrese taksista. Jim ih je posjetio još iste večeri. Ni jedan nije mogao dati nikakvog pojašnjenja o identitetu May Liddiart. Jednog od taksista zaustavio je na cesti Rex, drugog je iznajmila dama.

- Ne bih je mogao prepoznati, jer je samo jednom tijekom obreda dignula koprenu, a ja sam stajao iza nje - ispričao je govorljiviji šofer.

- Gdje vas je unajmila?

- Na Haymarketu, sir. Dovezla se taksijem, vidio sam je kad je izašla. Nakon što je taksi otišao, prešla je ulicu i naručila da je odvezem do matičnog ureda u Chelseu.

To je bilo sve što je mogao doznati. Jim se potpuno zbunjen vratio u Scotland Yard. Ovo čudnovato otkriće

srušilo je sve njegove predodžbe i mišljenje o Rexu. Rex je bio poštenjačina, pa ipak je dan prije nego se trebao vjenčati s Dorom Coleman sklopio brak s drugom ženom! Je li to bio uzrok njegova tajanstvenog nestanka? Međutim, Jim se nije mogao pomiriti s tom novom slikom svog prijatelja. Premda je Rex tijekom svečanog doručka i bio nervozan, nije izgledao kao čovjek kojemu na duši leži strašna tajna. Jim je bio uvjeren da se Rex na dan vjenčanja ne bi osudio stati pred Doru da je doista počinio to stravično djelo. Nije bilo nikakvog razloga da to i ne učini. Naime, ako je zaista morao nestati, zašto nije nestao prije dolaska na Portland Place?

Otišao je do Billa Dickera i razotkrio mu sve činjenice. On ga je saslušao i zamišljeno vukao lulu.

- Mislite li da se netko lažno predstavio u ime Waltona? - upitao je Dicker.

Jim je također pomislio na to.

- I meni je palo to na pamet, međutim, i taksisti i službenik u matičnom uredu vrlo su jasno i potanko opisali Rexa. Nitko se ne bi mogao lažno predstavljati u ime njega. Tog sam ga jutro vidio u Toweru, sjećate se. Ni jednom jedinom riječi nije nagovijestio da ga uz Kupijevo pismo pritišće još nešto. Dovoljno dobro ga poznajem i uvjeren sam da bi iz njegova ponašanja mogao razabrati da ga je brinulo vjenčanje s May Liddiart.

Bill Dicker je očistio pepeo iz lule i ponovno je polagano napunio.

- Sve skupa jako je čudno. Bio sam kod Caseya.

- Caseya? - ponovio je Jim i zbunjeno se namrštio. Sjećanje na otmicu potisnuli su novi problemi. - Ah, da, sjećam se. Mislite na vlasnika igračnice?

Bill Dicker je potvrdio.

- Želio sam saznati zbog čega vas je htio »izdati«. Ta zavjera nije nimalo slična Caseyju, jer to je čovjek s

ograničenom inteligencijom. Čvrsto sam uvjeren da takav plan nije sam izmislio. Duže sam ga vrijeme uvjeravao i napokon je priznao kako su vas usred noći omamljenog donijeli u kuću kroz stražnji ulaz, odvukli u gornju sobu i položili u krevet.

- Tko? - radoznalo je upitao Jim.

- To nije htio ispričati - odgovorio je Dicker. - To je očito bio Kupie. Casey je rođeni potkazivač, i za šaku cekina u stanju je prodati čak vlastitu mater. A Kupie drži te ljude u šahu, stoga se ne usude govoriti. Casey je tipično oruđe Kupija. To nas vodi i bliže bratu Parkeru. Parker vas je omamio, Parker je poslao pismo koje vas je dovelo na Portland Place, Parker je nestao odmah nakon što vas je uvalio u nevolje. Stoga opravdano možemo tvrditi da je Parker službeno Kupie. Pročitajte ovo, oduzet će vam hrabrost.

Ispred njega je gurnuo hrpu izvješća. Jim ih je na brzinu preletio. Bila su to policijska izvješća iz svih krajeva zemlje. Neka od njih su bila kratka, druga razvučena, međutim, sva su izvještavala isto - nikakvog traga o Parkeru, niti o Waltonu, i ni riječi o nestalom bogatstvu.

- Parker je u Londonu - mirno je napomenuo Jim. - Takve ptičice ne idu daleko iz grada. Osim toga je i pametan, jer London je za onog koga traži policija najbolje skrovište.

Bill Dicker je s lulom u ustima odsutno gledao kroz prozor na Embankment.

- Mislim da je Miller bio upleten u Waltonov nestanak - dodao je. - A onda su mu, misleći kako može nešto izdati, poslali pismo koje ga je uništilo. Miller je bio čudna mješavina policajca i lopova. Obožavao je novac, a istodobno je bio jako vezan za svoj visoki položaj. Kupija zasigurno nije poznao. Da je kojim slučajem poznao Kupija, pismo ga ne bi zabrinjavalo. Jednostavno bi ga

stjerao u kut, a sam bi se izvukao časno iz svih teškoća. Sepping, sada je pitanje tko je sve, izuzev nas, znao za to vjenčanje.

To je i Jima mučilo.

- Dori Coleman to ne mogu ispričati - odlučno je rekao. - Bilo bi to nadasve okrutno. Nego, držim da moram ispričati Joan.

- Joan? - Detektiv je podigao obrve i Jim je pocrvenio.

- Mislim, gospođici Walton. Moja je prijateljica - zbunjeno je pojasnio, i bio bi sretniji da je mogao izbjeći Dickerovom unakrsnom ispitivanju.

Joan nije bilo kući. Dok je čekao, zabavljao se s ponovnim istraživanjem Rexove radne sobe. Sjetio se kako nije dovoljno potanko pregledao podlogu za pisanje i ladice s pisaćim priborom. Podloga je bila sastavljena od brojnih debelih listova bugačice, povezanih u kožnati uvez. Gornji je list bio bez mrlja i kad je pregledavao stol, upitao se je li i Rex, kao većina ljudi, imao naviku pisati zabilješke na listove, a potom ih pohraniti. Otrgnuo je gornji list. Očito je i Rex bio štedljiv, jer, tri lista ispod njega bila su prekrivena rukopisom i mrljama od tinte. Usprkos tome, što nije očekivao da će naići na nešto što bi mu moglo biti od pomoći u razrješenju Waltonova nestanka, izvukao ih je van.

Na prvom je listu pomoću ogledala koje je visjelo iznad kamina odgonetnuo brojna poslovna pisma - jedno ga je posebice zanimalo. To je bilo pismo u kojem je Walton zamolio direktora banke da proda njegove dionice. Datum je bio nečitljiv, međutim, Jim je vidio original pisma, pa je znao kada je napisano. To je ukazivalo i na datum kada je Rex upotrebljavao te listove. Dok ih je proučavao, vratila se Joan. Bio je toliko obuzet svojim istraživanjem da je nije ni zapazio. Stajala je među vratima i tihim ga je osmijehom upozorila na svoju nazočnost.

- Posve sam zaboravila ne Rexovu mapu - rekla je. Vjerujem da nema ništa posebnog. Jesi li pronašao nešto?

- Ništa, osim nekoliko pisama - odgovorio je Jim i podignuo pogled - te ... Zašutio je i podrobnije pregledao naškraban otisak kojeg je proučavao. - Čini se da je ovo zadužnica.

Približila mu se i pogledala preko ramena.

- Primio od gospodina Rexa Waltona svotu od...

- Može biti štošta - rekla je. - To je samo hrpa prazne slame.

Ispod tih riječi bila su dva retka koje je bilo nemoguće pročitati.

- Mogu razabrati samo »anje« - rekao je Jim. - Je li Rex vodio knjigu zadužnica?

Potvrdila je.

- Što se poslovnih stvari tiče, bio je vrlo pedantan. Znam da je vodio knjigu zadužnica, jer se volio i šaliti na račun njih. Zapravo, nikad mi nije dao ni dinara ako nisam potpisala zadužnicu. Nakon što sam se vratila sa školovanja, to me nerviralo, no kasnije sam uvidjela kako djeluje Rexov razum i to me počelo zabavljati. Potražit ću knjigu.

Knjigu nije čuvala u radnoj sobi. S ostalim Rexovim osobnim dokumentima odnijela ju je u svoju sobu. Napokon se vratila s knjigom u ruci, vrlo jednostavnom, duguljastom knjigom zadužnica kakvu je za nekoliko šilinga moguće kupiti u svakoj knjižari.

Knjiga je bila poluprazna. Jim je okretao list po list. Ubrzo je naletio na gotovo prazan list. Na njemu je bilo zapisano nekoliko brojeva. Jedan jedini pogled Jimu je pojasnio da brojke predstavljaju svotu koja je nestala u tako čudnim okolnostima. U nadi da će otkriti i ime, još jednom ju je usporedio s listom iz mape. Nakon točnog pregleda ustanovio je da osoba koja je potpisala zadužnicu nije bila

nazočna u trenutku kada je zadužnica napisana. Rex Walton je morao zadužnicu negdje odnijeti, negdje gdje ju je primatelj novca i potpisao. Što se dogodilo s njome?

Zapanjen je uzdahnuo sjetivši se modre kuverte. To je bilo u njoj!

17.

To i još nešto, vjenčani list. Tko je primio novac? Tajanstvena May Liddiart? Ali ni to nije bilo moguće. Rex nije nikada povjerio toliku svotu jednoj ženi. Spadao je među staromodne ljude. Nije vjerovao u ženske sposobnosti i uvijek je imao predrasude glede zapošljavanja žena. U svom uredu nikada nije zaposlio ni jednu ženu i s nevjericom je promatrao želje suvremenih pripadnica ženskoga spola za ravnopravnošću. Rex je smatrao da je ženama mjesto u kući i često tumačio Jimu svoje neoriginalne poglede na te stvari.

- Što ne valja? - upitala je Joan, vidjevši Jimovo ozbiljno lice. - Jesi li pronašao nešto novo?

- Da, nešto neobično - odvratio je. - Sjedni, Joan. Oprosti što ti zapovijedam u tvojoj vlastitoj kući. Uskrsnuo je novi problem. Poznaješ li neku May Liddiart?

Joan je odmahнула glavom.

- Možda ti je poznato da li ju je Rex poznavao?

- Ne, uvjeren sam da nije. Zasigurno bi spomenuo ime - tvrdila je Joan. - Uvijek mi je pričao o djevojkama koje bi upoznao. Jadan Rex! U poznavanju žena bio je dosta ograničen. Tko je May Liddiart?

- Sjećaš li se dana kad smo se sreli u Toweru? Sjećaš li se možda što se dogodilo poslije toga?

Joan je razmišljala.

- Da, kada smo stigli kući, čekao nas je ručak, a onda je oko pola tri Rex otišao. Sjećam se da je Rex bio dosta nervozan i uznemiren, premda ne znam je li te to zanima.

- Upravo me to zanima - odgovorio je Jim. - U koliko se sati vratio?

Zašutjela je.

- Oko pet. Ili nešto poslije pet. Rekao mi je da je bio kod Dore. Bio je nervozan i rastresen. Jim, o čemu je riječ?

- Imam razloge za sumnju, odnosno znam da se Rex tog popodneva vjenčao s nekom May Liddiart - mirno je ispričao. Joan je vrisnula i skočila na noge.

- Vjenčao s May Liddiart! - nepovjerljivo je kriknula. - Tko je ta May Liddiart?

- Upravo to bih želio i sam doznati - odgovorio je Jim.

- Ali to nije moguće, to uopće nije moguće! Rex to ne bi učinio. Bio je zaručen s Dorom. Možeš li zamisliti da je mogao počiniti bigamiju, da se dan ranije vjenča s drugom ženom? - uzbuđeno je upitala. - Tko ti je to rekao?

- Nažalost, imam službeni dokaz - rekao je Jim. - Vjenčao se u chelseaškom matičnom uredu. Pitanje je samo tko je bila ta djevojka?

Ispričao joj je što je otkrio među pepelom u ladici Rexova pisaćeg stola i kako je informaciju, koju je pročitao iz ostataka, provjerio. Joan je sjela i bespomoćno raširila ruke.

- Predajem se, Jim. Osjećam se poput Alice u zemlji čudesas. Događaju se tolike nemoguće stvari, međutim, ne mogu u trenu promijeniti svoje mišljenje o Rexu.

- Ja osjećam to isto - odvratio je Jim. - Sada je samo pitanje dokle će to ići?

- Misliš da bi trebali ispričati Dori?

Potvrdio je.

- Ne znam, mislim....ne znam dati pametan savjet.

Jadna Dora! Pa to je užasno! Ne osuđujem joj se to ispričati. Da nije bio netko drugi, sličan Rexu, upotrijebivši njegovo ime?

Jim je odmahnuo glavom.

- O takvoj sam mogućnosti razgovarao s Dickerom. Slažemo se kako to nije vjerojatno. Taksist kojega je

unajmio na Cadogan Squareu čak ga je poznao iz viđenja. Vozio ga je i ranije, jer to je njegov okoliš. Čvrsto je uvjeren da je bio Rex. Prepoznao ga je i službenik u matičnom uredu, jer mu je samo nekoliko dana ranije izdao posebnu dozvolu. Točan datum vjenčanja nije bio određen. Hoćemo li reći Dori?

Djevojka je dugo razmišljala prije nego je odgovorila.

- Da, držim da joj moramo ispričati - napokon je rekla.

- Najpoštenije je da sazna sve, i ako tuguje za njim, spoznaja o njegovom ... oh, to je stravično od njega, Jim, zlobno!

Jim je na svoje zaprepaštenje opazio kako će svakog trena briznuti u plač, stoga ju je pokušao smiriti. Bilo mu je muka kao nikada u životu.

- Hoćeš joj ispričati ti ili ja?

- Ispričaj joj ti - odgovorila je nakon kratkog razmišljanja. - Ja joj se ne usuđujem stati pred oči.

Jim je otišao s Cadogan Squera s neugodnim osjećajem čovjeka koji mora obaviti mučni zadatak. Nakon što je na Portland Placeu doznao da Dora nije kući, glasno je odahnuo.

Da joj piše? Odlučio je kako bi to bio kukavičluk i novom je Colemanovom slugi ostavio poruku da će se vratiti prije večere.

Nešto mu je bilo poznato na muškarčevom licu, stoga se okrenuo.

- Vaše mi je lice poznato - rekao je, a muškarac se nasmiješio.

Premlad je za slugu, pomislio je Jim. Bio je uvjeren da ga je već negdje vidio.

- Ja sam Barnett, sir - rekao je i Jim se sjetio.

- Vozač, dakako! Jeste li promaknuti?

Barnett se ponovno nasmiješio.

- Da, sir, to je za mene sigurno velik korak naprijed. Provalnika još niste pronašli, sir?

- Kojeg? - upitao je Jim i nasmijao se u sebi uz pomisao, kako je jedina provala koja Bennettu nešto znači ona u kojoj je glumio ulogu branitelja.

Jim je na putu kući zaključio kako ga taj slučaj prekomjerno nervira. Da je Rex kojim slučajem stranac, s veseljem bi stvar prepustio nekom drugom. Da mu prijeti opasnost, ustanovio je i prije nego što mu je Parker u kavu usuo sredstvo za uspavljivanje, i puno ranije nego je Digger pucao u njega i skinuo boju s nevine ulične svjetiljke.

Kupie se borio za život poput čovjeka koji je pritisnut u kut. Jim je bio iznenađen, jer činilo se kako Kupie drži uzde čvrsto u rukama i uopće ne strahuje od policijske istrage. Sve je tragove izbrisao za sobom. Ni najpametniji policajac nije došao bliže rješenju nego što je Parkera identificirao za vođu te proklete organizacije. U policijskim krugovima vrijedi općepoznata istina: čovjeka koga prepoznaju uvijek i uhite, i još nijedan prepoznat kriminalac nije pobjegao pravdi. I Parkera će prije ili kasnije pronaći, a kad ga nađu... što?

Jim je bio u nedoumici. Hoće li se Parkerovim uhićenjem završiti i Kupijevo djelovanje?

Vrativši se u stan, Jima je dočekaao podebeo omot, adresiran nepoznatim rukopisom. Strgao je kuvertu i iz nje izvukao svežanj pisama. Jednim pogledom ustanovio je da mu ih šalje Nippy Knowles.

Dragi gospodine Sepping, nikad nisam spadao među one koji bi pomogli »pandurima«, stoga ne želim nikakvu zahvalu za ono, što sam neki dan učinio za vas. Možete biti sretni što ste izbjegli najgore. Govori se da vas Digger

ponovno traži, stoga pripazite! Glede one bande o kojoj sam vam pričao, neki sam dan naišao na neka pisma i pitam vas, kao poznavatelja ljudske naravi, može li me djevojka koja piše ovakva pisma tako prevariti. Smatram da žene ne spadaju u civilizaciju. Vjerujem da ste živi i zdravi.

S poštovanjem, Nippy.

I postskriptum:

Ako mogu išta uraditi za vas, s veseljem ću to i učiniti, jer držim da ste džentlmen, a to je više nego što čovjek može reći za većinu ljudi u Scotland Yardu. Sretni su tek onda kad mogu iskorištavati momke koji su im nekad pomogli.

Jim je taj postskriptum o djelatnosti inteligentnih službenika Scotland Yarda primio s osmijehom i spremio pisma u ladicu pisaćeg stola, da ih pročita nekom drugom prilikom. Toga trena nije bio raspoložen prelistavati ljubavna pisma služavke.

U sedam navečer pozvonio je na Portland Placeu gdje ga je primila Dora. Bila je sama u dnevnom boravku. Prišla mu je ispruženih ruku.

- Jimmy, donosiš li vijesti! - vrisnula je i srce joj je zastalo.

- Da, Dora, doista imam vijesti - odgovorio je promuklo. - Ali bojim se da nisu baš ugodne.

- Dogodilo se nešto Rexu? - upitala je širom otvorenih očiju.

- Zapravo ne. Dora, poznaješ li neku May Liddiart?

Gledala ga je ravno u oči. Očekivao je kako će zanijekati poznanstvo te tajanstvene djevojke. Umjesto toga, odgovorila je na njegovo čuđenje:

- Da, zašto? Misliš zbog vjenčanja?

Nijemo ju je promatrao.

- Što... znaš li? - zamuckivao je.

- Da se Rex, dan prije nestanka, u Chelseau vjenčao s

May Liddiart? Da, znam.

Bila je tako smirena da je jedva vjerovao svojim očima.

- Tko je ta djevojka? - dahnuo je.

- Ja sam May Liddiart - odgovorila je Dora. - Dora

May Liddiart Coleman, ili Dora Walton. Rex je moj suprug.

18.

- Već sam se pitala hoćeš li otkriti - rekla je. Jim nije mogao shvatiti.

- Ti si May Liddiart... ti si... ti si Rexova supruga, ti si Dora Walton? - nevezano je zamuckivao.

Potvrdila je.

- Sjedni, Jim. Trebala sam ti reći već ranije, no pribojavala sam se da ne dozna tata - rekla je. - Rex je bio vrlo zabrinut zbog onih blesavih pisama i pribojavao se kako se može nešto dogoditi prije nego što se vjenčamo. Palo mu je na pamet da se vjenčamo dan ranije. Nisam željela pristati na to jer točno znam kako bi tata pobijesnio. Naime, pravi je tiranin - rekla je i lagano se nasmiješila. - Stoga je Rex predložio da se potajno vjenčamo negdje u blizini, a vjenčanje ponovimo idućeg dana i nitko neće sumnjati. Rekla sam mu kako je to nemoguće, jer netko me može prepoznati. Bilo bi nadasve čudno to vidjeti u novinama, zar ne, Jim?

Potvrdio je.

- Napokon, budalasto sam pristala. Ustrajala sam tek da se vjenčamo pod izmišljenim imenima. Vjenčanje bi bilo zbog toga pravno valjano. Međutim, smatrao je kako je potrebno da on kaže svoje pravo ime. Tako sam onog dana kad smo se sreli otišla u matični ured i pod imenom May Liddiart postala Rexova supruga. Nakon obreda otišli smo u park, potom sam se vratila kući, a on na Cadogan Street. Bilo je nepromišljeno, bezumno. Ali Rex se pribojavao da ... da me ne izgubi. Mislio je kako se u zadnji čas može dogoditi nešto strašno. Bio je opsjednut tom misli. Misliš da sam poludjela? Znam da jesam.

- Zna li otac?

Odmahnula je glavom.

- Ne usuđujem se ispričati. Taj me neugodni zadatak još očekuje! Doduše, tata se ne stigne razgovarati ni o čemu osim o besprimjernoj zlobi Parkera! Šok zbog otkrića da je u kući imao pravog kriminalca u ulozi sluge gotovo ga je upropastio. To je na njega djelovalo sudbonosnije od rata i, hvala Bogu, Parker je postao privlačnijom temom za razgovor nego nestanak Rexa.

- Isuse, koje mišljenje imaš o meni?

Stisnuo joj je ruku, suosjećajući s njom.

- Draga moja, a što si mogla učiniti? - pitao je. -

Smatram da Rex malo pretjeruje što se tiče Kupija.

Međutim, trebala si mi reći.

- A što bi to promijenilo? - željela je znati. Jim je uvidio da je u pravu. - Zna li Joan? Ispričao si joj, zar ne?

Oči su joj zaiskrile.

- Da, ispričao sam Joan. Rekla je da se ne usuđuje stati tebi pred oči.

Dora se tiho nasmiješila.

- S tobom idem na Cadogan Square i sama ću joj ispričati. Jadan Jim, sada ti još ljubavni problemi povećavaju tvoje teškoće!

- Ljubavni problemi su moja specijalnost - ozbiljno je odgovorio Jim. - Čak moji poznanici-lopovi povjeravaju mi svoja krvareća srca.

Ispričao joj je priču o Nippyju i njegovoj zaručnici Juliji.

Jimu je tog dana već drugi put laknulo. Nije mogao posve razumjeti svog nestalog prijatelja, premda njegovo ponašanje nije bilo sasvim neobjašnjivo. No Rex je morao znati, ako je uopće razmišljao o tome, da će prvo vjenčanje dovesti do beskonačnih teškoća.

Joan je neobična vijest manje potresla nego Jima.

- Hvala Bogu da je tako - rekla je i duboko odahnula.

- Draga moja, sada si službeno Waltonova! Baš me raduje!

Ganuta, poljubila je djevojku. Jim je pomislio kako je poljubac bio vrlo nježan.

Dora je ostala na večeri. Sada, kad je tajna pojašnjena, Jim je želio razgovarati.

- Uvjerena sam - rekla je Joan, dok su poslije večere sjedili u nježno osvijetljenom dnevnom boravku - da je Rex otišao zbog prvog vjenčanja. Svakako je nestao zbog tebe.

- Zbog mene - upitala je Dora.

Joan je potvrdila.

- Uvjerena sam kako je Rex otkrio da ti prijeti strašna opasnost koju može spriječiti samo tako da otiđe, a što je i učinio. Nisi nikada razmišljao o tome, Jim?

- Za cijeli slučaj mislim da je vražje zapleten - gundao je Jim. - Spreman sam vjerovati da je Rex imao divan motiv za bijeg, međutim, postoje trenuci kada poželim da je ostao, bez obzira na posljedice.

- Ti si obična svinja - predbacila je Joan. - Zar nisi sretan da je otišao zbog toga što je Dora bila u opasnosti?

- Misliš li da je prepoznao Parkera? - iznenada je upitala Dora. - Ne mislim »prepoznao«, nego da je jednostavno znao što je. Pada mi na pamet da je možda Parker znao nešto o Rexu.

- A meni - rekao je Jim - da je možda znao nešto o tebi. Dora se nasmijala.

- Vjerojatno je pročitao školska izvješća o meni - rekla je. - Čitavo zlo kojeg sam učinila u životu je potanko zapisala moja školska ravnateljica. Moj najveći grijeh je bio, a to će ti potvrditi i tata, kada sam jednom indiskretno spomenula kako je grad Melbourne za pet posto dignuo

porez! Tata mi to do danas nije oprostio, jer tajne ministarstva su svetinja!

Djevojke su pričale, a Jim je tiho sjedio i razmišljao o mogućim posljedicama Rexova ponašanja. Nekoliko se puta sjetio zadužnice, ali prilika da i Doru pita o tome ukazala se tek na odlasku.

- Tata se vraća u pola deset - rekla je. - Bude li ustanovio da sam izašla, zvat će policiju.

- Dora rekao je Jim - uvjeren sam da je Rex nekome isplatio ogromnu svotu, gotovo milijun funti. To sam ti već spomenuo, no kako si njegova supruga, potrebno je da doznaš sve pojedinosti.

- Znam da je nestao novac - mirno je odvrtila.

- Imam dokaze da je za tu svotu izdana zadužnica - rekao je Jim. - Otisak sam pronašao na listu u mapi.

- Zaduznica! Dakle, znaš kome je izručio novac?

Jim je odmahnuo glavom.

- To nažalost ne znam. Dokazano je da je Rex napisao zadužnicu za cijelu svotu, da je zadužnica bila potpisana i pohranjena u modroj kuverti u ladici njegova pisaćeg stola. U kuverti je bilo još nešto, kemikalija, kojom je nepoznata osoba natopila pismo ili je u nekom drugom obliku ubacila u kuvertu, što je uništilo sve što je bilo u ladici osim komadička dokumenta koji me je, usput, doveo do otkrića o njegovom vjenčanju u Chelseau.

- A zadužnice nisi pronašao? - zamišljeno je upitala.

- Vjeruješ li da je i ona bila u ladici?

Jim je potvrdio.

- Čudno. Nikada sa mnom nije pričao o poslovnim stvarima. Bila sam iznenađena kad sam doznala da je ostao gotovo bez penija, premda me to jako ne uznemirava - rekla je i okrenula se prema djevojci. - Imam vlastite prihode. A

usto nisam imala saznanja da je Rex bogat. Smatraš li da je novac kod onog strašnog Kupija?

- Vjerojatno - odvratio je Jim. - Premda, sam Bog zna kako je moguće takvom poslovnom čovjeku kao što je Rex izvući toliku svotu. S tobom nikada nije razgovarao o novcu?

- Nikada - odgovorila je - izuzev... Razmišljala je.

- Rekao je kako će mi dati rentu od pet tisuća funti. U predbračnom ugovoru koji je potpisao dva ili tri dana prije vjenčanja bile su navedene pojedinosti. Ne sjećam se baš najbolje što je stajalo u ugovoru, a neću nikada ni doznati, jer netko je Lawfordu Colletlu ukradio to i druge dokumente. Jesi li znao?

Jim se nasmiješio.

- Oh, da, dakako - rekao je.

- Nije važno. Hoću samo Rexa - rekla je tiho. - Neka zadrži sav novac, dat ću i svoj, sve!

Jim je odvezao Doru kući i bilo mu je drago saznajući da se Coleman još nije vratio.

Tako je na najuvjerljiviji način bila razriješena jedna tajna. Sada je preostalo da otkrije Parkera i provede opću čistku.

Vratio se kući i polako popeo stubama do svog stana. Okrenuo je ključ u bravi, ali vrata nije mogao otvoriti pa je pozvonio. Stan, koji je inače bio rasvijetljen, bio je u mraku. Uočio je to na prozoru iznad vratiju. Nitko se nije odazvao. Albert je spadao među brižljive slugе, posve pouzdane, svakako nije bio od onih koji bi bez dozvole napustili stan.

Podigao je ruku, htijući još jednom pritisnuti na zvono, kada je začuo šapat. Činilo mu se da dolazi s poda.

- Što je s vašom košuljom?

Jim je na ovo neobično pitanje krenuo korak unatrag. Prepoznao je Albertov glas koji je govorio kroz prorez za pisma.

- Otvorite vrata - oštro je naredio. - Kog vraga glumite?

Na trenutak je pomislio kako je Albert pijan.

- Što je s vašom košuljom? - ustrajao je glas.

Jim se namrštio. Albert je zasigurno imao važan razlog za takvo pitanje, jer baš su tog jutra razgovarali o nekim nužno potrebnim popravcima njegove garderobe.

- Treba li vam nova dugmad za košulje - odgovorio je.

Čuo je kako je skliznuo zaponac i vrata su se otvorila.

- Zatvorite vrata, sir, brzo.

Jim je poslušao. Potom je upalio svjetlo i ugledao Alberta. Muškarac je bio u hlačama i košulji. Košulja je bila krvava. Glava mu je bila vezana, lice blijedo, a u ruci je držao velik vojnički revolver.

19.

- Što se pri vragu dogodilo, Alberte? Jeste li ranjeni?

- Da - bijesno je odvratio Albert. - Moj ponos, sir, i glava, također!

Hodao je ispred Jima prema dnevnom boravku, gdje je Jim ugledao stravičan nered. Pisaći je stol bio prevrnut, sve ladice izvučene, a pod pun papira.

- To su učinili nakon što su me pretukli - rekao je Albert i netremice gledao u nered koji su prouzročili provalnici.

- Recite, što se dogodilo.

- Oko osam sati - pričao je Albert - netko je pokucao na vrata. Unatoč tome što inače svakome tko pokuca odmah i otvorim, smiješno, ovaj sam put nekako oklijevao i upitao tko je. Vjerojatno sam posumnjao zbog toga što nisam vidio svjetla na stubištu - to sam primijetio na prozoru iznad vratiju. »Otvori vrata, kreten« - vikao je glas. Mislio sam da ste vi, otvorio sam vrata i, bum! Nisam osjetio kad me pogodio. Prva stvar koje se sjećam jest da sam se probudio u svom krevetu i čuo buku u dnevnom boravku.

- Koliko ih je bilo?

- Dva, sir - rekao je Albert. - Bjesomučno su nešto tražili. Parker je psovao onog drugog.

- Tko? - brzo je pitao Jim.

- Parker, onaj koji je bio kod Colemanovih. Uvjeran sam da je bio on. Nekoliko sam puta bio kod Colemanovih i prepoznao sam njegov glas. Vrtjelo mi se u glavi dok sam sjeo na krevet, međutim, uspjelo mi je tiho ustati iz kreveta i na policama potražiti revolver. Morali su me čuti, jer tog trena kada sam uhvatio revolver na vratima se pojavio jedan

od dvojice muškaraca. Ali nije bilo dovoljno svjetla da bih vidio njegovo lice. On me je, naravno, vidio. U trenutku kada sam podigao pištolj, tresnuo je vratima i zaključao ih. Lupao sam po vratima, međutim, prije nego sam ih uspio otvoriti, oni su nestali.

Jim je pogledao po sobi.

- Što su tražili? Nisam imao ništa što bi moglo koristiti Kupiju.

- Nešto su napisali na stol, sir - rekao je Albert.

Jim je ugledao sivi list. Obavijest je bila napisana na brzinu i s običnom olovkom, no o autorstvu nije bilo dvojbi:

Ne petljaj se u Waltonov slučaj.

Potpisano je bilo s uobičajenim K.

- Dakle, u Londonu je - podrugljivo je napomenuo Jim dok je gledao razvaljenu sobu. - Alberte, odite leći. Sam ću pospremiti. Prije toga mi pokažite ranu.

Skinuo je povez i pregledao Albertovu ozljedu. Bila je ozbiljnija nego što je u prvi tren mislio. Za četvrt sata u stanu su bila dva liječnika koji su se pobrinuli za ranu. Jim je pokupio svoje papire i složio ih. Prizor je neobično podsjećao na onaj u Collettovoj kancelariji. Jesu li provalnici imali isti cilj? Što je u pitanju? U mislima mu je preletjela sva imovina koja bi možda zanimala Parkera, alias Kupija. Napokon se predao. Koliko se mogao sjetiti, nije nedostajao nijedan dokumenat, a zasigurno ni ništa drugo vrijedno.

Sjeo je i zapalio cigaru. Je li Kupija uhvatila panika? Nikada ranije nije taj tajanstveni čovjek postupio tako grubo. Krvareći Albert, užasan riziko koji donosi takvo postupanje, brzopleta premetačina dokumenata, sve je to pokazivalo stanovit strah. Ustanovivši to, Jim se osjećao sigurnijim.

Ušao je jedan od liječnika.

- Vaš momak ima dosta tešku ranu - rekao je. - Ako želite, mogu ga odvesti u bolnicu ili ću poslati bolničarku.

- Pošaljite bolničarku - rekao je Jim - muškarca, ako je moguće.

Telefonirali su mu kako nemaju bolničara. Tada se Jim sjetio Nippyja Knowlesa i njegove ponude. Ta je pomisao bila neobična, jer Nippy nije imao iskustva za njegu bolesnika. Unatoč tome, poslao je kurira na Lambeth i u jedan u noći došao je Nippy. Na Jimovo iznenađenje, molba mu se uopće nije činila neobičnom.

- Pretukli su ga, a? - zamišljeno je rekao. - Slabo. Kupie, dakako? Želite li da ostanem ovdje i plašim provalnike?

- Djelomice - rekao je Jim - a djelomice zbog toga što trebam savjet stručnjaka.

- Kada ti dođe »pandur« po stručni savjet, to znači da želi »njuškalo«, a ja to nikada ne radim - rekao je Nippy. - Pobrinut ću se za vašega slugu, a budete li se zadovoljili pečenim hrenovkama, tvrdim da ću moći i vama pripremiti doručak. Pravi sam stručnjak za pečene hrenovke - skromno je ustvrdio.

Na taj se način Nippy smjestio u stanu Jima Seppinga. Taj je događaj gospodinu Billu Dickeru pružao obilje zabave.

- Ne namjeravam preobražavati kriminalce - priznao je Jim - međutim, ovaj mali čovjek mi se sviđa i vjerujem da ću moći učiniti nešto za njega ako ga bolje upoznam. A usput će mi još nešto došapnuti. Time mislim na vijesti iz prve ruke o nevoljama koje se mogu pojaviti.

- Pa ne valjda Kupie? - upitao je Bill, a Jim je potvrdio.

- Kupie nije organizacija, on je poslodavac. Svoje podvige ne priprema unaprijed nego se ravna prema trenutnom nadahnuću, a odlučuje tek onaj tren ili nekoliko

sati prije nego što udari. Caseyeva igračnica je nešto drugo, to financira sam Kupie. Međutim, izvan takve ustanove, ako uopće postoji, mislim da Kupie nije organizator.

- Jeste li otkrili što je tražio?

- Jim je odmahnuo glavom.

- Jedino što imam, a moglo bi ih zanimati... ne,

zasigurno nije bilo to.

- Što? - brzo je pitao Dicker.

Jim se nasmijao.

- Imao sam svežanj ljubavnih pisama, koje je neka djevojka pisala našem prijatelju Nippyju u njegovim nezrelim godinama, što i nije tako davno, jer se tek pet ili šest godina bavi provalama. Nippy je želio da ih pročitam.

Bill Dicker se nasmijao.

- Gotovo nevjerojatno kako bi Kupie udario vašega slugu i provalio u stan samo zato da dobije podatke za ucjenjivanje Knowlesa - rekao je. - Je li ih odnio?

- Ne znam - odgovorio je Jim. - Dosad nisam razmišljao o njima. Stavio sam ih u pisaći stol, vjerojatno su još uvijek tamo.

Jim se pokušavao prisjetiti svih papira koje je pospremio. Bile su ispražnjene baš sve ladice i Jim je na brzinu skupio na hrpu razbacani sadržaj. Unatoč svim nastojanjima, nije se mogao sjetiti je li u rukama imao Nippyjeva pisma. Pomisao mu se činila nevjerojatnom, no opsjedala ga je takvom žestinom da se trenutačno vratio kući i još jednom pregledao sadržaj ladica. Nippy je sjedio pokraj bolesnika kad ga je Jim pozvao.

- Knowles, nedostaje mi nešto što zapravo ne mogu shvatiti. Jeste li možda vidjeli pisma koja ste mi poslali?

- Julijina? - iznenađeno je upitao Nippy. - Što mislite o njima?

- Nisam ih uspio pročitati - priznao je Jim. - Toliko sam žurio da sam ih spremio u ladicu pisaćeg stola.

- Oh! - Nippy je bio vidljivo razočaran. - Trebali biste ih pročitati, doista su odlična! Ta je djevojka imala dušu i nadahnuća više nego bilo koji pjesnik!

- Niste li vidjeli svežanj? - prekinuo ga je Jim.

Nippy je zanijekao.

- Ne, gospodine Sepping, nisam ni bio u vašoj sobi. A i da sam bio, ne bih uzeo bez vašeg dopuštenja.

Detektiv je ponovno izvadio sav sadržaj ladica i zamišljeno pregledavao papire, ali Nippyjeva svežnja nije bilo.

- Nisu ukradeni - rekao je Nippy. - Vjerojatno su ih bacili u vatru.

- Ništa nije uništeno, koliko sam mogao ustanoviti - rekao je Jim. - Ali pisma nisu ovdje.

Nippy je zamišljeno gladio bradu.

- Oh, nema ih? - polako je ponovio. - Mislite da su ih odnijeli provalnici?

- Uvjerem sam. Ne razumijem kako bi inače nestala - rekao je Jim.

- Oh! - rastreseno je uzdahnuo drugi. Ponovio je: - Dakle, nema ih ovdje?

Nešto je u njegovom glasu potaknulo Jima. Trznuo se.

- Što mislite, Knowles?

- Samo jedno mogu misliti, sir - odlučno je rekao Nippy Knowles - da je u cijelu ovu stvar upletena Julija.

- U slučaj Kupie? - rugao se Jim, ali Nippy se nije šalio.

- Ta je djevojka premazana svim mastima.

- Ali, dragi moj, služavke ne organiziraju takve podvige.

- Kažem vam da nije bila obična služavka - odgovorio je Nippy. - Bila je savršena. Da ste pročitali njezina pisma, vidjeli bi koliko je bila iznimna. Ta je djevojka rođena za velike podvige. To sam znao i onda, a sada sam više nego uvjeren u to, jer sam naletio na različite nevaljalce i vidio kakve su propalice.

- Kako je izgledala ta vaša Julija?

- Ne znam - nejasno je odgovorio Knowles. - Bila je vrlo ljupka, možda se vama ne bi činila ljupkom. Puno muškaraca kaže kako imaju dobre mačke, a kad ih vidim izgledaju kao neakve kokoši. Nikada ne vjerujte prosudbi drugog muškarca kad su u pitanju žene, gospodine Sepping, a nikada ne vjerujte ni ženama.

- Imate li možda njezinu fotografiju?

Nippy je zanijekao.

- Nisam je nikada ni imao - rekao je - a da je i imam ne bih vam je pokazao.

- Gdje je bila zaposlena?

- Ne mogu vam ispričati ni to - odgovorio je Nippy

- i nemojte mi zamjeriti. Moj moto glasi: »Drži jezik za zubima«. Nikad nisam bio potkazivač, a sada sam i previše trom da bih to i postao. Nađete li Juliju uobičajenim putem, u redu. Ona ima svoje područje, ja svoje i ne namjeravam je izdati.

U toj je odluci ostao nepokolebljiv. Jim je dovoljno dobro poznao kriminalce, i znao je da nitko od njih neće pogaziti dato obećanje. Lopovi imaju svoju čast, dakle, istiniti lopovi, ljudi koji ne rade ništa drugo osim što krađu i varaju za život. Potkazuje jedino amater ili kukavica.

- Sreli ste je negdje u Sheffieldu - počeo je.

- Zaboravite - prekinuo ga je Nippy i odmahnuo rukom. - Bio sam u Sheffieldu, dakako, ali gdje sam sreo tu damu ne bih povjerio ni vlastitoj majci. Slušajte me,

gospodine Sepping, budete li ispitivali u provinciji, gdje, kada i zašto je jedne nedjelje poslijepodne otvoren nečiji trezor, a nakon toga je nestala služavka, otkazat ću suradnju, jer time ćete izdati moje povjerenje. A vi nećete biti nimalo bliže istini. Naposljetku, u Sheffieldu ima stotinjak ljupkih služavki - rekao je i dodao: - Znam, da ima.

20.

Nippy je neko vrijeme šutke prosuđivao cijelu stvar sa svog kuta gledanja. Jim je smatrao da su temu zaključili, stoga je bio iznenađen kad je Nippy nastavio:

- Dat ću vam jedan jedini nagovještaj glede njezinih lopovluka, mislim, Julijinih. Pobjegla je s Haydnovom bandom. Haydna morate poznavati, inače niste policajac.

Jim je razvikanog revolveraša, prevaranta i lopova znao samo po imenu.

- Samo toliko, a osim toga ... kakav vam se čini Tod kao mogući Kupie?

Jim nije o tome nikada razmišljao.

- Potražit ću ga - rekao je, a Nippy se tiho nasmiješio.

- Koga ćete potražiti? - upitao je. - Nemate što tražiti!

Nikad dosad nije bio zatvoren. Neki Tod Haydn je jednom odsjedio pet godina, naći ćete i njegov dosje, međutim, to nije bio pravi Tod. Predstavljao se za Toda i banda je saznala da je prolupao. Dali su mu na raspolaganje da bira između pet Todovih godina, a mislili su kako će biti osuđen na deset, ili da ode zbogom. Unatoč svemu, poslali su ga zbogom.

Ubojstvo je za Toda prava poslastica.

- Ali kako je netko drugi mogao ići sjediti umjesto Toda, policija ga je ipak poznavala, zar ne? - upitao je Jim i drugi se nasmijao.

- Život policajaca ima i drugu stranu medalje, a što je za vas špansko selo, Sepping - rekao je - što dokazuje da ste doista poštenjak, kako sam i mislio. Toda su uhitili jer ga je policija morala uloviti. Godinama je podmazivao policiju. Upravo zbog toga su potom morali uloviti još nekog Toda, uhitili su onog tipa. A Todu je bio sličan onoliko koliko sam

je sličan slapovima Niagare. Položili su prisegu da je pravi, dobio je pet godina i svi su bili sretni i zadovoljni.

Jim nije ulazio u raspravu. Raspredati o policijskom poštenju nije bilo ni korisno ni pametno.

- Taj Kupie bi mogao bili i Tod - smatrao je mali provalnik. - Taj bi se posao sigurno sviđao njemu, veliki je igrač. Kada radiš za Toda, moraš glumiti ono za što si izabran. Ukoliko si određen za svećenika, moraš cijelo vrijeme, čak privatno, glumiti tu ulogu. Ako je Tod odredio nekog za velečasnoga, a taj nije molio, pa čak onda kada je bio sam, i Tod je saznao za to, uvjerio ga je na različite načine. Glumi li Tod šefa, onda je »sir«. Glumi li mladoženju, duboko se klanja, čak kada je sam sa svojom bandom. Jednom je imao nekog momka, preodjevenog u policajca, to je bilo onda kada je ispraznio ili je trebao isprazniti Western Bank. Budući je taj nepravi policajac izgledao inteligentno, Tod ga je uzeo na zub.

Jim je otvorenih očiju gledao Knowlesa, no taj se nije ni pomaknuo.

Jimu je kasnije palo na pamet kako su provalnici vjerojatno odnijeli svežanj pisama misleći pritom da su važnija no što su zapravo bila, jer, bila su pohranjena u zapečaćenoj kuverti koju mu je poslao Nippy. Za detaljnije istraživanje tog traga nije si mogao dopustiti rasipanje društvenog novca, stoga je zaključio da je nestanak Nippyjevih pisama tek greška koju katkad učine provalnici.

Ukratko, tom je provalom došla na vidjelo tek jedna vrijedna činjenica; to da je Parker u Londonu i da nije skrštenih ruku. Ponovno su izvijestili sve policijske postaje, poslavši im nužnu obavijest. Od podruma do potkrovlja pregledali su sva omiljena sastajališta i skrovišta nevaljalaca, međutim, bezuspješno.

Treću večer nakon provale Jim je bio pozvan na večeru na Portland Place, koju nipošto nije želio propustiti. Naime, želio je doznati je li Dora ispričala ocu vijest o vjenčanju i kako je to prihvatio umišljeni službenik ministarstva financija.

Jedan jedini pogled na gospodina Colemana govorio je kako još uvijek živi u blaženstvu neznanja glede kćerkine prevare. Coleman je bio dobro raspoložen i cijelu je večer držao opširan i nezanimljiv monolog o razgovoru sa svojim šefom; kako je bio taj gospodin uvjeren da je Coleman učinio grešku u nekoj manje važnoj financijskoj transakciji i kako je Coleman svog pretpostavljenog uvjerio da to ni približno nije učinio i da gospodin šef griješi; i što je šef rekao gospodinu Colemanu i gospodin Coleman šefu. Jim je cijelo vrijeme kimao glavom, potvrđivao i pristojno se iščuđavao, a da pritom nije čuo više od dvije rečenice.

Lawford Collett bio je četvrti kod stola. Nakon što se gospodin Coleman napokon, a to se dogodilo tek pred kraj večere, ustoličio kao vrhunski financijski stručnjak i zbog svoje genijalnosti primio sva priznanja, Jim je mogao, a da pritom ne bude neuljudan spram domaćina, obratiti pozornost na važnije stvari.

- Čuo sam da smo postali drugovi u nesreći, Sepping? - rekao je Lawford Collett.

- Mislite na provalu? - nasmjeshio se Jim. - Da, kod mene je izgledalo gotovo isto. Usput, jeste li ustanovili da vam još nešto nedostaje?

Collett je odmahnuo glavom.

- Ne, ništa osim Dorina vjenčanog ugovora.

Jim je pogledao Doru koja je neprimjetno odmahнула glavom. Dakle, nije rekla ni Collettu. Collett očito nije uočio njezin pokret jer je nastavio:

- Da je Dora kojim slučajem vjenčana, stvar bi bila puno ozbiljnija, jer u opasnost bi došao čitav ugovor. Doduše, imam kopiju, ali ona nije potpisana. A što su pronašli u vašem stanu? - upitao je Collett.

- Baš ništa, osim svežnja pisama koja nisu bila moja, a njihov nestanak ne brine ni mene ni vlasnika.

- Provalnici, provalnici, provalnici! - bijesno se umiješao gospodin Coleman. - Pobogu, možemo li razgovarati o nečem drugom! Senzacije u tolikoj mjeri razbuktaju maštu da stabilan čovjek postane morbidan. U Londonu čovjek ne može više ni s kim na večeru, a da razgovor ne završi na zločinu!

- Ja sam krivac - ispričavao se Jim. - Policija traga za zločinom podjednako kao što bankar traga za novcem i svi smo braća u nesreći.

- Jesu li pronašli onog nevaljalog Parkera? - želio je znati Coleman koji je ukočen slušao detektiva.

- Bojim se da nisu.

Gospodin Coleman glasno je izrazio svoju nestrpljivost.

- Donedavno sam smatrao kako je naša policija najsposobnija na svijetu - rekao je s gorčinom. - Vjerovao sam da poštteni građanin koji poštuje zakone može mirno spavati, čvrsto uvjeren da njegov imetak i blagostanje brižljivo čuva osoblje pametne i dobro obaviještene policije. Odmahnuo je glavom. - Bojim se da sam počeo sumnjati u svoje mišljenje. Najprije odlazak Waltona, potom provalnik u ovoj kući, pa Parkerov nestanak i pokušaj vašeg trovanja, gospodine Sepping, i da se takvo što dogodilo upravo u mojoj kući. Vjerujem da ste moje dokumente spremili u kakav trezor, Collett? Priznajem da je moje povjerenje u vas jako splasnulo kad sam doznao kakvom su lakoćom oni kreteni...

- Vaši su dokumenti na sigurnom - nasmiješio se Collett.

- A što se tiče učinkovitosti policije - rekao je Jim - morate priznati da imamo posla sa zaista neuobičajenom vrstom zločina. Ukoliko bi bila riječ o svakidašnjem provalniku u vaš stan ili u Collettovu kancelariju ili moje skromno bivalište, taj bi danas već stajao pred sucem. Međutim, to nije običan provalnik, nije običan kriminalac. Zločini koje je dosad počinio neusporedivi su.

- Hm! - gundao je nepovjerljivi gospodin Coleman.

Lawford Collett je morao zarana otići, a budući je gospodin Coleman donio posao iz ureda, tajni posao kojeg nije smjelo vidjeti oko običnog smrtnika, Jim je nekoliko minuta ostao sam razgovarati s djevojkom.

- Nisam mu još ispričala - rekla je, prije nego ju je upitao. - Mislim da ne bi bilo ništa bolje. Prije ili kasnije morat ću mu ispričati, jer će htjeti da se vjenčam, a što je već i nagovijestio.

- Je li možda već našao i ženika? - nasmiješio se Jim. Na njegovo iznenađenje, dobio je potvrđan odgovor.

- Želi da uzmem Lawforda - mirno je rekla. - Lawford mi je drag, međutim, nedovoljno da bi se vjenčala s njime. Premda imam zlatnog oca, i učinila bih gotovo sve na svijetu da mu ugodim, no ipak ima stvari koje ne mogu učiniti. Nemoj misliti da Lawforda ne volim - brzo je dodala - jako ga volim. Ima doista dobre osobine, Jim. No to zacijelo nisu osobine koje bi osiguravale sreću.

Jim se složio.

- Uostalom, ne možeš se vjenčati dok ne dokažeš da je Rex Walton mrtav ili postigneš da ga sud proglaši mrtvim. Ali Rex je živ.

Pogledala ga je.

- Jesi li uvjeren? - brzo je pitala. - Reci mi, molim te Jim.

- Trebao sam ti već ranije ispričati - rekao je i ispričao svoj susret s Rexom.

- Jesi li posve siguran da je bio on?

- Čvrsto sam uvjeren. Mogao bih se zakleti. Promatrao sam ga dalekozorom.

Povrijeđeno ga je gledala.

- Zašto mi to nisi ranije ispričao - rekla je. - Oh, ne, sve je u redu! Znam da si korektno postupio, nisi želio ulijevati lažne nade. Usto nisi znao da sam vjenčana i da će me Rexova sudbina posebice zanimati. Od tada ga nisi više vidio?

Jim je potvrdio.

- Pitala sam se zašto su u novinama prestali izlaziti oglasi - progovorila je nakon dugog razmišljanja. - Doduše, kad si vidio da je živ i ima razlog da se krije, zaustavio si oglašavanje. Jim, možeš mi to rastumačiti?

- Ne mogu - priznao je. - Protekla dva tjedna neprestano pokušavam pronaći pametno obrazloženje za Waltonov nestanak. Mislio sam da sam na tragu, otkrivši vjenčanje dan prije planiranog vjenčanja. Napose, i to je obrazloženje ishlapilo.

Dignula se, uzdahnula i pružila ruku Jimu.

- Mislim da ću leći, Jim, malo sam... - nije završila rečenicu i Jim je prvi put vidio Doru Coleman napetom.

Budući je i sam morao obaviti još nekoliko poslova, oprostio se. Najprije je navratio do kluba, gdje su se okupljali ljudi iz viših slojeva i plesali do ranih jutarnjih sati. Klupska je sala bila gotovo puna, a na podiju za ples neopisiv metež. Trebalo mu je puno vremena prije nego što je pronašao čovjeka kojeg je tražio. To je bio mlad, zgodan, besprijekorno odjeven gizdovac, koji se, vidjevši detektiva,

dignuo od stola gdje je zabavljao manje društvo, i požurio do Jima u hodniku.

- Primio sam vašu poruku, gospodine Sepping. Ispitao sam sve, međutim, nijedna od djevojaka uposlenih u Londonu ne zove se Julija, niti je tako zovu. Pronašao sam tek jednu, bavi se preprodajom kokaina i ima najmanje četrdeset godina. Da stvar bude još ljepša, ona se upravo nalazi u zatvoru.

- Je li možda neka od dama dugačkih prstiju čula za kradljivicu iz provincije, imenom Julija?

Mladić je odmahnuo glavom. Zvao se je Folder i u podzemlju je vrijedio za utjecajna čovjeka, koji ima dosta toga ispod šešira. Oni koji nisu bili iz podzemlja i koji su imali posla s njime, držali su kako je on pametan i bistar lopov. U stvarnosti, on je bio narednik kriminalističkog istražnog ureda, no to je tek malotko znao. Nikada nije dolazio u Scotland Yard, stoga ga je čak divizijska policija znala kao sumnjivu osobu.

Folder je bio veza između lopova i policije. Obavio je čitav niz vrlo šakljivih pregovora. Ugovarao je sastanke između lovaca i žrtava, a poslije tih sastanaka, ukradena bi se imovina vratila pravom vlasniku.

Jim je pozvao taksi i odvezao se kući. Nippy Knowles i Albert su igrali domine. Obavio je još nekoliko poslova i legao. U tri u noći probudio ga je poluodjeven Nippy zbog telefonskog poziva. S užasom je prepoznao Dorin glas.

- Jesi li ti, Jim? Lawfordov je sluga maločas zvao tatu.
- Što se dogodilo? - upitao je Jim.
- Lawford se nije vratio kući.

Glas Dore Coleman zvučao je uzbuđeno.

- Nije se vratio kući? Zar je to čudno?
- Sluga kaže kako se nikad ranije to nije desilo.

Lawford je trebao jutarnjim vlakom oputovati na selo. Slugi

je rekao da će biti kući u deset. I meni je to rekao prije nego nas je napustio. Žao mi je što ti zadajem brige, Jim, ali možda bi...

- Svakako - odgovorio je detektiv i spustio slušalicu.

Pozvao je Yard i za pola sata dobio obavijest. Lawfordu Collettu nisu ušli u trag ni u jednoj policijskoj postaji, a ni u bolnici. Nesumnjivo je nestao upravo tako kao što su nestali Rex Walton, Waltonov sluga i Parker.

21.

Lawford Collett vrlo je rijetko uzimao taksi. Hvalio se da dnevno pređe po trideset kilometara. Ako tu udaljenost nije prešao obavljajući svoje službene dužnosti, pješao je još dva sata navečer. Onaj dan kada je izašao iz Colemanove kuće već je prešao zacrtani put i polagano koračao preko Langham Placea na Oxford Street. Nije imao namjeru zvati taksi.

Glavna je ulica bila puna, jer bilo je još rano, stoga je krenuo na Hanover Square, gdje su pločnici bili gotovo prazni. Prešao je trg i došao u mirnu ulicu koja ide usporedno sa Oxford Streetom i vodi na Park Lane.

Hodao je polako, s rukama u džepovima, usnikom za cigarete među zubima, odupiravši se napasti da pozove taksi. Naime, sjetio se kako sutra mora još zarana iz grada.

Napose, došao je do dijela ulice koja je bila posve prazna. Okrenuo se i zapazio kako ga polako prati velik automobil vozeći tik uz pločnik. Pomislio je kako možda šofer čeka nekoga iz obližnje kuće, možda je liječnikov automobil. Automobil ga je polako sustigao, otvorila su se vrata i na pločnik je iskočio muškarac.

Mjesto je bilo nadasve dobro izabrano, bilo je točno između dvije ulične svjetiljke. Da je Collett i bio dovoljno radoznao i pogledao muškarca, ne bi mogao vidjeti njegovo lice, jer ga je pokrivao šešir široka oboda.

Maknuo se i ispričao, misleći kako muškarac želi u kuću. Na stranac se iznenada okrenuo i pritisnuo nešto tvrdo Collettu u prsa.

- Uđite u automobil ili ću pucati - tiho je naredio.

Glas napadača nije dopuštao suprotstavljanje. Lawford Collett je šutke postupio po naredbi. Muškarac je odmah iza njega uskočio u automobil, tresnuo vratima i automobil je krenuo.

Unutrašnjost je bila u potpunom mraku. Svi su prozori bili zamračeni nekim materijalom kroz koji nije dopirala ni ulična rasvjeta.

- Neću vas pitati što mislite s ovim napadom - rekao je Collett - premda, smatram da je pomalo besmisleno. Gdje me vozite? .

- Doznat ćete - odgovorio je otmičar, koji je očito sjedio na zadnjem sjedištu nasuprot uhićenika.

Collett je oprezno popipao prozor, i kako je pretpostavljao, bio je zamračen. Kao da je čuo ili pogodio njegov pokret, otmičar je rekao:

- Bez gluposti, inače ćete zažaliti.

Glas nije zvučao obrazovano, ustvrdio je Collett ali bio je patvoren. Iznenada je sasvim blizu čuo zvonjavu, vozili su se pokraj parlamenta, čuo je poznati glas Big Bena.

Vjerojatno su vozili preko rijeke. Raspoznao je da se automobil uspinje. Vozili su se po Wenstminster Bridgeu.

Vozili su se još pola sata, a da uhićenik i otmičar nisu progovorili ni riječ. Potom je Collett upitao:

- Smijem li pušiti?

- Pričekajte - naredio je drugi. Začuo se prasak, vidio je iskre i u tami je zasvijetlio zagasito crveni žar upaljača. - S tim zapalite cigaretu. Ne palite šibice, premda ne bi ni onda mogli vidjeti moje lice.

Collett je pušio cigaretu za cigaretom, palio je drugu s opuškom prve. Pogledavši na osvijetljen sat na zapešću, vidio je da je ponoć. Putovali su gotovo cijeli sat.

- Je li još daleko? - upitao je.

- Još dva sata - glasio je kratak odgovor. Zatim se odvjjetnik naslonio u kut automobila i razmišljao.

Nije bio od onih koji se brzo prestraše, no ovo zamarajuće putovanje počelo mu je ići na živce. Pitao se što li ga čeka na kraju puta. Putuju li prema jugu, prije ili kasnije stići će do mora. Muškarcu je postavio pitanje ali nije dobio zadovoljavajući odgovor. Sat je pokazivao jedan i petnaest minuta kad se automobil napokon zaustavio.

- Ne mičite se - upozorio ga je muškarac u tami.- Zavezat ću vam oči.

- Jesu li potrebne sve te gluposti? - upitao je Collett.

- Nužno - glasio je odgovor i odvjjetniku su preko očiju zavezali podeblju svilenu traku.

Vrata su se otvorila, i nakon tri sata vožnje u zadimljenom automobilu, svježiji se zrak činio poput gutljaja šampanjca. Vozač i muškarac Colletta su primili svak pod jednu ruku i vodili ga.

- Spustit ćemo se stubama - upozorio ga je otmičar.

- Hodajte oprezno.

Collett je nabrojio sedam stuba, a zatim posve blizu začuo zapljuskivanje vode, zveckanje vilica za vesla na čamcu i udaranje čamca o stube na kojima su stajali.

- Oprezno - rekao je netko. Collett je stao nogom nasred zaljuljanog čamca.

Vodili su ga na krmu i napokon je začuo zapljuskivanje vesala. Voda je bila mirna, što ga je razveselilo, jer putovanju se još nije nazirao kraj. Poslije polsatnog veslanja, vesla su iznenada utihnula. Netko mu je pomogao ustati i popeti se ljestvama na čvršće tlo. Čuo se šapat, a onda ga je muškarac koji ga je dovezao iz Londona vodio, kako je pretpostavljao, palubom, kroz uska vrata i uskim hodnikom. Potom su mu odvezali oči.

Stajao je u prostranom brodskom salonu.

Na niskom stropu bilo je bezbroj svjetiljki; oprema je bila nadasve raskošna, oplata od skupocjenog drveta, na prozorčićima svilene zavjese, na podu debeli modri sag. Na drugom kraju bio je bogato ukrašen kamin sa srebrnom rešetkom, a na njemu je stajalo cvijeće, čiji je nježni miris ispunjavao cijeli salon.

Lawford je začuđen zanijemio. Nalazio se na privatnoj jahti koja je morala biti iznimno velika, sudeći prema ovom salonu. Okrenuo se prema svom stražaru i muškarac je govorio istinu kad je rekao da je njegovo lice nevidljivo. Naime, nosio je masku.

- Smijem li vas upitati - zajedljivo je rekao Collett - čiji gost imam čast biti?

- Možete ga zvati jednostavno Kupie - cerekao se drugi. Tog su se časa otvorila vrata s druge strane salona i ušao je muškarac. Bio je u večernjem odjelu i nije se uopće skrivao.

Lawford Collett je krenuo korak naprijed i otvorenim ustima buljio u došljaka.

- Vi! - kriknuo je. - Vi!

Muškarac pokraj kamina nepristojno se nasmiješio.

- Malo iznenađenje za vas, Collett, a? - rekao je.

Smijale su se samo usne. U hladnim je očima Collett razabrao svoju osudu.

Jim je donio posljednje vijesti na Portland Place. - Lawford je viđen na Wilton Streetu deset minuta nakon što je otišao odavde - rekao je. - Policajac ga je prepoznao kad je prolazio. Jedini trag o njegovom nestanku bio je velik automobil koji se pojavio na Wilton Streetu, a što je zapazio i policajac. Imam čak broj automobila, premda sumnjam da je broj pravi. Automobil se kretao istom stranom ceste gdje je hodao i Collett. Kasnije ga je uočio policajac na križanju sa Park Laneom, kada se većom brzinom kretao prema Hyde Park Corneru. Potom su izgubljeni svi tragovi.

- Želite li reći - grozničavo je rekao gospodin Coleman - kako su mog pravnog savjetnika kriomice odvezli?

Jim je potvrdio.

- O tome nema nikakve sumnje, gospodine Coleman - mirno je ustvrdio.

- Pa to je bezobrazluk! - bjesnio je Coleman; njegovi su obrazi poprimili purpurnu boju. - Sramota! To je Kupijev posao! Nerado upotrebljavam tu riječ, ali to je pravi bestijalni nasilnik. Lawford može biti već i mrtav!

Jim se nije složio s njime, međutim, nije ga ni opovrgao. Nije bilo pametno najavljivati što će učiniti Kupie ili kako će završiti događaj. Mnogi zločini koje je počinio Kupie posljednjih nekoliko tjedana Jimu su se činili zagonetnima. Sve skupa izgledalo je besmisleno. Collettov nestanak nije bio ni više ni manje besmislen od nestanka Rexa Waltona. A provala u njegov stan, besmisleni pokušaj provale na Portland Placeu, bili su podjednako neshvatljivi kao provala kod Lawforda Colleta. Ukoliko bi se iza tih zločina nazirala neka korist, bio bi to barem jedan trag o

postojanju smislenosti i ciljeva te opake sile. No nije se mogao uočiti nijedan razlog, nijedan razumljiv motiv, ništa što bi čovjek mogao objasniti.

Te noći Dora nije zaklopila oči, a duševna patnja nazirala joj se na licu.

- Živci - pomislio je i bilo mu je žao. Uvijek je žalio Doru. Lawford je bio njezin bratić, a istodobno i bliski obiteljski prijatelj. Ta ju je nesreća, uz sve ostale, jako pogodila.

Dan je prošao bez vijesti o Collettu. U deset navečer iznenada su počeli zvoniti telefoni u Scotland Yardu. Zvali su ljudi iz svih krajeva i imali su neobičnu priču. Jim je bio u svojoj sobi kad su počele stizati vijesti. Donosio mu ih je njegov pomoćnik.

- Neki radioamater iz Kenta tvrdi da je presreo ovu poruku - rekao je. Položio je komad papira ispred svog šefa i Jim je čitao:

Ja sam Lawford Collett. Zatočenik sam na nepoznatom brodu...

Tu je poruka završavala. Idući sat vremena Scotland Yard je zvalo stotinjak ljudi. Svi su donosili istu poruku. Čuo ga je i admiralitet; dva broda na istočnoj obali uhvatila su poruku; poruku je presreo i preoceanski brod na putu za New York i poslao je natrag. Priča o nestanku Lawforda Colletta postala je javna tajna; tog je jutra masnim slovima bila otisnuta na vidljivom mjestu svih novina. Međutim, sve su poruke bile podjednake: »Ja sam Lawford Collett. Zatočenik sam na nepoznatom brodu.« Poziv je bio prekinut kod riječi »brod«. Neki od operatera ispričali su kako su iza te riječi čuli vrisak. A drugi kako su nejasno čuli i drugi glas koji je naredio »zaustavi ga«! Ovo posljednje saznali su iz tri pouzdana izvora.

- Na brodu! - ponovio je Bill Dicker. - Zvuči čudno.

Kupijev glavni štab ne može biti na brodu, ako je riječ o Kupiju. Osim ako nije odlučio promijeniti podneblje. Držite li da je riječ o obmani?

Jim je odmahnuo glavom.

- Collett malo zamuckuje, a nekoliko je ljudi to jasno čulo. Nesumnjivo je riječ o Collettu. Poslao sam radioporuku svim onima koji imaju antene s usmjerivačima, neka ocijene približan smjer zvuka i jave svaku daljnju poruku.

Usprkos tome što je te noći slušalo na tisuće radioamatera, glas Lawforda Colletta nisu čuli. Iz posve opravdanog razloga; naime, sjedio je u tamnoj, zaključano kabini, nogama prikovanim u lance koji su bili pričvršćeni na hrastov stup.

Te su noći naćulili svoje uši i slušatelji drukčije vrste, koji nisu baš ništa znali o tim radioporukama. U malenoj sobi na vrhu zgrade u Stanley Streetu za neprostrtim stolom sjedila su dvojica muškaraca i igrala karte. Niži od njih dvojice na glavi je imao slušalice, pričvršćene izoliranom električnom žicom na razvodnu kutiju u kutu sobe. Drugi je bio zdepasti muškarac srednjih godina, neugodna, siva lica, koje nije uljepšala ni dva dana stara brada.

Napokon je odložio karte i pošao prema ormaru, izvadio bocu whiskyja, sodu i čašu te važno natočio. Niži muškarac sa slušalicama požudno je gledao sadržaj čaše koji je nestajao u grlu njegova druga, a potom pogledao na sat.

- Najvjerojatnije je otišla - srdito je rekao. - Od poslijepodne nije bilo nijednog poziva. Misliš li da je otkrila kako je prisluškujemo? - pomalo je zabrinuto upitao.

Njegov drug je odmahnuo glavom.

- A kako bi otkrila? - s prezirom u glasu napomenuo je drugi.

Stao je do razbacanog kreveta u kutu sobe i udario po jastuku.

- Želim biti na tvom mjestu; mrzim noćni rad.

Konačno, nema ni smisla, jer po noći se ništa ne događa - tužio se muškarac sa slušalicama.

- To bolje reci Parkeru - važno je rekao drugi. - A o čemu uopće pričaš? Ja sam stražario šesnaest sati. Ti ćeš jedva osam. I...

Pokret drugog ga je zaustavio. Muškarac kod stola pozorno je načulio uši. Uhvatio se olovke.

- Ovdje je - šaptao je i položio ruku preko mikrofona koji mu je visio pred ustima.

Zdepasti muškarac je zadržavao dah. Pokušao je dešifrirati ono što je pisao njegov drug. Katkad je zaustavio olovku u zraku, a onda nastavio svoje stenografsko piskaranje. Poslije pet minuta skinuo je slušalice s ušiju i odložio ih s uzdahom olakšanja.

- Je li bila djevojka? - zanimalo je druga.

- Ne, bio je Sepping. Rekao joj je kako imaju vijesti o Collettu. Prekinutu radioporuku.

Značajno su se pogledali.

- Stavi ponovno slušalice - tjerao ga je drugi. - Možda će ga zvati.

Operater je kimao glavom.

- Neće. Zaželio joj je laku noć i rekao da odlazi u Scotland Yard i da je neće zvati prije jutra.

Deblji se muškarac protegnuo.

- Bit ću sretan kad ovo sve završi - gundao je. - Uopće nije zabavno biti zatvoren u toj smrdljivoj rupi.

- Ne bi ni bili zatvoreni ovdje, da si ti obavio svoj posao, Diggeru - napomenuo je drugi. - Što je rekao Parker?

- Nisam razgovarao s njim - kratko je odgovorio drugi.

- Drago mi je što nisam ubio Seppinga, da jesam, bilo bi mi

još i vruće. - Moram kazati - priznao je - da je Parkerova organizacija bolja nego što sam ikada sanjao. Kada sam pucao, vjerovao sam da neću moći pobjeći, a bilo je tako jednostavno!

Drugi muškarac je uzdahnio i ponovno stavio slušalice. Digger je zapazio kako se okamenio. Nije bilo potrebe posebno ga upozoravati da šuti. Napeti izraz njegova lica ukazivao je na važnost poruke koju je slušao. Samo je jednom na papir ispred sebe naškrabao nekoliko riječi. Petnaest minuta nitko nije progovorio. Potom je odložio slušalice.

- Bila je djevojka - rekao je.

- Što je rekla?

- Razgovarala je s nekim iz Yarda i rekla kako je ponovno netko prisluškuje, a on je odgovorio da zna...

Nitko od dvojice muškaraca nije čuo tihe korake na stubama, jer nametljivac je nosio pustene cipele. Prvi nagovještaj da nešto nije u redu bio je užasan tresak i otvorena vrata. Na njima je stajao muškarac s dugocijevnim automatskim pištoljem u ruci.

- Ruke uvis! - viknuo je. - To posebno vrijedi za tebe Digger. Samo pokušaj posegnuti za pištoljem, otići ćeš u mnogo toplije krajeve nego što je Brisbane.

Bio je to Jim Sepping.

23.

Uhićene muškarce odvezli su u najbližu policijsku postaju, a kod uređaja za prisluškivanje ostavili su policajca. Jim im je putem razotkrio kratku informaciju.

- Već dva dana nadziremo kuću, Digger. Kad si jučer ujutro otvorio prozor, prepoznao te muškarac koji te promatrao teleskopom. Mogao te ustrijeliti, no držim da ne trebamo primjeniti tu krajnju mogućnost.

- Nemate ništa sa mnom - ustvrdio je Digger. - Ja nisam priključio uređaj za prisluškivanje. Cully je moj prijatelj i ja sam se slučajno našao tamo, a osim toga, kako ste znali gdje prisluškujemo?

- Imamo smiješno malenu napravicu, čije djelovanje ti neću ni pokušati pojasniti - rekao je Jim. - Ona u razdaljini od sto metara otkrije gdje se prisluškuje. Budući smo htjeli biti čvrsto uvjereni, noćas smo već dvaput telefonirali, a treći poziv upravo očekujem.

- Već je bio - bjesnio je drugi. - Za ništa me ne možete optužiti.

- Sve sam, samo ne porotnik - veselo je odgovorio Jim. - Između ostalih umješnosti, savladao sam i proricanje sudbine; zacijelo ćete dobiti nekih deset godina. Ti, Digger, imaš mogućnost da se izvučeš ako progovoriš.

- Da dobijem i pedeset godina, neću progovoriti - glasno je rekao Digger i Jim se nasmiješio.

- Volim čuti tako odrješitu izjavu! To je siguran i nedvojben znak za potkazivanje. Razmisli - predložio je netom prije nego su se zatvorila vrata ćelije s revolverašem.

Ujutro, kad se Digger malo primirio, bio je spreman ispričati sve što zna. Nažalost, to je bilo vrlo malo. Ipak, potvrdio je sumnje Nippyja Knowlesa.

- Ja ne spadam u tu Kupijevu bandu - rekao je Digger.
- Ucjenjivanje nije moje područje. Parker me je uvukao u to. Rekao mi je kako sprema podvig koji će donijeti hrpu novaca. Kazao je kako je zaposlen kao sluga i da je od svog šefa koji je u vladi saznao stanovite stvari. Upitao sam ga je li riječ o ucjeni, a on je odgovorio kako je riječ o nečem puno boljem. Od mene je tražio tek da malo pripazim.

- Na koga? - upitao je Jim.

- Vi ste prvi, a vaša djevojka druga.

- Bez onog »vaše djevojke« bilo bi posve u redu - oštro ga je ispravio Jim.

- A kako da znam tko je? - gundao je Digger. - Trebao sam paziti na nju i to sam radio već dva mjeseca.

- Drugim riječima, ti si je promatrao?

- Točno tako.

- A njezinog brata?

- Ne, Parker mi nije ništa o tome naložio. Prije četrnaest dana mi je naredio da se pobrinem za vas. Rekao je kako su vas željeli potplatiti, međutim, bezuspješno, i zbog toga ste opasni. Millera su imali potpuno u svojim rukama, stoga nisu strahovali dok je on vodio slučaj. Uh, kako su se prestrašili kad su saznali da ste slučaj preuzeli vi! U to vrijeme prijatelj i ja dobili smo naredbu da promatramo Waltonovu kuću na Cadogan Squareu i ustrijelimo vas na licu mjesta, ukaže li se prilika. Dobio sam petsto somova, dakle petsto funti.

- Ne trebaš mi prevoditi - rekao je Jim. - Nastavi.

- Uvijek je bio spreman automobil kojim bi se odvezli u slučaju teškoća. Za ubojstvo bih dobio pet tisuća, a to je velika hrpa novaca. Ali nisam vas namjeravao ubiti,

gospodine Sepping - naglo je dodao, i Jim se nepovjerljivo nasmijao.

- Ne trebate se smijati - ozbiljno je rekao Digger - stavite me u ćuzu, svejedno mi je.

- Ovo s ćuzom, misliš na zatvor?

- A što drugo? - nestrpljivo je odgovorio drugi. -

Svejedno mi je, premda to, iako vi mislite drukčije, ne zaslužujem. Da je po mome, ne bi bilo nikakvog ubojstva. Isključivo zbog straha sam vas promašio. Ukoliko mi ne vjerujete na riječ, dajte mi pištolj i metu, pokazat ću vam da pogodim usred mete jedanaest puta od dvanaest pokušaja. I kako brzo pucam.

- Jesi li vidio Parkera? Koliko puta?

- Tri ili četiri puta - odgovorio je Digger.

- Je li ti rekao što smjera?

Digger je potvrdio.

- Nesumnjivo je da je iznimno važan čovjek koji drži sve konce u svojim rukama. Nikog drugog ne poznajem - rekao je.

- Kada si ga zadnji put vidio?

- Jučer - odgovorio je. - Sinoć smo se sastali u Tidal Basinu. Ne znam gdje mu je skrovište, stoga se nemojte truditi ispitivati me o tome. Sve što znam je da je željan krvi i da ne strahuje od vješanja poput mene.

- Upravo ovdje griješiš - mirno je rekao Jim. - Parker je nasmrt prestrašen.

- Ja nemam taj dojam. Čini mi se sasvim hladnokrvan mladić...

- Mladić? - začuđeno je upitao Jim. - Kako to misliš? Parker je gotovo šezdesetogodišnjak!

Diggerov prestravljen pogled nije mogao biti lažan.

- Šezdesetogodišnjak? - nepovjerljivo je upitao. - O čemu pričate, gospodine Sepping? Mislim da nema više od trideset godina.

Jim je na trenutak zanijemio. Je li moguće da je Parker ustvari mlad čovjek koji se maskirao u jedanput starijeg slugu? U mislima je dozvao Parkerovo lice, crtu za crtom i napokon odbacio svaku sumnju da je riječ o eventualnoj maski. Osim toga, zatvorski dosje nije dopuštao sumnju u njegove godine.

- Parker ih ima blizu šezdeset - ponovio je. - Koga god si vidio, to nije bio on. Kako si ga upoznao?

- Preko momaka - odgovorio je Digger. - Ne poznajem zločinačke krugove u Londonu; u gradu sam relativno nov. Netko mi je rekao kako neki tip traži nekoga koji bi za njega obavio neki posao; sredili su da se neku noć sretnem s njim u gradu. I taj s kojim sam se susreo zasigurno nije bio star. Njegov glas je također bio gospodski. Nije rekao da je zaposlen kod Colemana, to sam saznao tek onda kad je Parker nestao. A siguran sam da se predstavio pod imenom Parker.

- Tko je onaj telefonista kojeg smo uhitili? - upitao je Jim, promijenivši temu razgovora.

- Bio je zaposlen na pošti. Pokazalo se da vara na konjskim utrckama - ispričao je revolveraš. - On je tek koristan, jeftin lopov. Pronašao sam ga sam.

- Čestitam! - podrugljivo je rekao Jim.

Vraćajući se kući, Jim je razmišljao kako se ni za vlas nije približio rješenju. Nasuprot tome, koprena iza koje se skrivao Kupie postala je još gušćom. Priča revolveraša bila je grozničava, međutim, očito je govorio istinu. Tko je bio onaj tridesetogodišnjak s glasom džentlmena? Rex? Ta mu se pomisao činila previše smiješnom, stoga ju je isključio.

Tod Haydn?

To je bilo puno vjerojatnije. Međutim, Digger nije poznao Toda, premda je već čuo za njegove podvige.

Postojala je tek neznatna mogućnost da u Scotland Yardu imaju njegov dosje. Ali ustanovio je kako Tod nikada nije osuđivan, nikada u rukama policije, stoga nisu imali ni njegovih fotografija ni otisaka prstiju prema kojima bi ga mogli identificirati.

Nekoliko pojedinosti podudaralo se s onim što je znao o Parkeru. Dora mu je ispričala da je Parker bio na rubu živčanog sloma kad je kuću na Portland Placeu posjetio provalnik. Kad je i sam došao tamo, zapazio je bljedolikost sluge i drhtave ruke. Pa ipak, upravo Parker ga je hladnokrvno uspavao i odnio u igračnicu. Bilo je doista teško uskladiti te dvije pojave u naravi tog čovjeka.

Jim je po posebnom kuriru poslao Colemanu poruku i on se u neobično točno vrijeme pojavio u njegovom uredu.

- Bojim se, dragi Sepping - rekao je pomalo razdražljivo - da vam glede Parkera ne mogu ispričati ništa više nego što već jesam. Doista, nemate li ništa protiv, ako mogu tako reći, pomalo je lakomisleno istrgnuti čovjeka od važnog posla javne naravi da odgovara na takva pitanja. Svjestan sam da pri obavljanju svojih obveza nužno gurnete

mnoge ljude u neugodan položaj. Usprkos tome, uvjeren sam, kako službenik, i to skromno rečeno, važan državni službenik, ne bi trebao biti izložen takvom dosađivanju.

- Nadasve mi je žao, gospodine Coleman - ispričavao se Jim - međutim, Parker mi tako ide na živce...

- I meni, ali srećom, imam dovoljno jaku volju da mogu potisnuti neugodne probleme i okolnosti koje bi manje čvrstog čovjeka mogle uništiti - skromno je ustvrdio gospodin Coleman. - Inače, zbog tog nesretnog događaja, moj bi život mogao postati pravi pakao. Posljedica tog nesretnog slučaja jest da je moj privatni život, koji bi trebao biti svetinja svima, osim radikalnijim i revolucionarnijim revijama u njihovom bolesnom lovu na senzacije, razotkriven svim Tomovima, Dickovima pa čak Harryjima. Kapetane Sepping, uvjeren sam da možete nastaviti sa svojim pitanjima, a da pritom ne trošite moje dragocjeno vrijeme. Što se Parkera tiče - posustao je - ispričao sam vam gotovo sve što znam. Došao je k meni s odličnim preporukama i bio je sluga kome sam vjerovao. Njegovo se lice bolno ukočilo. - Prolaze me srsi, prisjećajući se kako sam mu dozvolio imati ključ od ormara sa srebrninom! Taj je čovjek bio dvoličnjak, prevarant, lažljivac i lopov.

- Zaista je bio sve što ste nabrojili - blagim se osmijehom složio Jim. - Međutim, nešto bih želio saznati gospodine Coleman. Čini li vam se da je Parker imao doista toliko godina kako je izgledao?

Namrštivši se, Coleman je odgovorio.

- Ne razumijem vas. Smatrate li da se maskirao? Ako ste ciljali na to, mogu zasigurno zaniijekati. Naime, ponosim se poznavanjem ljudi i odličnim pamćenjem. Vjerujte mi, gospodine Sepping, nisam od onih koje možeš prevariti. Upravo je nemoguće da bi se Parker maskirao, premda je bio lopov preodjeven u učtivog slugu. Doru sam poslao na selo -

odnosno poslat ću je danas poslijepodne - iznenada je prešao na drugu temu. - Ti su događaji toliko utjecali na jedno dijete da se bojim da ne doživi živčani slom. Cijelu stvar otežava i činjenica da ne mogu dobiti odgovarajućeg vozača u zamjenu za Bennetta koji je promaknut na Parkerovo mjesto. Sjajan je momak. Svaki drugi sluga zacijelo bi odbio obavljati bivši posao, pa čak kad je u pitanju jedan dan.

Pogledao je na sat.

- Sada zaista moram otići, dragi Sepping. Želite li večerati sa mnom, razgovarat ćemo o cijeloj stvari. Budući će zbog Dorina odlaska i Bennettove odsutnosti moje osoblje biti smanjeno, ne mogu vam ponuditi gostoprimstvo moje kuće. Hoćemo li večerati u »Splendidu«? Možda se sjetim stvari koje sam zbog pritiska svojih službenih dužnosti posve previdio. Usput, ja se neću preodjenuti.

Jim nije želio sam večerati s Colemanom. Umišljenost i sebičnost tog čovjeka koji je u početku izgledao zabavan, postali su mu neugodni. Tom suhoparnom vladinom službeniku nestanak Rexa Waltona nije značio ništa više od neugodnog publiciteta. Činjenica da je njegovog slugu, kojemu je nadasve vjerovao, tražila policija zbog ozbiljne optužbe, bilo je beskrajno manje važno nego problem njegova šofera koji bi zamijenio promaknutog Bannetta.

Dugo je oklijevao, a bilo bi neljubazno odbiti poziv.

- Što se Parkera tiče, otkrio sam neke slabosti koje vam nisam rekao - nastavio je gospodin Coleman. - Sumnje, za koje smatram da se o njima ne mogu sasvim hladnokrvno razgovarati, čine se previše fantastičnim, a službenik ministarstva financija, razumijete me dragi Sepping, boji se da ga ne proglasite sanjalicom.

- Doći ću, kada?

- U pola osam - odvratio je Coleman. - Sada stvarno moram otići.

Istog poslijepodneva Jim je upoznao svoje kolege sa svime što je saznao i od njih primio sve vijesti koje su došle u njihove urede. Bilo je nemoguće odrediti položaj odakle je poslana Collettova tajanstvena poruka. Čak pregled dokumenata u Collettovoj kancelariji nije ukazivao na nikakav trag o uzroku otmice ili pojasnio zbog čega je razljutio Kupija.

- Uzmemo li u obzir nedjeljnu provalu u njegovu kancelariju, ovaj zastrašujući događaj više je nego važan - smatrao je William B. Dicker. - Našem se prijatelju može dogoditi štogod i više me ništa ne može iznenaditi.

- Je li Coleman podnio gubitak svog pravnog savjetnika uobičajenom hrabrošću? - upitao je inspektor Levy, novi član povjerljiva vijeća.

- Coleman je vrag u ljudskoj spodobi - bijesno je odvratio Jim. - Nestanak Colletta nije spomenuo ni jednom jedinom riječju. Brine ga tek to kakve bi posljedice mogao imati eventualni »skandal«.

Vrativši se u svoj ured, Jima je dočekao brzopjav. Poslala ga je Dora iz Marlowa. Pisalo je:

*Molim te, izvijesti me o svakom novom otkriću.
Stanujem u kući Riverside.*

Složio je brzopjav i bacio ga u koš za smeće. Uto je divlje zazvonio telefon. Začuo je glas telefoniste.

- Zove vas neki Knowles, kaže da ima vrlo važnu poruku za vas, sir.

- Spojite - brzo je odgovorio Jim.

Odmah ga je pozdravio glas Knowlesa.

- Jeste li vi, Sepping? Zovem iz Tidal Basina.

- Što je, Knowles? - upitao je Jim.

- Što mislite, koga sam upravo vidio?

- Koga? - radoznalo je upitao Jim, misleći kako se ponovno pokazao Rex.

- Juliju!

25.

Unatoč uznemirenosti, Jim se nasmijao.

- I što onda? - upitao je.

- Živi na Carsholt Roadu, s Todom Haydnom.

- S Todom Haydnom? - ponovio je Jim. - Jeste li uvjereni?

- Da - odvratio je Nippy. - Vidio sam ih zajedno.

Zasigurno su se vjenčali. Njegova je žena i želim mu puno radosti s njom. Prije pet minuta vidio sam ih kako izlaze iz kina. Slijedio sam ih. Izgleda da se nalaze u teškoj novčanoj stisci.

- Dođite smjesta ovdje - rekao je Jim. - Uzmite taksi.

- Doći ću za jedan sat, moram najprije svratiti kući - odgovorio je Nippy.

Jim je odložio slušalicu, naslonio se na stolac i sklopio ruke ispod brade. Julija ga nije zanimala, ali Haydna mora svakako uzeti u obzir i pojasniti njegovu vezu sa Kupijem.

Prošlo je pola sata, sat, međutim, Knowlesa nije bilo nigdje. Tog je jutro mali čovjek prestao njegovati Alberta i Jim se sjetio kako mu nije ni zahvalio.

Prošlo je i pola sedam, a Nippy se još nije pojavio. Detektiv je pogledao u svoj notes s telefonskim brojevima i pozvao policijsku postaju.

- Otiđite u Knowlesov stan - naredio je i rekao adresu - i ustanovite što se s njim dogodilo.

Za petnaest minuta saznao je da je Knowles došao kući pola sata iza telefonskog razgovora s Jimom. Netko ga je presreo na odlasku, izmijenili su nekoliko riječi i krenuli zajedno. Jim je čekao do sedam sati i petnaest minuta, tada se sjetio dogovora za večeru i sočno opsovao. Srećom, nije

se trebao preodjenuti, stoga je na vrijeme stigao u hotel Splendide, gdje ga je u jednom od velikih naslonjača u predvorju zamišljeno čekao gospodin Coleman, prelistavavši financijske izvještaje u večernjim novinama.

Vidjevši Jima kako ulazi, dignuo je pogled, skinuo naočale i ustao.

- Vojničke dionice rastu - rekao je. - Bit će rijetki oni koji će biti svjesni da trebaju zahvaliti ministarstvu...

Tijekom večere neprestano je govorio o ministarstvu financija. Napokon, poslije višestrukog nagovora, nerado je prešao na Parkera i njegove zločine.

- To što ću vam sada ispričati, Sepping - rekao je - posve sam slučajno saznao prije nekoliko dana. U dobro vođenom domaćinstvu nema nikakvog povjerljivog općenja između gospodara i služinčadi; a baš pred nosom mogu se dogoditi stvari koje uopće ne primjećuješ.

Opširno je obrazlagao o intrigama osoblja, o njihovim neobičnim tajnama i urođenom nepoštenju. Jim je, koliko je mogao, strpljivo slušao, a u međuvremenu je razmišljao o Nippyju Knowlesu, vjerujući kako će se pojaviti u Scotland Yardu. Tamo je ostavio poruku da ga zovu onog trenutka kad se pojavi.

- To mi je ispričao moj šofer Bannett - rekao je Coleman, koji je napokon došao do srži svog otkrića. - Bannett je preuzeo Parkerovo mjesto i tada sam prvi puta doznao nešto više o tom nevaljalcu. Dok ne potjeraš slugu, nikad ne doznaš ništa o njegovim postupcima i prijestupima, a onda počnu samo padati s neba! Zanimarito ću činjenicu što me mjesecima planski potkradao u dogovoru s trgovcima, premda to ne mogu i dokazati, jer sve osoblje krade, posebice oni viši slugani. Međutim, čini se kako se Parker potajno dopisivao s nekim Haydnom, i u tri ga je različita navrata, dok sam bio odsutan, čak pustio u kuću.

- Njega samog? - upitao je Jim.

- Ne - ozbiljno je odgovorio gospodin Coleman. - S Haydnom je došla i mlada dama, koja je navodno njegova žena. Za njihov odnos nisam spreman jamčiti. Prema pričanju Bannetta, djevojka je bila vrlo privlačna; a mene je razbjesnilo prije svega to što je Parker vodio te ljude i u moju radnu sobu! Zamislite! Lopovi i nevaljalci i - eee - sam Bog zna što još, u mojoj radnoj sobi! Bannettu zamjeravam što mi to ranije nije ispričao.

- Što je bio predmet tih posjeta?

- I to ću ustanoviti - odgovorio je Coleman. - Bannett tvrdi kako su puno pisali, za Dorinim pisaćim stolom, zamislite to! Tijekom tih posjeta Bannett je jednom zatekao tog prokletog Parkera u kuhinji dok je palio komad papira. Uvjeren je da je uočio riječ Walton. Parker mu je kazao kako su njih dvoje njegovi rođaci. I još nešto - nastavio je Coleman. - Sjećate se da je Walton uoči tajanstvenog nestanka ostavio u Dorinoj torbici dijamantnu ogrlicu?

Jim je potvrdio.

- Do jučer, taj je nakit bio pohranjen u kutiji u Dorinoj sobi. Molila me da vam o tome ništa ne pričam, međutim, mislim da vam moram reći. Ali molim vas, dragi Sepping, da stvar ispitajte s vašim uobičajenim taktom.

Jim se nasmiješio nakon tog neobičnog priznanja.

- Što se dogodilo s nakitom?

- Jučer je nestao - značajno je rekao Coleman. - Dora je htjela iz trezora uzeti neke sitnice, prsten ili lančić ili nešto slično, i otkrila da ogrlice više nema. Bio sam bijesan što nije odmah obavijestila policiju. Napokon, mogu je i shvatiti, naime poslije strašnog publiciteta koji me prati uz ovu nesretnu stvar vjerojatno me nije htjela ponovno uznemiravati. Međutim, riječ je o čisto običnoj krađi, koju je odmah trebala prijaviti na policiju.

- Je li netko provalio u trezor? - radoznalo je upitao

Jim.

- Ne, očito ga je otvorio s ključem.

- Je li bio netko u vašoj kući?

- Nitko osim kuharice i tri služavke. Dora je gotovo cijeli dan bila odsutna, a također i Bannett, premda ne bi ni u snu posumnjao u Bannetta, koji je vrlo naravi i ima nekoliko stotina funti ušteđevine u poštanskoj štedionici.

- Neću vas pitati o otiscima prstiju na vratima trezora.

- Možete - pobjedonosno je odgovorio Coleman. -

Odmah kad sam doznao što se dogodilo, brižljivo sam pregledao vrata jakim povećalom i prema mojoj prosudbi, nema nikakvih znakova.

- Ostali nakit nije diran?

Coleman je odmahnuo glavom.

- Ne, samo je ogrlica nestala - odgovorio je.

- Mislim da ću pregledati trezor - rekao je Jim.

Gospodin Coleman ga je kiselo pogledao.

- Znao sam da ćete to htjeti - rekao je. - No »kad je otišao konj, nek ide i sedlo«, nema smisla policiji zabraniti ulaz u moju kuću, ionako sam već naviknut!...

Jim je pričekao vezu sa svojim uredom i pitao jesu li pronašli neki trag Nippyja Knowlesa, a potom je otpratio gospodina Colemanu do Portland Placea.

Bila je topla večer, jasno nebo i sjao je pun mjesec. Šetnja je bila nadasve ugodna. Gospodin Coleman je zbog štednje i blizine svoje kuće odbio prijedlog da se pozove taksi.

Bilo je osam sati i četrdesetpet minuta kad ga je gospodin Coleman pustio u kuću.

- Bojim se da vas ne mogu ponuditi s kavom - rekao je

- naime, moje služavke i kuharica ne spavaju u kući.

- Onda ste noćas posve sami? - upitao je Jim.

- Da, sam - potvrdio je Coleman. - Međutim, nisam nervozan. Da jesam, ne bih vas pozvao večeras u kuću - šalio se - jer nazočnost policajca smeta gotovo podjednako kao nazočnost provalnika.

Zajedno su krenuli stubištem na prvi kat. Coleman je pokazivao put. Upalio je svjetlo u Dorinoj sobi i Jim ga je slijedio u tihi, ljupku sobu. Nije se mogao dosjetiti je li već prilikom ranijih posjeta uočio trezor, no sada se podsjetio. Uopće nije bio nalik na trezor. Bio je ugrađen u jedan od onih simpatičnih i na prvi pogled krhkih pretinaca koji ukrašavaju ženske sobe.

- Imate li ključ? - upitao je. Coleman ga je izvadio iz džepa.

- Zamolio sam Doru da mi ga ostavi prije nego ode jer sam vjerovao kako ćete htjeti poviriti u njega.

Nije bilo nikakvih otisaka prstiju. Jim je stavio ključ u bravu i okrenuo ga. Trezor je bio prazan i gospodin Coleman je pojasnio kako je poslije ovih neugodnosti dao da se trenutačno sav nakit, kojeg Dora nije trebala, pošalje u banku.

- Je li Dora uvjerena da nije nikome dala ključ?

- To je posebice naglasila - odgovorio je Coleman.

Jim se okrenuo i polako promatrao sobu. Svileni zastori, debeli sag, krevet s noćnim ormarićem i noćnom svjetiljkom, duboki naslonjač pokraj kamina...

- Gdje vode ova vrata? - upitao je.

- To je garderobni ormar - pojasnio je Coleman.

Jim je napravio nekoliko koraka naprijed i zastao kao ukopan, netremice gledajući u pod.

- Što, a što je ovo?

Ispod vratiju, tankim je mlazom tekla krv i slijevala se po ulaštenom podu.

- Krv! - dahnuo je Jim.

Ključ je bio u bravi, okrenuo ga je. Vrata su se otvorila i na pod je tresnulo teško, mlohavo tijelo.

Preneražen je gledao blijedo lice, jedva je vjerovao svojim očima.

Bio je Parker, i to mrtav!

26.

- Pozovite policiju i poručite neka odmah pošalju nekoliko momaka. Telefonirajte i u bolnicu Middlesex, neka pošalju hitnu pomoć, ne, mislim da nije potrebno - rekao je nakon kratkog razmišljanja. - Pozovite policiju.

Okrenuo je tijelo na leđa. Prsluk je bio natopljen krvlju, i letimičan pogled na osmuđen sako ukazivao je kako je muškarac ustrijeljen izbliza. Upalio je svjetiljku na noćnom ormariću i stavio je na pod pokraj tijela te nastavio s očevitom. Parker je na lijevoj ruci imao sat. Staklo na satu bilo je razbijeno, a zapešće ozlijeđeno, kao da ga je netko udario tupim predmetom. Sat se zaustavio dvadeset minuta prije osam.

Jim je ustanovio da je smrt bila trenutačna; isteklo je vrlo malo krvi. Stoga je bilo moguće da su tijelo prenijeli u sobu nakon što je muškarac već bio mrtav i sakrili ga u ormar. Također je bilo moguće da je upucan u položaju u kojem je pronađen.

Pregled ormara potvrdio je posljednju pretpostavku, naime, metak je prošao kroz tijelo i zabio se u stijenku ormara. Jim je zatim detaljno pretražio džepove mrtvaca. Pronašao je nekoliko zapisa iz ministarstva, nekoliko komada srebrnine i stari metalni sat koji je još radio. Zbog čega je Parker imao dva sata, pitao se Jim, premda takvo što kod Parkera nije bilo nikakvo čudo.

Rukama je opipao kaput. U unutarnjem džepu osjetio je tvrd, kvadratni predmet i izvukao crvenu kožnatu kutiju, koju je prepoznao, i prije nego je pritisnuo na oprugu, poklopac se otvorio. Ugledao je sudbonosni nakit, kojeg je Rex Walton ostavio na dan svog bijega.

Jim je položio ogrlicu na krevet i nastavio s traženjem. Pronašao je i list papira koji se nalazio u otvorenoj kuverti. Papir je bio ispisan običnom olovkom i prepoznatljiv. Rukopis je bio isti kao na svim Kupijevim pismima i bio je nesumnjivo Parkerov.

Pismo je počinjalo sa: Dragi Tod. Bilo je očito da su Parkera omeli kod pisanja, jer pismo je završavalo usred rečenice. Pismo i kuvertu spremio je u svoju lisnicu. Tog se trenutka vratio Coleman.

- Odmah će biti ovdje - rekao je, i Jim se prvi put divio njegovom smirenom vladanju spram te tragedije. - Moram javiti Dori. Rekla je kako će se vratiti sutra ujutro.

- Zašto ne pričekate do sutra ujutro? - predložio je Jim, ali Coleman je odmahnuo glavom.

- Dora se diže dosta rano, osim toga ne želim da to dozna iz novina. Je li mrtav?

Jim je potvrdio.

- Što mislite, što je radio ovdje? - upitao je Coleman. Potom je ugledao ogrlicu i pitao: - Jeste li je pronašli kod njega?

- Imao ju je u džepu - ispričao je Jim. - Dorina je, zar ne?

Coleman je uzeo kutiju s blještavim sadržajem u ruke i potvrdio.

- Da, to je njezina ogrlica. I, Parker...

- Parker ili onaj koji ga je ubio - rekao je Jim. - Ne znam... čudno je.

Bill Dicker je stigao zajedno s divizijskim liječnikom. Liječnik je samo letimično pogledao nepomično tijelo.

- Oh, da, mrtav je. Ustrijeljen, zar ne? - pitao je.

- Jeste li ga pronašli ovdje? - upitao je Dicker i sagnuo se nad mrtvim tijelom.

Jim je pokazao na ormar.

- Bio je tamo unutra; kad sam otvorio vrata ispao je van. Koliko je vremena mrtav?

- Dva ili tri sata, koliko mogu na brzinu ocijeniti - rekao je liječnik. - Vjerojatno želite da ga odvezemo? Odmah ću to srediti.

Otišao je telefonirati s gospodinom Colemanom i detektivi su ostali sami.

- No, što mislite?

- Ništa - odgovorio je Jim Sepping i bespomoćno raširio ruke. - Ustrijeljen je izbliza, vjerojatno večeras oko dvadeset minuta prije osam. Pokazao je na ogrebotine na muškarčevim rukama i razbijen sat. - Pretpostavljam da se branio i da ga je ubojica najprije pretukao, a potom ustrijelio.

Kratko je izvijestio o pronađenom. Bill Dicker je promatrao sobu i njegove oštre oči uočile su svaku pojedinost.

- Nema nikakvog mirisa baruta - rekao je. - To bi bilo razumljivo da su prozori otvoreni. Stoga možemo pretpostaviti kako je ubojica, nakon što je ubio Parkera, otvorio prozore i vrata, prozračio sobu i ponovno ih zatvorio. Povukao je i zastore. Kažete da gospođica Coleman noćas nije spavala ovdje? Zašto su onda navučeni zastori?

- To je i meni palo u oči - odvratio je Jim.

- Trezor je otvoren. Što to znači?

Jim mu je ispričao o nestanku Dorine ogrlice i njezinom pronalasku.

- Nestala je jučer - zamišljeno je rekao Dicker - a pronašli ste je u džepu čovjeka koji je ubijen noćas u ovoj sobi. Postoji mala vjerojatnost da bi Parker ili Felman nosio takvu dragocjenost cijeli dan sa sobom, a još je manje vjerojatno da bi je noćas donio natrag, ako ju je ukrao jučer. Stoga možemo zaključiti da se Parker bez znanja gospodina

Colemana cijelo vrijeme skrivao u kući. Smatram da treba pregledati naokolo.

Podroban pregled svih prostorija nije ih doveo ništa bliže rješenju.

Međutim, u ostavi u podrumu, za koju je Coleman rekao da više nije u upotrebi, Jim je pronašao skrivenu sobu. Ulaz u nju nalazio se ispod škrinje koja je stajala na kvadratnim kamenim podnim vratima u koja su nekada ugradili željezni okvir.

- Izgleda da ju je netko nedavno upotrebljavao - rekao je Dicker.

Povukao je okvir i zaponac je popustio. Ispod vrata je zjapila tamna rupa; posvijetlio je džepnom svjetiljkom i zagledao ljestve, koje su vodile u maleni prostor. Dicker i Jim spustili su se dolje. Našli su se u malenoj kvadratnoj sobi bez prozora ili nekog drugog otvora. Uz zidove su stajale metalne police. To je očito bio vinski podrum bivšeg vlasnika. Prostorija nije bila sasvim prazna; na podu su stajale dvije velike kutije s naljepnicama vinskog trgovca iz Oporta.

- Ovo je neočekivana dobit za vas, gospodine Coleman - rekao je Dicker, nasmijavši se. - Ako znakovi nisu krivotvoreni, imate dva tuceta boca porta iz godine 1858.

- Nisam uopće znao za ovo - tvrdio je Coleman - taj prostor nisam nikada upotrebljavao. No, ne pada mi na pamet piti tuđe vino. Moram ga vratiti pravom vlasniku.

Jim je pokucao po zidovima, međutim, bili su čvrsti. Ljestvama su se popeli gore, zadovoljni, jer iz sobe nije bilo drugog izlaza.

- Prostorija nema ventilacije, stoga nije mogao spavati ovdje jer bi se ugušio - rekao je Dicker.

Pregledali su sve sobe, čak potkrovlje, ali Parkerova skrovišta nisu pronašli. Bili su na odlasku kad se Jim sjetio

kako je obećao nazvati djevojku; pozvao je Marlow. Odgovorio je pospani glas služavke. Napokon se digla i Dora. Najjednostavnijim riječima joj je priopćio vijest o tragičnom događaju u njezinoj spavaćoj sobi. Čuo je kako je uzdahnula.

- Vratit ću se - rekla je.

- Upravo to ne smiješ učiniti - odvratio je Jim. - Moraš ostati tamo dok god ne bude potrebno da se vratiš u London.

U njezinom je glasu prepoznao šok koji je uzrokovala vijest, stoga joj je želio uskratiti i veći stres koji bi prouzročio pogled na mjesto zločina.

- Ali ja se moram vratiti, moram! - ponavljala je... - Ubijen u mojoj sobi! Užas!

Iznenada je zašutjela i prekinula vezu.

Kuću je zaposjela policija, stoga se gospodin Coleman preselio u obližnji hotel. Tragedija koja se dogodila u kući, očito je bila toliko stravična da ni pomisao ne sjenu koja će pasti na njegov privatni život nije povećala njegovu patnju.

Vrativši se u Yard, Jim je iz džepa izvukao pismo koje je pronašao u džepu mrtvaca. Bilo je napisano običnom olovkom, bez adrese.

Dragi Tod, stanje stvari je takvo da je posrijedi hrpa stvarčica koje ne razumijem. Došao sam do one točke kad želim završiti s time. Novac koji si mi dao da nestanem u inozemstvu nije ni približno dostatan. Pokušat ću te pronaći večeras na starom mjestu, međutim, ako se slučajno ne nađemo, ostavit ću ti ovo pismo. Kupijeva je stvar propala i držim da nećeš uloviti tog glupana. Za pisma bi trebao dobiti nešto više. Da smo ih dobili, morali smo pretući čovjeka, što je bilo vrlo riskantno, jer pandur se pojavio odmah nakon našeg odlaska. Da je došao samo nekoliko minuta ranije, bilo bi »zbogom, dragi«. Još jednom ću se...

Tu je pismo završavalo.

- Pokušat ću te pronaći - ponovio je Dicker. - I ako se slučajno ne nađemo, poslat ću ti pismo.

- Dakako, sreli su se - smijao se Jim.

- Što zaključujete iz toga? - želio je znati Dicker.

- Najjednostavnije obrazloženje koje mi pada na pamet jest - odgovorio je Jim, još jednom pročitavši pismo - da ukrade dijamantnu ogrlicu. Parker je očito bio samo oruđe, to sam već neko vrijeme naslućivao.

- Želite reći kako su zajedno ušli u Colemanovu kuću, posvadili se i Parker je ubijen?

Jim je polako kimao glavom.

- To je obrazloženje suviše jednostavno. Činjenica je da je Parker tražio novac. Moguće je da mu je Tod rekao gdje može na lagani način...

- Parker je to znao. Osim toga, ogrlica je nestala dan ranije - rekao je Jim zbunjeno.

- Možda ju je ukrao Tod - ustrajao je Dicker. - Draž ogrlice, hm, možda je ogrlica bila cijena koju je platio za drugi pokušaj provale u trezor.

- Tko je »glupan« kojeg spominje? - upitao je Dicker, prekinuvši podužu stanku.

- Zasigurno ja - gorko je rekao Jim. - Tražili su Julijina pisma! Alberta su pretukli i ja sam »pandur« koji je došao trenutak prekasno.

Sjedili su s rukama u džepovima i mrko pregledavali pismo i ogrlicu koja je blještala u odsjevu stropne svjetiljke. Jim se dignuo.

- Sada bih nekog s veseljem saslušao, i to znamenitog gospodina Knowlesa, za kojeg sam uvjeren da ima, usto što je odličan provalnik, i hrpu informacija o Todu Haydnu. Ionako imamo već dovoljno dokaza da uhitimo Toda.

Smatram da trebamo bez odlaganja pročešljati Carsholt Street u Tidal Basinu.

Prije nego što su se dogovorili o svim pojedinostima, počelo je svitati. Najprije je svratio do Knowlesova stana na South Lambeth Streetu. Tamo je od domaćice, koja mu je napola odjevena otvorila vrata, doznao zastrašujuće vijesti.

- Ne, sir - rekla je prepoznavši Jima. - Gospodina Knowlesa nije bilo kući cijelu noć. Zabrinuta sam jer je on inače vrlo točan. Ne sjećam se da je ikada ostao vani iza deset sati, otkad živi kod mene.

- Jeste li vidjeli čovjeka koji je svratio sinoć kod njega? - upitao je Jim.

- Nisam ga vidjela, sir. Ali bio je džentlmen, sudeći prema njegovu glasu, a znam i njegovo ime.

- Njegovo ime znate? - radoznalo je upitao Jim. - Kako se zove?

Međutim, dobroćudna je gospođa priču ispričala na svoj način.

- Gospodin Knowles je došao kući samo na pet minuta. Upravo je bio na odlasku, kada je pokucao onaj gospodin. Stajala sam na vrhu stubišta i začula Knowlesa kako je pitao: »Što želite, sir«, a potom je gospodin rekao, »Prepoznaješ me, Knowles«. Gospodin Knowles se skamenio i viknuo: »Jao, gospodin Walton«!

- Walton! - dahnuo je Jim. - Jeste li uvjereni?

- Posve, sir. Mogu se zakleti Biblijom, na sudu - naglasila je domaćica.

Zamršen položaj još se više zamrsio. Što je imao Rex Walton s malim provalnikom? Sjetio se kako mu je Knowles jednom spomenuo da je poznavao Rexa i da je Rex bio vrlo ljubazan prema njemu. Međutim, kakvom bi uslugom mogao Nippy vratiti zahvalnost tom milijunašu?

Jim se odvezao kroz tunel Blackwell u Tidal Basin, gdje ga je čekala skupina iz policijskog odjela. Carsholt Street je bila, slično kao njezine neuredne susjede, ulica s kućama kakve vole skromni obrtnički krugovi. U ovim ranim jutarnjim satima bila je napuštena, na prozorima svih kuća bile su spuštene žaluzine. Nisu čekali dugo kad su se otvorila vrata neke kuće i iz nje je izašao muškarac. Bio je radnik, koji je žurio na posao. Sumnjičavo je pogledao Jima koji mu je pošao ususret.

- Ne, sir, ne poznajem nikakvog Haydna - rekao je kad mu je Jim rastumačio zašto ga je zaustavio. - Puno mladih parova živi u toj ulici. A kakva je djevojka?

- Navodno je jako lijepa - oprezno je rekao Jim, ne želeći prihvatiti Knowlesovo pristrano mišljenje o Julijinoj ljepoti.

- U ovoj ulici živi samo jedna lijepa djevojka, međutim, nisam je još nikada vidio - rekao je radnik. - Živi na broju 44, sa suprugom dijeli gornju sobu. To znam zato jer mi je prijatelj rekao kako ju je jednom vidio. Ako sam dobro razumio, oni zapravo ne žive ovdje. Imaju sobu i dolaze ovdje samo povremeno. On je navodno mornar, a ona živi s majkom dok je on na moru. Ne znam kakav je on, a ne bih prepoznao ni nju.

Jim je pustio muškarca da ode. Za nekoliko trenutaka prošla je i žena srednjih godina. Jedan od detektiva ju je zaustavio i doveo kod Jima. Na trenutak se zbunila zbog toga što ju je zaustavila policija, no kada se pribrala, nadopunila je informaciju koju su dobili od muškarca.

- To su vjerojatno oni sa broja 44 - rekla je. - Ni za jednu drugu čovjek ne može reći da je zaista lijepa. On je mornar...

Ponovila je ono što su već znali.

- Žive na broju 44 - rekao je Jim, prešao ulicu i došao do kuće.

Žaluzine su bile zatvorene i gore i dolje. Pokucao je. Odmah je začuo klizajuće korake i nakon dužeg čekanja vrata su se otvorila. Iz tamnog hodnika provirilo je bljedunjavo dječje lice. Dječak je šepao i bio je očito jedini stanar u prizemlju. Njegova majka, iskreno je priznao, bila je osuđena na dvadeset dana zbog pijančevanja.

- Tko živi gore?

- Gospodin i gospođa Marsh - rekao je dječak - ali nisu kod kuće. Vrlo su rijetko ovdje, zapravo ne znam kad uopće jesu.

Otišli su gore. Jim je ustanovio da se tamo nalaze samo dvije sobe. Usprkos negodovanju dječaka, otvorio je sobe. Stražnja soba bila je posve prazna. U njoj nije bilo nijednog stolca. A prednja je soba, za kuću ove vrste, bila neobično lijepo opremljena. U njoj je stajao udoban kauč, koji se mogao razvući u krevet, duboki naslonjač, pisaći stol i veliki stol. Pisaći je stol bio prazan.

- Ni jedne jedine olovke - ustanovio je Jim. - Da vidimo njegove knjige.

Knjižnica Toda Haydna, ukoliko je soba doista pripadala razvikanom Todu, sadržavala je nekoliko romana, novo izdanje »Tko je tko«, deset svezaka enciklopedije i još

nekoliko drugih knjiga, uglavnom telefonskih imenika. Između njih bila je zemljopisna karta Engleske. Jim je zbunjeno gledao neobične granice, ucrtane crvenom olovkom. Jedan od detektiva objasnio mu je njihovo značenje.

- To su područja okružnih sudova - rekao je. - Svaki zločin na tom području preuzima sud u Oxfordu; svaki zločin s druge strane ove granice spada u nadležnost gloucesterskog suda; a ovdje u Hereford.

Ovo je obrazloženje bilo potvrđeno kad su pronašli i zakonski almanah s podacima potcrtanih sudova.

- Izgleda da je naš prijatelj očekivao da bi se mogao naći na sudu - rekao je Jim.

- Vjerojatnija je mogućnost da je imao namjeru izbjeći suđenju - smatrao je detektiv koji je pronašao prvo rješenje. - U nekima od ovih područja možeš plaćanjem jamčevine ili zbog odgode parnice ostati na slobodi mjesecima prije nego što te postave pred suca. Vjerujem da je izradio plan kako postići najdulju moguću odgodu i istodobno dobiti na vremenu za bijeg. Poznate su mi metode Toda Haydna. U tom poslu nema nikoga tko bi mu bio ravan. Barem nema nikoga tko bi znao bolje od njega zatrti tragove.

- Jeste li ga već vidjeli?

Policajac je odmahnuo glavom.

- Ne, ne mogu kazati da sam ga već vidio.

Jim je prekopao sve ladice u nadi da će pronaći kakav komad ženskog rublja, međutim, bezuspješno. Obično i najoprezniji kriminalci ostave za sobom neki trag, no ovaj put nije pronađena ni ukosnica koja bi otkrila Julijinu nazočnost.

Upitao je osakaćenog dječaka i doznao kako je par bio jednom u kući samo sat vremena i tada su proučavali zemljopisne karte.

- Kakve zemljopisne karte?

- Ne znam, sir. Kad sam im donio čaj, bili su sagnuti nad zemljopisnim kartama. Gospodin je imao u ruci olovku i nešto zapisivao na komad papira.

Na molbu da opiše djevojku, bio je nejasan. Jim je vjerovao da to radi namjerno. Potom je doznao kako majka i sin besplatno žive u prizemlju u zamjenu za manje usluge koje obavljaju po narudžbi vlasnika kuće. Gospodin i gospođa Marsh (pod tim imenom su bili poznati) nisu živjeli u susjedstvu. Dječak je ponovio priču koju je Jim već dvaput čuo, naime, da je Tod mornar. Dječak je dodao samo jednu novu informaciju, da gospođa Marsh živi kod majke na selu. Kad su iz njega izvlačili pojedinosti, bio je još nejasniji.

Jim je upravo bio na odlasku kad mu je nešto palo na pamet. Okrenuo se prema dječaku.

- Gdje šalješ pisma? - pitao je.

Sudeći prema crvenilu koje je oblilo dječakovo lice, i uznemirenosti koja se primjećivala u njegovim očima, Jim je shvatio kako je postavio upravo ono pitanje na koje dječak ne želi odgovoriti.

- Ne dobiva puno pošte.- Dječak je posustao. - Ako već dobije neko pismo, spremimo ga ovdje.

- Gdje šalješ pisma? - želio je doznati Jim.

- Ne sjećam se adrese, sir - izvlačio se dječak. - Poslije nesreće izdaje me pamćenje. Majka će znati.

S dopuštenjem ministarstva unutarnjih poslova, Jim je u sobi za posjetitelje zatvora u Hollowayu saslušao domaćicu. Bila je debela i pričljiva žena, koja je izgubila naklonost policije. Otkrivši zvanje Jimma Seppinga, sručila je lavinu optužbi na račun policije od Scotland Yarda do otoka Fiji, iz čega je Jim zaključio, premda je to znao, da to nije bila njezina prva optužba.

- Nema smisla da ostajete ovdje, jer nemam namjeru nikoga uvaliti u nevolje - divlje je vrištala žena. - Moji stanodavci su čestiti ljudi, rade svoj posao, a ja svoj. Inače, za pandure, koji su u stanju prodati svoju vlastitu mater za čašu pive, neću prstom maknuti. Nisam uopće bila pijana...

- Nemojte me prisiljavati da se prepiremo - molio ju je Jim. - Vidjet ću što mogu učiniti za vas da vam skrate kaznu, budete li dobri i odgovorili na moja pitanja.

- Ne želim da mi skrate kaznu, ionako idem prekosutra van! - pobjedonosno je rekla dobroćudna gospođa. - Pa i da moram odsjediti sto godina, neću vam reći baš ništa.

- Nećete sjediti sto godina, no mogli bi odsjediti sedam godina - promijenjenim glasom rekao je Jim. - Vašeg stanodavca tražim zbog ubojstva, a razumnoj ženi ne treba ponavljati dvaput kako može biti osuđena na zatvorsku kaznu s prisilnim radom ukoliko pomaže ubojici pobjeći pred pravdom.

Njezino se ponašanje promijenilo. U trenutku nije više bila ni prkosna ni naduta glede svoje optužbe, već je počela jadikovati nad okrutnom sudbinom.

- Makar se ne makla s ovog mjesta, gospodin »kako se već zovete«, o Marshovima ne znam ništa više od vas. Prema meni su bili jako dobri. Ne plaćam stanarinu, dopustili su mi da besplatno stanujem u kući, a dobila sam i koju funtu, dvije, a da nisam prstom makla.

- Gdje im šaljete pisma?

Dala mu je adresu, za koju je Jim znao da je gostionica u West Endu. To mu nije baš ništa pomoglo.

- A kad šaljete pisma na selo, gdje idu?

- Nikada ih ne šaljem na selo - odvratila je i Jim joj je vjerovao. - Tko je ubijen, gospodine? - upitala je; radoznalost je bila jača.

Jim nije uobičavao udovoljavati nečijoj radoznalosti, međutim, ovom je prilikom vapijao za tragovima, stoga si nije mogao dopustiti šutnju.

- Muškarac, imenom Parker ili Felman - odgovorio je. Bio je posve nepripremljen na učinak koji su njegove riječi imale na zatvorenicu.

Zinula je, problijedila i napola se digla.

- Felman! - beživotno je ponovila. - Bože moj! Tko ga je ubio?

- Ne znam, međutim, glede ubojstva želio bih razgovarati s gospodinom Marshom - odgovorio je Jim. - Poznajete li Felmana?

Potvrdila je, a usne su joj drhtale.

- O, moj Bože! - ponovila je.

- Gdje ste ga upoznali?

Potom je, na njegovo iznenađenje, briznula u neutješan, glasan plač.

- Tko je Felman? - želio je doznati.

- Moj muž! - zajecala je.

Nakon što se smirila, ispričala je kako već nekoliko godina ne žive zajedno, međutim, davao joj je malu rentu, a njegovim posredovanjem pod povoljnim je uvjetima i došla u Marshovu kuću. Tamo je viđala svog supruga koji je često dolazio Marshovima, premda joj on nije posvećivao previše pozornosti.

- Gospodin Marsh ga nije ubio, kunem se - odlučno je ustvrdila. - Felmana je jako volio. Pa ipak, Felman je bio loš čovjek i bio je u nevoljama. No pomisao da je ubijen stravična je!

- Zna li gdje je radio vaš suprug?

- Da - potvrdila je - kod Colemana, gdje se zvao Parker. Rekao je kako se nalazi u vrlo ugodnoj kući i kako će zaraditi puno novaca. To je bilo ujedno sve što mi je ikada

povjerio o sebi. A sada je mrtav! - Ponovno je izazvala novu bujicu suza.

Jim je prepustio nadzor nad kućom lokalnoj policiji.

- Premda sumnjam da ćemo uloviti ptičicu - rekao je - za to će se pobrinuti žena ili dječak i obavijestiti ih, uvjeren sam u to.

Poslije nekoliko sati spavanja, oko podneva, već je bio za svojim stolom i odgovarao na pitanja privilegiranih novinara koji su imali dopuštenje za ulaz u njegov ured. Nije znao je li se Dora vratila u grad ili ne, jer zbog drugih zadataka nije stigao otići na Portland Place. Knowlesa nije ni vidio, niti je čuo o njemu; činilo se da je mali čovjek nestao konačno i tajanstveno, poput svih onih prije njega. Njegova je domaćica javila da se nije vratio, a obilasci lokala gdje je obično zalazio, uključivši njegov omiljeni restoran u Sohou, bili su bezuspješni.

- Najbolje da sam preuzmem ovaj slučaj - rekao je Bill Dicker. - Puna vam je kapa svega, Jime. Usput, vašem Diggeru je odgođena rasprava, premda ne vjerujem da imate dovoljno dokaza za optužbu. Mislite li da će još nešto ispričati?

- Ispričao je sve što je znao - ustvrdio je Jim. - Ušli smo u slijepu ulicu. Onaj tko bi nam doista mogao nešto ispričati, mrtav je.

- Mislite na Parkera, zar ne? - rekao je Bill Dicker.

- Razmišljao sam o njegovom pismu. Bio je prestrašen i spreman izdati sukrivce. Da smo ga barem ulovili prije njih!

Nakupilo se toliko stvari i toliko puno događaja je slijedilo nestanak Rexa Waltona, da je Jim zamalo zaboravio kako je njegov prvi i posljednji zadatak bio pronaći prijateljevo skrovište. Na to ga je podsjetila i Joan, koju je toga dana pozvao na čaj u hotel Carlton.

- Nešto ću ti priznati, Jim, možda ćeš reći da sam čudna - rekla je. - Uopće me ne brine Rex.

- I ja mislim tako - odvratio je. - Premda znam da od svih tih nezapamćenih zločina prijeti opasnost i tvom bratu, smatram da je sada bolje pripremljen na borbu nego ikada ranije.

Joan još nije znala za nestanak Knowlesa. Novine su bile pune vijesti o ubojstvu na Portland Placeu. Da je Jim i obavijestio tisak o nestanku Knowlesa, malo je vjerojatno da bi novinari reagirali na neobjašnjivu odsutnost provalnika.

- Ne razumijem - rekla je i odmahнула glavom kad joj je ispričao. - Rex je poznao tog srdačnog malog čovjeka. Sjećam se da nam je gospodin Knowles to rekao. Pa ipak, što li je želio od njega?

- Sam Bog zna! - pobožno je rekao Jim. - Spreman sam propustiti rješenje tog nesretnog slučaja božjoj providnosti.

Zatim je, na njegovo iznenađenje, upitala:

- Jim, možeš li mi naći posao?

- Kog vruga pričaš? - želio je znati. Joan se zbog senzacije koju je uzrokovala tiho nasmiješila.

- Ne znam, ako razmislim, imam vrlo malo novaca; usto moram brinuti za veliku kuću kojom zakonski uopće ne raspolazem. I ne bude li se Rex uskoro vratio, morat ću nešto poduzeti.

Namrštila je lijepe obrve.

- Ne mogu shvatiti zašto me Rex ostavio gotovo bez prebijene pare. To nije u redu. Rex mi ne bi nanio zlo, u to sam uvjerena.

- Možda je zaboravio da raspolaže i tvojim novcima - kazao je Jim poslije kratkog razmišljanja. - Kada je nestao imao je kod sebe veliku svotu, zar ne?

- Vjerovala sam da jest, međutim, jedini koji bi nam to sa sigurnošću potvrdio je sluga, koji je također nestao. Je li

te ponekad strah, Jim? Sve skupa je neobjašnjivo. Najprije Rex, zatim Wells, potom jedan gospodin Collett i sada još Knowles. Pitam se tko je sljedeći?

- A ja se pitam - veselo je rekao Jim - tko će se prvi ponovno pojaviti.

Na posljednje je pitanje već za nekoliko sati dobio odgovor i to na vrlo dramatičan način.

Kasnije toga istoga dana doznao je da se Dora vratila u grad. Poslala mu je poruku s molbom da svrati na Portland Place. Kad je otvarao pismo sjetio se njezinog zadnjeg pisma i neobične slučajnosti koja je Dickera preko otiska prstiju na kuverti navela na otkriće identiteta pokojnog Parkera.

Gospodin Coleman nije kod kuće, ispričao je Bennett pustivši ga u kuću.

- Ove su stvari doista strašne - smatrao je novi sluga - užas! Prati nas nevolja za nevoljom. Da ste barem bili ovdje dok je poslijepodne došao onaj muškarac.

- Tko? - zbunjeno je pitao Jim.

- Nitko ga ne poznaje. Gospodin Coleman je rekao da ga je vidio prvi put u životu.

- Što se dogodilo?

- Gospodin Coleman sam je otvorio vrata. Zapravo, bio je upravo na odlasku. Onaj čovjek ga je bez riječi udario po licu palicom ili bičem.

Jim je otvorio usta od iznenađenja.

- Udario gospodina Colemana? Zašto? - upitao je.

- Upravo bi to želio znati gospodin Coleman.

- Je li prepoznao muškarca?

- Ne, sir, nikada u životu ga nije vidio.

- Zašto ga gospodin Coleman nije pratio i predao policiji?

- Ne, sir, bio je tako zbunjen da je muškarac otišao prije nego što se gospodin Coleman oporavio od šoka. Posve ga je izbacio iz takta.

- Predajem se - napomenuo je Jim. - To je zaista takva zbrka da sam, ukratko, očajan i ..., je li gospođica Coleman u dnevnom boravku?

Dora je bila jako blijeda, oči su joj upale. Rekla je kako nakon njegova poziva, kad ju je probudio, nije više sklopila oči. Usprkos očevom nagovoru da ostane, vratila se u grad.

- Dakako, noćas nećemo ostati ovdje - rekla je. - Ne bih mogla. Trgnula se i još za nijansu problijedila. - Jim, što si pronašao jutros? Tata mi je ispričao o ogrlici. Je li bilo još nešto? Jesi li uopće otkrio nešto što bi pomoglo dovesti ubojicu pred sud?

- Baš ništa - odgovorio je Jim.

Bili su sami i iznenada mu je, protiv očekivanja, položila ruke na rame i naslonila glavu na prsa.

- Oh, Jim - zajecala je - svega mi je dosta. Ne mogu ti reći kako mi je sve dojadilo! Želim biti mrtva!

Smirivao ju je kako je znao i umio.

- Draga djevojka, prenapeta si - rekao je. - Otiđi na selo i ostani tamo. Nema potrebe da na saslušanju daješ bilo kakvu izjavu. Savjetovat ću tvog oca da te na mjesec ili dva odveze na kontinent.

Odmahnula je glavom.

- Ne mogu otići, Jim - odgovorila je i maramicom brisala uplakane oči. - Nemoj me gledati! Znam da izgledam užasno. Želim ti reći... Tako si dobar.

Uhvatila ga je za ruku i žalosno naslonila suzno oko na njegovo lice.

- Razmišljam o tome kako sam zapravo loš - rekao je i utučeno se nasmiješio. - Čini se da postajem sve sličniji službenom detektivu o kakvom čitaš u Sherlock Holmesu. Trčkaram od traga do traga, skačem amo-tamo i cijelo se vrijeme sudaram o zid.

- Došao je tata - rekla je čuvši lupanje vratiju.

Trenutak poslije ušao je Coleman. Jim ga je prestravljeno pogledao. Preko lica nazirala mu se masnica, nos je bio nabubren, a oko podliveno krvlju od udarca.

- Pogledaj jadnog tatu - rekla je dok je gospodin Coleman nešto gundao u bradu.

- Iskreno mi je žao, gospodine Coleman, kad vidim ovo - rekao je Jim, žaleći malog čovjeka, premda ga nije previše volio.

- Ah, ništa, to nije ništa - razdražljivo je gundao Coleman. - Nekoliko dana neću moći na posao. Liječnik kaže da može potrajati nekoliko tjedana dok se ozljede ne izliječe.

- Bennett mi je ispričao što se dogodilo. Da ste barem ulovili onog nasilnika.

- I sam si to želim - naglasio je Coleman. - Dragi moj, dakako, da sam ga barem ulovio. Bio bih ga ubio! S prvom stvari koja bi mi došla pod ruke. Noćas ćemo spavati u hotelu Portland Place - rekao je. - Ozbiljno razmišljam o prodaji kuće. Troškovi idućih nekoliko mjeseci bit će užasni. Zbog poreza na dobit i dodatnog poreza mogu doći na prosjački štap. Čak se moja privatna imovina počela polako topiti.

- Tata - nježno je rekla djevojka - uvjerena sam da Jim ne želi slušati o našim obiteljskim nevoljama.

Jim je čuo kako su se zatvorila ulazna vrata i pitao se, tko li je sada došao.

- Kad bi Walton ... - počeo je gospodin Coleman, kad su se otvorila vrata i ušao je muškarac. Pogledavši ga, svim nazočnima zastao je dah.

Bio je Lawford Collett!

29.

- Odakle vi? - upitao je Jim, pribravši se.

- Rado bih vam ispričao - odgovorio je Collett -

međutim, ne znam ni sam. Znam jedino to da do tamo ima tri sata vožnje i da sam bio na nečijoj jahti. Želim s vama razgovarati, gospodine Coleman.

Ozbiljno je promatrao unakaženo lice svoje stranke.

- Što se dogodilo?

- Kasnije ću vam ispričati - oholo je odvratio Coleman.

- Što znači sve ovo, Collett? Gdje ste bili?

- Oteli su me. Smijem li pušiti?

Iz džepa je izvadio malu zlatnu kutiju za cigarete, otvorio je i izabrao cigaretu takvom pozornošću da je čovjek mogao pomisliti kako je imao više od jedne mogućnosti. Zapalio je i udobno se smjestio u naslonjaču. - Oteli su me - ponovio je - našoj nadasve učinkovitoj policiji uprkos, pokupili su me na cesti, odvezli negdje na obalu, doveli na jahtu i do danas poslijepodne tamo i zatvorili. Brod je imao i radio odašiljač i srećom, znao sam kako djeluje. Na nesreću ili sreću, poruka koju sam poslao, nije smjela doći u svijet.

- Tko vas je zadržao tamo? - upitao je Jim. -

Pretpostavljam da je netko bio na jahti.

- Da, bio je - ozbiljno je odgovorio drugi. - Međutim, ne znam tko.

Jim ga je pomno promatrao. Bio je uvjeren da laže.

- Ne bi li malo razmislili i ispričali tko je tamo bio? - mirno je ponovio Jim.

- Možda kasnije - odgovorio je Lawford Collett, puhnuo oblak dima i promatrao kako se penje prema stropu. - Ovog trena osjećam da moram šutjeti. Nitko ne zna da sam

se vratio. Ni slučajno ne želim sresti nekog od onih prokletih novinara.

- Ako ostavimo one proklete novinare - rekao je Jim - moram vas podsjetiti da barem policiji dugujete neko obrazloženje! Bili smo doista uposleni s vama. Od jednog do drugog kraja države smo proglasili vaš nestanak.

- Pravodobno ću dati izjavu - odgovorio je Collett na svoj usiljeni način. - Trenutačno ne želim i ne namjeravam reći ništa više nego što sam već rekao.

Ukoliko je tako, pitao se Jim, zašto je onda uopće došao na Portland Place? Je li zbog toga što je Coleman bio njegov jedini rođak? Jim je uvidio kako su propale sve mogućnosti da u četiri oka razgovara s Dorom. Dignuo se i ostavio Lawforda Colletta da vuče za nos gospodina Colemana svojim mučnim poluistinama o svojoj dogodovštini.

Premda je Collett žarko želio da njegov povratak ostane u tajnosti, trebalo je obaviti neke službene formalnosti. Stoga su još prije jedanaest sati uvečer gotovo sve novine u Londonu znale da je Collett pobjegao, odnosno da ga je nepoznati otmičar pustio. Kad se oko ponoći vratio u svoj stan, bijesan je ustanovio kako ga pred kućom očekuje najmanje tucet reportera. Pozvao ih je u dnevni boravak i obratio im se en masse.

- Gospodo, mogu vam reći jedino to da me je otela nepoznata baraba, privela me na jahtu i zatvorila u kabinu. Tome ću dodati još jednu uznemiravajuću vijest, da sam neko vrijeme bio čak u lancima. Inače, nisu loše postupali sa mnom i danas poslijepodne su me pustili.

- Gdje se nalazila ta jahta?... Tko vas je oteo?... Recite nešto o radioporuci...

Postavili su mu hrpu pitanja. Lawford Collett je udovoljio njihovoj radoznalosti, ne toliko koliko je mogao, nego točno onoliko koliko je želio.

- Jednom ću vam ispričati cijelu priču - rekao je, ispraćajući ih iz stana - a sada se želim najprije dobro naspavati.

Zatvorio je vrata i zamišljeno se vratio u dnevni boravak. Za nekog tko je želio spavati njegovo je ponašanje bilo nadasve čudno. Dva je sata čistio stol, prelistavao i uništavao papire i kad je napokon, na svoje zadovoljstvo, ispraznio pisaći stol, počeo je pregledavati knjige na policama. Nekoliko njih je odvojio i stavio na dno putne torbe. U sedam ujutro otišao je u svoju kancelariju na Henrietta Streetu. Potanko je pregledao sve papire, za koje je znao da ih je pregledala već i policija. Nekoliko dokumenata je spalio, nekoliko njih je strpao u džep. U pola deset kad se otvaraju banke gospodin Lawford Collett je na minutu točno ušao u London and Birmingham Bank, kimnuo zbunjenom blagajniku i zamolio za razgovor s direktorom.

Razgovor je bio kratak. Na kraju, Lowford Collett je iz džepa izvukao ček na 7300 funti, dignuo ih u engleskoj valuti i pospremio u više džepova. Vratio se u stan i naručio doručak. Kratko je prekinuo izraze dobrodošlice koje mu je upućivao sluga.

- Dajte mi doručak. U jedanaest sati krećem vlakom na kontinent. Svu poštu mi pošaljite u hotel Maurice. Četrnaest ću dana ostati u Parizu.

Doručkovao je i odvezao se u agenciju Cook. Stao je u red među masu koja je čekala na šalteru gdje su prodavali putne karte. Napokon je došao na red.

- Želim putnu kartu za prvi razred za Christianiju preko Hulla, putnu kartu za prvi razred za Munchen via Harwich-

Koeln-Berlin i putnu kartu za prvi razred za Pariz preko Calaisa - rekao je.

Dobio je sve putne karte, platio i vratio se u taksi koji ga je čekao ispred vrata ureda. Oba kovčega stavio je u garderobu na postaji Victoria, a s manjom putnom torbom krenuo u podzemnu željeznicu postaje Metropolitan.

Kupio je putnu kartu za Southend preko West Hama. Od Southenda će vrlo jednostavno istočnom obalom stići do Harwicha. Rano poslijepodne stigao je u Southend. Otišao je briaču, ošišao se i obrijao brkove. Taj zahvat, naočale s rožnatim okvirom i svijetlosmeđe odijelo, posve je promijenilo njegov izgled; malotko ga je mogao prepoznati.

Poslijepodne se vratio u Colchester i ušao na noćni vlak za Ely.

U dva u noći, Jim se umoran i zbunjen vratio kući i pronašao Alberta s telefonskom slušalicom u ruci.

- Čekaju vas, sir.

- Tko?

- Na policiji, sir.

Jim je uzeo slušalicu.

- Je li to gospodin Sepping? - upitao je glas noćnog inspektora. - Upravo smo primili telegram essexške policije. U kupeu prvog razreda pronađeno je tijelo gospodina Lawforda Colletta.

- Tijelo? - upitao je Jim.

- Ubijen je izbliza, prema policijskom izvješću.

Identificirali su ga po prezimenu, zapisanom na traci u unutarnjoj strani šešira, džepove je imao prazne.

Ubojstvo je morao počiniti netko tko je najvjerojatnije sjedio u susjednom kupeu. Najprije je nesretnika ustrijelio i ispraznio mu džepove, a potom tijelo ugurao ispod sjedala. Otkrio ga je putnik koji je ušao u Elyju i sa zaprepaštenjem otkrio krv ispod svog sjedala. Načelnik manje postaje gdje se vlak zaustavio bio je uvjeren da vrata vagona nisu bila otvorena. Dakle, bilo je očito da se ubojstvo dogodilo u blizini postaje, jer šesir mrtvacu po kojem su ga i prepoznali nađen je uz prugu, oko tri kilometra južnije od postaje.

- Očigledno je želio kriomice napustiti zemlju - izvijestio je Jim svoga šefa. - Promijenio je izgled i u Elyju rezervirao sobu na tuđe ime. Collett je svom slugi dao plaću za šest mjeseci unaprijed te mu poklonio sav namještaj, što je pismeno potvrdio. Dva velika kovčega ostavio je na postaji u Victoriji, a sa sobom je uzeo putnu torbu koja je i pronađena uz prugu. U njoj je bila samo odjeća.

- Je li imao nešto novaca?

- Više od sedam tisuća funti - rekao je Jim. - Nestali su. Ovo ubojstvo podsjeća na ubojstvo Parkera. Muškarac je ustrijeljen iz blizine, najvjerojatnije pištoljem koji je opremljen s »Maximovim« prigušivačem; putnici u susjednim kupeima nisu čuli pucjavu. Uvjeren sam da su Colletta pratili od trenutka kada je ujutro napustio svoj stan pa sve do smrti. A promatrač je ujedno bio i ubojica.

- Kupie? - pitao je Bill Dicker koji je očito cijelu noć bio na nogama i izgledao posve iscrpljen.

- Ne želim isticati ime zločinca, ali tvrdim da je onaj tko je ubio Parkera ubio i Colletta.

- Kakvim motivom?

- Podjednakim onome kakvog smo pretpostavljali i u slučaju Parkera - smatrao je Jim. - Collett je bio spreman progovoriti.

Bill Dicker je zazviždao.

- Želite li reći da je Collett bio upleten u Kupijeve svinjarije?

- O tome nema nikakvih dvojbi - mirno je odgovorio Jim. - Usporedite vrijeme u kojem je postao uspješan, i ustanovit ćete kako je prestao biti odvjetnik suda za prekršaje i živjeti od danas do sutra od naknada siromašnih stranaka na Bow Streetu upravo onda kad je Kupie započeo svojim aktivnostima. Odmah iza toga Collett se obogatio; uzeo je nekoliko ozbiljnih stranaka koje su mu osiguravale respektirajući položaj, a među njih ubrajamo i gospodina Colemana. Međutim, cijelo je vrijeme bio Kupijev posrednik. Zar ne primjećujete da je u svim slučajevima kad su plaćale Kupijeve žrtve pregovore vodio Lawford Collett?

- Pa ipak, u jednom slučaju Kupiju nisu platili ništa - napomenuo je Bill Dicker i kimao glavom. - A što kažete na to?

- To je bio Kupijev prvi slučaj ucjenjivanja - odgovorio je Jim - i Lawford Collett je tako vješto obavio posao da je sporna pisma dobio natrag, a da pritom stranka nije platila ni penija, ništa, osim Collettova honorara. I kakav je bio rezultat velikog publiciteta na račun Collettova uspjeha? Svatko koga je Kupie ucjenjivao obratio se Collettu! Prvi je slučaj bila čista reklama koja je ukazivala na bistrog Colletta i njegove sposobnosti u spašavanju ljudi iz Kupijevih kandži. Poslije je svatko tko bi imao teškoće s ucjenjivanjem otišao ravno Lawfordu Collettu i na koncu platio! Collett se očito sukobio sa svojim sukrivcima i želio nestati iz zemlje prije nego dođe do nesreće, a što je još jedan dokaz da je Kupie

očajan. Parkera su ubili zbog toga što je zaprijetio da će progovoriti, a zbog istog je razloga ubijen i Collett.

Jim je puno lakše objasnio Collettov završetak nego što je mogao rastumačiti ničime izazvan napad na gospodina Colemana. Što je više razmišljao o nerazumljivom ponašanju stranca koji je pokucao na vrata na Portland Placeu, to su nedoumice bile jače. Mogao je biti neki luđak ili osoba koja je spram službenika imala nekakav stari dug, ili ga je netko naprosto zamijenio za nekog drugog. Tko? Udarac je bio prilično jak. Jim je opazio kako se Colemanu tresu ruke dok je opisivao napadača. A nisu se tresle zbog bespomoćnog bijesa.

Kad je pala noć, Jim je od svih radiopostaja zatražio da objave poruku, u nadi da će je čuti i tajanstvena jahta na kojoj je Lawford bio zatočenik.

Molimo da se vlasnik ili kapetan jahte, na kojoj je gospodin Lawford Collett nedavno bio gost, u interesu pravde odmah javi Scotland Yardu.

Na taj poziv nije bilo nikakvog odgovora; istini na volju, Jim ga nije ni očekivao.

Kad je poslao poruku, javio se u hotel Portland Place, i pribojavajući se toga, doznao da je Dora posve slomljena i da želi biti sama. Ni otac nije mogao do nje.

- Jeste li uvjereni da Collett ni jednom riječi nije spominjao svoje dogodovštine na jahti? - već treći put tog dana Jim je upitao Colemana.

- Čvrsto sam uvjeren - odgovorio je mali čovjek. Samosvijest i umišljenost su ga napustili. Bio je tek otkrivena slika plitkosti svoje prijašnje ličnosti, gotovo blag i ponizan. Izgledalo je kao da ga više ne uznemiruje ni mišljenje njegovih uzvišenih kolega u ministarstvu, niti

mogućnost da kao svjedok prisustvuje dvjema svakidašnjim saslušanjima.

- Dora i ja smo pokušavali nagovoriti Lawforda da nam se povjeri, međutim, bezuspješno. Znao Colletta, bio je lakomislen i uvijek se izvlačio. Prilikom njegova odlaska nismo bili ništa pametniji nego kad je došao.

- Je li imao neprijatelje?

Coleman je odmahnuo glavom.

- Ne mogu vam reći. Vrlo malo znam o njemu. Bio je dobar odvjetnik i meni je bio od koristi kao i mnogima drugima. Ima li kakvog traga?

Gospodin Coleman je uzdahnio.

- Jadna Dora odbija jelo i piće... Jako ga je voljela - rekao je. - Nema dvojbi da je riječ o Lawfordu!

Napustivši hotel, Jim je jedva primijetio taksi koji je nekoliko stopa od ulaza stajao na pločniku. Udubljen u svoje misli, gotovo nije uočio bijelu ruku koja je provirila kroz prozor i pozvala ga.

- Joan! - začuđeno je viknuo. - Koga vruga radiš ovdje?

- Pratim te. Čekam te već satima. Najprije sam otišla u Scotland Yard, gdje mi je gospodin Dicker vrlo ljubazno kazao da si otišao u hotel. Kako je jadna Dora?

Jim je odmahnuo glavom.

- Bojim se da je teško bolesna - rekao je.

- Trebala bi je posjetiti, međutim, više bih voljela razgovarati s tobom. Ionako Dora ne želi da je smetamo. Hoćeš li je pitati da me primi?

Jim se vratio u hotel i uhvatio Colemana dok je ulazio u dizalo.

- Nikog ne želi primiti - žalosno je ustvrdio Coleman. - Recite Joan da je teško bolesna i liječnik je propisao strogo mirovanje.

Vratio se s viješću i djevojka je glasno odahnula.

- Uđi, Jim, jedino ako nemaš svoj automobil.

Jim je ušao u automobil. - Što te muči i zašto me.

pratiš po Londonu dok sam na službenom zadatku?

- Jim, jesi li ti toliko plemenit ili sam ja luda.

- Vjeruj da sam plemenit - odgovorio je Jim. - Koliko znam ti si posve prisebna.

- Ali, ja to ne mogu primiti, Jim. Moram pronaći posao.

- Primiti što? - upitao je.

- Novac koji si mi poslao.

- Nikakav novac ti nisam poslao. Bog mi je svjedok da se to ne bih usudio. - Nastala je tišina. - Kad si ga primila?

- Danas poslijepodne - odgovorila je. - Stiglo je preporučenom pošiljkom, deset novčanica po sto funti. Oh! - iznenada je uskliknula. - Možda je novac poslao Rex!

- Moguće je da je novac poslao Rex, no svakako nisam ja - rekao je Jim. - Odakle je poslano pismo?

- Iz središta Londona. Naravno, najprije sam pogledala pečat. Glavni poštanski ured u središtu Londona.

- Nije bilo nikakvog pisma ili posjetnice?

Odmahnula je glavom.

- Ništa. Pošiljatelj je neki »J.Smith«, što je sigurno izmišljeno ime. Stoga sam i pomislila da si ti.

- Ljubim te što tako misliš - nježno je rekao Jim - međutim, ne bih si usudio učiniti takvo što. Napokon, već nekoliko tjedana nisam bio istočno od Temple Bara, osim kad sam skoknuo do Tidal Basina.

Nagnula se naprijed i pokucala po staklu. Taksu je skrenuo prema Oxford Streetu.

- Moraš mi reći gdje želiš izaći. Ja idem u Chelsea - rekla je.

- Onda ću izaći u Chelsea - odgovorio je Jim - ja idem istim putem.

Taksi se zaustavio ispred kuće, i muškarac, koji je šetao pločnikom, otvorio je vrata taksija i otišao dalje.

- Ljubazan stranac - napomenula je djevojka, a potom iznenađeno dodala: - Tko je to, Jim? Je li stražar?

Jim joj nije odgovorio dok nije vidio primljene novčanice. U kuverti je bilo deset novih stotinjarki s tekućim brojevima.

- Pričekaj trenutak - rekao je i iz džepa izvadio bilježnicu gdje je zapisao brojeve novčanica koje je Rex podigao u banci. Istog je trena ustanovio da su novčanice iz serije koja je isplaćena Rexu. - Tvoja mala tajna je otkrivena. Poslao ih je Rex - rekao je, pokazavši joj zapis u bilježnici.

Šutke je buljila u novčanice.

- Sretna sam što mi je poslao novac, što misli na mene - napokon je progovorila. - Jim, je li istina da je gospodin Collett ubijen? U večernjim sam novinama pročitala kratku obavijest.

- Istina je - ozbiljno je odgovorio.

- Što znači sve to? - upitala je. - Ima, ima li Rex neke veze s time?

- Vjerojatno Rex i njegov milijun - odgovorio je Jim. - Ukoliko želiš pitati je li Rex ubio Colletta, moj je odgovor »ne«. Lawforda Colletta je ubio netko tko je mislio da ga je Collett izdao.

Tek onda je pitala za čovjeka koji je stražario ispred kuće.

- Nije baš na straži - oprezno je odgovorio - ovdje je za svaki slučaj, ako bi se pojavio netko, tko..., no teško je objasniti.

- Misliš li da sam u opasnosti? - njezin je glas bio čvrst i netremice je gledala u njega.

- Mislim da smo svi u opasnosti - pobjeglo mu je. - Barem dotle dok ne stavimo Kupija gdje mu je mjesto.

- Uistinu misliš da je za sve te strašne zločine odgovoran Kupie?

- U to sam uvjeren - odmah je odgovorio. Nikakve koristi ne bi bilo da joj je lagao, a usto bilo je dobro što je znala kakva joj opasnost prijeti. - Oba muškarca koji su nadzirali tvoju kuću i oni koji su prisluškivali tvoj telefon, nisu to činili iz čista mira. Barem dvojica od njih, lopovi su najgore vrste, revolveraši, koje možeš u tom gradu unajmiti da ljudima utjeraju strah u kosti ako ih već ne ubiju. Jedan od njih je pucao i na mene - nasmijao se, sjetivši se vlastitog iskustva.

- Zašto su promatrali moju kuću?

- Zbog Rexa.

Začudoeno je uzviknula.

- Rexa? Što su željeli od Rexa?

- Željeli su mu spriječiti povratak u kuću. Htjeli su spriječiti da dođe u kontakt s tobom. To je bitno, a istodobno i jednostavno objašnjenje zbog čega su priključili tvoj telefon i promatrali kuću. Nema dvojbi da bi Rexa ubili na kućnom pragu da se dva ili tri dana nakon nestanka vratio. To je rekao i Digger.

- Gdje je sada Rex? - upitala je.

Jim je odmahnuo glavom.

- Ne znam. Ne razumijem čak tajnovitost njegova nestanka. A još manje shvaćam zbog čega se još uvijek sakriva, premda je sigurno znao za ove promatrače. Raspitivao sam se i doznao kako ne promatraju samo tvoju kuću. Vidjeli smo ih i ispred mog stana i vjerojatno je Rex, kada sam ga ugledao s prozora, opazio tu gospodu. Još uvijek postoji mogućnost, doduše, malena, da Kupie i nadalje ustraje i ne dopušta Rexov povratak. Ako sam u pravu, onda će pretražiti sve samo da ga otkrije. Bojim se da ćeš morati još tjedan ili dva podnositi ovo neugodno čuvanje.

Brinula ga je, jer u njegovu se podsvijest uvukao neugodan osjećaj da joj prijeti opasnost. Nije mogao objasniti kakva i odakle će doći, međutim, naslućivao je pakost i očaj koji su pratili sva Kupijeva zlodjela. Ljudi koji ubijaju bez razmišljanja, ljudi koji su ubili čak jednog od svojih vođa, Parkera, neće zazirati ni od toga da ubiju djevojku, bude li im stajala na putu.

Kupie izmišlja i pravi novi plan. Sada više nije bio pisac anonimnih pisama, nego nešto daleko zloslutnije. Jim je glasno razmišljao kad je progovorio:

- Mislim da Kupie neće napisati više ni jedno pismo.

- Zašto - iznenađeno je upitala.

- Jer je postigao svoj cilj. Odlučio je dobiti milijun tvog brata i dobio ga je.

Promatrala ga je otvorenih ustiju.

- Misliš ozbiljno? - upitala je kad je shvatila značenje njegovih riječi.

- Da, najozbiljnije. Nema drugog obrazloženja zbog čega se Rex i nadalje krije.

Želio ju je upitati ima li u kući kakvo oružje, međutim, nije je želio uplašiti. Umjesto toga našao je izgovor da porazgovara sa slugom, muškarcem srednjih godina. To je učinio dok je djevojka otišla gore. Jim ju je poslao tražiti kuvertu u kojoj su došle novčanice.

- Hvala, sir, što ste me upozorili - mirno je rekao muškarac. - Nisam uopće iznenađen, jer otkad je nestao gospodin Rex, znao sam da će doći još veći problemi. U kući imam vojnički revolver, a vrata imaju alarmne uređaje. U koje bi vrijeme mogli doći, ako će uopće doći?

Jim je riskirao najavu.

- Između ponoći i tri ujutro - odgovorio je. - Poslije je presvijetlo, a prije toga ste još na nogama.

- Vrlo dobro, sir - odlučno je rekao sluga. - Neću ići u krevet prije tri ujutro. Gospođici Walton ću morati nekako rastumačiti.

- Možete joj reći kako sam vas molio da ostanete budni do tri, jer će možda sa Scotland Yarda poslati kurira.

Na kraju je to ispričao djevojci i smiren otišao.

Bude li Kupie napadao, to će zasigurno učiniti munjevito. Ako je imao nekakav plan s djevojkom i njezinim životom, neće više dugo oklijevati.

Jim je legnuo i ponovno ustao. Telefonirao je u Yard i naručio pojačanje straže ispred kuće na Cadogan Placeu. Ta je sigurnosna mjera bila opravdana, međutim, prekasno.

Sluga Philip je primjetio kako drijema uz knjigu. Dignuo se sa stolca, u kojem je napola drijemao, napola čitao, protegnuo se i zijevnuo. Pogledao je na sat. Bilo je pola dva. Upalio je plinski štednjak i pristavio čajnik. Potom je tiho otišao iz kuhinje i drugi put obišao kuću; zaustavio se i pregledao vrata i prozore. Ništa sumnjivo nije primijetio, osim snopa svjetla koji je krajičkom oka uhvatio na velikom prozoru u hodniku na prvom katu. Naglo se okrenuo, međutim, svjetlo je nestalo. Mislio je kako mu se privida, vratio se u kuhinju i natio čalicu čaja. Osim ravnomjernih otkucaja sata u hodniku, ni jedan jedini šum nije remetiо тишину. U kući je bilo, dapače, tako mirno i tiho da je čuo čak otkucaje francuskog sata u primaćoj sobi.

Tijekom večeri, dvaput je pogledao kroz prozor u zamračenoj blagovaonici. Vidjevši muškarca koji je stražario ispred kuće, smirio se. Iznenada, obuzeo ga je osjećaj nevjerojatne usamljenosti, postao je nervozan. Ostavio je napola praznu šalicu te po kratkim stubama kroz hodnik ponovno prešao u salon i krišom pogledao na ulicu. Detektiva nije bilo. Vjerojatno je, pomislio je Philip, otišao iza ugla. Suosjećao je s njime, jer na vlastitoj je koži osjetio kako užasno zamorno može biti stražarenje.

Minute su tekle, a od detektiva ni traga ni glasa. Razmišljao je da li da otvori vrata i pogleda van, međutim, oklijevao je. Bilo je petnaest minuta do dva. Polako je krenuo natrag prema kuhinji s rukom na revolveru koji mu je bio u džepu sakoa. Bio je na pola stubišta kad se zaustavio. Svjetlo u kuhinji ugasilo se i osjetio je propuh koji je mogao dolaziti samo kroz otvorena kuhinjska vrata.

Izvukao je revolver iz džepa i otkočio zatvarač. Potom se prikrao do kuhinjskih vrata, pokušavajući pritisnuti prekidač. Čuo je komešanje. Namjeravao je odskočiti, ali bilo je prekasno. Nešto ga je udarilo po glavi i pao je kao pokošen. Tamna silueta koja ga je bacila na pod, dignula ga je i odnijela u kuhinju.

- Uguraj mu maramicu u usta i zaveži mu ruke - naredio je muškarac.

Joan je te noći loše spavala. Uznemirilo ju je Jimovo upozorenje ili je bila možda kriva užasna sparina. Pokušavala je čitati; zagasila je svjetlo ali san joj nikako nije dolazio, osjećala je kako je peku oči.

Prozor nasuprot kreveta bio je pritvoren; kad je u pola dva nježan vjetar protjerao zagušljivost, oči su joj se zatvorile i gotovo je zaspala, kad je začula škripanje daske ispred njezinih vrata. Odmah se razbudila i ustala. Srce joj je divlje kucalo. Tiho je pošla prema vratima i položila ruku na kvaku. Nikakav drugi šum nije čula, međutim, iznenada joj se od užasa sledila krv u žilama. Osjetila je kako se kvaka miče. Srećom, vrata je uvijek dobro zaključavala. Začula je šaptanje.

- Tko je? - upitala je trudeći se da sačuva miran glas.

- Philip, gospođice - šapnuo je netko. Primila je za ključ i iznenada odmaknula ruku kao da se opekla. Philip ne bi pritisnuo na kvaku prije nego bi pokucao.

- Pričekajte trenutak, Philip - rekla je. Nastojala je da glas ne izdaje užas kojeg je osjećala. - Obući ću ogrtač.

Najprije je upalila svjetlo i pošla prema krevetu te se počela oblačiti. Ruke su joj drhtale tako jako da je jedva zakopčala haljinu; muškarac ispred vratiju očito je gubio strpljenje, napokon je upitao:

- Kako dugo će to trajati, gospođice? Važno je.

- Odmah ću, Philip - odgovorila je.

Skupila je svu snagu i gurnula mesingani krevet ispred vrata. Tog trenutka je udarilo i vrata su se zatresla. Pokušali su provaliti. Uznemireno se okretala po sobi tražeći neki alat; na toaletnom stoliću je ugledala veliko, srebrno ručno ogledalo. Zgrabila ga je i kad je kroz probijeno vratno krilo provirila muška ruka, uhvatila je ključ i svom snagom počela udarati po zapešću. Začula je bolan uzvik i ruka se povukla.

Od Philipa nije očekivala pomoć. Naime, znala je da joj ne može pomoći, jer inače se to ne bi ni dogodilo. Začula je vrisak koji je dolazio iz gornjeg kata. Probudila se služavka. Čula je muškarca ispred vrata: - Gurni vrata s ramenom.

Brava je popustila, ali krevet je zadržao vrata. U tom trenu se dolje začulo divlje kucanje. Netko je pokušavao ući u kuću. Začula je iznenađen uzvik drugog muškarca.

- Siđi dolje i sredi ga - prošaptao je. Joan je odahnula na nekoliko trenutaka. To je iskoristila i između toaletnog stolića i kreveta ugurala još i stol.

Tko je kucao? U trenutku se sjetila da je došljak, tkogod je bio, u opasnosti. Otvorila je vrata i viknula.

- Čuvajte se. Netko silazi dolje i želi vas... uloviti.

Nije se mogla sjetiti bolje riječi.

- Jeste li vi, gospođice Walton? Nešto nije u redu? - viknuo je muškarac ispred kuće.

- Da, da, molim... Netko želi provaliti u moju sobu...

Tog trena začuo se zvižduk policijske zviždaljke.

Zvižduk je čuo i muškarac ispred njenih vrata. Opsovao je, a potom je čula topot njegovih čizama kad je jurnuo niz stube. Nije se usudila poći za njim da bi otvorila vrata policiji.

Na toaletnom stoliću ležala je torbica. Sjetila se da je u jednom od pretinaca ključ od glavnog ulaza. Dršćućim rukama ga je izvadila, nagnula se kroz prozor i ponovno viknula.

- Bacit ću vam ključ.

Vidjela je tamnu siluetu koja je izašla ispod trijema na pločnik. Čulo se zveckanje ključa kad je pao na pločnik, a zatim:

- Imam ga - rekao je muškarac.

Pet minuta poslije, dršćući od glave do pete, gurala je krevet kako bi mogla pustiti policajca.

Bio je to detektiv Scotland Yarda. Namrštenim čelom saslušao je kratku, zbunjujuću priču.

- Ispred kuće je stajao stražar. Jeste li ga vidjeli ili čuli? - pitao je.

- Ne, ne znam... nikog nisam vidjela - odgovorila je.

Bila je mrtvački blijeda i on je užasno pomislio kako će se svaki tren srušiti, pa joj je natočio čašu vode. Međutim Joanina je odlučnost prevladala slabost.

- Moramo pronaći Philipa - rekla je - mislim slugu. Znam da nije otišao spavati, jer mi je rekao da će biti na nogama do tri za slučaj ako nazove kapetan Sepping.

- Idem vidjeti dolje.

- Smijem li s vama? - nervozno je upitala. - Znam da više nema opasnosti, ali voljela bih ići s vama.

Zaustavio se u hodniku i na brzinu pretražio mali dnevni boravak i blagovaonicu pokraj njega; zatim se stubama spustio prema kuhinji. Nije ni ušao kad je začuo Philipovo jecanje.

- »Močuga« - kratko je rekao. - Kupie uvijek upotrebljava močugu. To je znakovito.

Tu riječ nije nikada čula, ali shvatila je njezino značenje. Detektiv je podignuo onesviještenog muškarca, posjeo ga na stolac i hladnom mu vodom smočio lice. Philip je, napokon, otvorio oči i preplašeno gledao sad jednog sad drugog.

- Hvala Bogu da ste spašeni, gospođice! - uzdahnuo i ponovno se onesvjestio.

Odvukli su ga na kauč u njegovoj sobici, a detektiv je otišao telefonirati. Vratio se za nekoliko minuta.

- Telefonska žica je prerezana - rekao je. - Poslao sam policajca po liječnika.

Do tog su se trenutka na pločniku ispred kuće skupila već četiri uniformirana policajca i jedan od njih otišao je po Jima Seppinga. Mladi je muškarac otvorio vrata. Instinktivno je znao da je to zbog Joan. Stražar mu je ukratko ispričao što se dogodilo. Jim se naglo odjenuo i došao na Cadogan Place prije nego je sluga ponovno došao svijesti.

- Što se dogodilo sa stražarom? - pitao je detektiva koji ga je dočekao na vratima.

- Pronašli smo ga u blizini, sir. Netko ga je udario s leđa.

Pregledao je kuhinjska vrata. U vrata su bila urezana dva okrugla otvora, kroz koje su mogli otvoriti zaponac.

- Baš ništa nisam čuo - prigovarao je Philip, koji se oporavio, pa je mogao ispričati svoju priču. - Kako su mogli to učiniti, nevjerovatno.

Jim uopće nije bio iznenađen. Poznavao je korišteni alat, onaj bešumni rezač drveta, sastavni dio opreme svakog modernog provalnika.

Bio je u pravu. Kupie nije gubio vrijeme. Mogao je samo nagađati što je kanio učiniti s djevojkom.

- Ovdje nije ništa želio učiniti, inače bi pucao kroz vrata - rekao je. - Mogao te lagano pogoditi.

- A što je onda namjeravao? - upitala je djevojka.

- Želio te odvesti negdje drugdje i zadržati te kao taoca, da...prokletstvo! Znam! Bila bi mamac kako bi Rexa natjerali da izađe iz skrovišta!

Na ovu je pomisao došao tog trenutka i bio je uvjeren da je u pravu. Kupijeov je bijes rastao iz sata u sat, a uzrok je bio nestanak Rexa Waltona.

Počelo je svitati dok se vraćao kući. Ovoga puta ostavio je u kući dva policajca. Znao je da Kupie još nije odigrao svoju posljednju kartu.

Ovaj posljednji i dosad najdrskiji napad nikako nije bio i zadnji pokušaj tajanstvenih snaga protiv kojih se borila policija. Pokušaj otmice Joan Walton označio je početak novog terora, jer, događaji koji su naglo uslijedili, u nekim su slučajevima bili podjednako drski i nerazumljivi.

Idući su dani za Jima Seppinga bili dani teškog duševnog pritiska. Tih dana nije viđao ostale učesnike u toj čudnoj i stravičnoj drami koja se događa u srcu Londona, međutim, telefonski su ga obavještavali o Dorinom zdravlju. Sljedećeg je jutro osjetio stanovito zadovoljstvo, saznajući da se Dora oporavila, digla iz kreveta i da će otputovati u Marlow.

Prva saslušanja u istrazi ubojstava Parkera i Lawforda Colletta bila su čista formalnost. Policija je zamolila za odgodu od četrnaest dana kako bi sakupila nove dokaze.

- Što uopće znači - napomenuo je Jim - bilo kakav dokaz!

- Usput, dobio sam Kupijevo pismo - rekao je Dicker. - Poručuje neka se ne petljam u taj slučaj; papir je jednak, ali rukopis nije. Pretpostavljam da ste i vi primili takvu prijateljsku poruku?

Jim se tiho nasmiješio.

- Prošlo je toliko vremena da sam gotovo zaboravio - odgovorio je. - Mislim da će Kupie odsad pisati još samo takva pisma.

- Držite li da je prestao s ucjenjivanjem? Vjerojatno ste u pravu - zamišljeno je rekao Dicker. - Međutim, nije pametno najavljivati što će učiniti u budućnosti.

Poslijepodne se zbio neugodan događaj, naizgled posve svakidašnji, međutim, prema Jimovu mišljenju bio je vezan s ozbiljnim zločinima koji su se dogodili pod okriljem Kupija. Žena koja je bila domaćica kod Colemanovih, skinula je zastore u sobi gdje se dogodio zločin te ih zajedno s drugim stvarima koje je trebalo očistiti složila u kutiju i telefonirala Chiswickovoj čistionici da dođu po njih. U pola pet je na Portland Place došao kamion. Vozač je odnio kutiju, stavio je u kamion te nastavio vožnju. Naposljetku, došao je na Richmond gdje je trebalo preuzeti i posljednje stvari. Obično je s njime bio i momak koji je čuvao kamion. Međutim, momka je poslao po paket na Richmond Terrace, dok je on otišao po robu u hotel. Po povratku kamiona na Twickenham, otkriveno je da nedostaje jedna kutija. Pregledali su popis, i vozač je ustanovio da nedostaje Colemanova.

Krađu su prijavili richmondskoj policiji. Prilikom istrage lokalni su policajci doznali od nekog prolaznika da je uočio automobil koji je pratio kamion čistionice; izašao je vozač, skočio na kamion i vratio se s kutijom. Kutiju je predao drugom muškarcu, mornaru, prema opisu svjedoka; potom je automobil otišao. Upitali su i vozača kamiona, taj se sjetio kako ga je cijelim putem po Londonu pratio velik automobil marke »spanz«.

Taj bi događaj, doduše, mogli i zanemariti kao posve nevažan, naime, ne prođe ni jedan dan bez krađa. Ali, mali se kradljivci ne voze u velikim limuzinama. Sljedećeg je jutra Colemanov sluga Bennett poslao u Marlow paket.

U njemu su bile knjige koje je molila Dora. Bennett ih je složio u kutiju te je taksijem poslao na postaju Great Western. Platilo je i troškove prijevoza putničkim vlakom za Merlow. Kutiju su u Maidenheadu prenijeli na sporednu prugu i ostavili je na peronu zajedno s drugom prtljagom.

Zatim su je ukrkali u teretni vagon lokalnog vlaka te je ponovno pretovarili u Bourne Endu. Ovaj su je puta stavili u prazan vagon na kraju vlaka. Po dolasku u Marlow, kondukter je otišao u vagon po kutiju i na svoje iznenađenje opazio da ju je netko otvorio. Knjige su ležale razbacane po podu. Usljedili su dokazi. Održavatelj pruge primijetio je muškarca srednjih godina s naočalama kako se penje prema teretnom vagonu kad je vlak kilometar i pol odmakao od postaje u Bourne Endu.

Treći događaj bio je puno ozbiljniji i tog su prijavili Scotland Yardu. Gospodin Coleman naručio je svom slugi da na željezničku postaju Paddington odnese malu putnu torbu u kojoj je bila odjeća, pidžama i pribor za brijanje, jer je namjeravao krajem tjedna otići u svoju seosku kućicu. Automobil je bio u Marlowu, stoga je Bennett, inače sportski tip, odlučio otići pješice. Torba nije bila preteška. Smračilo se, premda je zalazak sunca još uvijek krasio nebo. Na ulici nije bilo puno ljudi, jer, bilo je vrijeme kad su ljubitelji zabava još po kazalištima.

Na početku Portland Placea bio je od ceste ograđen vrt, u obliku polumjeseca, privatno vlasništvo žitelja Portland Crescenta. Prešao je ulicu i kretao se duž vrtnje ograde. Kad je došao do ulaza koji vodi na privatni posjed, vrata su se iznenada otvorila, netko je zgrabio torbu i u lice mu bacio amonijakom natopljenu spužvu. Amonijak ga je na trenutak omamio i dok se ponovno oporavio i potražio policajca, njegov je napadač nestao.

Postojala je mala vjerojatnost da su ga pratili i da je krađa bila planirana. Napadač je, naime, čekao u vrtu i da Bennett nije prešao cestu, muškarac bi mu vjerojatno došao u susret.

Torba je kasnije pronađena u vrtu, sadržaj je bio razbacan po zemlji. Svi ti događaji utjecali su na Jimovu

radoznalost, stoga je posjetio Colemana koji je još uvijek stanovao u hotelu, ali je većinu večeri provodio kod kuće.

- Ne razumijem - zlovoljno je rekao Coleman. - Već mi je dojadilo neprestano zvati policiju.

- Je li u torbi bilo nešto vrijedno?

- Baš ništa - odgovorio je Coleman. - Ništa.

- Čudno - rekao je Jim po stoti put otkad je preuzeo taj prokleti slučaj. - Nikad dosad nisam nabasao na tako prepređenog kradljivca. Vaš sluga ne bi mogao prepoznati tog tipa koji ga je napao?

Gospodin Coleman je odmahnuo glavom.

Jim je pregledao torbu i njen sadržaj. Ustanovio je kako u Colemanovoj garderobi zasigurno nije bilo ništa što bi potaklo i najočajnijeg lopova.

Uz sve ove događaje, neočekivano ga je posjetila Joan. Tog je jutra primila pismo sa žigom Marlowa. Prepoznala je Dorin rukopis.

Draga moja, zašto ne bi došla na nekoliko dana kod mene i pomogla mi prevladati strašne misli. Marlow je divno mjestašce, vrlo mirno i vrlo dosadno. Kuća se nalazi pokraj rijeke. S prozora imam krasan pogled na nju. Imamo i simpatičan mali čamac. Zar te to ne privlači? Tata je zaposlio dva hrabra vrtlara, koji bi svladali čak i Kupija, a to je važno. Pokušavam zaboraviti smrt jadnog Lawforda i strašan Parkerov završetak. Nije mi lagano. Tata će vjerojatno dolaziti preko vikenda, ali obećavam ti da te neće gnjaviti s onim dosadnim gospodarskim temama. Molim te, dođi!

Jim je pročitao pismo.

- Nisam baš oduševljen da ideš tamo - rekao je. -

Mislim da ti ne trebam naglašavati kakve su tamo mogućnosti da te čuvamo. Dok si na području

metropolitanske policije mogu ti jamčiti sigurnost; ali kad dođeš na područje buckinghamshirske policije, bit će teško.

Bila je razočarana i tvrdoglava.

- Moram iz Londona - rekla je. - Kuća me nervira.

Jim je shvaćao njezin razlog.

- Napose, Dora ima dva hrabra vrtlara, stoga mi ne prijeti opasnost. Molim te, smijem li otići?

Jim je nesvjesno prihvatio položaj njezina čuvara i povjerljivog savjetnika, ulogu koja mu nije bila nimalo mrska.

- Mislim da možeš otići - nerado je pristao - premda ćeš s time povećati moje brige. No dobro, ne mislim baš tako - dodao je vidjevši izraz njezina lica. - Samo sam sebičan. Otiđi, mislim da će se Dora radovati.

Riverside je bio od kamenja i drveta izgrađen bungalov, na brežuljku obraslom lozom. Zapravo i nije bio u Marlowu nego kilometar i pol od mjestašca što se Joan posebice svidjelo. Dora ju je dočekala na postaji. Izgledala je puno bolje nego je Joan očekivala. Krenule su preko trošnog mosta, dugačkom seoskom cestom koja je vodila u Riverside.

Bungalov je s ceste zaklanjalo mnoštvo borova. Kućica je bila lijepo namještena, sobe su bile velike i prozračne. Joan se sjela u dubok bambusov naslonjač u svojoj prostranoj spavaonici koja je mirisala na svježe ubrano poljsko cvijeće. Prvi put nakon više tjedana osjećala je spokoj. Francuski je prozor gledao na balkon iznad trijema i bio je ukrašen cvijećem. Nagnula se preko ograde i ugledala dva stupa koji su držali balkon. Palo joj je na pamet kako bi puno lakše pobjegla odavde nego iz svoje sobe na Cadogan Placeu. Tiho se nasmiješila.

- Živci, draga moja - rekla je.

Preodjenula se i pridružila Dori na livadi koja se spuštala prema vodi. Usporedno s brežuljkom protezao se dugačak, uski otok koji je zaklanjao pogled na rijeku.

- Ovdje je spremište za čamce. Zapravo, to nije pravo spremište - nasmiješila se Dora. - To je tek krov iznad vode. I ovdje je čamac, pokazat ću ti kako se vozi.

Sat vremena mlada je gošća svladavala tehniku vožnje čamcem. Dora više nije bila žalosna, bila je ponovno vesela i razigrana kao nekada. Ni ona ni gošća nisu spominjale tragedije sve dok poslije večere nisu sjele u velik dnevni boravak. Noć je bila hladna i u otvorenom kaminu je gorjela vatra.

- Jesam li ti ispričala da me Lawford želio vjenčati? - neočekivano je upitala. Među prstima je držala upaljenu cigaretu i odsutno gledala u vatru.

- Ah, koliko se ljudi već željelo vjenčati s tobom? - pitala je Joan i zgrozila se nad vlastitim bezobrazlukom.

- Pa, dosta - nejasno je odgovorila Dora. - Neki te muškarci takvom lakoćom zamole za ruku kao što bih te ja pozvala na večeru. Drugi su pak vrlo poduzetni prilikom udvaranja! Vjerojatno imaš i ti takva iskustva.

Pogledala ju je i Joan je pocrvenjela.

- Ne, nitko mi još nije ozbiljno udvarao - odgovorila je.

- Mislim da će jednog dana to učiniti Jim - tiho je rekla Dora; Joan je promijenila temu razgovora.

- Zašto razmišljaš o Lawfordu?

- Jednostavno sam razmišljala o njemu - odsutno je odgovorila Dora. - Voljela sam ga. Nikad se ne bih mogla vjenčati za njega, premda je bio vrlo plemenit. Joan, znaš li što je najstrašnije što se čovjeku može dogoditi?

Joan je odmahнула glavom.

- Ako postaneš rob svog vlastitog hobija - odgovorila je Dora - a primoran si nastaviti igru. U početku je izgledalo

vrlo zabavno i uzbudljivo, međutim, dođe vrijeme kad poželiš sve to skupa ostaviti. I onda shvatiš da si ukliješten. Uh, kakav teret i dosada!

Joan ju je zaprepašteno gledala.

- Tebi se zavrtilo u glavi, Dora. O čemu pričaš?

- Ah, samo sam razmišljala - rekla je Dora, bacila cigaretu u vatru i iznenada ustala.

Međutim, Joan nije odustala.

- S kime si se igrala? Valjda ne s Rexom? S njime si namjeravala ozbiljno, Dora?

Djevojka je polako kimnula.

- Da, s njime sam namjeravala ozbiljno. Nisam ni znala koliko ozbiljno, dok...

Svoje prevrtljivo raspoloženje ponovno je izrazila iznenadnom promjenom teme.

- Sjećaš li se djevojke s kojom se želio vjenčati Rex prije nego... znaš? Edith... Ne znam kako se zvala.

- Da, bila je ubijena - rekla je Joan. - Namjerno kažem 'ubijena', jer bilo je stravično što je učinio taj prokleti Kupie. Pisao joj je da zna njezinu tajnu. Jadna Eddie!

- Jadna Eddie! - gotovo je nesvjesno ponovila Dora.

- Jadni Lawford!... Jadni Parker!... žrtve nezajažljive pohlepe.

- Kupijeve?

Dora je uzdahnula.

- Ne znam - kratko je odgovorila.

Joan joj je zatim postavila pitanje, koje joj je češće dolazilo na pamet.

- Gdje si išla u školu, Dora?

- Nikad nisam išla u škole - glasio je iznenađujući odgovor. Barem ne poslije navršene desete godine. Posve sama sam se naobrazila. Zabavit ću te ako ti kažem kakva sam tupoglavka. Smatram da naobrazba, barem što se žena

tiče, počinje i završava sposobnošću lijepog pisanja. Zasigurno su potrebne i druge spretnosti, međutim, njih pokupiš usput. Kina u zemljopisnoj čitanci nije Kina, kakvu ugledaš ujutro, kako se u moru njišu sampani, dok sunce obasjava bijele kuće i zelenu travu na obali. A povijest postane istinita tek onda kad uđeš u Wenstminster Abbey.

- Ali, tvoj je otac zasigurno...

Dora je odmahнула glavom.

- Moj otac nije uvijek bio bogat - rekla je. - Nije mu uvijek bilo toliko stalo do mene kao sada - dodala je sa smiješkom. - Joan, hajde na spavanje. Možeš i glasno hrkati, nitko neće provaljivati u tvoju sobu. Žao mi je zbog onog užasnog događaja.

Joan joj je ispričala što se dogodilo na Cadogan Placeu.

Spavala je upravo tako dobro kao što je to priželjkivala Dora. Kad se ujutro probudila, Dorina je sobarica upravo stavljala predivan porculanski servis uz krevet.

- Gospođica Coleman je otišla na rijeku, madam - rekla je. - Poručila je neka vas ne budim prije deset.

- Je li već deset? - pitala je Joan i sjela.

Dok je stigla na livadu, ugledala je Doru kako čvrstim zamasima vesla prema malom zaljevu. Odložila je vesla i skočila na kopno.

- Da si ranije ustala, otišle bi plivati - rekla je. Joan je šutke buljila u nju.

- Što si učinila s licem? - upitala je.

Blijeda je djevojka pocrvenjela.

- Ah, ništa posebno - odgovorila je. - Na jednom od otočića iskrcala sam se i spotaknula.

Joan nije više ispitivala. Međutim, znala je da modrica na Dorinom licu nije bila posljedica pada. Naime, kad je

pocrvenjela, trag šake na njezinom licu postao je posve jasan.

Joan nije više spominjala masnicu na licu djevojke, nego je krenula oko zaljeva kako bi izbjegla pogled na nju. Dora je barem naizgled bila istog raspoloženja. Otišle su zajedno na ručak u Henley, popile čaj i prije mraka vratile se kući, upravo u vrijeme večere. Kad je, napokon, kriomice pogledala modricu, opazila je kako se Dora debelo napudrala, što inače uopće nije činila.

- Sutra ili prekosutra dolazi tata - rekla je kad su ponovno sjedile u udobnim naslonjačima ispred kamina. - Nazvao me danas poslijepodne. Tvoj Jim i onaj visoki muškarac, kako se zove... Dicker, ponovno su mu dosađivali ispitivanjem. Svjesna sam da je to nužno, ali jadan se tata vrlo brzo uznemiri.

Što je vrijeme više odmicalo, Dorina je krinka veselosti postajala sve tanjom. Postala je nervozna i trzala se na svaki šum. Joan ju je zatekla kako saginje glavu i napeto osluškuje. Pitala je što je čula.

- Mislim da je rijeka. Potreban mi je čitav tjedan da bih se privikla na šum vode - odgovorila je. - Bojim se da nisam tako sjajna sugovornica kao što se pretvaram da jesam - dodala je žalosnim glasom.

Joan je uzela knjigu i pokušavala čitati; domaćica ju je željela imitirati. Međutim, ako je tiskana stranica bila beznačajna za Joan, bila je posve prazna za njezinu drugaricu. Joan je kriomice pogledala Doru, prenerazivši se njezinim izgledom. Možda je tome bio kriv odsjaj svjetla, no Joan se činilo da je Doru Coleman iznenada uhvatila panika. Odsutno je buljila u vatru i čvrsto stiskala zatvorenu knjigu, usne su joj bile poluotvorene i ubrzano je disala.

- Nešto nije u redu? - uznemireno je pitala Joan. Dora se trgnula kao da se probudila iz dubokog sna.

- Ne znam. Razmišljala sam - odgovorila je.- Dođi u moju spavaću sobu, ideš, Joan?

Ustala je i uhvatila djevojku pod ruku.

- Živci - rekla je, kad su se polako penjale stubama. - Sva ta uznemirenja loše djeluju na mladu i osjetljivu ženu, opis koji odgovara tebi i meni.

Dora je odvela Joan u svoju spavaću sobu. Bila je jednostavnije opremljena nego ona koju je namijenila gošći. Uz zid između dva prozora stajao je velik писаći stol. Dora je najprije zatvorila žaluzine i navukla zastore. Potom je iz ladice писаćeg stola izvukla kratkocijevni pištolj.

- Jesi li ikada upotrebljavala nešto slično? - upitala je patvorenom bezbrižnošću.

Joan je kimnula glavom.

- Da, Rex me naučio pucati dok sam bila još sasvim mala. Zašto?

Dora je izvukla šaržer i ponovno ga potisnula natrag. Izgledala je zadovoljno.

- Metak je u cijevi, a još devet ih je u šaržeru - rekla je. - Znaš li kako djeluje sigurnosni zatvarač? Sada sam ga otkočila.

- Kog li vraga...? - počela je Joan.

- Samo živci. Osjećam da si noćas puno prisebnija nego ja, stoga ti posuđujem svog malog anđela čuvara. Dođi.

Stavila joj je ruku preko ramena. Otišle su u Joaninu spavaću sobu. Dora je ponovno zatvorila žaluzine i navukla zastore.

- U ovoj je sobi odlična ventilacija, stoga ne treba otvarati prozore, osim ako nisi strastvena obožavateljica svježeg zraka. Na tvom mjestu, ja bi ih još zaključala - rekla je.

- Ali, zašto? - brzo je upitala. - Zar nešto nije u redu?
Dora je odmahнула glavom.

- Ne znam da nešto nije u redu, osim svega -
proturječno je odgovorila. - Nervozna sam. Bit ću mirnija
budem li znala da je u kući barem jedna osoba koja nije
histerična.

Revolver je položila na toaletni stolić.

- I sada, draga, laku noć. Srdačno ju je poljubila. -
Zaključaj vrata, jer... no, vjerujem u zaključavanje vrata, ti
ne? Služavke imaju naviku doći u najnezgodnije vrijeme -
neuvjerljivo je dodala.

Joan ju je ispratila do vrata, zatvorila ih, i nakon
kratkog oklijevanja okrenula ključ u bravi.

Kad je ostala sama, sjela je, pokušavajući shvatiti
Dorino čudno ponašanje. Je li doista smatrala da se može
ponoviti strašan događaj s Cadogan Placea? Uzela je pištolj i
radoznalo ga promatrala. Nikad ne bi pomislila da Dora ima
takvo oružje. Izgledala je tako nježno, miroljubivo, i tako
daleko od životnih nevolja. Pa ipak, ovo joj je oružje davalo
neizmjeran osjećaj sigurnosti. Položila ga je na noćni
ormarić i tiho se nasmiješila zbog melodramskog položaja.

Pet minuta poslije toga legla je i odmah zaspala.
Probudila se tek onda kad je netko udario u jednu od noga
kreveta. Škripanje ju je posve probudilo. Sjela je. U sobi je
bilo mračno kao u rogu, baš ništa nije vidjela. Znala je tek to
da je netko u sobi. Čula je tiho disanje.

Na trenutak su je prošli srsi, a onda se sjetila na pištolj
i pružila rukom. Opipala ga je i prstima obujmila dršku.

- Ne palite svjetlo, pokajat ćete se - rekao je duboki
glas kod donjeg dijela njezina kreveta.

- Tko ste vi? - pitala je.

- Dižite se. Vas hoću - ponovno je progovorio. U očajnom strahu otkočila je sigurnosni zatvarač i grčevito pritisnula okidač.

Dva su pucnja odjeknula gotovo kao jedan. Čula je zveckanje stakla i prestrašen uzvik muškarca. U trenu se digla iz kreveta, odmaknula zastore i otvorila francuski prozor, koji je vodio na balkon.

Nije ni bila svjesna što čini; u prsima je osjetila strah koji se riječima ne može opisati, strah, koji je ugušio sav razum. Okrenula se i ispružila ruku s pištoljem.

- Ubit ću vas ako mi se približite - dahnula je.

Potom je kao strijela skočila preko ograde i spustila se po drvenom stupu. Špranje su joj raskrvarile ruke, ali pištolj je čvrsto držala.

Kamo da ide? Mogla je pričekati u sobi da dođe pomoć, međutim, nije se osudila više ni sekundu ostati u nazočnosti onog strašnog muškarca.

Marlow je kilometar i pol udaljen. Bio je još mrak, premda se na istoku već nazirala zora. Sjetila se čamca. Bosa je trčala preko livade do spremišta za čamac. S užasom je otkrila kako je lokot na lancu zaključan. Skočila je u čamac. Cijelo se vrijeme osvrkala prema livadi hoće li progonitelji za njom; pretpostavljala je kako se napadač neće baš ravnodušno pojaviti pred razjarenom djevojkom, naoružanom automatskim pištoljem.

Udarila je lanac i lokot je popustio. Najprije je pomislila kako se dogodilo čudo, a zatim se sjetila kako je sama vezala čamac kad se s Dorom vratila iz Henleya i zaboravila je pitati za ključ. Lanac je pao u vodu, povukla je ručicu i motor je proradio. Bila je upravo na viru rijeke, a visoki brijeg otoka zatvarao joj je put. Okrenula se, želeći pramac čamca okrenuti prema rijeci. Tada je opazila kako se dvije siluete približavaju spremištu za čamce. Prvog je

prepoznala kao jednog od hrabrih vrtlara. Zasigurno su čuli zvuk motora i jedan je viknuo:

- Vratite se! Nećemo vam ništa.

A potom... Plop!

Primijetila je bljesak i metak joj je gotovo podigao kosu na čelu. Ali pucanj se nije čuo, tek mekani, prigušeni zvuk. Ponovno je povukla ručicu, okrenula kormilo i čamac je krenuo prema mirnijem dijelu uz otok. Jednom je dotakla plitko dno i bojala se da će se čamac prevrnuti.

Pratili su je. Čula je udaranje vesala njihovog čamca, a njezin se nikako nije htio brže kretati. Ispraznio se akumulator! Dora je upozorila kako ga ujutro treba napuniti.

Kroz šipražje probila se na otvorenu rijeku i krenula nizvodno; motor se jedva okretao. Da barem sretne riječnu policiju, a što ako je ovdje uopće nema? Primijetila je da se približava ustavi; očajno je pomislila kako je tamo mogu i uhvatiti. Međutim, gdje je ustava tamo je i čovjek koji je diže i spušta. Pomisao na to i činjenica da u pištolju ima još osam smrtonosnih metaka, smirili su je.

Čamac joj se sve više približavao, a zatim...

- Bum!

Bacilo ju je na lice. U panici nije pozorno gledala gdje plovi i sudarila se s nekom preprekom na rijeci. Kad se osvijestila, ustanovila je da je u vodi, jer dno čamca je propuštalo. Čamac koji ju je pratio bio je posve blizu. Opipavala je oko sebe tražeći pištolj koji je trebao biti negdje na sjedalu. Razočarana, otkrila je da ga nema. Divlje je tražila po cijelom čamcu, ali pištolj je nestao, vjerojatno je izletio prilikom sudara.

Pred sobom je ugledala krmu broda. Uхватила se za niski gornji rub.

- No, gospođice Walton! - začula je pobjedonosni povik jednog od veslača, a tada ju je zgrabila nevidljiva ruka...

34.

- Knowles je viđen u gradu - rekao je Dicker, uletjevši u Jimov ured, dok je Jim pospremao papire i upravo bio na odlasku.

- Tko ga je vidio?

- Jedan od naših je prije pola sata naletio na njega dok je prelazio Conetry Street. Pokušao ga je uhvatiti, ali izgubio ga je u metežu. Možda Nippyju pripisujemo preveliko značenje - zamišljeno je rekao Dicker. - Pretpostavljam da se skriva samo zbog grižnje savjesti. U posljednje je vrijeme bilo nekoliko provala, koje bismo mogli pripisati njemu, iako nisu obavljene onim umjetničkim nadahnućem kakvog Nippy ulaže u svoje najbolje pothvate. A što je s onim ljudima koje ste htjeli poslati za Marlow? Načelnik nerado šalje ljude iz Londona ako uistinu nije nužno. Razgovarao sam s policijom u Buckinghamshireu. Ukoliko želite, spremni su pred Riverside postaviti muškarca u civilu.

Jim je oklijevao. Bude li se doznalo da stražare ispred Riversidea, to će saznati čitav Marlow.

- Sutra ću stvar osobno srediti.

Nije obrazložio što taj »osobno srediti« znači, ali Dicker ga više nije ispitivao. Prije nego je Jim te noći legao, obavijestili su ga da se Nippyju (za čiju je sudbinu Albert pokazao neobično zanimanje) izgubio svaki trag.

- Možda se zbog nečega krije, sir - kazao je Albert dok je Jimu nosio šalicu čaja.

- I gospodin Dicker misli tako - potvrdio je Jim.

- Ne vjerujem da se krije od policije - uvjerljivo je rekao Albert. - Meni se uvijek činio kao iskren čovjek i kad mi je kazao da će prestati s provalama...

- Svi tako govore, Albert - prekinuo ga je Jim, popivši whisky. - Kajanje je provalnicima uvijek na vrhu jezika. Moram ustati u pet. Navite budilicu.

Jim je običavao rano ustajati. Otkrio je kako mu je lakše raditi prije nego počnu stresovi radnog dana; sjedio je za svojim pisaćim stolom kad je zazvonio telefon.

- Nemojte mi samo reći da je netko ubijen - rekao je Jim, prepoznajući glas noćnog inspektora.

- Ne, sir, nije bilo ubojstvo nego samo... provala. Sinoć su provalili u kuću gospodina Colemana.

Jim je odložio slušalicu i bespomoćno se naslonio.

Bill Dicker već je bio na Portland Placeu. Kad je stigao Jim, našao ga je kako u dnevnom boravku razgovara s Colemanom. Bilo je očito da se i službenik ministarstva za financije na brzinu obukao. Imao je najstarije odijelo, a umjesto besprijeke, blistavo bijele košulje i kravate, oko vrata je zavezao šarenu svilenu maramu. Jim je primijetio bljedilo na Colemanovom licu, koje je remetila samo crvena masnica, zadobivena od nepoznata napadača.

- Nešto se čudno dogodilo - rekao je Dicker Jimu.

- Jesu li puno odnijeli? - pitao je Jim.

- Baš ništa - mirno je odgovorio Dicker - i to je zapravo najmanje čudno. U kuću je provalio stručnjak, isključeni su svi alarmni uređaji... znate i sami kakve su vještine potrebne za to. Provalio je tri brave, a jednu izrezao, ali u spavaće sobe nije ulazio.

- A gdje je ulazio, pri vragu? - iznenađeno je pitao Jim.

- U kuhinju - glasio je preneražen odgovor.

- U kuhinju? - ponovio je Jim, namrštivši se. - Čudno.

To je već druga kuhinja u koju je ovaj tjedan provaljeno.

Bennettova je priča stvar još zamrsila. U kući je bio cijele noći sam, gospodin Coleman se naime preselio u hotel, a preostalo osoblje ionako ne spava ovdje. Bennett nije ništa

čuo. Ništa nije primijetio dok nije čuo kako netko hoda niz stube. Došao je u hodnik, tu je noć spavao u maloj sobici u prizemlju, i ugledao nasilnika. Otkrio je da je policajac, koji je prolazio pokraj kuće i vidio širom otvorena vrata, ušao u nju. Kako nije uspio nikoga dozvati, otišao je stubištem na prvi kat da pogleda je li netko u kući. Ulazna su vrata bila nasilno otvorena, na što je upozorio Jim. Međutim, pokazalo se da to nije važno; jer ni vrata Joanine ni Colemanove kuće nisu bila zaključana sigurnosnim lančićem. Provalnik je bez teškoća ušao u kuću, kroz blagovaonicu i kuhinju u radnu sobu, a usput provaljivao ili izrezivao brave. Tu nije ostavio nikakvih tragova - očito je taj nezanimljivi dio kuće bio njegov cilj. Nikako nisu mogli pronaći tragove.

Poslije prvog, na brzinu obavljenog očevida, Bill Dicker je uhvatio Jima za ruku i odveo ga van.

- Što vam se čini sumnjivim kod ove provale, Jime?

- A što reći - odgovorio je Jim. - Kao prvo, da Bennett nije čuo policajca u dnu stubišta koji je vikao: »Jel' netko kod kuće«.

Bill je kimnuo glavom.

- U pravu ste - potvrdio je. - Bennett kaže da su ga probudili uzvici policajca. Bennett se boji ili pak laže. Policajca je zasigurno morao ranije čuti.

- Kladio bih se da se ne boji - rekao je Jim. - On nije takav čovjek.

- Možda je bio uspavan - rekao je Dicker. - Tu teoriju potvrđuje i njegova izjava da se nikad prije nije tako teško probudio. Kaže da je čuo policajca kao u snu, pa ipak, nije se mogao probuditi niti odazvati na njegov poziv.

- Je li možda sinoć pijančevao s nekim strancima?

- Pitao sam ga i to - odgovorio je Bill. - Kaže da je prije spavanja popio šalicu kave, sjeća se da je bila neobično gorka. Bio je sam u kući, pa ipak...

- Pa ipak - završio je Jim - ako je bio omamljen, zašto provalnici nisu ušli u njegovu sobu i uzeli mu ključeve? Imali bi puno manje teškoća.

Bill se složio.

- To je drugo što sam primijetio - rekao je. - Jim, tu provalu je obavio stručnjak. Stari Coleman je uvjeren da je riječ o istom tipu koji je već prije provalio u kuću, ali tu teoriju ne mogu ozbiljno uzeti. Naime, prvi je bio amater, a ovaj je profesionalac i to vrlo inteligentan. Pogledajte kako je savršeno obavio posao kad je izrezao bravu. To mu je zasigurno oduzelo nešto vremena.

Sunce se napokon dignulo i svjetlost je sada bila prikladnija za detaljniju istragu. Obojica detektiva polako su počeli pregledavati i došli do ostave s kamenim poklopcem.

- Tu nema što ukrasti, osim ako nije uzeo vašeg vina, gospodine Coleman - našalio se Dicker.

Sagnuo se, dignuo poklopac i osvijetlio rupe.

- Ha, nestalo je - iznenada je rekao.

- Nestalo? - užasnuto je ponovio Coleman. - Kažete, nestalo?

Bill nije odgovorio nego je nogama potražio ljestve i spustio se dolje. Ubrzo se vratio.

- Izgubili ste svoj »porto«, gospodine Coleman, osim ako ga niste poslali pravom vlasniku.

Coleman je odmahnuo glavom. Njegovo je lice poprimilo mrtvačko blijedu boju; nipošto nije mogao ovladati drhtanje ruku i usana. Dvaput ili triput pokušao je progovoriti, međutim, glas nije izlazio iz njega. Zatim je ponovio:

- Nestalo? Vino je nestalo? Bože moj, ne mislite valjda ozbiljno!

Jim ga je promatrao poluotvorenim očima.

- Kažite nam, zbog čega vas je gubitak tog vina toliko uzbudio? - ljubazno je upitao.

- Nije... nije bilo moje - bjesnio je muškarac. - Nije bilo moje - kukao je.

Jim je pomislio kako je taj umišljeni čovjek zbog svih događaja poludio.

Okrenuo se, bili su sami. Bennett je otišao u svoju sobu po ključ za kojeg ga je molio Dicker. Krajnjim se naporom gospodin Coleman ponovno pribrao.

- Takve me stvari razbjesne - rekao je. - Izgubiti nešto što nije tvoje... Trebao sam ga vratiti kao što ste mi rekli... Uistinu. Jeste li uvjereni da je nestalo?

Dicker je posvijetlio u rupu. Coleman je kleknuo i pogledao unutra. Dugo je tako klečao i kad je ustao, u njegovim je očima bilo nešto što Jim nije mogao shvatiti.

- Da, nestalo je - šapnuo je Coleman i bespomoćno se osvrtao po prostoriji.

Po drugi put tog tjedna pregledali su kuću od potkrovlja do podruma i ništa drugo nije nedostajalo. Ponoćni lopovi nisu ukrali ni jedne jedine srebrne žlice. Jim se za trenutak zaustavio u Dorinoj sobi. Na podu se još uvijek mogla vidjeti smeđa mrlja. Događaji su slijedili takvom brzinom da je jedva povjerovao kako je Parker tek prije nekoliko dana izgubio život. I ubojica je bio Kupie! Kupie ili jedan od njegovih.

Sjetio se riječi malog Nippyja Knowlesa... Tod Haydn, željezna volja i željezna ruka ... on je motorna snaga te bande. Tod Haydn! Uhvatiti njega, značilo bi zauvijek uništiti vladavinu bezočnog zla te organizacije.

Upravo je bio na odlasku kad mu se pridružio Coleman.

- Imate li nešto protiv ako idem s vama? - gotovo je molio. - Ovdje mi sve ide na živce. Mislim da ću poludjeti budem li još neko vrijeme ostao ovdje. Jadni Parker!... Jadni Collett!

- Zbog čega ih povezujete? - oštro je pitao Dicker.

- A što drugo? - mali je čovjek očajnički dizao ruke. -

Zar nisam poznavao obojicu? Zar nije jedan bio moj gost, a drugi moj sluga? Zar nije Parker ubijen u mojoj kući, a Collett je upravo odavde sam otišao u smrt? Gdje idete? - upitao je.

Jim je pogledao na sat. Bilo je petnaest minuta poslije šest.

- Trebao bih u krevet, ali idem još u Yard - odgovorio je.

- A vi, gospodine Dicker?

Bill Dicker je odmahnuo glavom.

- Nemam ništa protiv; imam puno posla, a jučer sam gotovo cijelo poslijepodne prespavao.

- Imate li nešto protiv, gospodine, mislim kapetane Sepping, ako idem s vama?

- U Scotland Yard? - iznenađeno je upitao Jim. - Ne, nemam ništa protiv, ako želite ići.

- Da, sir, vrlo rado. Nešto vam želim ispričati. -

Nervozno se okrenuo. - Da, nešto vam želim ispričati - ponovio je.

- Pa, dobro - veselo je rekao Jim. - Idemo.

Preko Langham Placea stigli su na Regent Street. U ovo je vrijeme na ulici bila tek šačica ljudi; vozila su se vraćala s tržnice i prvi radnici žurili su na posao.

- Vjerojatno vam je izgledalo čudno - počeo je gospodin Coleman - što sam se tako blesavo ponašao; javni službenik ima....

Iznenada je zastao kao ukopan; nestala je i uzvišena umišljenost u njegovom glasu.

- Razgovaram se kao luđak - grčevito je rekao - kao luđak!

Do križanja Piccadily Circusa s Haymarketom nije više progovorio. Spuštajući se prema Cockspur Streetu, iza sebe su začuli drndanje motora. Coleman se munjevito okrenuo. Motor je bio tako bučan da se okrenuo i Jim. Vidio je muškarca u žutoj kožnatoj jakni, s kacigom na glavi i velikim naočalima koji je jurio prema njima.

- Bučan momak - napomenuo je Jim.

U tom se trenu gospodin Coleman nagnuo prema njemu i pao bi da ga Jim nije uhvatio.

- Ulovio...! - nejasno je zamrmljao.

- Stanite, pobogu - rekao je. - Što vam je?

Muškarac nije odgovorio. Jim je u početku mislio da se Coleman onesvijestio te ga je odnio u obližnju vežu i položio na stubište. Policajac na križanju vidio je događaj i prešao preko ulice.

- Mislim da se onesvijestio - objasnio je Jim.

- Oh! - sumnjičavo je rekao policajac. - Tko je to!

- On je gospodin Coleman, a ja sam detektiv Sepping iz Scotland Yarda - rekao je Jim. Glas policajca se u trenutku promijenio.

- Nekoliko kuća dalje je ljekarna, koja je otvorena cijelu noć. Hoćemo li ga odnijeti tamo, sir?

Jim se sagnuo kako bi podigao onesviještenog muškarca i tada je na njegovom vratu ugledao krvav trag.

- Ranjen je - rekao je i otkopčao kaput.

Metak je pogodio Colemana tik iznad srca i jako je krvario. Podigli su ga i odnijeli u ljekarnu, ali Jim je odmah znao da je slučaj beznađan. Coleman je izdahnuo za petnaest minuta, dok je hitna pomoć ulazila u bolnicu Charning Cross.

Požurio je natrag na mjesto zločina i našao policajca kako na pristojnoj udaljenosti zadržava mnoštvo ljudi koji su se okupili unatoč ranom jutru.

- Ispucana su dva ili tri metka. Vidite, sir - pokazao je na dvije rupe u drvenoj fasadi trgovine. Bile su dva centimetra udaljene jedna od druge. - Automatski pištolj, rekao bih - kazao je policajac. - Ali nisam čuo nikakav pucanj.

- Jeste li čuli motor? - pitao je Jim.

- Onaj koji je pravio takvu buku? Umalo sam ga zaustavio jer se vozio bez prigušivača.

- Imao je prigušivač - rekao je Jim - ali na revolveru.

36.

Kad se Jim oporavio, njegova prva misao bila je Dora. Kako će ova nova i najveća tragedija utjecati na nju? Mora joj reći, premda će je šok možda smrtno potresti. Poslao je obavijest gotovo svim postajama i naredio svim motoriziranim patrolama da traže motoristu u žutoj jakni. Ubrzo je dobio vijesti o ubojici. Vozio se ispod Admiralty Archema u Green Park, potom po Constitutional Hillu, skrenuo u Hyde Park i vozio u smjeru prema Knightsbridgeu. Zatim su mu izgubili svaki trag, dok nisu oko sedam ujutro pronašli motor u slečovom grmlju, a uz njega i kožnatu jaknu i kacigu. Vozač je nestao.

Dicker je požurio u ministarstvo financija i na svoje iznenađenje saznao na kakvom je niskom i nevažnom položaju bio jedan gospodin Coleman.

- Bio je običan službenik - rekao je šef njegova odjela. Spomenuo je i njegovu plaću koja je bila tako niska da je Dicker ostao bez riječi. - Imao sam osjećaj da ima svoj vlastiti novac - dodao je službenik - i da u ministarstvu radi samo iz zabave. Bio je dobroćudan čovjek i vjerujem da je zbog toga i mogao ostavljati dojam kako je na važnom položaju u ministarstvu; jer imao je svoju sobicu i nije dolazio u kontakt s drugima službenicima. Naravno - nasmiješio se - drugi ga službenici ne bi izdali, jer zasigurno ima još takvih među njima koji se prenavljaju poput njega. Koliko mi je poznato, nije imao neprijatelja. Naposljetku, vrlo malo znam o njegovom privatnom životu, premda je čudno da ga je tako dosadan posao zabavljao.

- Kada se zaposlio kod vas?

- Tijekom rata. Nedostajalo nam je ljudi i tada je zauzeo dosta važan položaj.

Došavši na Portland Place, Dicker je ustanovio kako ga je vijest o Colemanovoj smrti pretekla. Presreo ga je uznemireni Bennett i uveo ga u dnevni boravak.

- Pa to je strašno - gotovo je plakao. - Najprije gospodin Parker, na njega uvijek mislim kao o gospodinu Parkeru; zatim nesretni Collett; sada moj jadni gazda!

Dicker je pregledao dokumente pokojnog gospodina Colemana, a Jim Sepping je otišao u svoj klub na doručak. Vrativši se u ured, otkrio je kako ga tamo čeka Bennett s velikom kuvertom u rukama.

- To su dokumenti gospodina Colemana - rekao je.

- Gospodin Dicker mi je naredio da ih izručim vama i kažem da misli kako je našao Kupija.

- Oh! - iznenađeno je uzviknuo Jim. - Gdje je otišao Dicker?

- Želi uhvatiti vlak u osam i trideset za Northampton, barem mi je tako rekao - odgovorio je Bennett i lagano se osmjehnuo. - Sumnjam da bi gospodin Dicker izdao neku informaciju neslužbenoj osobi... vi vjerojatno znate gdje je otišao. Gospodine Sepping, što mi je činiti? Sav sam zbunjen od briga. Jadna gospođica Coleman!...

- Je li već zna? - pitao je Jim. Bennett je odmahnuo glavom.

- Što mislite, tko je Kupie, sir? Ja imam svoju teoriju - ozbiljno je rekao. - Zasigurno ćete pomisliti da sam zloban ili lud, ako vam kažem.

- Što mislite, tko je? - pitao je Jim.

- Čini mi se, sam gospodin Walton - uvjerljivo je ustvrdio - a i gospodin Coleman je to mislio. Jednom sam ga čuo kako je pred gospođicom Dorom govorio protiv gospodina Waltona. Rekao je kako bi policija potražila

gospodina Waltona i zatvorila ga, a ne spasila, ukoliko bi on ispričao sve što zna.

- To si izbijte iz glave, Bennettu - neljubazno je rekao Jim. - Gospodin Walton nije ništa veći kriminalac nego što sam ja.

Kad je vidio da nije razuvjerio muškarca, nastavio je:

- Sada sumnjamo na svakoga, Bennettu. Gospodin Dicker sumnja čak na jednog gospodina Colemana. Najbolje je da ostanete u kući dok se gospođica Coleman ne odluči što će. Usput, je li gospodin Coleman ikada nešto više rekao o gospodinu Waltonu?

Muškarac je razmišljao.

- Ne, sir; jedanput ili dvaput je doduše nešto neugodno napomenuo, što ne želim ponavljati, ali sumnjao je na mnoge druge ljude. Jedna od njegovih ideja bila je i ona da je Kupie netko u samoj upravi policije, netko kome su dostupne sve informacije o zločinima i zločincima, dakle, upravo one podatke koje treba ucjenjivač.

Jim je došao na fantastičnu pomisao.

- Je li Coleman ikad spominjao Toda Haydna? - upitao je.

- Tod Haydn? - ponovio je drugi. - Ne, sir, ne sjećam se tog imena. Znaite, nikad se nisam razgovarao s obitelji dok nisam preuzeo posao nesretnog Parkera. Gospodin Coleman je imao svoju limuzinu i dok sam ga vozio nisam imao prilike razgovarati s njime, a osim toga, nije bio čovjek koji bi povjeravao svoje privatne stvari.

Kad je Bennett napustio ured, službenik je donio brzojav. Jim ga je odložio na stol, završavajući svoj posao. Kad je završio, polako je otvorio telegram, misleći kako je riječ o jednoj od bezbroj telegrafskih poruka koje je dobivao po službenoj dužnosti.

Dodite odmah u Marlow. Joan je nestala. Dora. Molim, pošaljite policajca ili nađite nekog tko će provaliti vrata.

Gledao je u poruku i pokušavao naći glavu i rep.

Da pošalje policajca? Zašto je poslala takvu poruku? Je li se možda šalila? Iz poruke se naslućivala žurba koju nije mogao zanijekati.

Joan je nestala!

Probljedio je, sjetivši se što te jednostavne riječi znače. Jim je istrčao na dvorište. Upravo se dovezao jedan od pomoćnika načelnika svojim automobilom. Jim mu je u kratkim crtama objasnio što želi.

- Naravno. Uzmite automobil - bez razmišljanja je odgovorio i Jim je odjurio prema Chelseau. Kroz Maidenhead je vozio vratolomnom brzinom i prekršio sve prometne propise. Kad je izašao iz grada, automobil je doslovno letio po Quarry Hillu, potom se spustio uskom vijugavom cestom prema Marlowu.

Na kući nije primijetio ništa neuobičajeno, osim što mu nitko nije otvorio vrata kad je pokucao. Dora mu je jednom ispričala da su u kući zaposlene mještanke. Očito ni njih nitko nije pustio u kuću. Kuhinjska su vrata bila zatvorena i zaključana.

Vratio se do pročelja kuće i opazio otvoren francuski prozor na malom balkonu. Bez oklijevanja popeo se po stupu i uhvatio za ogradu. Ušao je kroz otvoreni prozor i našao se u ženskoj spavaonici; krevet je bio razbacan, odjeća uredno složena na naslonu stolice. Drugi je prozor bio razbijen, a ogledalo na ormaru zdrobljeno, očito je netko pucao u njega. Sve je to vidio letimičnim pogledom. Jimu je ubrzano udaralo srce. To je bila Joanina soba! Prepoznao je njezinu torbicu na stolu.

Vrata su bila otvorena. Pošao je na hodnik i pokušao otvoriti susjedna vrata. Našao se u malenoj spavaćoj sobi. Sudeći prema nekim znakovima, to je bila Colemanova soba. U krevetu očigledno nije nitko prespavao.

Treća su vrata bila zaključana. Gurnuo ih je i začuo slabašan glas. Uzeo je zalet i nogom gurnuo u bravu; vrata su se otvorila.

To je bila još jedna spavaća soba, međutim, nije ni vidio razbacani namještaj. Opazio je samo ženu koja je pogrbljena čučala kraj prozora. Ruke je imala čvrsto vezane i uže joj je duboko ulazilo u meso.

Jim ju je bez riječi gledao. Je li ova djevojka s crvenim očima i ranjenim licem doista bila Dora Coleman? Žalosno je podigla pogled prema njemu. Micala je blijedim usnicama, međutim, ni riječ nije mogla izustiti. Kad se Jim napokon oporavio od šoka, nježno ju je podignuo i položio na krevet. Nožem je prerezao užad na rukama i nogama, i kad je prerezao zadnje uže, bolno je uzdahnula i onesvijestila se. Jim je na trenutak pomislio da umire.

Znao je da nema smisla provjeravati telefon, pa ipak, pokušao je. Otkrio je ono što je pretpostavljao - Kupie je stvar obavio svojom uobičajenom temeljitošću.

U blagovaonici je pronašao bocu konjaka, odnio je gore i počeo masirati djevojčine obamrle ruke. Konačno se osvijestila.

- Gdje je Joan? - upitao je.

Umorno je kimnula glavom.

- Ne znam. Učinila sam sve što sam mogla, Jim - progovorila je. - Sve što se moglo! Pucala je na njih. Mislim da je pobjegla, jer se vratio i isprebijao me. Oh, moj bože!

- Tko te je pretukao?

Odmahnula je glavom.

- Tod Haydn?

Primijetio je bljesak u njezinim očima.

- Ne poznaješ Toda Haydna - rekla je. - Što vrijedi?

- Dora, kaži mi što je taj čovjek tebi?

Ponovno je odmahнула.

- Ništa - gorko je odgovorila - ništa drugo nego moj

gazda. I Colemanov. Jadni Coleman! Ubit će ga!

Jedva je vjerovao svojim ušima.

- Je li uopće bio tvoj otac? - pitao je.

- Ne, uopće nismo u rodu. Jesu li ga ulovili? - upitala

je kad je vidjela izraz Jimova lica, a i misli su joj se razbistrile, stoga je i razumijela značenje riječi »bio«.

- Da, uhvatili su ga - tiho je odgovorio Jim. - Tko je bio, Dora. Zoveš li se uopće Dora?

- Dorothy Julia Coleman - rekla je. - Da, Coleman je moje pravo prezime. Ja sam mala Knowlesova Julia. Mislila sam da si to odavno otkrio.

Molila je čašu vode i Jim je pošao u Joaninu sobu po vrč. Kad se vratio, Dora je sjela.

- Tko je Tod Haydn? - upitao je.

- Ne mogu ti reći. To ćeš morati otkriti sam, Jim.

Nije popuštala. Nije iznevjerila staro pravilo nevaljalaca: »drži jezik za zubima«. Muškarac ju je nasmrtno prebio, a ona je ostala vjerna predaji svog staleža.

Kad se oporavila, ispričala je što je znala. Probudili su je pucnji i čula je Toda kad je rekao: - Otišla je prema spremištu za čamce... Što se dogodilo poslije, nije znala.

- Vjerojatno je uzela čamac - rekla je. - Pokazala sam joj kako se pali. U podsvjesti me proganjao strah da će možda trebati čamac. Što ćeš učiniti samnom? - pitala je.

Vrtio je glavom.

- Što mogu učiniti s tobom, Julia? Vjerojatno ćeš pred sud zbog sudjelovanja u ubojstvima.

Jim se sve skupa snažnije dojmilo nego je mislio da ga uopće mogu potresti užasni događaji u životu.

- Baš ništa ne znam o ubojstvima - rekla je. - Tod nam se nikad nije povjerio. O svemu odlučuje sam. Coleman je mrtav, jesi li uvjeren? Kuneš se?

- Kunem se - iznenađeno je rekao Jim. - Zašto?

- On je ubio Parkera, međutim, sve skupa je nestručno obavio. Tako je rekao Tod. Zar nisi vidio masnicu na Colemanovom licu? Tod ga je udario.

- Je li bio s tobom - optužujući je upitao Jim.

- Ne, nikako - ponovila je. - Netaknuta sam, što se onoga tiče, isto kao kad sam se rodila. Tod nije muškarac koji može voljeti ili poželjeti ženu. U nekim je slučajevima prava životinja. Više ti ne mogu kazati, Jim. Vjerojatno sam bezobrazna što te zovem Jim? - žalosno je upitala. Žrtva Toda Haydna pobudila je u Jimu sažaljenje. Strava... biti oruđe čovjeku koji nije mario za ljubav žene i koji je svoje pobjede cjenio po visini iznosa u gotovini.

- Moraš ga što prije uhvatiti, Jim, inače će on tebe. Kad su se vratili, rekao je kako sam ih izdala, jer sam djevojci dala revolver. Prebio me. Jučer ujutro sastali smo se na otočiću, i onda me udario. Joan je vidjela moje lice. Danas rano ujutro došao je mljekar. Nisam se mogla odvezati; micala sam se centimetar po centimetar i uspjelo mi je doći do pisaćeg stola i naškrabati onaj brzjav.

Jim je shvatio.

- Na kraju brzjava napisala si poruku momku, poručila mu neka pošalje policiju ili pronađe nekog tko će provaliti u kuću?

Potvrdila je.

- Momak očito nije pročitao brzjav, poslao ga je kao što je bio napisan. Kako si mu ga bacila?

- Gurnula sam ga kroz otvoren prozor. Stavila sam i novac kojeg sam izvadila iz torbice. Htjela sam razgovarati s njime, međutim, nije me čuo, vidiš, prozor je bio samo pritvoren.

Jim je otišao na cestu u nadi da će naći nekoga tko će odnijeti obavijest na marlowšku policiju. Napokon je prošao neki biciklist i detektiv mu je dao pismo. Razgovarao je s djevojkom i poslije nekog vremena začuo udarce teških koraka na hodniku, što je ukazivalo da je došla policija.

- Ne znam, da li je u redu ili ne, Dora, no tvoje sudjelovanje u ovoj zavjeri neću spominjati - rekao je. Možeš im kazati ono što si ispričala i meni, međutim, Tod neka ostane stranac, razumiješ? Nepoznat provalnik.

Kimnula je.

- Baš si dobar prema meni - tiho je rekla. - Jim!

Okrenuo se.

- Ljubim Rexa, to je sve - rekla je drhtavim glasom. - Ne trebaš mi vjerovati, niti to očekujem. Sudjelovala sam u pripremi kako bi ga prevarili, ali ja sam ga voljela i još uvijek ga volim.

Jim je zamišljeno sišao niz stube. Nije gubio vrijeme. Odvezao se u Marlow i od tamo poslao ljude koji su trebali pretražiti rijeku. Međutim, nitko nije primijetio bosu damu u spavaćici. Možda se vratila u London. Telefonirao je, ali nitko se nije odazvao.

Užasno zabrinut unajmio je brod i otplovio rijekom nizvodno. Pretpostavljao je kako je i ona krenula nizvodno. Nedaleko od mjesta gdje se ukrcao naletio je na ustavu. Čamac su pronašli zapadno od Cookham Locka. Neki ribar ga je uočio potopljenog na dnu rijeke. Ustavu po noći nisu dizali.

- Da je dama bila u nevolji, zasigurno bi došla do mene - rekao je čovjek koje se brinuo za ustavu. - Bio sam budan

gotovo cijelu noć zbog zubobolje; soba je bila rasvijetljena, što svakako nije mogla previdjeti.

- Što je sve danas plovilo ovdje? - pitao je Jim.

Muškarac je nabrojio niz plovila, od broda za prijevoz ugljena do čamca na vesla.

- Molly iz Wappinga - rekao je i brojio na prste: - John Morton iz Chelsea; Reliance iz Greenwicha; River Queen iz Gravesenda, to je remorker, i još četiri broda uzvodno i nizvodno.

- Niste propustili nikakav pokriveni čamac ili neko drugo plovilo u kojem je mogla biti skrivena dama?

Muškarac je odmahnuo glavom.

- Dora je plovila oko sedam - rekao je.

- Dora? - prekinuo ga je. - Što je Dora?

- Oh, jahta - odvratio je muškarac i Jimove su nade splasnule.

- Onda je deset minuta iza toga plovila Nancy. Zatim je došao Golden Heart iz Maidenheada.

Možda je Joan pristala na kopnu. Ako je tako, onda je prostor traženja ograničen. Doznao je da žitelje nijedne kuće u udaljenosti nekoliko kilometara nije probudila nedovoljno odjevena djevojka. Prošlo je poslijepodne, pa ipak nije stigla ni jedna jedina vijest o nestaloj djevojci.

Pospan, tjelesno i duševno iscrpljen, Jim se vratio u Scotland Yard, gdje ga je već čekao novi zadatak. Tek što je sjeo, ušao je inspektor Levy.

- Gdje je Bill Dicker? - upitao je.

- Ne znam - umorno je odgovorio Jim. - Oh, da otišao je u Northampton, tražiti Kupija. Takvu mi je poruku ostavio.

- Kupie neka bude proklet! Bill je danas poslijepodne imao sastanak kojeg ne bi propustio nizašto na svijetu. Usto,

u pet je imao zakazana još dva sastanka. Tko ti je prenio poruku?

- Onaj tko je donio dokumente, Colemanov sluga Bennett - odgovorio je Jim. - Rekao je kako Dicker ide vlakom u osam i trideset u Northampton.

- U pola devet ne vozi ni jedan vlak u Northampton i to ne zna nitko bolje od Dickera. Nikad nije bilo vlaka u pola devet. Pomalo nevjerojatno da bi Dicker tako pogriješio. Gdje si ga zadnji put vidio?

- U Colemanovoj kući - rekao je Jim, i iznenada se posve razbudio.

Ustao je, otvorio ladicu i uzeo pištolj.

- Vrlo rijetko nosim oružje - objasnio je - ali ovog ću puta učiniti iznimku. Skupite sve muškarce koji su na raspolaganju. Neka opkole Colemanovu kuću, uhitit ću Toda Haydna, alias Bennetta. E, kokošje li pameti, kako nisam prije otkrio da su Kupie, Haydn i Bennett jedna te ista osoba!

Taksiji svih vrsta i marki ostavili su na Portland Placeu malu vojsku detektiva; i kada je kuća bila u okruženju, Jim je pokucao. Otvorila mu je služavka srednjih godina.

- Mislim da je gospodin Bennett u svojoj sobi, sir. Pozvat ću ga.

- Ne treba - odgovorio je Jim i zatvorio joj prolaz. - Pričekajte ovdje, poznajem put.

Preskakivao je po tri stube najednom. Vrata Bennettove sobe bila su pritvorena. Polako ih je odgurnuo s cijevi pištolja. Soba je bila prazna. Pogledao je kroz prozor i shvatio propust prilikom opkoljavanja kuće - stražnja je strana gledala na dvorište Portland Streeta. Nije ostao pretraživati sobu, nego je odjurio u ostavu, gdje je bila skrivena prostorija. Netko je na poklopac gurnuo teški ormar.

- Toga sam se i pribojavao - rekao je Jim, dok su gurali ormar.

U trenutku je otvorio poklopac, kleknuo i pogledao u prostoriju.

- Netko je dolje - rekao je. Dajte mi bateriju.

U kutu je ugledao zgrbljenog muškarca. Spustio se ljestvama u prostoriju sa svodovima.

- Neka se dvojica spuste dolje! - viknuo je. - Ovdje je gospodin Dicker!

Dicker je bio u nesvijesti. Izvukli su ga gore i položili na kameni pod u ostavi. Lice mu je bilo plavo, jedva je disao, no bilo je pravo čudo da je uopće preživio.

Kad je Jim u sedam navečer pozvao bolnicu, još uvijek nije došao svijesti. Da je preživio, mogao je zahvaliti olovnoj

cijevi, kojom je u podrum dolazilo koliko toliko zraka. Očito je prijašnji vlasnik želio u podrum uvesti struju, pa je postavio cijev. Žice nisu nikada povukli i olovna cijev je poslužila kao ventilator. Podrobniji pregled Bennettove sobe potvrdio je da je muškarac otišao u žurbi. Nije mogao otkriti je li pobjegao kroz prozor, naime, mogao se lagano spustiti na podest i od tamo na tlo, ili je napustio kuću nekoliko minuta prije nego je došla ekipa. Ovo posljednje bilo je vjerojatnije, jer nitko od osoblja nije znao ništa reći.

U sobi je ostavio par uprljanih žutih kožnatih rukavica i vozačku dozvolu izdanu na ime Bennett. Jim je bio zadovoljan što se mogao posvetiti tom novom događaju. Mehanički je izvršavao dužnosti, pa ipak, hvatala ga je jeza kojoj nije bilo lijeka.

- Joan je nestala! Joan je nestala! - odzvanjalo je u njegovim mislima. - Zašto pretražuješ Bennettovu sobu? Zašto sjediš ovdje, zašto se baviš tim zlikovcem koji je trostruki ubojica, dok te ona treba?

U deset sati slomljen i umoran otišao je iz ureda. Upravo je ulazio u taksi kad je za njim dotrčao policajac.

- Kapetane Sepping, netko je poslao za vas ovu radioporuku; iz svih krajeva dobivamo telefonske obavijesti.

Jim se vratio u rasvjetljenu vežu i pročitao papir kojeg mu je uručio muškarac. Poruka je bila kratka, ali od njezinog sadržaja najradije bi zaplakao od sreće:

Recite kapetanu Jamesu Seppingu, New Scotland Yard, da sam na sigurnom. Joan.

Jima je uhvatila slabost i brzo je sjeo.

- Kad ste ovo dobili? - hrapavo je rekao.

- U uglu je zapisano vrijeme, sir, devet trideset i pet; ponovljena je u devet četrdeset pet, tijekom koncerta kojeg su večeras prenosili na radiju.

Još jednom je pročitao poruku. Sa srca mu se odvalio veliki kamen.

- Na sigurnom je - neodlučno je rekao. - Hvala vam lijepa, naredniče.

Na sigurnom je, ali gdje i kako? Nije se mučio s odgovorom na ta pitanja dok ga je taksi vozio kući. Srce mu je bilo na mjestu i najradije bi zaplesao od radosti kada bi to umorno tijelo dozvoljavalo.

Albert ga je zasigurno čekao, jer kad je Jim izvadio ključ, vrata su se otvorila.

- Čeka vas neka dama, upravo je došla, sir - šaptao je.

- Koja dama? - pitao je Jim i obuzela ga je silovita nada.

- Gospođica Coleman - odgovorio je Albert.

Dora! Gotovo je zaboravio da uopće postoji, zaboravio je na tragediju koja ju je snašla.

Sjedila je do stola s rukama sklopljenim ispred sebe, tamne oči su joj grozničavo sjajile.

- Joan je na sigurnom - rekao je i zatvorio vrata. -

Upravo sam primio obavijest.

Kimnula je.

- Hvala Bogu! - odahnula je. - Hvala Bogu! Jesi li doznao nešto više?

Lijepe oči istraživale su njegovo lice.

- Znam da je Bennett Tod Haydn - mirno je odgovorio, ali njezin se pogled nije promijenio.

- Sretna sam da znaš, u protivnom bih ti ja to trebala reći. Da, on je Tod.

Šutjela je, a zatim iznenada upitala:

- Jim, mogu li noćas ovdje prespavati?

- Možeš li ovdje prespavati? - iznenađeno je ponovio. -

Draga djevojka, jesi li svjesna da u ovoj kući nema ni jedne žene?

- Mogu li onda sjediti ovdje i razgovarati? - očajno je upitala. - Zar ti nije jasno da će me Tod tražiti? Da li si pretražio kuću?

Kimnuo je.

- I ništa nisi pronašao. Mislit će kako sam ga izdala upravo ja. Nisam mogla ostati u Marlowu; ne znam kuda ću.

- Naravno da možeš ostati ovdje - ljubazno je rekao Jim. - Albert, koji je pedantan što se pristojnosti tiče, bit će, dakako, šokiran. Međutim, svejedno je za večeras - bezbrižno je rekao i blagi osmijeh mu je razvedrio lice.

- Gdje si pronašao Joan. Gdje je?

- To ti ne mogu ispričati - rekao je i objasnio kako su primili poruku.

- Čudno! Lawford je morao biti na istom mjestu - rekla je. - Sigurno je na jahti.

- Na jahti? Ali, u gornjem dijelu Temze nema jahti.

- Možda su je odvezli na obalu - ustrajala je. - Lawford nam je rekao da su ga vozili tri sata prije nego što su došli do mjesta njegova zatočeništva.

- Je li ti rekao nešto više? - brzo je pitao Jim.

- Nešto malo više nego tebi. Mislila sam kako je Lawford izdao sve nas i da mu se zato tako žurilo iz zemlje. Za njegovo ubojstvo nisam znala dok mi ti nisi ispričao da je počinio neoprostiv grijeh. - Iznenada je promijenila temu razgovora i kad je pokušala nastaviti tamo gdje je završila, ustanovila je da nije spremna o tome govoriti.

Jim je bio očajno umoran i rješenje problema nametalo se samo. Mora otići u obližnji hotel, no Dora se nije složila.

- Ostavit ćeš me sa svojim slugom - rekla je. - Zašto ne bi otišao spavati, a ja ću biti budna i čitati?

- Misliš da će doći?

- Uvjerenam sam - naglasila je - čvrsto sam uvjerena!

Mora me maknuti s puta, za njega nema drugog rješenja! Zar

ne shvaćаш da sam ja jedini svjedok protiv Toda Haydna? Coleman bi ga bio izdao; stoga je i krenuo s tobom u Scotland Yard. Tod je to znao, pa ga je pratio i ubio na ulici. Tod uvijek upotrebljava prigušivač.

- Hoćeš li legnuti ako ti obećajem da ću biti budan? - upitao je, ali nije se složila.

- Nisam pospana. Ako i legnem, bit ću budna, razmišljat ću, preispitivat ću se i tresti od straha. Molim te Jime, odspavaj malo. I napokon, vjeruj mi. Ima li ova kuća požarne stube? - iznenada je upitala.

Jim nije znao, ali Albert je o tim stvarima bio dobro poučen.

- Vode li negdje blizu vaših prozora? - pitala je. Provjerili su i otkrili da vode tik uz prozor Jimove spavaće sobe. Može ih se taknuti palicom.

- Doći će u dva - mirno je rekla djevojka.- To je njegovo vrijeme, u službenim krugovima ga zovu »Tod u dva«. Ne dođe li u dva, neće uopće doći.

Jim se pripremio za noć. Ponudio je djevojci svoj krevet, međutim, ponudu je odbila. Stoga joj je pripremio kauč u dnevnom boravku. Legla je posve odjevena. U predsoblje ispred ulaznih vrata dovukao je sofu. Tu se smjestio Albert, dok je Jim otišao u svoju sobu i povukao krevet s njegovog uobičajenog mjesta tako da je uzglavlje bilo uz prozor koji je gledao na dvorište.

U ponoć su pogasili svjetla, osim male svjetiljke u dnevnom boravku. Jim je ležao sasvim budan, jer ozbiljno je shvatio djevojčino upozorenje. Kad je bilo dva, trznuo se. Vladala je smrtna tišina, koju je remetio tek drndajući kamion na ulici. Prije nego je legao otvorio je žaluzine, stoga se sve moglo dobro vidjeti kroz prozor. Zadnji udarci sata odzvonili su, ali ništa se nije dogodilo. Strah djevojke bio je očito neutemeljen. No već trenutak poslije na prozor je pala

sjena, neodređena, gotovo nevidljiva sjena koju je bacao mjesec.

Jim je uzeo pištolj ispod jastuka i sjedeći čekao. Odakle će napasti? Zasigurno se neće usuditi ući u stan, jer zna da je djevojka ovdje i da je njegov posjet očekivan ako ga je izdala.

Sljedeće se minute nije dogodilo ništa. Jim je pomislio kako mu se pričinilo, i umalo odlučio ustati i provjeriti, kad je kroz prozor doletjelo nešto teško i s treskom palo na pod.

Samo je na trenutak Jim bio neodlučan; a onda se primakao zidu, uhvatio rub madraca i omotao ga oko sebe. Odjeknula je zaglušujuća eksplozija koja ga je izbacila iz kreveta, začuo je neopisiv zvuk pucanja željeza, osjetio oštar smrad po korditu. Potom tišina.

Komad željeza otrgnuo se od stijenke kreveta i ozljedio mu ruku, što je vidio tek poslije. S teškoćom je sišao na pod, jer prilikom strašnog udarca jedan se dio kreveta potpuno slomio. Kad se dignuo, ispružio je ruku da upali svjetlo. Nije se upalilo. Otkrio je kako ni druga svjetla u stanu ne gore. Napokon je odgurnuo savijena i polomljena vrata i ušao u sobu gdje je ležala Dora.

Ovdje je također bio mrak, dok Albert nije došao sa svijećama i šibicama. Jim se vratio u svoju sobu i pregledao je. Ni jedna stvar u sobi nije ostala cijela; prozorska su stakla bila kao nožem odrezana, a sag usred sobe je tinjao. Donio je posudu s vodom i ugasio vatru. Dok je Albert objašnjavao prestrašenim stanarima što se dogodilo, Jim je oprezno hodao po uništenoj sobi i gledao ostatke. Otkrio je kako je eksplozija napravila rupu u stropu donjeg stana, ali nasreću nitko nije spavao u sobi ispod njegove.

- Millsova bomba - objasnio je, vrativši se uznemirenoj djevojci. - Je li se i ovdje što dogodilo?

Zid koji je graničio s njegovom sobom malo se izbočio; sa slika je ispalo staklo, vazu je bacilo na pod.

- Da, bila je Millsova bomba. To sam odmah pomislio kad sam čuo kako je pala na pod. Sjećam se momka za vrijeme rata koji je nenamjerno bacio bombu. Taj se prasak teško zaboravlja.

- Nije namjeravao ubiti tebe - polako je progovorila Dora. - Mislio je da sam ja unutra.

S ulice se začulo zavijanje sirena vatrogasnih automobila. Neki je stanar, čiji je telefon radio, bio toliko priseban da je pozvao vatrogasce čim je čuo eksploziju.

Pretražili su dvorište, no kako je Jim i očekivao, napadaču ni traga ni glasa. Bio bi iznenađen kad bi pronašli bilo kakav trag.

Šteta u njegovom stanu bila je puno veća nego što je u prvi trenutak izgledalo. Električne su žice bile prekinute, vodovod i cijevi za plin uništeni, prekidači slomljeni. Srećom, nije bilo potrebno objašnjavati Dorinu nazočnost, jer su vatrogasci i policajci revno obavljali svoj posao i izgledalo je da su njezinu prisutnost uzeli kao nešto posve normalno; kad ju je netko oslovio s »gospođa Sepping«, nije ni pokušavao ispraviti grešku.

Srećom, na prvom je katu bio namješten stan, čiji je vlasnik bio u inozemstvu. Kućepazitelj se toga sjetio i Jimu ponudio rješenje njegova stambenog problema, za što mu je Jim bio od srca zahvalan.

- Vjerujem da ćeš ovdje biti koji dan-dva na sigurnom, ako nas naš prijatelj noćas neće više uznemiravati. Učinit ću sve i spriječiti da se ovo veselo veće ne ponovi - rekao je Jim.

Probudio se u jedanaest. Začudo je gledao stranu sobu i pitao se kako se našao ispod nebeskoplavog i ružama izvezenog popluna. Obukao se, pošao na hodnik i pokucao na vrata gdje je spavala djevojka.

- Je li sve u redu? - pitao je, i kad je dobio potvrđan odgovor, otišao je ne čekavši doručak.

Glavna sestra ispričala mu je da se Bill Dicker noću osvijestio, međutim, još uvijek je vrlo slab. Dodala je uobičajeno upozorenje.

- Jeste li uhvatili onog mangupa, Jim? - bilo je prvo Dickerovo pitanje.

- Ne, nisam ga uhvatio, nego je on zamalo uhvatio mene.

- To nije dobro - slabašno je promrmljao Bill. - Jim, budete li pokušali uhvatiti Haydna, upamtite da imate posla s pravom zvijeri. Jim, morate toj zvijeri zavrnuti vrat prije nego vas proguta! Za sobom ima tri ubojstva, a pred sobom siva vrata ćelije smrti. Objesit ga mogu samo jednom! Bolje je sjediti u klupi za svjedoke nego stajati u optužnici kao jedna od pokojnih žrtava tog prepredenjaka.

- Glavna sestra je upozorila da će vam se stanje pogoršati budete li puno pričali, pa ipak, morate mi kazati kako ste se našli u onoj rupi.

- Gurnuo me unutra. Ulovio me na štos s prekrasnom pričom kako je pronašao izlaz iz podzemne sobe, a ja sam poput bedaka sišao dolje. Tek što sam dotakao pod, vrata su se zatvorila. Bilo mi je jasno da me uhvatio na tanak led. Priznajem da nisam baš ponosan na taj pothvat - nerado je ispričao.

Jim je kimnuo glavom.

- Bennett je skupio pisma koja je Coleman vjerojatno ostavio u svojoj sobi i donio ih u Yard s pričom koja me prevarila! Uistinu uvjerljiv lažov. A to što Bennett nije čuo dozivanje policajca, moguće je vrlo jednostavno objasniti. Bennett tada nije bio u kući! Morao je doći poslije policajca i stajao je u dnu stubišta dok je policajac silazio s kata. Pričica da su ga omamili je, naravno, blesava. Bennett je bio vođa. Sjećam se da mi je mali Nippy pričao kako je Haydn ustrajao da svatko igra svoju ulogu, čak onda kad nema publike. Haydn je svoju odigrao sjajno!

Umiješala se brižna i zabrinuta glavna sestra i Jim se morao oprostiti.

Otišao je kod kuće na ručak, što nije inače bila njegova navika, ali brinuo se za Doru i cijelo vrijeme razmišljao hoće li Tod Haydn u njegovoj odsutnosti probiti put do nje.

Bila je živahnija i ponašala se uobičajeno. Poslije sna nevjerojatno se promijenila, premda su ozljede još bile vidljive i masnica je naglašavala njezino oko.

- Sirovina! - napomenuo je Jim, kad mu je ukratko opisala što je gospodin Tod Haydn činio tvrdoglavim ženama.

- Moglo je završiti puno lošije - smatrala je - beskonačno lošije. Mogao se zaljubiti u mene, što bi značilo usud, jer bih ga ubila. Pretpostavljam da nisi ništa novo doznao o njemu?

Jim je odmahnuo glavom.

- A i nećeš - odlučno je izjavila. - Tod nije običan razbojnik. On je dosjetljiv igrač, odličan strateg; ima desetak skrovišta gdje će se sakriti bude li mu došlo do noktiju.

- Znaš li za neko od njih?

Razmišljala je.

- Da, znam za neka, ali nemoj me ispitivati. Ne mislim na njega. Mislim na sebe. Uvjerena sam da ćeš ga uloviti. Ne želim biti odgovorna za njegovo uhićenje, osim...

- I ne želiš da nestane s milijunom Rexa Waltona - mirno je rekao Jim.

Na njegovo iznenađenje, djevojka se nasmijala.

- Milijun Rexa Waltona nije više u Kupijevim rukama - podjednako mirno je odgovorila.

- A kod koga je onda? - pitao je Jim.

- Kod Rexa - odgovorila je.

Tod Haydn zaustavio se na uglu Lower Regent Streeta i kupio novine. Potom je polako odšetao Piccadillyjem i skrenuo u poznati restoran. Nitko tko je pročitao uvjerljivi i ne baš laskavi opis traženog muškarca, objavljen masnim slovima u svim večernjim novinama, ne bi u ovom dobrostivom muškarcu prepoznao tridesetogodišnjaka prosjede kose, glatko obrijanog, s uglatom bradom. Naime, gornju su usnu krasili tanki brčići, sijeda je kosa nestala, a guste obrve zamijenile su tanke crte koje su se spajale iznad nosa.

Pročitao je svoj opis, složio novine i bacio ih ispod stola. Zatim je brižljivo naručio večeru, jer bio je veliki gurman. Colemanova navodna izbirljivost u hrani bila je posljedica zahtjeva njegova vozača.

Polako je završio večeru, a zatim krenuo ulicom. Propustio je nekoliko zastarjelih modela i zaustavio posve nov taksi te naložio vozaču:

- Vozite me na Bond Street i ne zaustavljajte se dok vam ne kažem. Ne vozite prebrzo.

Treća vrata na Old Bond Streetu bila su mu dobro poznata. Vodila su u stan iznad krojačke radionice. Naglo se osvrnuo lijevo i desno. Nekoliko koraka od vratiju, na uličnu se svjetiljku bezbrižno naslanjao muškarac; drugi je stajao s druge strane ulice. Haydn se nacerio i nije naredio taksisti da stane. Dakle, ispričala je!

Spram Dore Coleman nije osjećao posebnu ljutnju. U namjeri da je spriječi govoriti, ubio bi je bez grižnje savjesti; budući je nije dokrajčio, mogao je očekivati kako će policiji izdati sva skrovišta gdje bi ga mogli uhvatiti. To, da nije

propjevala ni riječi i da su najmanje tri njegova brloga pronašli bez njezine pomoći, sigurno nije mogao znati.

Kada je taksi došao do Oxford Streeta, nagnuo se prema prozoru.

- Vozite po Madia Vale dok vam ne kažem da zaustavite.

U ovoj širokoj prometnici stajala je manja kuća, koja je Toda Haydna posebice zanimala. Kad joj se približio, pomno je promatrao okoliš. Kod susjedne kuće na vratima stajao je visok muškarac s tvrdim šeširom i pušio. Izgledalo je da nekog čeka. Malo dalje, razgovarala su dvojica muškaraca. Namjera je bila očita. Dovezao se do ugla trga, izašao i vozača bogato nagradio. Prešao je sto metara po Wigmore Streetu, a potom skrenuo u dvorište. Znao je da je ovdje siguran. Premda je nužno trebao neke stvari iz drugih skrovišta, posao je nastavio s ovim što je imao.

Presvukao se u svijetlozelenu livreju na koju je bila našivena značka taksiste, navukao otrcanu kapu i krenuo u garažu. Taxi je bio Haydnov, za njega je pravodobno ishodio potrebnu dozvolu. Pregledao je rezervoar, složio na krovni prtljažnik četiri metalna kanistra za benzin, otvorio garažna vrata i odvezao se na ulicu. Izašao je iz automobila, zaključao garažu, a zatim polako krenuo prema zapadu. Vozio se kroz predgrađa Hammersmith i Barnes i dalje prema Stainesu. Iz velike kuće na Staines Roadu izašao je stariji par i pokušao ga zaustaviti. Haydn se osmjehnuo i vozio dalje, ali je sklonio oznaku taksija i čudio se samom sebi kako se toga prije nije sjetio.

Poslije Stainesa, cesta vodi usporedno s rijekom. Naokolo stoji nekoliko kuća, a strma livada spušta se baš do samog nasipa rijeke. Došao je do omanjeg šumarka uz cestu i parkirao automobil među drveće. Ugasio je svjetla, skinuo

uniformu, zamotao je i stavio na sjedalo suvozača. Umjesto plašta obukao je crni sako.

Prije nego je ugasio svjetla u automobilu, pregledao je zlokobni automatski pištolj te ga oprezno stavio za pojas ispod prsluka. Naglo se osvrnuo, a zatim požurio puteljkom uz rijeku prema Maidenheadu.

Tamo je bio već poslijepodne, stoga je gotovo u milimetar proučio položaj broda. Potražio je čamac koji će mu poslužiti za ostvarenje nakane. Bilo je jedanaest sati kad je došao nasuprot otoka, uz koji je stajala dugačka crna masa. Na nebu se ocrtavao obris šiljastog glavnog jedra, koje je podignuto otkad je poslijepodne bio ovdje. Znao je da su radioporuku poslali s jarbola. - Dora! - tiho se nasmiješio.

Sat na udaljenoj crkvi otkucao je ponoć. Brod je bio na potpunoj osami. Tod Haydn je očima prikovanim na brod sjedio na nasipu. Rukama je obgrlio koljena. Znao je da je došlo vrijeme za napad. I ovaj put mora uspjeti.

Krenuo je prema manjem potoku preko kojeg je bio most za pješake. Odavde je potok tekao nekih sto metara, naglo skrenuo i malo dalje slijevao se u rijeku. Do čamca kojeg je sakrio u trstiku, imao je desetak metara. Potok je bio preplitak da bi izdržao njega i čamac, stoga je ušao u vodu i do mosta ga gurao ispred sebe. Kako je voda postajala sve dublja, hrabro je ušao u čamac i otisnuo se. Ovdje rijeka nije bila duboka, stoga se odguravao motkom.

Tiho je napredovao. Napokon je odložio motku i dotakao bok jahte. Čekao je gotovo pet minuta i napeto osluškivao. Sve je bilo tiho. Vezao je čamac, tiho se popeo na praznu palubu, čučnuo i polako se približio vratima. Sagnuo se i ponovno osluškivao. Lagano je pritisnuo na kvaku. Vrata su bila zatvorena jednostavnom kvakom. Iz džepa je izvadio nož i bez teškoća je otvorio.

U dnu stuba opazio je svjetlo. Ponovno je pozorno osluhnuo; njegov je sluh bio iznenađujuće dobar. Agregat ne radi, pomislio je; svjetla napaja akumulator. Zbog gumenih cipela nije pravio buku dok se spuštao stubama prema uskom predsoblju, obloženom palisandrovinom. Električne su svjetiljke bile srebrne, a srebrne su bile i kvake na dvostrukim vratima koja su vodila u ostale prostorije. Pokušao je otvoriti prva vrata. Otvorila su se. Ništa nije remetilo tišinu. Još više je odgurnuo vrata.

Sada se našao u velikoj prostoriji, namještenoj raskošnim kaučom, dvjema naslonjačima i stolom. Začuo je šapat glasova. Približio se još više i osluhnuo. Da, bili su on i djevojka! Podignuo je sako i gotovo zadivljujućim pokretom izvukao browning. Sada je odgurnuo druga vrata... centimetar... pola metra... Jasno je vidio veliki salon s niskim izrezbarenim stropom, svilenim zastorima, lijepom opremom i raskošnim namještajem.

Ispred kamina, koji je bio ukrašen cvijećem, stajala je sofa na kojoj su sjedili muškarac i djevojka, leđima okrenuti prema nepozvanom gostu. Tiho su razgovarali. Tako tiho da ni njegov izoštren sluh nije mogao uhvatiti više od odlomaka njihova razgovora. Šuljao se sve bliže i bliže. Debeli bi sag ugušio sve šumove, pa čak da i nema gumene cipele.

- Naravno, bio je Bennett - pričao je muškarac. - Wells je uvjeren da je prepoznao njegov glas dok te izvukao na palubu, Joan. Pitanje je, je li Bennett posumnjao da je brod moj? Mislim da bi bilo pametnije da te Wells ostavio negdje na obali.

- Ovdje se osjećam sigurnijom - rekla je Joan i munjevito se okrenula, čuvši hihot iza nje.

- Ne mičite se - naredio je Bennett, cijev njegovog pištolja bio je uperen prema njima. - Gospodin Rex Walton, pretpostavljam?

Rex Walton nije odgovorio.

- Gdje su ostali? - pitao je Tod Haydn.

- Otišli su na kopno - kratko je odgovorio Walton.

Haydnove su se usnice iskrivile u zloban osmijeh.

- Za vaše dobro, nadam se da su otišli praznih ruku,

Waltone - rekao je - i ako su slučajno odnijeli sa sobom ono što tražim, noćas ćete spavati na dnu rijeke! Možete sjesti.

Rex se nije pomaknuo. Netremice je gledao u nasilnika.

- Čini se da sam bio pomalo neoprezan - polako je rekao. - Trebao sam očekivati vaš posjet. Donekle i jesam.

Gdje su vaši prijatelji?

- U paklu. - Haydn je odgovorio takvom zlobom da su djevojku prošli ledeni srsi.

- Mislim Coleman...

- Coleman je mrtav - hladno je odgovorio muškarac.

- Nadao sam se kako ću vas obavijestiti i o smrti vaše ljubljene. Međutim, draga gospođa Walton je živa. Usput, ona je gospođa Walton, zar ne? - nevino je pitao. - No, svakako je živa. Čestitam. Vjerujem da vam bolje služi nego meni. Od samog je početka bila slabić. Željela je odustati kad sam poslao pismo vašoj prvoj ljubavi Edith ili kako se već zvala. Onda je htjela odustati kad sam odlučio da se upozna s vama i onda kad je ugovoreno vjenčanje. Od tada uvijek se izmicala. Bojim se da je ona jad i bijeda od žene, najobičnija prevarantica, bez duha i hrabrosti. - Stavio je pištolj na širok naslon sofe, izvukao cigaretu i zapalio je. - Što se Julije tiče, nešto ću vam savjetovati - rekao je drsko - ili volite više da je zovem Dora? Usput, jahti ćete morati promijeniti ime. A s njom morate biti tvrdi, to vrijedi za sve

žene. Štediti s palicom i pokvariti, ženu, ne? - Uzeo je browning i bez upozorenja promijenio glas. - Žedan sam - rekao je. - Hoću čašu porta '58.

- Odnijeli su ga na obalu.

- Lažete - odgovorio je Haydn. - Ovdje je na ovoj jahti i pokazat ćete mi gdje je.

- Nemam vam što pokazati - ustvrdio je Rex Walton, blijed od bijesa.

- Onda ću ubiti ovu ženu; i ne prijetim samo za šalu.

Razumijete? Ukoliko me ne želite odvesti do sanduka onog vina, umrijet će. A budete li se usprotivili, ubit ću i vas i bez vaše pomoći pronaći ono što tražim. Razumijete li?

Rex Walton poznao je muškarca i njegove hladnokrvne metode. Bilo je nedvojbeno da će prijetnju i ostvariti.

- Brojat ću do tri - nastavio je Haydn - i ne predomislite li se ...

- Poštedit ću vas brojanja - rekao je Rex. - Moja vam sestra neće biti potrebna!

- Naprotiv, nužno će mi trebati - ljubazno je odgovorio drugi. - Ni pod koju cijenu neću je ostaviti ovdje da čini pomutnju. Stanite bliže, brže!

Rex je dao znak djevojci i polako krenuo preko sobe u smjeru odakle je nasilnik došao. Išli su kroz oba predsoblja, zatim je Walton izvadio ključ iz džepa i otvorio vrata ispod stubišta. Ispružio je ruku i upalio svjetlo. Muškarac koji je stajao tik iza njega s pištoljem uperenim u Waltonova leđa ugledao je još jedna vrata. Walton je otvorio i ova. Ušli su u malo skladište. Pri pogledu na sanduke na podu, Todu su zasvijetlile oči.

- Vi ćete u salon odnijeti jednog - naredio je - a vi - namignuo je djevojci - nosite drugog.

- Moja sestra ne može nositi tako težak sanduk - bijesno se usprotivio Walton.

- Neka pokuša - kratko je odgovorio Tod. - Pokažite joj kako ga treba gurati.

Djevojka je bez riječi podigla teški sanduk. Napregla je sve snage i odvukla ga prema mučitelju. Joan se deset minuta mučila s teškim sandukom, i naposljetku ga sva zapuhana i znojna spustila na pod u salonu.

- Otvorite prvog - naredio je Haydn. - Vidim da su ga pokušali otvoriti i vaši prijatelji.

Rex je bez riječi otvorio poklopac. Pokazala se slama, koju je odstranio. Ispod nje je jedna kraj druge ležalo tucet boca, umotanih u slamu.

- Pomaknite se nekoliko koraka unatrag - upozorio ga je Haydn - i ne mičite se.

S očima prikovanim na svoje zatočenike sagnuo se i bez teškoća podignuo lažni poklopac. Ispod njega su u metalnoj kutiji bili složeni svežnjevi dolarskih novčanica. Vadio je jednog za drugim i spuštao ih u veliku svilenu vreću koju je izvukao iz džepa. Potom je otvorio drugi sanduk i napunio vreću. Čvrsto ju je zavezao i stavio je na leđa.

- Eto, obavili smo - zadovoljno je rekao. - Bojim se da si ne mogu dopustiti i ostaviti vas kako bi pripovijedali priču o prevrtljivom Todu Haydnu.

Joan je razumjela zlokobno značenje njegovih riječi. Od samog početka nije očekivala drukčiji kraj ovog posjeta. Sada, kad je gledala smrti u oči, skupila je svu snagu da se suoči sa sudbinom koja ju je čekala.

- To bi trebalo značiti da ćete malo pucati? - rekao je Rex. Njegov je glas bio posve miran. - Pretpostavljam da znate za izjavu koju mi je dao jedan od vaših povjerenika?

- Koji povjerenik? - brzo je pitao Haydn.

- Gospodin Lawford Collett - premda, ne znam zašto bih trebao udovoljiti vašoj radoznalosti. Imam dovoljno dokaza da će vas objesiti, Haydne.

- U tom slučaju - laganim osmijehom je odgovorio drugi - taj ćemo zanimljiv dokument dodati mom plijenu. Nadam se da me ne želite nasamariti ...

- Nasamariti! - rekao je Walton. - Vidite! - U zid je bio ugrađen drveni ormarić i Rex ga je bez oklijevanja otvorio. Da je pokazao i najmanji strah, Haydn ne bi nasjeo. - Ovdje je - rekao je.

Čuo se prasak i svjetla u salonu su se ugasila.

- Spusti se! - viknuo je i bacio se neprijatelju pod noge.

Haydn je ispalio nekoliko metaka i pucnjava u zatvorenoj prostoriji oglušila je djevojku. Bacila se na pod i puzala prema kaminu, u zaklon sofe. Začula je borbu dvaju muškaraca u mraku i ustanovila da je Rex uhvatio svoju žrtvu. Naime, Haydn je bio potpuno nespreman i prije nego mu je postalo jasno što se događa, Rex ga je napao i bacio na pod. Trenutak iza toga, Rex Walton je koljenom pritiskao na pod ruku kojom je Haydn držao pištolj, a rukama zgrabio ubojicu za vrat.

Zločinac je bio nadasve jak. Oporavivši se od iznenađenja, izvukao se iz Waltonovih ruku. Zamahnuo je i Rexa pogodio u čeljust. Prije nego se Rex snašao, Tod se izmakao i počeo pipati po podu, tražeći oružje.

Joan je prijeteći progovorila. Govorila je na francuskom, a Haydn nije znao strane jezike. Kad je pronašao pištolj, čuli su se brzi koraci i vrata su se zalupila. Rex je zateturao do zida, potražio sklopku i sobu je preplavila svjetlost. Bila je prazna.

Potrčao je prema vratima, ali bila su zaključana.

Ušao je u svoju kabinu. Tamo će naći neko oružje za obranu.

Haydn nije smio trošiti dragocjeno vrijeme. Podigao je vreću, bacio je na rame i potrčao po stubama na palubu. Poslije nekoliko trenutaka počeo je raspoznavati predmete, kretajući se prema mjestu gdje je ostavio čamac. Dok je odvezivao uže, začuo je topot brzih koraka na stubama. Silovito se okrenuo, podigao ruke i ispod ovratnika izvukao dugačku palicu, palicu koju je čuvao u posebnom džepu uz kralježnicu. To je bila »močuga«, oružje u čijoj je primjeni bio pravi ekspert.

Dok je Walton dotrčao na vrh stuba, Tod ga je udario. Rex je pao na koljena, revolver je odletio palubom. Muškarac je na trenutak oklijevao, zamahnuo je, međutim, predomislio se, okrenuo, potrčao prema čamcu, bacio vreću i spustio se na sigurno. Već sljedećeg trenutka veslao je prema obali rijeke. Skočio je na kopno i gurnuo čamac nizvodno. S vrećom na leđima brzim je korakom hodao puteljkom kojim je i došao.

Dojurio je do automobila. Vreću je ugurao kroz otvoreni prozor, upalio motor, presvukao sako, skočio u automobil i takvom spretnošću krenuo unatrag da blatobranom nije nimalo okliznuo gusto zasađeno drveće.

Petnaest minuta poslije vozio je kroz Staines i točno u dva ušao u garažu.

- Sjajno obavljeno - zadovoljno je razmišljao Tod Haydn dok je palio svjetlo da uzme plijen iz automobila.

Učinio je jedan jedini pokret i stao kao ukopan. Kroz prozor automobila ugledao je u njega uperen pištolj. Tod Haydn podignuo je ruke visoko iznad glave.

- I ne spuštaj ih! - naredio je Jim Sepping dok je otvarao vrata.

41.

- Ne uzimam nikakva prava na to što sam vas ulovio - rekao je Jim. - Nippy je primijetio vaš automobil i odveo me do jahte. Što se tamo dogodilo? - odlučno je upitao.

- Pravodobno ćete doznati - promrmljao je drugi dok je ispružio ruke.

Kad su mu na ruke stavljene lisice, molio je cigaretu.

- I šibice, zar ne - podrugljivo je rekao Jim - a možda još otvoren kanistar benzina do nogu, a?

Otključao je garažna vrata i gurnuo uhićenika van.

- Ovdje je vaš čovjek, inspektore - rekao je Jim.

- Gdje je Knowles? - prekinuo je tišinu Haydn prije nego što su ga odvezli.

- Bili smo u šumarku i upravo smo otkrili vaš automobil kad ste došli. Mogao sam vas uhvatiti i ranije, međutim, radije sam vas doveo na područje Metropolitanske policije, da smanjim zavrzlake.

Kad se Jim vratio u Scotland Yard doznao je divnu vijest. Tamo ga je čekala Nippyjeva poruka da je Haydn Rexa Waltona snažno udario, međutim, nije teže ranjen, dok je djevojka neozlijeđena.

Tek poslijepodne Rex Walton se vratio u svoju staru životnu okolinu i u radnoj sobi ispričao priču o izgubljenom milijunu.

- Mjesec dana prije nego je umrla jadna Edie, upoznao sam se s Colemanom, čije pravo ime je, usput, Adolph Vermeuil. Rođen je u Engleskoj od francuskih roditelja. Bio je međunarodni kriminalac velikog kalibra, premda je vrlo malo djelovao na području Engleske, što ćeš otkriti kad potražiš dosje. Coleman, tako ću ga i dalje zvati, radio je u

ministarstvu financija, u okolnostima koje su ti vjerojatno poznate. Poslije smrti Edie, s njime sam se bolje upoznao. Pozvao me u svoju kuću, gdje sam upoznao Doru i zaljubio se u nju. Morao sam se pretvarati da su moji osjećaji manji nego što su bili. Pa čak sada, unatoč njezinoj dvostrukoj ulozi, i usprkos njezinim vezama s tom strašnom bandom, ne osjećam ništa drugo nego da mi je žao. Osjećam sažaljenje i zahvalnost, jer nedvojbeno je riskirala svoj život da bi spasila Joan i pred bandom je skrivala zbog čega sam naizgled nestao bez traga i glasa.

Za Kupija sam, naravno, čuo, ali tek onoliko koliko je za ucjenjivačke aktivnosti znao svaki drugi čovjek. Nikad nisam ni pomislio da ću postati njegov plijen. Duže vrijeme nisam primio nikakvih pisama i to iz opravdanih razloga. Naime, banda je odlučila kako mi neće oduzeti tek nekoliko tisuća, nego će mi pokupiti sve što imam. Kad su napokon počela stizati pisma, bila su napisana u čudnom tonu; prijetio mi je kako neće izdati neki moj zločin, nego kako će me uništiti ako se ne odrekнем Dore Coleman.

Namjera tih pisama sada je posve jasna. Bila je dvostruka. Učvrstiti moju odluku da se vjenčam s djevojkom, jer morali su poznavati moju narav ili barem narav poštenog čovjeka, a usto potaknuti me i nametnuti mi brige oko moje imovine. To im je zapravo i uspjelo. Bio sam nervozan i blesavo sam se posavjetovao s Colemanom. On je još dolio ulje na vatru, ispričavši mi zastrašujuće priče o Kupijevim metodama, priče za koje je tvrdio da ih je čuo u povjerljivim krugovima u ministarstvu i za koje sam mu morao obećati da ih ni pod koju cijenu neću ispričati nekom drugom.

Coleman je bio, naravno, oruđe Toda Haydna koji je planirao najdrskije smicalice. Njihova je namjera bila pripremiti me, kako bi unovčio sve svoje vrijednosne papire,

a novac izručio Colemanu na »čuvanje«. Pričao mi je priče, u koje sam zbog svoje benevolentnosti vjerovao, o tajnim vladinim dogovorima u vezi s čuvanjem vrijednosnih papira i gotovine u slučaju revolucije. Išao je čak tako daleko i tvrdio da su istinske rezerve nekih velikih banaka pohranjene u skrovištima privatnih kuća, što mi je jednog dana i pokazao!

Vjerojatno misliš da sam bio potpuni kreten. Da, bio sam. Kod svake takve prevarantske igre koja dođe pod svjetlo policijske istrage žrtva izgleda poput imbecila koji je nasjeo tako prozaičnom triku, i kojeg bi svaki normalan čovjek već izdaleka namirisao. Međutim, oni koji su bili u kandžama ovih drskih ljudi znaju da za njihove najveće pothvate zapravo nije zaslužna samo priča koju ti ispričaju nego i raspoloženje kojeg stvore.

U jednoj od najotmjenijih četvrti Londona, u raskošnoj je vili živio čovjek koji je bio u vladinoj službi i koliko sam znao, bio je cijeli svoj život službenik vlade; čovjek koji je o milijunima i milijardama razgovarao bezbrižno kao što mi razgovaramo o stoticama. Tome dodaj još i privlačnost kojom me obuzela njegova navodna kći i vjeru u njezinu odanost i iskrenost.

Puno sam razmišljao o onim prvim danima, međutim, ne mogu se sjetiti ni jednog slučaja da je Dora pomogla Colemanu ili nekome drugome tako da bi dala savjet meni. Jedini savjet koji mi je dala bila je opomena; i vjerujem da je bila posve iskrena i pokušala me upozoriti, a da pritom ne navuče njihov bijes ukoliko bi je otkrili.

Iz banke sam podignuo novac i tri omota američkih novčanica izručio Colemanu; dao mi je vladinu »zadužnicu« na posebno debelom i grubom papiru.

- Sjećaš li se teksta? - upitao je Jim. - Je li bila između riječ »na čuvanje«. Vidio sam samo »anje«, međutim, bio sam siguran da je riječ o zadužnici.

Rex je potvrdio.

- »Primio na čuvanje« glasio je tekst. Zadužnica mi je uljevala posebno povjerenje, naime, imala je pečat ministarstva financija. Colemanu, naravno, nije predstavljao nikakav problem udariti pečat ministarstva na prazan papir. Budući je zadužnica u zaglavlju imala i memorandum, razumjet ćeš zbog čega sam nasjeo.

Izručio sam novac, ali pisma su stizala i dalje. Kao što ti je poznato, dan prije zakazanog vjenčanja oženio sam se s Julijom, s Dorom! Želio sam se vjenčati još jednom u Marylebonu, ali uhvatila me panika pri pomisli da bih je mogao izgubiti.

Onog nesretnog jutra, kad sam došao na Portland Place, sa sobom sam donio i vjenčani poklon za mladenku. Želio sam ga umetnuti u njezin toaletni kovčežić, gdje će ga pronaći kad dođemo na cilj našeg bračnog putovanja. Stoga sam u određeno vrijeme otišao u svoju sobu i iz malog poslovnog kovčega kojeg sam donio sa sobom i kojeg su odnijeli u sobu, uzeo nakit. Potom sam ušao u Dorinu sobu, vjerujući kako je njezina toaletna torbica ili neki drugi manji dio prtljage otvoren. Toaletna torbica bila je na krevetu. Otvorio sam poklopac i umetnuo kutiju s nakitom. Tada sam opipao pismo i izvukao ga van. Pismo je bilo naslovljeno na mene i nezaljepljeno. Trenutak sam oklijevao. Da li da ga pročitam? Radoznalost me svladala i zavela da sam učinio nešto što inače smatram nadasve sramotnim. Izvadio sam pismo iz torbice i pročitao ga. Onaj tren kad sam ugledao rukopis, znao sam da je Kupijev. Pisalo je:

Vjenčali ste se s Dorom i novac izručili Colemanu na čuvanje. Nočas ćemo ga uzeti iz njegova trezora.

Na kuvertu je bio pričvršćen papir, napisan drukčijim rukopisom; pisalo je:

Dora neka stavi ovo pismo na njegov jastuk. Za njom će doći automobil. Odvest će je u Budimpeštu via Harwich, gdje će ostati dok se cijela stvar ne smiri. Mi ćemo čuvati Waltona. Bude li pravio neugodnosti, sredit ćemo ga.

Tada sam shvatio da sam prevaren i da sam ostao bez prebijene pare. U prvi sam tren pomislio da se vratim u blagovaonicu i razotkrijem zlikovce. Međutim, nisam imao dokaza. Sjetio sam se zadužnice koju sam pohranio u ladici svog pisaćeg stola; ali bio sam svjestan da banda neće ustuknuti ni pred čime, i da će spriječiti da mi se vrati novac. Bio sam na pola stubišta, i tada sam postupio po instinktu; otvorio sam vrata koja su vodila na dvorište. Bio sam svjestan opasnosti svog položaja. Puno prije nego što sam slučajno sreo svog slugu, odlučio sam što ću učiniti. S Dorom sam namjeravao na neponovljivo bračno putovanje. Prije nekoliko godina dao sam izgraditi udobnu i raskošnu jahtu. Tijekom ljetovanja, kad sam se vozio kanalima i rijekama, nadasve sam se zabavljao i uživao, premda sam bio sam.

Wells je bio moj kapetan i glavni inženjer. Kad sam mu ispričao za zavjeru i predložio mu da ide sa mnom, odmah je pristao.

- Da li si prošle godine, kad te vidio Albert - prekinuo ga je Jim - s tjedan dana starom bradom i neugledno odjevenog provodio ljetovanje na svojoj jahti?

Rex je potvrdio.

- Sjećam se da sam vidio Alberta. Bojao sam se da ne izda moju tajnu! Da, tada sam bio na jahti. Za bračno putovanje promijenio sam joj ime u »Dora«. Namjeravao sam njome otploviti i usput naći i posadu. Učinio sam sve da bi Dora provela lijepo putovanje. Dao sam ugraditi radio odašiljač i pobrinuo se za posebnu dozvolu za odašiljanje. Na bračnom putovanju želio sam je naučiti kako se koristi.

Mislim da nisam bio posve priseban kad sam pobjegao. Ispred sebe nisam vidio nikakvu budućnost. Kad sam shvatio koliko će to sve skupa zabrinuti Joan, pokušavao sam joj telefonirati. Bezuspješno. Čvrsto sam odlučio dobiti novac natrag. Nisam ni posumnjao da sa zadužnicom nešto nije u redu; stvar sam odgađao dok me Wells napokon nije nagovorio da telefoniram tebi. Zaduhnica je, naravno, uništena. To sam doznao iduće jutro. Moj prvi pokušaj da dođem u kuću na Portland Placeu ...

- Dakle, ti si bio prvi provalnik?

Rex je potvrdio.

- Ja sam bio prvi provalnik - rekao je. - A Nippy Knowles drugi. Prvi pokušaj nije uspio. Nedostajalo je vrlo malo da me uhvate. Drugog je izveo Nippy kad sam mu sve rastumačio.

- Ali zašto se niste obratili policiji, gospodine Walton?

- sa zanimanjem je upitao Bill Dicker.

- A što je policija mogla učiniti? Tko bi povjerovao u moju fantastičnu priču? Ne vjerujem da biste na temelju mog kazivanja izdali sudski nalog za istragu. Doći do tebe ili Joan bilo je nemoguće. Vidio sam kako su obje kuće dobro čuvane. Budući sam sve dobro preispitao, odlučio sam da je najpametnije da stvar uzmem u svoje ruke. Tada sam se sjetio Knowlesa. Poslije strpljivog ispitivanja ušao sam mu u trag, doveo ga na jahtu i potanko mu objasnio što želim. Novac je bio negdje u kući. Knowles je htio biti sasvim

siguran da ga neće nigdje odnijeti, stoga je unajmio nekoliko sumnjivih tipova među svojim poznanicima. Oni su čuvali stražu i pregledali svaki veći paket koji je napustio kuću. Provala je uspjela. Kuća je bila prazna, jer Bennett je bio na jednom od svojih pothvata, a Coleman je stanovao u hotelu.

- Kako si znao da je novac u sanducima za vino?

Rex Walton se nasmiješio.

- Znao sam za podrum, a to je bilo dostatno. Dora je jednom neoprezno spomenula tu prostoriju, a onda svom snagom pokušala popraviti omašku, stoga sam smatrao kako je podzemna soba iz nekog razloga obiteljska tajna. I taj je podrum bio naš cilj. Najprije sam mislio da smo pogodili u prazno. Međutim, Nippy je ustrajao i otvorio jedan od sanduka kako bi pregledao sadržaj. Tako smo pronašli izgubljeni milijun. Sanduke smo odnijeli iz kuće, stavili ih u automobil i prije nego se Bennett vratio, bili smo daleko od kuće.

- Dakle, ti si uhvatio Lawforda Colletta - rekao je Jim.

- Ali on je rekao kako se vozio tri sata. Jeste li bili na moru?

Walton je odmahnuo glavom.

- Ne, bili smo u Richmondu. Tri smo ga sata vozili naokolo kako bi ga prevarili. Collett se prestrašio kad me vidio. Poslije neuspjelog pokušaja da dođe u vezu s vanjskim svijetom, i kad sam mu obećao da ću mu pomoći napustiti zemlju, ispričao je sve što je znao. Imam i njegovu potpisanu izjavu. Collett je bio član bande; bio je na rubu bankrota i tik pred tim da se to i razotkrije kad ga je pokupio Coleman. Pronevjerio je novac svoje stranke i čekao nalog za aretaciju. To je bilo sve.

Sasvim slučajno, Joan se bježeći pred Haydnom sudarila s jahtom i razbila čamac. Knowles i ja smo tada bili odsutni, odnosno, tada smo provaljivali na Portland Place. Wells je prepoznao njezin glas i izvukao je na palubu u

trenutku kad su se približavala dvojica muškaraca. Bili su tako iznenađeni da su pobjegli. Haydn je zasigurno tada otkrio tajnu mog skrovišta.

Dora je s knjigom u naručju i očima prikovanim na prometnu rijeku koja je prolazila pokraj kuće sjedila u dnevnom boravku Seppingova novog stana. Bila je toliko zamišljena da je bila posve neosjetljiva na događaje oko sebe. Čula je otvaranje vrata, ali nije se okrenula.

- Ništa mi ne treba, Alberte - odsutno je odgovorila.

- Nisam Albert - odgovorio je glas. Blijeda i drhtava, ustala je.

Rex Walton joj se polako približio.

- Sepping kaže da te sada, kad je Haydn mrtav, ne treba uvlačiti u ovaj slučaj.

- Mrtav?

Kimnuo je glavom.

- Sinoć ju u zatvoru počinio samoubojstvo - rekao je. Nemirno je lomila svoje prste; žalosne su oči bile uperene u njegove.

- Znači, mogu otići? - upitala je. - Vjerojatno ćeš se rastati od mene - dodala je nakon kratke šutnje. - Jer, službeno smo vjenčani, zar ne?

Ponovno je kimnuo glavom u znak potvrde.

- Neće mu uspjeti da me zaštiti od ovog slučaja - slabašno je rekla. - Rex, jako mi je žao.

- Žao, zbog koga?

- Zbog tebe - rekla je. - Zbog sebe, zbog sviju. Žao mi je što sam te toliko povrijedila i povrijedila onu ženu koju si duboko volio. Za sve mi je žao. A najviše zbog tebe. Hoćeš li mi oprostiti?

Ispružila je ruku. Uhvatio ju je i zadržao među svojim dlanovima.

- Ne razumijem kako bi me zaštitili osim ako ne pobjegnem - rekla je. - Upravo to želim, Rex.

- Gdje bi otišla?

Odmahnula je glavom.

- Ne znam, u Beč, u Rim, imam malu ušteđevinu koju sam pošteno zaradila, premda to zasigurno nećeš vjerovati.

Nastala je dugačka stanka, a potom je Rex progovorio.

- Možda je tako i najbolje - rekao je - ali moraš mi ostaviti adresu. Kad završi istraga, doći ću po tebe i život ćemo nastaviti tamo gdje smo ga prekinuli, na vratima matičnog ureda u Chelseaju.

Oborila je pogled i opazio je kako joj podrhtavaju usne.

- Misliš li ozbiljno? - tiho je upitala.

Rex Walton ju je zagrlio i poljubio.

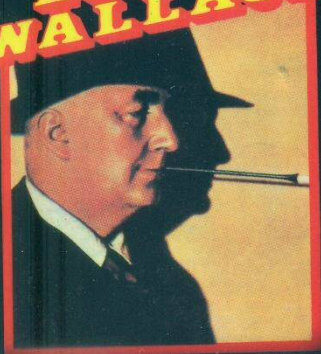
KRAJ

Edgar Wallace
IZGUBLJENI MILIJUN

Urednik
Jadranka Petričević
Likovna oprema
Srečo Dragan
Tehnički urednik
Željko Kozarić
Izdavač
Mladinska knjiga Zagreb
Za izdavača
Željko Kovač
Tisak
Tiskara Rijeka, Rijeka 1992.

**EDGAR
WALLACE**

PREMIJER ILLUSTRACIJA "FRAN GALOVIĆ"

ISBN 86-457-0043-3

9 788645 700431

mladinska knjiga zagreb